

Regeringens proposition

1983/84: 71

om nya förfaranderegler för punktskatter och prisregleringsavgifter

beslutad den 17 november 1983.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll ovannämnda dag.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

KJELL-OLOF FELDT

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen läggs fram förslag om att lagen (1959: 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning ersätts med en ny lagstiftning, lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter. Den nya lagen skall reglera beskattningsförfarandet för punktskatterna och de prisregleringsavgifter som tas ut på jordbruksområdet m. m. Förslag läggs också fram om följdändringar i de olika skatte- och avgiftsförfattningarna.

Vidare föreslås att skattekredittiderna för punktskatterna samordnas så att redovisning i de flesta fall skall ske för en månadsperioder och så att tiden för avlämnande av deklaration och betalning av skatt bestäms till 25 dagar efter utgången av redovisningsperioden. Förslagen berör skatterna på energi och ett tiotal andra punktskatter.

Slutligen föreslås vissa ändringar i lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam och i lagen (1978: 144) om skatt på vissa resor.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 1984. I fråga om de förkortade kredittiderna för skatt på energi föreslås dock särskilda övergångsbestämmelser.

1 Förslag till

Lag om punktskatter och prisregleringsavgifter

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller för skatter och avgifter som tas ut enligt

1. lagen (1928:376) om skatt på lotterivinster, lagen (1941:251) om särskild varuskatt, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, lagen (1973:1216) om särskild avgift för oljeprodukter och kol, bilskrotningslagen (1975:343), lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om skatt på vissa resor, lagen (1982:691) om skatt på vissa kassettband, lagen (1982:1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983:000) om skatt på omsättning av vissa värdepapper, lagen (1983:000) om särskild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk.

2. lagen (1967:340) om prisreglering på jordbrukets område, lagen (1974:226) om prisreglering på fiskets område.

Har i författning som anges i första stycket eller i författning som utfärdats med stöd av sådan författning lämnats bestämmelse som avviker från denna lag gäller dock den bestämmelsen.

2 § Vissa bestämmelser i denna lag gäller också för överlastavgift, vägtrafikskatt och växtförädlingsavgift enligt vad som föreskrivs i lagen (1972:435) om överlastavgift, vägtrafikskattelagen (1973:601) och utsädeslagen (1976:298).

3 § Lagen gäller inte för skatter och avgifter som enligt bestämmelser i de i 1 § angivna lagarna skall erläggas till tullmyndighet.

4 § Vad som sägs i denna lag om skatt, skattskyldig eller beskattning gäller även avgift, avgiftsskyldig och uttag av avgift i motsvarande fall. Vad som sägs om vara gäller även annan nyttighet eller tjänst.

Bestämmelserna om skatt i denna lag, med undantag av bestämmelserna i 9 kap. 4 § första stycket, gäller också för ränta, restavgift, skattetillägg och förseningsavgift.

Beskattningsmyndigheter

5 § Den myndighet som i första instans skall besluta om beskattning enligt denna lag (*beskattningsmyndighet*) är

1. när det gäller författningarna i 1 § första stycket 1, riksskatteverket,
2. när det gäller författningarna i 1 § första stycket 2, statens jordbruksnämnd, med undantag för de fall då riksskatteverket förordnats till beskattningsmyndighet enligt lagen (1967:340) om prisreglering på jordbrukets område.

6 § Beskattningsmyndigheten får anlita sakkunnig för beskattningsfrågor som kräver särskild sakkunskap. Den sakkunnige har rätt till ersättning av statsmedel med belopp som bestäms av beskattningsmyndigheten.

Allmänt ombud

7 § Hos beskattningsmyndigheten skall det finnas ett allmänt ombud som för det allmännas talan hos förvaltningsdomstol i mål och ärenden enligt denna lag. Ombudet skall också yttra sig i sådana ärenden hos beskattningsmyndigheten som avser förhandsbesked enligt 6 kap.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer förordnar det allmänna ombudet och ersättare för denne.

Skattskyldighet

8 § Vem som är skattskyldig samt tidpunkten för skattskyldighetens inträde anges i författningarna enligt 1 §, eller i författningar som har utfärdats med stöd av dem.

Beskattningsår

9 § Beskattningsår enligt denna lag utgörs av beskattningsåret enligt kommunalskattelagen (1928: 370). Om den verksamhet som redovisningen avser inte medför skattskyldighet enligt den lagen utgörs beskattningsåret av kalenderåret. Förs i verksamheten räkenskaper som avslutas med årsbokslut, får dock räkenskapsåret utgöra beskattningsår om det sammanfaller med räkenskapsår som är tillåtet enligt bokföringslagen (1976: 125).

2 kap. Redovisning av skatt

Deklarationsskyldiga

1 § Den som är skattskyldig skall redovisa skatten till beskattningsmyndigheten genom att lämna deklaration.

Om deklarationsskyldighet i visst fall för den som är registrerad som skattskyldig föreskrivs i 6 § första stycket.

Redovisningsperioder

2 § Skatteredovisningen i deklarationen skall avse bestämda tidsperioder (*redovisningsperioder*).

Första stycket gäller dock inte i fråga om skatt på lotterivinster och inte heller för avgifter som tas ut enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 2 i den mån statens jordbruksnämnd meddelar avvikande bestämmelser.

3 § För skatt enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 1 är kalendermånad redovisningsperiod. Särskilda bestämmelser gäller i fråga om skatt enligt lagen (1972: 266) om skatt på reklam, lagen (1972: 820) om skatt på spel, lagen (1982: 691) om skatt på vissa kassetband och lagen (1983: 000) om skatt på omsättning av vissa värdepapper.

För avgifter enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 2 är kalendermånad redovisningsperiod om statens jordbruksnämnd inte föreskriver något annat.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får för sådana skattskyldiga som kan beräknas redovisa skatt med låga belopp medge att redovisningsperioden tills vidare skall vara ett halvt eller ett helt beskattningsår. Beskattningsmyndigheten får meddela föreskrifter om redovisningsperiod för fall då den skattskyldige har försatts i konkurs.

4 § För en skattskyldig som regelmässigt upprättar kortperiodiska bokslut får beskattningsmyndigheten medge att redovisningsperiod om en eller två månader förkortas eller förlängs med ett mindre antal dagar.

Redovisningsskyldighetens inträde

5 § Till varje redovisningsperiod skall hänföras den skatt för vilken redovisningsskyldighet har inträtt under perioden.

Redovisningsskyldigheten inträder när affärshändelser, som grundar skattskyldighet, enligt god redovisningssed bokförs eller borde ha bokförts. Är den skattskyldige varken bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1976: 125) eller skyldig att föra räkenskaper enligt jordbruksbokföringslagen (1979: 141) inträder redovisningsskyldigheten samtidigt med skattskyldigheten. Detsamma gäller om skattskyldigheten inträder vid händelser som inte föranleder någon bokföringsåtgärd.

Vid försäljning mot kredit kan beskattningsmyndigheten, om principerna för den skattskyldiges bokföring föranleder det, medge att redovisningsskyldigheten inträder vid beskattningsårets utgång, dock inte senare än när betalning inflyter eller fordran diskonteras eller överläts.

Om en skattskyldig försatts i konkurs inträder redovisningsskyldighet genast för de affärshändelser för vilka skattskyldighet har inträtt före konkursbeslutet.

Deklarationen

6 § Deklarationen skall för varje redovisningsperiod eller, om skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, för varje skattepliktig händelse lämnas till beskattningsmyndigheten. Den som hos beskattningsmyndigheten är registrerad som skattskyldig skall lämna deklaration även för redovisningsperioder för vilka han inte har någon skatt att redovisa.

Statens jordbruksnämnd får föreskriva att deklarationen i stället skall lämnas till en sådan ekonomisk förening som avses i 1 a § lagen (1967: 340) om prisreglering på jordbrukets område.

Deklarationen skall avges på heder och samvete samt upprättas på blankett enligt formulär som fastställs av beskattningsmyndigheten.

7 § Deklarationen skall ta upp beskattningsvärde, beskattningsvikt eller annan grund som gäller för beräkning av skatten, skattens bruttobelopp och yrkade avdrag samt skattens nettobelopp. Beskattningsmyndigheten får föreskriva att grunderna för skatteberäkningen, bruttobeloppen och de yrkade avdragen skall delas upp på särskilda poster. Beskattningsmyndigheten får vidare föreskriva att deklarationen skall innehålla uppgift om varulager.

I fråga om avgifter enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 2 får statens jordbruksnämnd föreskriva att uppgift enligt första stycket inte skall tas upp i deklarationen.

Skattens nettobelopp skall i deklarationen avrundas till närmast lägre hela krontal.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva att till deklaration skall fogas en förteckning med uppgifter om de varor som omfattas av deklarationen.

De deklarationsskyldiga bör utöver vad deklarationsformuläret föranleder meddela de upplysningar som kan vara av betydelse för att skatten skall kunna bestämmas till ett riktigt belopp.

Deklarationstider

8 § Deklarationer som avser skatt enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 1 skall ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast den tjugofemte i månaden efter redovisningsperiodens slut eller, när skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, senast tjugofem dagar efter den skattepliktiga händelsen.

I fråga om avgifter enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 2 bestämmer statens jordbruksnämnd deklarationstiden.

9 § Visar den deklarationsskyldige att hinder på grund av särskilda omständigheter möter att lämna deklaration inom föreskriven tid, får beskattningsmyndigheten medge honom anstånd med att lämna deklarationen.

Ansökan om anstånd skall ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast den dag då deklarationen skulle ha lämnats.

Ändras förutsättningarna för anståndet innan anståndstiden har gått ut skall anståndet omprövas.

Övriga bestämmelser

10 § Bestämmelserna i 47 § taxeringslagen (1956:623) om vem som skall fullgöra deklarationsskyldigheten för omyndiga, dödsbon och andra gäller i tillämpliga delar.

11 § De deklarationsskyldiga skall i skälig omfattning genom räkenskaper, anteckningar eller på annat lämpligt sätt sörja för att underlag finns för fullgörande av deklarationsskyldigheten och för kontroll av deklarationen. Handlingar som nu avses skall bevaras under sju år efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret har gått till ända.

I skatteförfattning eller bestämmelse som utfärdats med stöd därav föreskrivs i särskilda fall hur de deklarationsskyldiga skall föra sina räkenskaper och bevara sina handlingar.

3 kap. Skattekontroll

Deklarationsgranskning

1 § När en deklaration har kommit in till beskattningsmyndigheten skall den granskas så snart som möjligt.

2 § Underlåter den som skäligen kan antas vara deklarationsskyldig att lämna sin deklaration i rätt tid eller är den avlämnade deklarationen ofullständig, kan beskattningsmyndigheten förelägga honom att lämna deklara-

tionen eller göra erforderliga kompletteringar. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

3 § Beskattningsmyndigheten får om det behövs för skattekontrollen förelägga den deklarationsskyldige att lämna upplysningar utöver deklarationen samt prov och beskrivning på varor som används, säljs eller tillhandahålls på annat sätt i verksamheten. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

Beskattningsmyndigheten får vidare förelägga den deklarationsskyldige att förete de handlingar som behövs för kontroll av deklarationen, såsom kontrakt, kontoutdrag, räkningar och kvitton.

4 § Om den som granskar en deklaration finner att uppgifter i den bör kontrolleras genom avstämning mot räkenskaper, anteckningar eller andra handlingar får han efter överenskommelse med den deklarationsskyldige göra en sådan avstämning vid besök hos denne eller annars vid personligt sammanträffande. Överenskommelse får även träffas om besiktning av lokaler, inventarier, lager, tillverkningsprocesser eller annat som är av betydelse för skattekontrollen.

5 § Bestämmelserna i 3 och 4 §§ gäller även den som utan att vara deklarationsskyldig tillverkar, bearbetar, säljer eller distribuerar skattepliktiga varor eller idkar handel med varor, som används vid framställning av skattepliktiga varor. Bestämmelserna gäller också den som bedriver förmedlingsverksamhet eller annan verksamhet av sådan beskaffenhet att uppgifter som behövs för skattekontrollen kan hämtas ur anteckningar eller andra handlingar som hör till verksamheten.

6 § Bestämmelserna i 50 § 1 och 3 mom. taxeringslagen (1956:623) om utlämnande av uppgifter gäller i fråga om uppgifter i deklarationer och andra handlingar som har avlämnats till ledning för beslut om skatt enligt denna lag eller har upprättats eller för granskning omhändertagits av en myndighet vid skattekontroll.

Handlingar som avses i första stycket skall förvaras hos beskattningsmyndigheten under sju år efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret har gått till ända, om inte regeringen föreskriver annat.

Skatterevision

7 § Beskattningsmyndigheten får besluta om skatterevision för att kontrollera att deklarations- och uppgiftsskyldigheten fullgjorts riktigt och fullständigt eller för att på annat sätt få upplysning till ledning för beslut om skatt. Skatterevision får företas hos den som är eller skäligen kan antas vara skattskyldig och hos den som avses i 5 §.

8 § I ett beslut om skatterevision skall en eller flera tjänstemän förordnas att verkställa revisionen.

9 § Skatterevisionen får verkställas hos den vars verksamhet skall granskas eller på annan plats. Om räkenskaper och andra handlingar skall granskas på annan plats än där de förvaras, skall de mot kvitto överlämnas till den som skall verkställa revisionen.

Beskattningsmyndigheten får, när det behövs, bestämma tid och plats för revisionen.

10 § Skatterevisionen skall såvitt möjligt ske på sådant sätt och på sådan tid att den inte medför hinder i verksamheten för den hos vilken revisionen sker.

11 § Vid skatterevision får granskning ske av räkenskaper, anteckningar och andra handlingar som rör verksamheten. Även handlingar som hör till den löpande redovisningsperioden får granskas. Den som verkställer revisionen får ta prov på varor som används, säljs eller tillhandahålls på annat sätt i verksamheten. Vidare får han granska varulager, inventarier, fordon, särskild räknarapparat, mätapparat och tillverkningsprocesser. Han får också prova särskild räknarapparat och mätapparat.

Beskattningsmyndigheten får besluta att kassainventering får göras vid revisionen.

12 § Den hos vilken revisionen sker är skyldig att utan dröjsmål tillhandahålla de handlingar som skall granskas och lämna tillträde till de lokaler, upplagsplatser och andra utrymmen som används i hans verksamhet. Han skall också lämna upplysningar och på annat sätt lämna det biträde som krävs för att kontrollåtgärder enligt 11 § skall kunna vidtas.

13 § Underlåter någon att fullgöra vad som åligger honom enligt 12 § får beskattningsmyndigheten förelägga honom att vid vite fullgöra sina åligganden.

14 § Den som verkställer skatterevisionen får ta del av handlingar som är av betydelse för revisionen även om den hos vilken revisionen sker har att iakttä tystnad om deras innehåll. På framställning av denne får dock länsrätten, när det finns synnerliga skäl, besluta att sådana handlingar skall undantas från revisionen. Detsamma gäller om den, hos vilken revisionen sker, i annat fall begär att en handling skall undantas från revisionen med hänsyn till att dess innehåll på grund av särskilda omständigheter inte bör komma till någon annans kännedom.

Framställning som avses i första stycket prövas av länsrätten i det län där den, hos vilken revisionen sker, är bosatt.

15 § Beskattningsmyndigheten skall snarast lämna meddelande om resultatet av revisionen till den hos vilken revisionen skett och lämna denne tillfälle att yttra sig om det behövs.

4 kap. Fastställande av skatt, efterbeskattning, m. m.

Fastställande av skatt

1 § Skatten skall fastställas för varje redovisningsperiod eller, om skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, för varje skattepliktig händelse.

2 § Har den skattskyldiges deklaration kommit in till beskattningsmyndigheten inom den tid som anges i 2 kap. 8 § eller inom den tid som anges i ett beslut om anstånd med att lämna deklarationen, anses skatten fastställd till det deklarerade beloppet.

Om deklarationen inte har kommit in till beskattningsmyndigheten inom

den tid som anges i första stycket, anses skatten fastställd till noll kronor. Kommer deklarationen in till beskattningsmyndigheten vid en senare tidpunkt anses skatten i stället fastställd till det deklarerade beloppet, om ett beslut inte dessförinnan har meddelats enligt 3 eller 5 §.

3 § Beskattningsmyndigheten skall meddela beslut om fastställande av skatten, om deklarationsgranskning, skatterevision eller något annat förhållande ger anledning till det. Sådant beslut skall också meddelas om den skattskyldige begär det.

Beslut som avses i första stycket får inte meddelas senare än tredje året efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret har gått till ända eller, om skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, den skattepliktiga händelsen har inträffat. Inkommer från den skattskyldige en begäran om sådant beslut senare än två månader före utgången av den angivna tiden, skall framställningen anses som en begäran om slutligt beslut enligt 5 §.

Av beslut som avses i första stycket skall framgå att den skattskyldige kan få ett slutligt beslut enligt 5 §.

4 § Efter utgången av den tid inom vilken deklarationen för den sista redovisningsperioden under beskattningsåret skall lämnas får sådan ändring av skatten som berör mer än en redovisningsperiod under beskattningsåret hänföras till den sista redovisningsperioden under beskattningsåret.

Första stycket gäller inte om slutligt beslut har meddelats för någon redovisningsperiod under beskattningsåret.

5 § Slutligt beslut om skatt skall meddelas om den skattskyldige eller allmänna ombudet begär det inom den tid som anges i 3 § andra stycket första meningen. Har denna tid gått ut skall slutligt beslut ändå meddelas, om begäran härom inkommer från den skattskyldige inom två månader från den dag då han fått del av beslut enligt 3 § eller från allmänna ombudet inom två månader från den dag då sådant beslut meddelades. Föreligger särskilda skäl får slutligt beslut meddelas inom den tid som anges i 3 § andra stycket första meningen även om den skattskyldige eller allmänna ombudet inte har begärt det.

Sedan slutligt beslut har meddelats för en viss redovisningsperiod eller, när skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, en viss skattepliktig händelse, får beslut enligt 3 § eller 5 § första stycket inte meddelas för samma period eller händelse.

6 § Kan skatten inte bestämmas tillförlitligt med ledning av deklaration eller annan föreliggande utredning skall den beräknas efter skälighetsgrund.

Efterbeskattning

7 § Har den skattskyldige

1. i deklaration eller på annat sätt lämnat oriktig uppgift till ledning för beskattningen,

2. lämnat oriktig uppgift i mål om skatt,

3. underlåtit att lämna deklaration eller infordrad uppgift, eller

4. underlåtit att tillhandahålla begärt varuprov, skall beskattningsmyndigheten besluta om efterbeskattning om den oriktiga uppgiften eller un-

derlåtenheten medfört att skatt inte utgått eller utgått med för lågt belopp eller medfört att skatt återbetalats med för högt belopp.

8 § Efterbeskattning får inte ske om det skattebelopp som avses är att anse som ringa eller om det med hänsyn till omständigheterna framstår som uppenbart oskäligt att efterbeskattning sker. Avser prövningen flera redovisningsperioder under samma beskattningsår, skall frågan om skattebeloppet är att anse som ringa bedömas med hänsyn till det sammanlagda beloppet för perioderna.

9 § Bestämmelserna i 4 § tillämpas även vid efterbeskattning.

10 § Beskattningsmyndigheten får besluta om efterbeskattning sedan slutligt beslut om skatt har meddelats eller, om så inte har skett, när slutligt beslut inte längre kan meddelas. Efterbeskattning får ej ske om inte beskattningsmyndigheten meddelar beslut om detta senast under sjätte året efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret har gått till ända eller, när skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, den skattepliktiga händelsen har inträffat. Efterbeskattning på grund av en oriktig uppgift i mål om skatt får dock ske inom ett år efter utgången av den månad då avgörande i målet har vunnit laga kraft.

11 § Har den skattskyldige avlidit, skall efterbeskattningen påföras hans dödsbo. Beslut om sådan efterbeskattning får inte meddelas av beskattningsmyndigheten efter utgången av det andra året efter det kalenderår under vilket bouppteckningen efter den skattskyldige har lämnats in för registrering.

12 § Har den skattskyldige åtalats för skattebrott som avser skatt enligt de författningar som anges i 1 kap. 1 § första stycket 1, får beskattningsmyndigheten meddela beslut om efterbeskattning även efter utgången av de tider som anges i 10 och 11 §§. Detsamma gäller om efterbeskattning medför att den skattskyldige enligt 12 § skattebrottslagen (1971: 69) är fri från ansvar för sådant brott. Beslutet om efterbeskattning får i sådana fall inte meddelas senare än under kalenderåret efter det då åtalet väcktes eller åtgärd som avses i 12 § skattebrottslagen vidtogs. Har den skattskyldige avlidit, får beskattningsmyndigheten inte meddela beslut om efterbeskattning av dödsboet senare än sex månader från dödsfallet. Efterbeskattning som har påförts efter åtal mot den skattskyldige skall undanröjas av beskattningsmyndigheten, om åtalet inte bifalls till någon del. Detta gäller dock inte om åtalet ogillas med stöd av 12 § skattebrottslagen.

Första stycket skall tillämpas också i fall då den som har företrätt en juridisk person åtalats för skattebrott som avser den juridiska personens skatt eller är fri från ansvar för sådant brott på grund av 12 § skattebrottslagen.

13 § Kan den skattskyldiges uppgifter inte läggas till grund för en tillförlitlig beräkning eller saknas uppgifter från den skattskyldige, får efterbeskattningen ske efter skälig grund.

Övriga bestämmelser

14 § Finner beskattningsmyndigheten att beslut enligt 3, 5 eller 7 § blivit uppenbart oriktiga på grund av skrivfel, räknefel eller annat sådant förbiseende skall myndigheten meddela beslut om rättelse, om inte beslut kan meddelas enligt 3 §.

15 § Det allmänna ombudet skall underrättas om innehållet i beslut enligt 5, 7 eller 14 §.

16 § I beslut om skatt enligt detta kapitel skall skattebelopp avrundas till närmast lägre hela kronantal.

5 kap. Betalning av skatt

Betalning

1 § Skatten för varje redovisningsperiod eller, när skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, varje skattepliktig händelse skall vara inbetald senast den dag då deklarationen skall ha kommit in enligt 2 kap. 8 § eller, om anstånd har medgetts enligt 2 kap. 9 §, senast den dag då deklarationen skall lämnas enligt anståndsbeslutet.

För avgift enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 2 får statens jordbruksnämnd föreskriva att inbetalning skall ske vid annan tid än som anges i första stycket.

Skatt som har fastställts på annat sätt än enligt 4 kap. 2 § skall betalas inom den tid som beskattningsmyndigheten bestämmer. I sådana fall kan beskattningsmyndigheten, om synnerliga skäl föreligger, besluta att betalningen av skatten får delas upp på flera betalningstillfällen under högst ett år.

2 § Skatten betalas genom insättning på ett särskilt postgirokonto utan kostnad för den skattskyldige. Betalningen anses ha skett den dag då den har bokförts på det särskilda postgirokontot.

Skattebelopp som för en redovisningsperiod eller en skattepliktig händelse understiger femtio kronor skall inte betalas in.

Anstånd

3 § Är den skattskyldiges skattebetalningsförmåga nedsatt på grund av sjukdom eller någon annan omständighet som han inte kunnat råda över och föreligger det synnerligen ömmande omständigheter, kan beskattningsmyndigheten efter ansökan från den skattskyldige medge anstånd med betalningen av den skatt som förfaller till betalning närmast efter det att ansökan om anstånd har gjorts. Anståndet får avse hela skatten eller en del av den. Anståndstiden får bestämmas till längst ett år efter utgången av den månad då skatten förfaller till betalning.

Har den skattskyldiges ekonomiska förhållanden förändrats väsentligt sedan anståndet beviljades skall anståndet omprövas.

4 § Har skyldighet att redovisa skatt för lager av skattepliktiga varor inträtt på grund av att den skattskyldige har upphört att vara registrerad

hos beskattningsmyndigheten, får myndigheten medge anstånd med betalning av skatten om särskilda skäl föreligger. Anståndet får avse hela skatten eller en del av den. Anståndstiden får bestämmas till längst ett år efter utgången av den månad då skatten förfaller till betalning.

5 § Har besvär anförts över beslut om skatt kan den skattskyldige av beskattningsmyndigheten få anstånd med betalning av skatten. Bestämmelserna i 49 § 1, 2 och 3 mom. uppbördslagen (1953: 272) om anstånd vid besvär över beslut rörande taxering skall då tillämpas. Det som sägs om taxeringsintendent i uppbördslagen gäller då det allmänna ombudet.

Återbetalning

6 § Om den skattskyldige har betalat in skatt för en redovisningsperiod eller en skattepliktig händelse och den inbetalade skatten överstiger vanligtvis beslut av beskattningsmyndigheten, domstol eller annan besvärsmyndighet skall betala, skall det överskjutande beloppet återbetalas till den skattskyldige.

Överstiger avdragen för en redovisningsperiod skattens bruttobelopp för perioden, skall det överskjutande beloppet utbetalas till den skattskyldige.

Utbetalning enligt första eller andra stycket skall ske endast om beloppet uppgår till minst femtio kronor. Beloppet skall avrundas till närmast lägre hela kronor.

7 § Från överskjutande belopp enligt 6 § skall före utbetalning avräknas skatt för vilken den skattskyldige står i skuld hos beskattningsmyndigheten. Skattebelopp som den skattskyldige har fått anstånd med att betala enligt 5 § skall dock inte avräknas.

Restavgift

8 § Restavgift skall tas ut om

1. det skattebelopp som har tagits upp i en deklaration inte betalas inom den tid som anges i 1 § första eller andra stycket, eller
2. skatten inte betalas inom den tid som har bestämts enligt 1 § tredje stycket.

9 § Har anstånd med betalning av skatten medgetts enligt 3, 4 eller 5 §, tas restavgiften ut endast på det skattebelopp som inte har betalats senast vid anståndstidens utgång.

10 § Restavgiften är sex öre för varje hel krona av den skatt som inte har betalats, dock minst femtio kronor. Vid beräkningen av restavgiften skall avrundning ske till närmast högre hela kronor.

11 § Om särskilda omständigheter föreligger får beskattningsmyndigheten meddela befrielse från skyldighet att betala restavgift. Bestämmelserna om fastställande av skatt i denna lag gäller även om beslut i fråga om sådan befrielse.

Beskattningsmyndigheten får meddela föreskrifter i fråga om befrielse från skyldighet att betala restavgift.

Ränta

12 § Ränta skall utgå på

1. skatt som avses i 1 § tredje stycket,
2. skatt som den skattskyldige fått anstånd med att betala enligt 5 § till den del skattebeloppet fastställts av besvärsmyndigheten.

I fall som avses i första stycket 1 utgår räntan från den dag då skatten skulle ha betalats enligt 1 § första stycket till och med den dag då skatten skall betalas enligt beskattningsmyndighetens beslut. I fall som avses i första stycket 2 skall bestämmelserna om ränta i 49 § 4 mom. uppbördslagen (1953: 272) tillämpas. Räntan skall dock beräknas från den dag, då skattebeloppet skulle ha betalats om anstånd inte medgetts, till och med den dag då anståndstiden går ut.

13 § Ränta skall utgå på skatt som skall återbetalas enligt 6 § första stycket. Räntan utgår från den dag då skattebeloppet har betalats till och med den dag då det återbetalas.

14 § Räntan beräknas för visst kalenderår efter den räntesats som motsvarar det av riksbanken fastställda diskonto som gäller vid utgången av december månad det föregående året, i fall som avses i 12 § med ett tillägg av tre procentenheter. För tid som infaller efter utgången av ett år då skatten beslutas tillämpas dock den räntesats som gäller för det året.

Vid ränteberäkningen skall avrundning ske till närmast lägre hela kronantal. Räntebelopp under femtio kronor tas inte ut och återbetalas inte.

15 § Har beslut som föranlett ränta ändrats, skall ny beräkning av ränta göras. I fall som avses i 12 § första stycket 1 skall därvid för mycket erlagd ränta återbetalas till den skattskyldige och i fall som avses i 13 § skall den skattskyldige betala tillbaka vad han uppburit för mycket.

Indrivning

16 § Betalas inte skatten i rätt tid och ordning skall den drivas in.

Bestämmelserna i uppbördslagen (1953: 272) om indrivning, avkortning, avskrivning och efterkrav gäller i tillämpliga delar för skatt enligt denna lag. Beskattningsmyndigheten beslutar dock om avkortning och kronofogdemyndigheten om avskrivning av skatt. Införsel enligt 15 kap. utsökningsbalken får äga rum vid indrivning av skatten.

17 § Har någon, i egenskap av företrädare för skattskyldig som är juridisk person, uppsåtligt eller av grov oaksamhet underlåtit att betala in skatt i rätt tid och ordning, är han tillsammans med den skattskyldige betalningsskyldig för skatten. Betalningsskyldigheten får jämkas eller efterges om det föreligger särskilda skäl.

Talan om att ålägga betalningsskyldighet enligt första stycket skall föras vid allmän domstol. Talan får inte väckas sedan den skattskyldiges betalningsskyldighet för skattebeloppet har bortfallit enligt lagen (1982: 188) om preskription av skattefordringar m. m. Hos den som har blivit ålagd betalningsskyldighet får indrivning ske i samma ordning som gäller för skatt.

Den som fullgjort betalningsskyldighet för skattebelopp enligt första stycket får söka beloppet åter av den skattskyldige.

Bestämmelsen i 4 § preskriptionslagen (1981: 130) gäller i fråga om regressfordran enligt tredje stycket.

18 § Besvär över beslut enligt denna lag inverkar inte på skyldigheten att betala den skatt som besväraren avser.

Åtgärder enligt denna lag skall verkställas även om det beslut som föranleder åtgärden inte har vunnit laga kraft. Motsvarande gäller vid verkställighet enligt utsökningsbalken. Att skatten efter överklagande har fastställts till lägre belopp än det allmänna ombudet yrkat eller medgett får dock inte föranleda återbetalning, om det allmänna ombudet anmält hinder mot det. I sistnämnda fall får beskattningsmyndigheten efter ansökan av den skattskyldige medge återbetalning, varvid bestämmelserna i 49 § 2 mom. sista stycket uppbördslagen (1953:272) om ställande av säkerhet skall tillämpas.

6 kap. Förhandsbesked

1 § Beskattningsmyndigheten får, efter ansökan av den som är skattskyldig eller avser att bedriva verksamhet eller vidta åtgärd som kan medföra skyldighet att betala skatt, meddela förhandsbesked i frågor som rör beskattningen, om det är av vikt för sökanden eller för en enhetlig lagtolkning eller rättstillämpning.

I fråga om skatteplikt för trycksak enligt lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam kan förhandsbesked också meddelas efter ansökan av den som avser att beställa en trycksak av en skattskyldig.

I frågor som rör beskattning enligt lagen (1957:262) om allmän energiskatt kan förhandsbesked meddelas även efter ansökan av den som i större omfattning förbrukar eller avser att förbruka elektrisk kraft eller bränslen.

Ärenden hos riksskatteverket om förhandsbesked enligt denna lag skall avgöras av den särskilda nämnd som anges i 19 § taxeringslagen (1956:623).

2 § Förhandsbesked skall sökas skriftligt hos beskattningsmyndigheten. Sökanden skall lämna de uppgifter som behövs för att förhandsbesked skall kunna meddelas. Myndigheten får begära varuprov av sökanden. Görs undersökning eller anlitas sakkunnig för att utreda en varas beskaffenhet, skall sökanden betala kostnaden för detta om myndigheten inte medger undantag.

3 § Finner beskattningsmyndigheten med hänsyn till ansökningens innehåll, utredningens beskaffenhet eller andra omständigheter att förhandsbesked inte bör meddelas, skall ansökningen avvisas. Beslut om avvisning får fattas utan att det allmänna ombudet har yttrat sig över ansökningen.

4 § Ärenden om förhandsbesked skall handläggas skyndsamt.

5 § Ett förhandsbesked som har vunnit laga kraft är bindande för statsverket i förhållande till sökanden, om denne yrkar det. Förhandsbeskedet gäller skatt som redovisas efter det att beskedet har meddelats. Det får inte avse längre tid än tre år. Förhandsbeskedet upphör att gälla vid författningsändringar som påverkar den fråga som beskedet avser.

7 kap. Särskilda avgifter

1 § Har den som är skattskyldig i en deklaration eller ett annat skriftligt meddelande som avgetts till ledning för fastställande av hans skatt, lämnat en uppgift som befinns vara oriktig, skall han påföras en särskild avgift (*skattetillägg*). Skattetillägget är tjugo procent av det skattebelopp som inte skulle ha påförts om den oriktiga uppgiften hade godtagits. Detsamma gäller om den skattskyldige har lämnat en sådan uppgift i mål om skatt.

Har avvikelse från deklaration skett med stöd av 4 kap. 6 eller 13 §, påförs den skattskyldige skattetillägg. Skattetillägget är tjugo procent av den skatt som till följd av uppskattningen påförs den skattskyldige utöver vad som annars skulle ha påförts honom. Till den del uppskattningen innefattar rättelse av en oriktig uppgift från den skattskyldige påförs dock skattetillägg enligt första stycket.

Har den skattskyldige inte lämnat deklaration och har skatt beslutats genom uppskattning enligt 4 kap. 6 eller 13 §, påförs den skattskyldige skattetillägg. Skattetillägget är tjugo procent av den skatt som till följd av uppskattningen påförs den skattskyldige utöver den skatt som skulle ha påförts enligt de skriftliga uppgifter han lämnat till ledning för beskattningen. Till den del uppskattningen innefattar rättelse av en oriktig uppgift från den skattskyldige påförs dock skattetillägg enligt första stycket.

2 § Skattetillägg enligt 1 § tredje stycket skall undanröjas av beskattningsmyndigheten, om deklaration kommer in inom en månad från den dag då den skattskyldige har fått del av beslutet om skattetillägg.

3 § Meddelande som har lämnats för en skattskyldig som är juridisk person skall vid tillämpningen av detta kapitel anses ha lämnats av den skattskyldige, om det inte var uppenbart att uppgiftslämnaren saknade behörighet att företräda den skattskyldige.

4 § Skattetillägg påförs inte i samband med rättelse av en felräkning eller en misskrivning, som uppenbart framgår av deklarationen eller ett annat skriftligt meddelande från den skattskyldige.

Skattetillägg påförs inte heller i den mån avvikelsen avser bedömning av ett skriftligt yrkande och avvikelsen inte gäller uppgift i sak.

Har den skattskyldige frivilligt rättat en oriktig uppgift, påförs inte skattetillägg.

5 § Har den som är deklarationsskyldig inte kommit in med deklaration vid den tidpunkt då deklarationen senast skulle ha lämnats, påförs han en särskild avgift (*förseningsavgift*).

Förseningsavgiften är 100 kronor. Avgiften är dock 200 kronor om den skattskyldige

1. anmanats att lämna deklaration men inte fullgjort denna skyldighet inom den tid som föreskrivits, eller

2. underlåtit att avge deklaration inom föreskriven tid för minst en av de tre närmast föregående redovisningsperioderna.

6 § Skattetillägg och förseningsavgift får helt efterges om felaktigheten eller underlåtenheten kan antas ha ett sådant samband med den skattskyldiges ålder, sjukdom, bristande erfarenhet eller därmed jämförligt förhållande att den kan anses ursäktlig. Detsamma gäller om felaktigheten eller

underlåtenheten framstår som ursäktlig med hänsyn till den oriktiga uppgiftens beskaffenhet eller annan särskild omständighet som rör annat än vad som sägs i första meningen.

Skattetillägg får helt efterges även när det belopp som kunde ha undandragits genom felaktigheten eller underlåtenheten är att anse som ringa.

Särskild avgift får inte påföras sedan den skattskyldige har avlidit.

7 § Beskattningsmyndigheten prövar fråga om särskild avgift. Kammarrätten prövar dock, på talan av allmänna ombudet, fråga om skattetillägg på grund av oriktig uppgift i mål om skatt. Sådan talan får föras om den oriktiga uppgiften inte har godtagits efter prövning i sak eller inte har prövats i målet. Talan skall väckas inom ett år från utgången av den månad då domen eller det slutliga beslutet i målet har vunnit laga kraft.

Den skattskyldiges yrkande i fråga om särskild avgift skall utan hinder av vad som annars gäller om besvär prövas, om beslutet om den skatt som avgiften avser inte har vunnit laga kraft. Detsamma gäller om det allmänna ombudet framställt ett sådant yrkande till förmån för den skattskyldige. Om yrkandet framställs först i domstol, kan domstolen förordna att målet om särskild avgift skall tas upp och vidare handläggas av beskattningsmyndigheten.

8 § Bestämmelserna om eftergift skall beaktas även om yrkande om detta inte har framställts, i den mån det föranleds av vad som har förekommit i ärendet eller målet om särskild avgift.

Beslutas ändring av tidigare beslut om skatt, skall även därav föranledd nedsättning i beslut om skattetillägg vidtas.

9 § Skattetillägg skall avrundas till närmast lägre hela kronotal. Skattetillägg eller för en och samma redovisningsperiod utgående skattetillägg, som inte uppgår till femtio kronor, påförs inte.

10 § Bestämmelserna om särskild avgift i detta kapitel gäller inte i fråga om avgifter enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 2.

8 kap. Besvär

Besvär i vanlig ordning

1 § Beskattningsmyndighetens slutliga beslut om skatt samt myndighetens beslut om efterbeskattning, om anstånd med att lämna deklaration eller betala skatt, om uppdelning av skattebetalning, om återbetalning av skatt och om rättelse får överklagas av den skattskyldige och av det allmänna ombudet genom besvär hos kammarrätten.

Den skattskyldiges besvär skall ha kommit in inom två månader från den dag då han fick del av beslutet. Allmänna ombudets besvär skall ha kommit in inom två månader från den dag då beslutet meddelades.

2 § Ett beslut av länsrätten om utdömande av vite får överklagas av den som har förpliktats utge vitet och av det allmänna ombudet genom besvär hos kammarrätten.

Besvären skall ha kommit in inom tre veckor från den dag då den som klagat har fått del av beslutet.

3 § Ett beslut varigenom förhandsbesked har meddelats får överklagas av den skattskyldige, annan sökande och det allmänna ombudet genom besvär hos regeringsrätten.

Besvär av sökanden eller det allmänna ombudet skall ha kommit in inom en månad från den dag då den som klagat har fått del av förhandsbeskedet. Besvär av skattskyldig som inte är sökande skall ha kommit in inom en månad från den dag då förhandsbeskedet meddelades.

4 § Beslut enligt 3 kap. 14 § och 4 kap. 3 § samt beslut om skatterevision, föreläggande av vite och avvisande av ansökan om förhandsbesked får inte överklagas.

5 § Besvär över kammarrättens beslut i frågor som avses i 1 § första stycket skall ha kommit in till regeringsrätten inom två månader från den dag då den som klagat har fått del av beslutet.

Besvär över kammarrättens beslut om utdömande av vite skall ha kommit in till regeringsrätten inom tre veckor från den dag då den som klagat har fått del av beslutet.

6 § Har en part överklagat ett beslut om fastställande av skatt eller om efterbeskattning får också motparten överklaga beslutet, även om den för honom stadgade besvärstiden har gått ut. Motpartens besvär skall ha kommit in inom en månad från utgången av den tid inom vilken de först anförda besvaren senast skulle ha anförts.

Återkallas eller förfaller på annat sätt den första besvärstalan, är även den senare besvärstalan förfallen.

Besvär i särskild ordning

7 § Den skattskyldige får anföras besvär i särskild ordning om

1. skatten har fastställts i strid med bestämmelserna om vem som är skattskyldig eller vad som är skattepliktigt.

2. skatten har fastställts mer än en gång för samma skattepliktiga förhållande.

3. skatten har fastställts till ett belopp som väsentligt överstiger vad som rätteligen bort utgå och detta beror på att den skattskyldige underlåtit att lämna deklaration eller införd uppgift, eller om det har föranletts av felaktighet i deklaration eller annan uppgift som han har lämnat eller i en uppgift eller handling som har legat till grund för en sådan deklaration eller uppgift, eller

4. skatten borde ha fastställts till ett väsentligt lägre belopp på grund av någon annan omständighet eller något annat bevis som den skattskyldige åberopar.

Besvärstalan enligt 3 eller 4 får tas upp till prövning endast om den kan grundas på en omständighet eller ett bevis som det saknades kännedom om när skatten fastställdes och det framstår som ursäktligt att den som söker rättelse inte i annan ordning har åberopat omständigheten eller beviset för att få rättelse.

8 § Besvär i särskild ordning får anföras senast under sjätte året efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret har gått till ända eller, om skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, den skattepliktiga händelsen har inträffat.

9 § Besvär som anförts i särskild ordning tas upp av kammarrätten. Har kammarrätten eller regeringsrätten beslutat om skatten skall besvären tas upp av regeringsrätten.

Regeringsrätten och kammarrätten får, om besvär som anförts i särskild ordning skall tas upp till prövning, förordna att målet skall vidare handläggas av beskattningsmyndigheten.

10 § Vid fullföljd av talan mot beslut i anledning av besvär som anförts i särskild ordning gäller vad som i detta kapitel i övrigt stadgas om besvär över beslut om fastställande av skatt.

Gemensamma bestämmelser om besvär

11 § Det allmänna ombudet får föra talan till den skattskyldiges förmån. Han har då samma behörighet som den skattskyldige.

12 § Ändras efter besvär ett beslut om skatt därför att skatten eller ett avdrag bör hänföras till en annan redovisningsperiod än den som det överklagade beslutet avser, får härav föranledd ändring vidtas i beskattningen för den andra redovisningsperioden. I fråga om överklagande av beslut om en sådan ändring gäller i tillämpliga delar vad som stadgas om överklagande av beslut om fastställande av skatt.

13 § Beskattningsfrågor som behandlas av en förvaltningsdomstol får visas åter till beskattningsmyndigheten för ny behandling.

9 kap. Övriga bestämmelser

1 § Beskattningsmyndigheten skall föra register över vad som förekommer i ett skatteärende.

2 § Vite som föreläggs enligt denna lag skall bestämmas till ett belopp som med hänsyn till den skattskyldiges eller uppgiftsskyldiges ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att iakta föreläggandet, dock lägst till femhundra kronor.

3 § Fråga om utdömande av vite prövas av länsrätten i det län där beskattningsmyndigheten är belägen. Har vite samtidigt förelagts med stöd av en bestämmelse i taxeringslagen (1956: 623) prövas frågan av den länsrätt som är behörig enligt den lagen. Har vite i annat fall samtidigt förelagts med stöd av denna lag och lagen (1968: 430) om mervärdeskatt görs prövningen av den länsrätt som är behörig enligt sistnämnda lag. Frågor om utdömande av vite prövas efter anmälan från beskattningsmyndigheten.

Om ändamålet med vitet har förfallit, då fråga om att döma ut vitet uppkommer, får vitet inte dömas ut. Ändamålet med vitet skall inte anses ha förfallit om vitesföreläggandet iakttagits först efter det att anmälan enligt första stycket kommit in till länsrätten.

Vid prövning av fråga om utdömande av vite får också fråga huruvida och med vilket belopp vitet hade bort föreläggas komma under bedömande.

Befrielse från skatt

4 § Föreligger synnerliga skäl kan regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer i särskilda fall medge nedsättning av eller befrielse från skatt, liksom återbetalning helt eller delvis av skatt.

Medges nedsättning, befrielse eller återbetalning får medgivandet avse även på skatten belöpande ränta och särskild avgift.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984 då lagen (1959: 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning skall upphöra att gälla.

2. Den gamla lagen gäller fortfarande i fråga om skatt för vilken deklaration skulle ha lämnats före ikraftträdandet. Vid tillämpningen av denna bestämmelse och av bestämmelsen i punkt 1 skall dock iaktas vad som sägs i punkterna 3–12. Vidare skall reglerna i 3 kap. i den nya lagen tillämpas även på äldre förhållanden.

3. Inträder deklarationsskyldigheten tidigare enligt den nya lagen än enligt den gamla lagen, skall den nya redovisningsordningen tillämpas först för redovisningsperiod som börjar eller för skattepliktig händelse som inträffar vid ikraftträdandet eller senare.

4. Skattskyldiga som efter ikraftträdandet skall lämna redovisning enligt 2 kap. 3 § tredje stycket för halvt eller helt beskattningsår får lämna en deklaration för tiden från ikraftträdandet till ingången av närmast följande beskattningsår.

5. De nya bestämmelserna i 2 kap. 11 §, 3 kap. 6 § andra stycket samt 4 kap. 4 och 9 §§ tillämpas i fråga om beskattningsår som börjar vid ikraftträdandet eller senare.

6. Bestämmelserna om beslut i 4 kap. med undantag för 4 och 9 §§ tillämpas även på äldre förhållanden. Beslut om fastställande av skatt enligt 3 eller 5 § eller om efterbeskattning får dock inte meddelas om tiden för meddelande av motsvarande beslut enligt den gamla lagen gått ut vid den nya lagens ikraftträdande.

7. Vid beräkning av de tidsfrister för beslut som avses i 4 kap. 3, 5 och 10 §§ tillämpas bestämmelserna i 1 kap. 9 § om beskattningsår även för tid före ikraftträdandet.

8. I fall som avses i 5 kap. 4 § gäller den nya bestämmelsen om skattskyldigheten inträtt efter ikraftträdandet. Den nya bestämmelsen i 5 kap. 5 § tillämpas om besvär anförts efter ikraftträdandet. Bestämmelserna om restavgift och ränta i den nya lagen tillämpas även på äldre förhållanden, om skyldigheten att betala skatten till följd av deklaration eller beskattningsmyndighetens beslut inträtt efter den nya lagens ikraftträdande. Ränta som avser tid före ikraftträdandet beräknas dock efter de procentsatser som anges i 27 och 29 §§ gamla lagen.

Bestämmelserna om indrivning i 5 kap. 16 § tillämpas även i fråga om ärende som har lämnats för indrivning före ikraftträdandet och i fråga om ärende som efter ikraftträdandet har lämnats för indrivning men som avser skatt som hänför sig till tid dessförinnan.

9. De nya bestämmelserna om förhandsbesked i 6 kap. gäller inte för beslut i ärenden i vilka yttrande från reklamskattenämnden har avgetts före ikraftträdandet.

10. Yttrande från det allmänna ombudet i ärenden som avser förhandsbesked enligt 6 kap. skall inhämtas endast i sådana ärenden där ansökan från den skattskyldige kommit in efter ikraftträdandet och, såvitt gäller förhandsbesked i fråga om reklamskatt, också i ärenden som har kommit in

före ikraftträdandet om yttrande från reklamskattenämnden inte dessförinnan har avgetts.

11. De nya bestämmelserna om besvär i 8 kap. tillämpas i fråga om beslut som meddelas efter ikraftträdandet.

12. Förekommer i lag eller annan författning hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag tillämpas i stället den nya bestämmelsen. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande i fråga om skatt enligt stämpelskattelagen (1964: 308) och lagen (1983: 219) om tillfällig vinstskatt.

13. Deklaration som avser skatt på bensin och andra bränslen enligt lagen (1957: 262) om allmän energiskatt, skatt enligt lagen (1961: 372) om bensinskatt eller avgift enligt lagen (1973: 1216) om särskild avgift för oljeprodukter och kol och som avser redovisningsperiod som infaller under tiden den 1 juli 1984 – den 30 juni 1985 skall ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast den femte i andra månaden efter redovisningsperiodens slut.

Har i fråga om skatt på elektrisk kraft enligt lagen om allmän energiskatt redovisningsperiod förkortats genom den nya lagen skall de nya bestämmelserna om redovisningsperioder gälla först för redovisningsperiod som enligt de äldre bestämmelserna börjar vid ikraftträdandet eller närmast därefter.

14. I den mån lagarna under 1 kap. 1 § innehåller särskilda övergångsregler som strider mot innehållet i punkterna 2–13, gäller i stället dessa regler.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1928: 376) om särskild skatt å vissa lotterivinster

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1928: 376) om särskild skatt å vissa lotterivinster¹

dels att 3 a och 5 §§ skall upphöra att gälla,

dels att rubriken och 2–4 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

Lag om skatt på lotterivinster

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §²

När vinst, som avses i 1 §, utbetalas eller utgives till vinnaren, skall lotteriets anordnare eller premieobligationernas utfärdare innehålla så stor del av vinsten, som motsvarar den stadgade skatten å densamma.

Skattskyldig är den som anordnar lotteri och den som utfärdar premieobligationer.

Skattskyldigheten inträder vid vinstdragningen eller, om denna har ägt rum före lottförsäljningens början, vid utgången av den tid som har bestämts för lottförsäljningen.

Med vinstdragning avses i fråga om vadhållning det förfarande, varigenom vinsterna bestäms.

3 §³ -

Det åligger anordnare av lotteri eller utfärdare av premieobligationer att inom viss tid, som regeringen bestämmer, efter det vinstdragning ägt rum, till statsverket redovisa den å vinstdragningen belöpande skatten.

Därest lotteriets anordnare eller premieobligationernas utfärdare visar, att vinst icke blivit av vinnare lyftad inom den härför föreskrivna tid, äger anordnaren eller utfärdaren att av det inbetalda skattebeloppet återbekomma så mycket som belöper på denna vinst.

Om den skattskyldige visar att en vinnare inte har tagit ut sin vinst inom föreskriven tid eller att vinst har utfallit på en osåld lott eller obligation, är den skattskyldige berättigad att få tillbaka den skatt som erlagts för vinsten. Beskattningsmyndigheten beslutar om återbetalning efter ansökan av den skattskyldige. Ränta utgår inte på återbetalat belopp.

Med vinstdragning avses i fråga om vadhållning det förfarande, varigenom vinsterna bestämmas.

¹ Senaste lydelse av

3 a § 1974: 856, se även 1974: 863

5 § 1974: 856

lagens rubrik 1974: 856.

² Senaste lydelse 1945: 407.

³ Senaste lydelse 1974: 856.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §⁴

Har skatt icke erlagts eller erlagts med lägre belopp än som enligt riksskatteverkets beslut skall erläggas, skall verket anmana anordnaren av lotteriet att omedelbart inbetala felande belopp. Överstiger inbetalt belopp vad som enligt beslutet skall erläggas, äger anordnaren omedelbart återfå det överskjutande beloppet jämte ränta.

Bestämmelserna i 27–29 §§ lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning om ränta och restavgift äger motsvarande tillämpning på skatt enligt denna lag.

Regler för förfarandet vid beskattningen finns i lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om lotterier som med stöd av lotterilagen (1982: 1011) kunnat påbörjas före den 1 juli 1984.

⁴ Senaste lydelse 1974: 856.

3 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1941: 251) om särskild varuskatt

Häri genom föreskrivs i fråga om lagen (1941: 251) om särskild varuskatt¹
dels att 3 a och 4 §§ skall upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 4 § skall utgå,
dels att 2, 5 och 6 §§ skall ha nedan angivna lydelse,
dels att i lagen skall införas två nya paragrafer, 6 a och 8 §§ och en ny
rubrik närmast före 5 § av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §²

Skattskyldighet inträder

a) för vara, som tillverkas inom riket, när varan av tillverkaren levereras till köpare eller tages i anspråk för vidare bearbetning; samt

b) för vara, som införes till riket av någon som blivit enligt 5 § registrerad såsom importör, när varan av denne levereras till köpare eller tages i anspråk för vidare bearbetning eller ock, vid avregistrering, ingår i hans lager.

Skattskyldiga äro

a) för vara, som tillverkas inom riket, tillverkaren; samt

b) för vara, som införes till riket av registrerad importör, denne.

Införes skattepliktig vara till riket av annan än registrerad importör skall skatt erläggas till tullmyndighet. Tullagen (1973: 670) gäller i fråga om skatten. Därjämte gäller 46 § lagen (1959: 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning.

Införs skattepliktig vara till riket av annan än registrerad importör skall skatt erläggas till tullmyndigheten. Därvid gäller tullagen (1973: 670) och 9 kap. 4 § lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Riksskatteverket kan om synnerliga skäl föreligger medge att registrerad importör får vara skattskyldig för vara som tillverkas inom riket av annan för hans räkning.

Registrering, avdrag m. m.

5 §³

1. Den som ämnar bedriva tillverkning, som i 1 § första eller andra stycket avses, skall för registrering göra skriftlig anmälan till riksskatteverket minst fjorton dagar före tillverkningens påbörjande

Skattskyldig som avses i 2 § andra stycket a och som inte är befriad från redovisningsskyldighet enligt 6 a § första eller andra styckena skall vara registrerad hos riksskatteverket.

¹ Lagen omtryckt 1960: 612.

Senaste lydelse av

3 a § 1973: 989, se även 1974: 863

4 § 1 mom. 1960: 612

4 § 2 mom. 1971: 248

lagens rubrik 1975: 1406.

² Senaste lydelse 1981: 1314.

³ Senaste lydelse 1971: 248.

Nuvarande lydelse

med angivande av företagets namn och belägenhet, tillverkarens fullständiga namn och postadress, det eller de varuslag, tillverkningen är avsedd att omfatta, samt dagen för dess påbörjande.

Inträder ändring i förhållande, varom uppgift lämnats i anmälan, skall tillverkaren inom åtta dagar underrätta riksskatteverket därom.

2. Den, som ämnar yrkesmässigt till riket införa skattepliktig vara för försäljning till återförsäljare, må efter ansökan registreras hos riksskatteverket. Vad i 1 mom. stadgas angående anmälan för registrering skall äga motsvarande tillämpning i fråga om ansökan om registrering.

3. Ämnar tillverkare avbryta, återupptaga eller helt nedlägga rörelsen eller vill registrerad importör bli avregistrerad, skall anmälan om förhållandet göras till riksskatteverket minst åtta dagar i förväg med uppgift om dagen för avbrottet, återupptagandet, nedläggandet eller önskad avregistrering.

Föreslagen lydelse

Den som yrkesmässigt för in skattepliktiga varor till riket för att sälja dem till återförsäljare, kan om verksamheten är av större omfattning eller annars om det finns särskilda skäl registreras hos riksskatteverket.

6 §⁴

1. Tillverkare och registrerad importör skall insända deklaration till riksskatteverket senast femtonde dagen i andra månaden efter varje kalendermånads utgång. Deklaration skall innehålla uppgift om beskattningsvikten eller, i fråga om varor för vilka skatten utgår i förhållande till varuvärdet, beskattningsvärdet för de varor för vilka skattskyldighet inträtt under den kalendermånad deklarationen avser.

Om särskilda skäl därtill äro äger riksskatteverket föreskriva, att deklaration skall avse kalenderkvartal i stället för kalendermånad, i vilket fall deklaration skall insändas inom en månad efter varje kvartals utgång. Riksskatteverket må ock, om

⁴ Senaste lydelse 1978: 123.

Nuvarande lydelse

särskilda skäl därtill äro, föreskriva att deklaration skall insändas inom annan tid än i det föregående är sagt, dock tidigast inom femton dagar och senast inom två månader efter utgången av den månad eller det kvartal deklarationen avser.

2. I deklaration som i 1 mom. avses må avdrag göras för varor, som

a) använts vid tillverkning som deklarationen avser och för vilka skattskyldighet tidigare inträtt;

b) utförts ur landet eller förts till svensk frihamn för annat ändamål än att förbrukas där eller lagts upp på tullager som inrättats för förvaring av proviant;

c) tillverkare eller registrerad importör återtagit i samband med återgång av köp eller vars försäljning förorsakat honom förlust på grund av bristande betalning från köparen;

d) försåts till den som enligt 7 § tullförordningen (1973:979) äger åtnjuta tullfrihet vid införsel av varor.

Avdrag som nyss sagts skall avse beskattningsvikten i fråga om varor för vilka skatten utgår efter vikt och beskattningsvärdet i fråga om varor för vilka skatten utgår i förhållande till varuvärdet.

Föreslagen lydelse

I deklaration får avdrag göras för skatt på varor, som

1. har förvärvats i beskattat skick för att användas vid tillverkning av skattepliktiga varor,

2. har förts ut ur landet eller till svensk frihamn för annat ändamål än att förbrukas där eller har lagts upp på tullager inrättat för förvaring av proviant,

3. har återtagits i samband med återgång av köp,

4. har sålts med förlust för den skattskyldige, i den mån förlusten hänför sig till bristande betalning från köparen,

5. har sålts till den som enligt 7 § tullförordningen (1973:979) kan få tullfrihet vid införsel av varor.

Avdrag enligt första stycket 4 får göras med belopp som svarar mot så stor del av skatten som förlusten visas utgöra av varans försäljningspris. Har sådant avdrag gjorts och inflyter därefter betalning skall redovisning åter lämnas för skatten på de varor som betalningen avser.

Har avdrag gjorts för skatt på varor enligt första stycket 1 inträder åter skattskyldighet för varorna om de används för annat ändamål än skattepliktig tillverkning.

6 a §

En skattskyldig är redovisningskyldig

1. om hans tillverkning av choklad- och konfektyrvaror tillsammans med verksamhet som avses i 5 § andra stycket omfattar minst 500 kilogram skattepliktiga varor för beskattningsår, eller

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

2. om han under närmast föregående beskattningsår har varit redovisningsskyldig.

I fall som avses i första stycket 2 får riksskatteverket besluta att redovisningsskyldighet inte längre skall föreligga. Sådant beslut får meddelas om verksamheten kan beräknas i fortsättningen omfatta mindre mängd varor än som anges i första stycket 1 och gäller endast så länge verksamheten är av denna mindre omfattning.

Har skattskyldig betalat skatt trots att verksamheten under ett beskattningsår omfattat högst 500 kilogram skattepliktiga varor är han berättigad till återbetalning av skatten.

8 §⁵

Regler för förfarandet vid beskattningen finns i lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.
 2. De nya bestämmelserna i 6 a § gäller i fråga om beskattningsår som börjar vid ikraftträdandet eller senare.

⁵ Förutvarande 8 § upphävd genom 1973: 989.

4 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1957: 262) om allmän energiskatt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1957: 262) om allmän energiskatt¹

dels att 9, 13, 18–23 och 30 §§ skall upphöra att gälla,

dels att 6–8, 11, 12, 24–25 och 32 §§ skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 33 §, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Den som inom riket producerar skattepliktigt flytande bränsle eller förbrukar sådant bränsle för framställning av därmed likvärdig vara är skyldig att hos riksskatteverket vara registrerad såsom producent av skattepliktigt bränsle.

Den som i större omfattning återförsäljer eller förbrukar skattepliktigt bränsle eller håller sådant bränsle i lager må efter ansökan registreras hos riksskatteverket såsom återförsäljare eller förbrukare av dylikt bränsle. När särskilda skäl därtill äro må även eljest den, som förbrukar skattepliktigt bränsle, efter ansökan reigstreras.

Skattskyldig är

1. den som inom landet producerar skattepliktigt flytande bränsle eller förbrukar sådant bränsle för framställning av därmed likvärdig vara.

2. den som har registrerats enligt 7 § andra stycket som återförsäljare eller förbrukare av skattepliktigt bränsle.

3. den som för annat ändamål än som avses i 24 § återförsäljer eller förbrukar bränsle, som förvärvats utan skatt eller med nedsatt skatt mot försäkran enligt 26 §.

7 §

Skatten skall erläggas av den som är eller bort vara registrerad enligt 6 § om ej annat följer av 8 § andra stycket.

Skatt skall erläggas även av den som icke är registrerad enligt 6 § och som för annat ändamål än som avses i 24 § återförsäljer eller förbrukar bränsle, som förvärvats utan skatt eller med nedsatt skatt mot försäkran enligt 26 §.

Den som är skattskyldig enligt 6 § 1 skall vara registrerad hos riksskatteverket.

Den som i större omfattning återförsäljer eller förbrukar skattepliktigt bränsle eller håller sådant bränsle i lager kan registreras hos riksskatteverket som återförsäljare eller förbrukare av sådant bränsle. Även annan som förbrukar bränsle kan om det finns särskilda skäl registreras som förbrukare.

¹ Lagen omtryckt 1975: 272.

Senaste lydelse av

22 § 1982: 286

23 § 1982: 286

lagens rubrik 1975: 272.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Skattskyldighet inträder

a) för den som är eller bort vara registrerad enligt 6 §, då bränsle av honom levereras till köpare, som *icke* är registrerad, eller till eget försäljningsställe för detaljförsäljning som *icke* utgöres av depå eller tages i anspråk för annat ändamål än försäljning, och

b) i fall som avses i 7 § andra stycket, då bränslet levereras till köpare eller tages i anspråk för annat ändamål än försäljning.

Införes skattepliktigt bränsle till riket av annan än registrerad *erlägges* skatt till tullmyndighet. Tulllagen (1973:670) gäller i fråga om skatten. Därjämte gäller 46 § lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning.

11 §

Den som inom riket yrkesmässigt distribuerar eller förbrukar av honom producerad skattepliktig elektrisk kraft eller yrkesmässigt distribuerar av annan producerad dylik kraft är skyldig att hos riksskatteverket vara registrerad såsom producent eller distributör av elektrisk kraft.

Vid tillämpning av denna lag skall den för vars räkning elektrisk kraft överföres till riket ävensom den som utan att *erlägga* avgift därför emottager elektrisk kraft, för vilken skatt skall utgå, anses *hava* producerat kraften.

Skattskyldigheten inträder

1. för den som är skattskyldig enligt 6 § 1 eller 2, då bränsle av honom levereras till köpare som *inte* är registrerad, eller till eget försäljningsställe för detaljförsäljning som *inte* utgöres av depå eller tas i anspråk för annat ändamål än försäljning.

2. för den som är skattskyldig enligt 6 § 3, då bränslet levereras till köpare eller tas i anspråk för annat ändamål än försäljning, och

3. för den som upphör att vara registrerad enligt 7 §, när registreringen upphör, varvid skattskyldigheten omfattar det bränsle som då ingår i hans lager.

Om skattepliktigt bränsle förs in i landet av annan än den som är registrerad skall skatten betalas till tullmyndigheten. Därvid gäller tulllagen (1973:670) och 9 kap. 4 § lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Skattskyldig är

1. den som inom landet yrkesmässigt distribuerar eller förbrukar av honom producerad skattepliktig elektrisk kraft eller yrkesmässigt distribuerar av annan producerad dylik kraft, och

2. den som för annat ändamål än som avses i 25 § återförsäljer eller förbrukar elektrisk kraft, som förvärvats utan skatt eller med ned-satt skatt mot försäkrans enligt 26 §.

Vid tillämpningen av denna lag skall den för vars räkning elektrisk kraft överförs till landet och den som utan att betala avgift tar emot elektrisk kraft för vilken skatt skall betalas, anses ha producerat kraften.

Den som är skattskyldig enligt första stycket 1 skall vara registrerad hos riksskatteverket som producent eller distributör av elektrisk kraft.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §

Skatten för elektrisk kraft skall erläggas av den som förbrukat kraften.

Skyldighet att redovisa skatt till statsverket inträder då den elektriska kraften distribueras till förbrukare, som *icke* är registrerad enligt 11 § (skattepliktig distribution), eller då kraften av den som är sälunda registrerad nyttjas i egen rörelse (skattepliktig egenförbrukning). I fråga om skyldighet att redovisa skatt skall såsom registrerad anses även den som bort vara registrerad.

Vid skattepliktig distribution skall skatten av förbrukaren erläggas till registrerade distributören, i förekommande fall genom *icke* registrerad distributör. Har producent yrkesmässigt distribuerat kraft till förbrukare, är producenten med avseende å distributionen av sådan kraft att anse såsom registrerad distributör.

Har den, som enligt 11 § registrerats såsom producent, till annan distribuerat elektrisk kraft utan att detta skett yrkesmässigt, skall kraften anses vara förbrukad i den förstnämndes rörelse.

Skattskyldighet inträder

1. för den som är skattskyldig enligt 11 § första stycket 1, då den elektriska kraften distribueras till förbrukare, som *inte* är registrerad enligt 11 § (skattepliktig distribution) eller då den skattskyldige använder kraften i den egna rörelsen (skattepliktig egenförbrukning), och

2. för den som är skattskyldig enligt 11 § första stycket 2, då elektrisk kraft levereras till köpare eller tas i anspråk för annat ändamål än försäljning.

24 §²

I deklaration som avses i 23 § 1 mom. må avdrag göras för bränsle, som

I deklaration som avser andra bränslen än bensin och gasol får avdrag göras för skatt på bränsle som

a) i beskattat skick förvärvats för återförsäljning eller förbrukning i egen rörelse,

b) återtagits i samband med återgång av köp,

c) förbrukats av eller försålts till kommunikationsföretag för bandrift eller därmed likartat ändamål,

d) förbrukats eller försålts för förbrukning i luftfartyg eller i fartyg, när luftfartyget eller fartyget inte används för fritidsändamål eller annat privat ändamål,

e) av den skattskyldige eller för hans räkning utförts ur riket eller förts till svensk frihamn för annat ändamål än att förbrukas där,

² Med nuvarande lydelse avses den i prop. 1983/84: 28 föreslagna lydelsen.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

f) förbrukats eller försålts för förbrukning för annat ändamål än energialstring eller förbrukning, i samband med fabriksmässig tillverkning av motorer, för avprovning av motorer å provbädd eller å annan dylik anordning utan att transportmedel därvid framföres,

g) förbrukats för framställning av bensin eller i förteckningen angivet bränsle eller för produktion av annan skattepliktig elektrisk kraft än sådan som avses i 25 § första stycket d),

h) försålts med förlust för den skattskyldige, i den mån förlusten hänför sig till bristande betalning från köpare.

Avdrag får även göras för kolbränslen som förbrukats eller försålts för förbrukning i metallurgiska processer, i den mån avdrag inte har gjorts enligt första stycket f).

Avdrag enligt första stycket h) får göras med belopp som svarar mot så stor del av skatten som förlusten visas utgöra av varans försäljningspris. Har sådant avdrag gjorts och inflyter därefter betalning skall redovisning åter lämnas för skatten på det bränsle som betalningen avser.

25 §³

I deklaration som avses i 23 § 2 mom. får avdrag göras för elektrisk kraft, som

I deklaration som avser elektrisk kraft får avdrag göras för skatt på elektrisk kraft, som

a) levererats till kommunikationsföretag för bandrift eller därmed likartat ändamål eller överförs till annat land,

b) förbrukats eller försålts för förbrukning för annat ändamål än energialstring eller för användning i omedelbart samband med sådan förbrukning eller vid framställning av bensin eller i förteckningen angivet skattepliktigt bränsle,

c) försålts med förlust för den redovisningsskyldige, i den mån förlusten hänför sig till bristande betalning från förbrukare eller icke registrerad distributör av elektrisk kraft,

d) producerats i mottrycksanläggning och förbrukats i egen industriell verksamhet.

Avdrag enligt första stycket c) får göras med belopp som svarar mot så stor del av skatten som förlusten visas utgöra av den elektriska kraftens försäljningspris. Har sådant avdrag gjorts och inflyter därefter betalning skall redovisning åter lämnas för skatten på den kraft som betalningen avser.

³ Med nuvarande lydelse avses den i prop. 1983/84: 28 föreslagna lydelsen.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Avdrag får även göras för skatt för bensin eller annat bränsle, som förbrukats vid produktion av annan skattepliktig elektrisk kraft än sådan som avses i första stycket d), i den mån avdrag icke gjorts enligt 24 § första stycket g) eller enligt 7 § 1 mom. första stycket i) lagen (1961:372) om bensinskatt.

32 §

Den som är registrerad enligt denna lag är pliktig att ordna sin bokföring och, vad angår distribution av elektrisk kraft, jämväl sin statistik på sådant sätt att enligt riksskatteverkets beprövande kontroll möjliggöres

a) i fråga om skattepliktiga bränslen, över tillverkning, inköp, försäljning samt förbrukning i egen rörelse av dylika bränslen ävensom

b) i fråga om elektrisk kraft, över inköpt och försåld samt eljest mottagen och levererad elektrisk energi samt över den elektriska energi, som inom rörelsen producerats, förbrukats och bortgått såsom överföringsförlust m. m., så ock över debiterade och erlagda kraftavgifter.

Den som är registrerad skall vidare ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, som riksskatteverket för erhållande av en betryggande kontroll över skattens behöriga utgörande meddelar, ävensom de anvisningar kontrolltjänsteman i enlighet med riksskatteverkets föreskrifter kan komma att lämna.

33 §⁴

Regler för förfarandet vid beskattningen finns i lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

2. Äldre bestämmelser gäller i fråga om elektrisk kraft som levereras till förbrukare på grund av ett före ikraftträdandet ingånget skriftligt avtal som föreskriver bestämt pris för kraften utan möjligheter till prisändringar.

⁴ Förutvarande 33 § upphävd genom 1959:96.

5 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1961: 372) om bensinskatt

Häri genom föreskrivs i fråga om lagen (1961: 372) om bensinskatt¹

dels att 6 § skall upphöra att gälla,

dels att 3–5 §§ samt 7 § 1 mom. skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 8 §, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Skattskyldighet inträder

a) för bensin, som av den som är eller bort vara registrerad enligt 5 § levereras till köpare, som icke är registrerad, eller till eget försäljningsställe för detaljförsäljning som icke utgöres av depå eller tages i anspråk för annat ändamål än försäljning eller ock, vid avregistrering, ingår i hans lager, när leveransen, inanspråktagandet eller avregistreringen sker;

b) för bensin, som av annan än registrerad inköpts mot försäkran enligt 7 § 2 mom., när bensinen säljes eller tages i anspråk för skattepliktigt ändamål.

Skattskyldig är i fall som avses i första stycket under a) den som är eller bort vara registrerad och under b) säljaren eller förbrukaren.

Införes skattepliktig vara till riket av annan än registrerad skall skatt erläggas till tullmyndighet. Tullagen (1973:670) gäller i fråga om skatten. Därjämte gäller 46 § lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning.

Skattskyldig är

1. den som inom landet tillverkar bensin,

2. den som har registrerats enligt 4 § andra stycket som återförsäljare eller förbrukare av bensin,

3. den som för annat ändamål än som avses i 7 § 1 mom. återförsäljer eller förbrukar bensin, som förvärvats utan skatt eller med nedsatt skatt mot försäkran enligt 7 § 2 mom.

4 §

I fråga om skatt som skall utgå annorledes än vid införsel till riket är riksskatteverket beskattningsmyndighet. Därvid skall vad i lagen om förfarandet vid viss konsum-

Den som är skattskyldig enligt 3 § 1 skall vara registrerad hos riksskatteverket.

Den som i större omfattning återförsäljer eller förbrukar bensin eller

¹ Lagen omtryckt 1975: 274.

Senaste lydelse av

6 § 1982: 287

lagens rubrik 1975: 274.

Nuvarande lydelse

tionsbeskattning är stadgat äga tillämpning. Riksskatteverket äger utfärda de föreskrifter rörande redovisning och särskilda kontrollanordningar som verket finner erforderliga för skattekontrollens utövande.

Föreslagen lydelse

håller bensin i lager kan registreras hos riksskatteverket som återförsäljare eller förbrukare av bensin. Även annan som förbrukar bensin kan om det finns särskilda skäl registreras som förbrukare.

5 §

Den som inom riket tillverkar bensin är skyldig att vara registrerad hos riksskatteverket samt att för sådant ändamål göra anmälan till verket.

Den som i större omfattning återförsäljer eller förbrukar bensin eller håller bensin i lager må efter ansökan registreras hos riksskatteverket. När särskilda skäl därtill äro må även eljest den, som förbrukar bensin, efter ansökan registreras.

Om verkställd registrering skall riksskatteverket utfärda bevis.

Inträder ändring i förhållande, varom uppgift lämnats i anmälan eller ansökan, skall riksskatteverket underrättas härom.

Skattskyldigheten inträder

1. för den som är skattskyldig enligt 3 § 1 eller 2, när bensin av honom levereras till köpare, som inte är registrerad, eller till eget försäljningsställe för detaljförsäljning som inte utgörs av depå eller tas i anspråk för annat ändamål än försäljning,

2. för den som är skattskyldig enligt 3 § 3, när bensin säljs eller tas i anspråk för skattepliktigt ändamål, och

3. för den som upphör att vara registrerad enligt 4 §, när registreringen upphör, varvid skattskyldigheten omfattar den bensin som då ingår i hans lager.

Om skattepliktig vara förs in i landet av annan än den som är registrerad skall skatten betalas till tullmyndigheten. Därvid gäller tulllagen (1973:670) och 9 kap. 4 § lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

7 § 1 mom.²

I deklaration får avdrag göras för bensin, som har

a) förvärvats för återförsäljning eller förbrukning i egen rörelse och för vilken skattskyldighet tidigare inträtt,

b) återtagits i samband med återgång av köp,

c) förbrukats eller försålts för förbrukning för framdrivande av tåg eller fordon å järnväg,

d) förbrukats eller försålts för förbrukning i luftfartyg, när det inte används för fritidsändamål eller annat privat ändamål,

e) förbrukats eller försålts för förbrukning, i samband med fabriksmässig tillverkning av motorer, för avprovning av motorer å provbädd eller å annan dylik anordning utan att transportmedel därvid framföres,

I deklaration får avdrag göras för skatt på bensin, som har

² Med nuvarande lydelse avses den i prop. 1983/84: 28 föreslagna lydelsen.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

f) förbrukats eller försålts för förbrukning för annat tekniskt ändamål än motordrift, om annat inte framgår av andra stycket.

g) av den skattskyldige eller för hans räkning utförts ur riket eller förts till svensk frihamn för annat ändamål än att förbrukas där.

h) försålts med förlust för den skattskyldige, i den mån förlusten hänför sig till bristande betalning från köpare.

i) förbrukats eller försålts för förbrukning vid produktion av skattepliktig elektrisk kraft.

Avdrag enligt första stycket f) får inte göras för

Avdrag enligt första stycket f) får inte göras för *skatt på*

1. bensen som har använts för framställning av vara som är lämpad eller avsedd för motordrift.

2. bensen som avses i 1 § första stycket a) och som är avsedd för annat ändamål än motordrift, eller motoralkohol, när varan har förpackats eller försålts för att förpackas i särskild förpackning om högst en liter.

3. gasol som med hänsyn till försäljningsform, kvantitet eller förpackning har karaktär av butiksva.

Har skattskyldighet inträtt för en vara som avses i andra stycket 2 eller 3 får avdrag ändå göras enligt första stycket f).

Avdrag enligt första stycket h) får göras med belopp som svarar mot så stor del av skatten som förlusten visas utgöra av varans försäljningspris. Har sådant avdrag gjorts och inflyter därefter betalning skall redovisning åter lämnas för skatten på de varor som betalningen avser.

8 §³

Regler för förfarandet vid beskattningen finns i lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

³ Förutvarande 8 § upphävd genom 1973: 993.

3 Riksdagen 1983/84, 1 saml. Nr 71

6 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1961:394) om tobaksskatt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1961:394) om tobaksskatt¹
 dels att 6 § skall upphöra att gälla,
 dels att 3–5 och 7 §§ skall ha nedan angivna lydelse,
 dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 8 §, av nedan angivna
 lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Skattskyldighet inträder då vara av den som är registrerad enligt 5 § levereras till köpare eller tages i anspråk för annat ändamål än försäljning eller ock, vid avregistrering, ingår i hans lager. Härvid är den registrerade skattskyldig.

Införes skattepliktig vara till riket av annan än registrerad skall skatt erläggas till tullmyndighet. Tullagen (1973:670) gäller i fråga om skatten. Därjämte gäller 46 § lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning.

Skattskyldig är

1. den som tillverkar skattepliktig vara inom landet för att sälja den,

2. den som har registrerats enligt 4 § andra stycket som importör av tobaksvaror.

4 §

I fråga om skatt som skall utgå annorledes än vid förtullningen är riksskatteverket beskattningsmyndighet. Därvid skall vad i lagen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning är stadgat äga tillämpning. Riksskatteverket äger utfärda de föreskrifter rörande redovisning och särskilda kontrollanordningar som verket finner erforderliga för skattekontrollens utövande.

Den som är skattskyldig enligt 3 § 1 skall vara registrerad hos riksskatteverket.

Den som för in tobaksvaror till landet för att återförsälja dem, kan om införseln är av större omfattning eller annars om det finns särskilda skäl, registreras hos riksskatteverket.

5 §²

Den som inom riket för försäljning tillverkar tobaksvaror är skyldig att vara registrerad hos riksskatteverket samt att för sådant ändamål göra anmälan till verket.

Den som för återförsäljning till

Skattskyldigheten inträder då varan levereras till köpare eller tas i anspråk för annat ändamål än försäljning.

För den som upphör att vara registrerad enligt 4 § inträder skatt-

¹ Lagen omtryckt 1975: 141.

Senaste lydelse av

6 § 1983: 532

lagens rubrik 1975: 141.

² Med nuvarande lydelse avses den i prop. 1983/84: 37 föreslagna lydelsen.

Nuvarande lydelse

riket inför tobaksvara må, där införseln är av större omfattning eller eljest särskilda skäl därtill äro, efter ansökan registreras hos riksskatteverket.

Om verkställd registrering skall riksskatteverket utfärda bevis.

Inträder ändring i förhållande, varom uppgift lämnats i anmälan eller ansökan, skall riksskatteverket underrättas härom.

Föreslagen lydelse

skyldigheten när registreringen upphör, och omfattar de varor som då ingår i hans lager.

Om en skattepliktig vara förs in i landet av någon annan än den som är registrerad skall skatten betalas till tullmyndigheten. Därvid gäller tullagen (1973:670) och 9 kap. 4 § lagen () om punkt-skatte och prisregleringsavgifter.

7 §

I deklaration må avdrag göras för vara, som

I deklaration får avdrag göras för skatt på vara, som

a) förvärvats för återförsäljning och för vilken skattskyldighet tidigare inträtt,

b) återtagits i samband med återgång av köp,

c) av den skattskyldige eller för hans räkning utförts ur riket eller förts till svensk frihamn för annat ändamål än att förbrukas där.

d) lagts upp på tullager som inrättats för förvaring av proviant, eller utförts ur riket såsom proviant på fartyg eller luftfartyg eller levererats för försäljning i exportbutik,

e) försålts till den som enligt 7 § tullförordningen (1973:979) äger åtnjuta tullfrihet för varor, som införs till riket.

f) tillhandahållits för framställning av enligt denna lag icke skattepliktiga varor eller för vetenskapligt, medicinskt eller likartat ändamål.

g) tagits i anspråk för provning.

h) försålts med förlust för den skattskyldige, i den mån förlusten hänförs sig till bristande betalning från köparen.

Avdrag enligt första stycket h) får göras med belopp som svarar mot så stor del av skatten som förlusten visas utgöra av varans försäljningspris. Har sådant avdrag gjorts och inflyter därefter betalning skall redovisning åter lämnas för skatten på de varor som betalningen avser.

8 §³

Regler för förfarandet vid beskattningen finns i lagen () om punktskatte och prisregleringsavgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

³ Förutvarande 8 § upphävd genom 1973:988.

7 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1967: 340) om prisreglering på jordbrukets område

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1967: 340) om prisreglering på jordbrukets område¹

dels att 11–13, 21, 24 och 34 §§ samt rubriken närmast före 33 § skall upphöra att gälla,

dels att 10, 17, 20, 21 b, 23, 33 och 34 a §§ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §

Avgift erläggs av

a) mjölkproducent för mjölk, grädde och ost som han levererar till annan än mejeri eller företagare som handlar med mjölk eller mejeriprodukter,

b) mejeri för mjölk, grädde, ost och torrmjölk och kondenserad mjölk, som *ej* levereras till annat mejeri,

c) annan tillverkare än mejeri för försåld margarinost,

d) annan företagare som handlar med mjölk eller mejeriprodukter än mejeri för mjölk, grädde och ost som mjölkproducent levererat,

e) *potatisproducent* för potatis som *han levererar till bränneri eller stärkelsefabrik*,

f) importör av socker och sockertillverkare för försålt socker,

g) kläckeri för levererade hönkycklingar av tamhöns,

h) fläskproducent för tamsvin som han levererar till slakt,

i) äggproducent för värphöns som han innehar.

Den som odlar potatis på en sammanlagd åkerareal av minst 0,5 hektar erlägger avgift för potatisen i förhållande till den odlade arealen.

17 §

Avgift som avses i 14 § *erlägges* till tullverket eller, om regeringen förordnar det, till jordbruksnämnden.

Avgift erläggs av

a) mjölkproducent för *sådan* mjölk, grädde och ost som han levererar till annan än mejeri eller företagare som handlar med mjölk eller mejeriprodukter,

b) *innehavare av* mejeri för mjölk, grädde, ost, torrmjölk och kondenserad mjölk, som *inte* levereras till annat mejeri,

d) annan som handlar med mjölk eller mejeriprodukter än *innehavare av* mejeri, för mjölk, grädde och ost som mjölkproducent *har* levererat,

e) *innehavare av bränneri eller stärkelsefabrik* för potatis som *han levererats till honom*,

g) *innehavare av* kläckeri för levererade hönkycklingar av tamhöns,

g) *innehavare av* kläckeri för levererade hönkycklingar av tamhöns,

h) fläskproducent för tamsvin som han levererar till slakt,

i) äggproducent för värphöns som han innehar.

Den som odlar potatis på en sammanlagd åkerareal av minst 0,5 hektar erlägger avgift för potatisen i förhållande till den odlade arealen.

Avgift som avses i 14 § *erläggs* till tullverket eller, om regeringen förordnar det, till jordbruksnämnden.

¹ Lagen omtryckt 1981: 637.

Nuvarande lydelse

Avgift som *erlägges* till tullverket debiteras och *uppbäres* av verket i den ordning som gäller för tull. Även i övrigt gäller i sådant fall i tillämpliga delar vad som är föreskrivet om tull.

Avgift som erlägges till jordbruksnämnden fastställs och uppbäres i den ordning regeringen eller, efter bemyndigande av regeringen, nämnden bestämmer.

Vara för vilken avgift *erlägges* till jordbruksnämnden får, om nämnden *ej* medger annat, *utlämnas* endast mot bevis om att avgiften erlagts.

Avgift som avses i 18 § *fastställs och uppbäres* av jordbruksnämnden *eller den nämnden bemyndigar*.

Föreligger avgiftsskyldighet får, om jordbruksnämnden *ej* medger annat, utförsel ske endast om bevis att avgiften erlagts visas för tullmyndigheten.

I fråga om utjämningsavgift för varor som tillverkas inom landet skall 11–13 §§ denna lag tillämpas. I den utsträckning regeringen förordnar skall dock riksskatteverket vara beskattningsmyndighet.

I fråga om avgifter enligt 21 a § för varor som importeras skall 15 och 17 §§ tillämpas.

Avgiftsskyldig skall *erlägga ränta på oguldet avgiftsbelopp avseende avgift som uppbäres av jordbruksnämnden efter en räntefot*

Föreslagen lydelse

Avgift som *erläggs* till tullverket debiteras och *uppbärs* av verket i den ordning som gäller för tull. Även i övrigt gäller i sådant fall i tillämpliga delar vad som är föreskrivet om tull.

Vara för vilken avgift *erläggs* till jordbruksnämnden får, om nämnden *inte* medger annat, *lämnas ut* endast mot bevis om att avgiften har erlagts.

20 §

Avgift som avses i 18 § *betalas till* jordbruksnämnden.

Föreligger avgiftsskyldighet får, om jordbruksnämnden *inte* medger annat, utförsel ske endast om bevis att avgiften har erlagts visas för tullmyndigheten.

Nämnden får som villkor för medgivande enligt andra stycket föreskriva att säkerhet skall ställas för avgiftsbeloppet.

21 b §

I fråga om utjämningsavgift för varor som tillverkas inom landet *eller som importeras av den som är registrerad hos riksskatteverket som skattskyldig till särskild varus katt*, skall i den utsträckning regeringen förordnar riksskatteverket vara beskattningsmyndighet.

I fråga om avgifter enligt 21 a § för varor som importeras skall 15 och 17 §§ tillämpas. *Regeringen får förordna att sådana avgifter skall betalas till riksskatteverket.*

23 §

Regler om förfarandet vid uttag av avgifter som avses i denna lag finns i lagen () om punkt-skatter och prisregleringsavgifter.

Nuvarande lydelse

som för är motsvarar det av riksbanken fastställda vid varje tid gällande diskontot med tillägg av fyra procentenheter, dock minst tio kronor. Räntan skall beräknas från den dag avgiftsbeloppet enligt beslut av jordbruksnämnden senast bort betalas. Ränta utgår till och med den dag då betalning sker, dock längst till och med den dag då fordringen överlämnas till indrivning. Uppkommer öretal vid beräkning av ränta skall räntebeloppet jämnas till närmast högre hela krontal.

Jordbruksnämnden äger avstå från ränta, om dröjsmålet med betalningen är obetydligt eller särskilda skäl annars föranleder till det.

Föreslagen lydelse

33 §

Om avgift som enligt 17 § skall inbetalas till jordbruksnämnden eller som avses i 18 § och om verksamhet som avses i 28, 29 eller 31 § gäller i den omfattning regeringen eller, efter bemyndigande av regeringen, jordbruksnämnden bestämmer i tillämpliga delar 8–12 §§ lagen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning. Vad i nämnda lag sägs om beskattningsmyndighet gäller jordbruksnämnden, om skattskyldig den som är skyldig att erlägga avgift eller använda råvara och om skattepliktig vara avgiftsbelagd vara eller sådan vara som enligt 28, 29 eller 31 § avses med tillverkningen eller försäljningen.

Mot jordbruksnämndens beslut i fråga som avses i 8–12 §§ lagen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning får talan ej föras.

34 a §

Den som till ledning vid fastställande av avgift uppsåtligen eller av grov oaktsamhet avger handling med oriktig uppgift och därigenom föranleder fara för att avgift undandras döms till böter eller fängelse i högst två år, om inte gärningen är belagd med straff i lagen (1960: 418) om straff för varusmuggling.

För tillsyn av efterlevnaden av bestämmelserna i 28, 29 och 31 §§ gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs om skattekontroll i lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter. Därvid skall vad i nämnda lag sägs om beskattningsmyndighet gälla jordbruksnämnden. Vad som sägs om skattskyldig skall gälla den som är skyldig att använda råvara och vad som sägs om skattepliktig vara skall gälla sådan vara som enligt 28, 29 eller 31 § denna lag avses med tillverkningen eller försäljningen.

Nuvarande lydelse

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåter att avge deklaration eller annan därmed jämförlig handling till ledning vid fastställande av avgift eller, såvitt gäller avgift enligt 7–10 §§ eller enligt 21 a § första stycket för varor som tillverkas inom landet, bryter mot 4 § lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning döms till böter.

I ringa fall döms inte till ansvar enligt första eller andra stycket.

Föreslagen lydelse

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåter att avge deklaration eller annan därmed jämförlig handling till ledning vid fastställande av avgift döms till böter.

Detsamma gäller om en avgiftsskyldig som skall betala avgift till jordbruksnämnden eller riksskatteverket eller om en tillverkare som är skyldig att använda en viss råvara uppsåtligen eller av grov oaktsamhet åsidosätter bokföringsskyldighet eller föreskriven skyldighet att föra och bevara räkenskaper och därigenom allvarligt försvårar jordbruksnämndens eller riksskatteverkets kontrollverksamhet.

I ringa fall döms inte till ansvar enligt första–tredje styckena.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

8 Förslag till

Lag om ändring i skattebrottslagen (1971: 69)

Härigenom föreskrivs att 1 § skattebrottslagen (1971: 69) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Denna lag gäller i fråga om skatt eller avgift enligt

1. lagen (1908: 128) om bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, förordningen (1927: 321) om skatt vid utskiftning av aktiebolags tillgångar, kommunalskattelagen (1928: 370), förordningen (1933: 395) om ersättningsskatt, lagen (1941: 416) om arvsskatt och gåvoskatt, lagen (1946: 324) om skogsvårdsavgift, lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt, lagen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt, lagen (1958: 295) om sjömansskatt, lagen (1982: 1194) om hyreshusavgift, lagen (1983: 219) om tillfällig vinstskatt,

2. lagen (1941: 251) om särskild varuskatt, lagen (1957: 262) om allmän energiskatt, lagen (1961: 372) om bensinskatt, lagen (1961: 394) om tobaksskatt, stämpelskattelagen (1964: 308), lagen (1968: 430) om mervärdeskatt, lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972: 820) om skatt på spel, lagen (1973: 37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, vägtrafikskattelagen (1973: 601), lagen (1973: 1216) om särskild avgift för oljeprodukter och kol, bilskrotningslagen (1975: 343), lagen (1977: 306) om dryckesskatt, lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978: 144) om skatt på vissa resor, lagen (1982: 691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982: 1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982: 1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983: 000) om skatt på omsättning av vissa värdepapper, lagen (1983: 000) om särskild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk,

2. *lagen (1928: 376) om skatt på lotterivinster*, lagen (1941: 251) om särskild varuskatt, lagen (1957: 262) om allmän energiskatt, lagen (1961: 372) om bensinskatt, lagen (1961: 394) om tobaksskatt, stämpelskattelagen (1964: 308), lagen (1968: 430) om mervärdeskatt, lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972: 820) om skatt på spel, lagen (1973: 37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, vägtrafikskattelagen (1973: 601), lagen (1973: 1216) om särskild avgift för oljeprodukter och kol, bilskrotningslagen (1975: 343), lagen (1977: 306) om dryckesskatt, lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978: 144) om skatt på vissa resor, lagen (1982: 691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982: 1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982: 1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983: 000) om skatt på omsättning av vissa värdepapper, lagen (1983: 000) om särskild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk,

¹ Med nuvarande lydelse avses den i prop. 1983/84: 62 föreslagna lydelsen.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

3. lagen (1981: 691) om socialavgifter.

Lagen gäller även preliminär skatt, kvarstående skatt och tillkommande skatt som avses i uppbördslagen (1953: 272).

Lagen tillämpas inte om skatten eller avgiften fastställts eller uppbärs i den ordning som gäller för tull och inte heller beträffande restavgift, skattetillägg eller liknande avgift.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984. Den äldre lydelsen av 1 § gäller fortfarande i fråga om skatt som belöper på tid före ikraftträdandet.

9 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1971: 1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1971: 1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m. skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Förmånsrätt enligt 11 § förmånsrättslagen (1970: 979) följer med fordran på

1. skatt och avgift, som anges i 1 § första stycket uppbördslagen (1953: 272), samt skatt enligt lagen (1908: 128) om bevilningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, lagen (1958: 295) om sjömansskatt, kupongskattelagen (1970: 624) och lagen (1983: 219) om tillfällig vinstskatt.

2. skatt enligt lagen (1968: 430) om mervärdesskatt.

3. skatt eller avgift enligt lagen (1928: 376) om *särskild* skatt å vissa lotterivinster, lagen (1941: 251) om särskild varuskatt, lagen (1957: 262) om allmän energiskatt, lagen (1961: 372) om bensinskatt, lagen (1961: 394) om tobaksskatt, stämpelskattelagen (1964: 308), lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972: 820) om skatt på spel, lagen (1973: 37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, lagen (1973: 1216) om särskild avgift för oljeprodukter och kol, bilskrotningslagen (1975: 343), lagen (1977: 306) om dryckesskatt, lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978: 144) om skatt på vissa resor, lagen (1982: 691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982: 1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982: 1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983: 000) om skatt på omsättning av vissa värdepapper samt lagen (1983: 000) om särskild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk,

3. skatt eller avgift enligt lagen (1928: 376) om skatt *på* lotterivinster, lagen (1941: 251) om särskild varuskatt, lagen (1957: 262) om allmän energiskatt, lagen (1961: 372) om bensinskatt, lagen (1961: 394) om tobaksskatt, stämpelskattelagen (1964: 308), lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972: 820) om skatt på spel, lagen (1973: 37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, lagen (1973: 1216) om särskild avgift för oljeprodukter och kol, bilskrotningslagen (1975: 343), lagen (1977: 306) om dryckesskatt, lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978: 144) om skatt på vissa resor, lagen (1982: 691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982: 1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982: 1201) om skatt på viss elektrisk kraft, lagen (1983: 000) om skatt på omsättning av vissa värdepapper samt lagen (1983: 000) om särskild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk,

4. skatt enligt vägtrafikskattelagen (1973: 601) samt lagen (1976: 339) om saluvagnsskatt.

5. tull och särskild avgift enligt 39 § tullagen (1973: 670) samt avgift enligt lagen (1968: 361) om avgift vid införsel av vissa bakverk,

¹ Med nuvarande lydelse avses den i prop. 1983/84: 62 föreslagna lydelsen.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

6. avgift enligt lagen (1967: 340) om prisreglering på jordbrukets område och lagen (1974: 226) om prisreglering på fiskets område.

7. avgift som uppbärs med tillämpning av lagen (1959: 552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen (1981: 691) om socialavgifter.

Förmånsrätten omfattar ej restavgift och liknande avgift som utgår vid försummelse att redovisa eller betala fordringen och ej heller skatte- eller avgiftstillägg och förseningsavgift.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

10 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam¹

dels att 2, 8, 15, 17, 20, 22, 29 och 30 §§ skall upphöra att gälla.

dels att 11, 14, 16, 19, 21, 24, 26 och 32 §§ samt anvisningarna till 13 § skall ha nedan angivna lydelse.

dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 33 §, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

Skattskyldighet inträder, när vederlag inflyter kontant eller på annat sätt kommer den skattskyldige till godo. Utgår ej vederlag, inträder skattskyldigheten vid offentliggörandet eller, i fråga om reklamtrycksak, vid trycksakens färdigställande.

Riksskatteverket kan efter ansökan besluta, att skattskyldighet skall inträda redan när fordran uppkommer.

Skattskyldigheten inträder när

1. skattepliktig annons offentliggörs,

2. skattepliktig reklamtrycksak levereras till köpare eller annars tas ut från rörelsen,

3. skattepliktig reklam i annan form återges.

Erhåller den skattskyldige betalning i förskott inträder dock skattskyldighet för betalningen när den sker.

14 §²

I fråga om företag, som bedriver postorderförsäljning, får skatten på företagets postorderkatalog nedsättas med 70 procent, om företagets försäljning av sådana varor som presenteras i katalogen normalt till mer än hälften sker i form av postorderförsäljning.

I fråga om företag, som bedriver postorderförsäljning, får skatten på företagets postorderkatalog nedsättas med 80 procent, om företagets försäljning av sådana varor som presenteras i katalogen normalt till mer än hälften sker i form av postorderförsäljning.

Sker högst hälften av försäljning enligt första stycket i form av postorderförsäljning, får nedsättningen beräknas på så stor del av skatten för katalogen som svarar mot postorderförsäljningens andel av förstnämnda försäljning. Nedsättning får dock ske endast om postorderförsäljningen utgör minst 10 procent av försäljningen eller uppgår till minst 5 miljoner kronor.

¹

Senaste lydelse av

2 § 1973: 992

8 § 1975: 117

29 § 1975: 117

30 § 1974: 416, se även 1974: 863

lagens rubrik 1975: 117.

² Senaste lydelse 1974: 416.

Nuvarande lydelse

Har företag, som bedriver postorderförsäljning, erlagt skatt enligt 26 § vid införsel av företagets postorderkatalog, får återbetalning ske med belopp som svarar mot skillnaden mellan det erlagda skattebeloppet och den skatt som enligt första eller andra stycket skulle ha utgått, om katalogen framställts inom landet.

Nedsättning av skatt enligt första eller andra stycket och återbetalning av skatt enligt tredje stycket prövas av riksskatteverket efter ansökan av postorderföretaget.

(Se vidare anvisningarna.)

Föreslagen lydelse

Har företag, som bedriver postorderförsäljning, erlagt skatt enligt 26 § vid införsel av företagets postorderkatalog *med 10 procent av beskattningsvärdet*, får återbetalning ske med belopp som svarar mot skillnaden mellan det erlagda skattebeloppet och den skatt som enligt första eller andra stycket skulle ha utgått, om katalogen framställts inom landet.

16 §³

I fråga om periodisk publikation, för vilken utgivaren äger rätt till återbetalning av skatt enligt 24 §, föreligger redovisningsskyldighet endast om det sammanlagda beskattningsvärdet av publikationens annonser för *helt kalenderår* överstiger 60 000 kronor. I annat fall föreligger redovisningsskyldighet om sammanlagda beskattningsvärdet för *helt kalenderår* överstiger 20 000 kronor.

(Se vidare anvisningarna.)

I fråga om periodisk publikation, för vilken utgivaren äger rätt till återbetalning av skatt enligt 24 §, föreligger redovisningsskyldighet endast om det sammanlagda beskattningsvärdet av publikationens annonser för *beskattningsår* överstiger 60 000 kronor. I annat fall föreligger redovisningsskyldighet om sammanlagda beskattningsvärdet för *beskattningsår* överstiger 20 000 kronor. *Är ett beskattningsår längre eller kortare än tolv månader skall de angivna gränserna räknas upp eller ned i motsvarande mån.*

(Se vidare anvisningarna.)

19 §

Skattskyldig, som ej är undantagen från redovisningsskyldighet, skall anmäla sig för registrering hos riksskatteverket senast två veckor innan verksamhet som medför skattskyldighet börjar eller övertages. Anmälan göres på blankett enligt fastställt formulär. Ändras förhållande som uppgivits i anmälningshandling skall riksskatteverket underrättas inom två veckor efter ändringen.

Skattskyldiga, som inte är undantagna från redovisningsskyldighet, skall vara registrerade hos riksskatteverket.

³ Senaste lydelse 1974: 416.

Nuvarande lydelse

Om verkställd registrering utfärdar riksskatteverket särskilt bevis som sändes till den skattskyldige.

För att avgöra om skattskyldighet föreligger kan riksskatteverket infordra uppgift från näringsidkare som ej anmält sig för registrering.

21 §

Skattskyldig, som ej är undantagen från redovisningsskyldighet, skall utan anmaning lämna deklaration rörande det sammanlagda beskattningsvärdet för vilket skatt skall redovisas (den skattepliktiga omsättningen) för varje redovisningsperiod. Redovisningsperiod omfattar två månader. Redovisningsperioderna är januari och februari, mars och april, maj och juni, juli och augusti, september och oktober samt november och december.

När särskilda skäl föreligger, kan riksskatteverket besluta att redovisningsperiod tills vidare skall vara halvt eller helt kalenderår.

24 §⁴

Till skattskyldig, som redovisat reklamskatt för annonser i självständig periodisk publikation, som har karaktär av dagspress, populärpress eller fackpress, återbetalar riksskatteverket så stor del av den erlagda skatten för ett kalenderår som svarar mot en skattepliktig omsättning om, såvitt gäller dagspress, högst 9 miljoner kronor för helt år och, såvitt gäller annan press, högst 6 miljoner kronor för helt år. Återbetalningen sker efter utgången av varje halvt kalenderår. För första halvåret av ett kalenderår får återbetalat belopp ej överstiga skatten på en omsättning om hälften av de nämnda beloppen.

Föreslagen lydelse

Redovisningsperiod omfattar två kalendermånader. Skattskyldig som, i förekommande fall efter sådan återbetalning eller befrielse som avses i 24 §, för närmast föregående beskattningsår har redovisat eller skulle ha redovisat reklamskatt med minst 300 000 kronor skall dock lämna deklaration för varje kalendermånad.

Till skattskyldig, som redovisat reklamskatt för annonser i självständig periodisk publikation, som har karaktär av dagspress, populärpress eller fackpress, återbetalar riksskatteverket så stor del av den erlagda skatten för ett beskattningsår som svarar mot en skattepliktig omsättning om, såvitt gäller dagspress, högst 9 miljoner kronor för helt år och, såvitt gäller annan press, högst 6 miljoner kronor för helt år. Återbetalningen sker efter utgången av varje halvt beskattningsår. För första halvåret av ett beskattningsår får återbetalat belopp ej överstiga skatten på en omsättning om hälften av de nämnda beloppen. År ett beskattningsår

⁴ Senaste lydelse 1977: 1050.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

längre eller kortare än tolv månader skall de angivna gränserna räknas upp eller ned i motsvarande mån.

Föreligger rätt till återbetalning enligt första stycket får riksskatteverket, om den skattepliktiga omsättningen kan förväntas med säkerhet icke överstiga det högsta belopp för helt år som anges i första stycket, medge befrielse från skyldighet att inbetala reklamskatt.

Om synnerliga skäl föreligger, kan riksskatteverket återbetala skatt tidigare än som anges i första stycket.

(Se vidare anvisningarna.)

26 §⁵

Införes till landet reklamtrycksak som är skattepliktig enligt 5 § eller annonsblad som utgivits utomlands skall reklamskatt erläggas till tullmyndighet. Tullagen (1973:670) gäller i fråga om skatten. Därjämte gäller 46 § lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning.

Reklamskatt vid införsel utgår med 10 procent av beskattningsvärdet. Som beskattningsvärde anses varans värde beräknat enligt 6 § tullförordningen (1973:979). Visas att detta värde innefattar kostnad som ej ingår i beskattningsvärde enligt 13 § andra stycket, skall beskattningsvärdet reduceras i motsvarande mån. Beskattningsvärdet för annonsblad beräknas efter samma grunder som gäller för reklamtrycksak.

Införs till landet reklamtrycksak som är skattepliktig enligt 5 § eller annonsblad som har utgivits utomlands skall reklamskatt erläggas till tullmyndigheten. Därvid gäller tulllagen (1973:670) och 9 kap. 4 § lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Reklamskatt vid införsel utgår med 10 procent av beskattningsvärdet eller, om nedsättning har medgetts enligt 14 §, med det lägre belopp som föranleds av nedsättningen. Som beskattningsvärde anses varans värde beräknat enligt 6 § tullförordningen (1973:979). Visas att detta värde innefattar kostnad som ej ingår i beskattningsvärde enligt 13 § andra stycket, skall beskattningsvärdet reduceras i motsvarande mån. Beskattningsvärdet för annonsblad beräknas efter samma grunder som gäller för reklamtrycksak.

32 §⁶

Talan mot beslut enligt 7 §. 11 § andra stycket, 21 § andra stycket, 22 § eller 24 § andra eller tredje stycket föres hos regeringen genom besvär.

Talan mot beslut i fråga om utdömande av vite enligt 20 § föres hos kammarrätten genom besvär.

Talan mot beslut enligt 7 § eller 24 § andra eller tredje stycket förs hos regeringen genom besvär.

⁵ Senaste lydelse 1974: 416, se även 1974: 863.

⁶ Senaste lydelse 1975: 117.

Nuvarande lydelse

Mot beslut av riksskatteverket enligt 10 § första stycket, 14 eller 15 § eller mot beslut om föreläggande av vite får talan ej föras.

Föreslagen lydelse

Beslut av riksskatteverket enligt 10 § första stycket eller 14 § får inte överklagas.

33 §

Regler för förfarandet vid beskattningen finns i lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Bestämmelserna i 3 kap. 5 § nämnda lag om kontroll hos annan än skattskyldig skall tillämpas på varje näringsidkare här i landet för vars räkning annons eller reklam i någon annan form än annons offentliggörs eller reklamtrycksak framställs.

Anvisningar

till 13 §

Med vederlag avses, när skattskyldighet inträder enligt 11 § första stycket, den likvid som erhålles kontant eller som i annan form kommer den skattskyldige till godo, och när skattskyldighet inträder enligt 11 § andra stycket, det avtalade priset, däri inräknat avtalade pristillägg enligt faktura eller annan handling.

Med vederlag avses det avtalade priset, däri inräknat avtalade pristillägg enligt faktura eller annan handling.

Från vederlag får ej avräknas s. k. villkorlig rabatt som utgår vid betalning i efterhand inom viss tid. Utställes växel eller annat skuldebrev för betalningen, utgöres beskattningsvärdet av belopp enligt sådan handling med tillägg av vederlag som därutöver kommit den skattskyldige till godo. Avdrag får ej göras för diskonto vid diskontering av sådant skuldebrev.

Utgår i fråga om reklamtrycksak gemensamt vederlag för prestationer som skall inräknas i beskattningsvärdet och för andra prestationer, bestämmes beskattningsvärdet efter uppdelning av vederlaget efter skälig grund. Motsvarande gäller när gemensamt vederlag utgår för skattepliktig annons eller skattepliktig reklam och annan prestation.

Skäligt värde enligt 13 § tredje stycket bestämmes enligt ortens pris enligt samma grunder som föreskrives för saluvärde i kommunalskattelagen (1928: 370).

Beskattningsvärdet av särtryck utgöres av den faktiska kostnaden för framställningen av särtrycket.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

2. De äldre bestämmelserna i 17, 21 och 22 §§ och medgivanden som

lämnats med stöd av dem gäller till dess motsvarande regler om redovisning av skatt i 2 kap. lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter träder i kraft enligt övergångsbestämmelserna till den lagen.

3. De äldre bestämmelserna i 29 § om att riksskatteverket skall meddela förhandsbesked gäller för ärenden, i vilka yttrande från reklamskatte-nämnden har avgetts före ikraftträdandet.

4. De nya bestämmelserna i 14 § första stycket tillämpas även på ansökan om nedsättning som kommit in till beskattningsmyndigheten före ikraftträdandet men som avser postorderkatalog för vilken skattskyldighet inträder efter ikraftträdandet.

11 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1972: 435) om överlastavgift

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1972: 435) om överlastavgift dels att 9 § skall ha nedan angivna lydelse.

dels att i lagen skall införas två nya paragrafer, 10 och 11 §§, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Bestämmelserna i 6, 8, 30–32 och 43 §§ vägtrafikskattelagen (1973: 601) äger motsvarande tillämpning på överlastavgift.

Denna lag gäller ej i fråga om fordon som

är registrerat i militära fordonsregistret,

brukas av försvarsmakten enligt skriftligt avtal med militär myndighet,

är taget i anspråk med nyttjanderätt enligt *allmänna förfogandelagen* (1954:279), *rekvisitionslagen* (1942:583), *beredskapsförfogandelagen* (1942:584) eller *civilförsvarslagen* (1960:74).

Föreslagen lydelse

9 §¹

Bestämmelserna i 3 § *andra stycket och tredje stycket första meningen*, 6, 8, 26 a, 30, 32 och 43 §§ vägtrafikskattelagen (1973: 601) äger motsvarande tillämpning på överlastavgift. *Vad där sägs om beskattningsmyndighet gäller då länsstyrelsen. Allmänt ombud för överlastavgift är den som förordnats som ombud med stöd av 3 § fjärde stycket vägtrafikskattelagen.*

Denna lag gäller ej i fråga om fordon som

är registrerat i militära fordonsregistret.

brukas av försvarsmakten enligt skriftligt avtal med militär myndighet,

är taget i anspråk med nyttjanderätt enligt *förfogandelagen* (1978:262) eller *civilförsvarslagen* (1960:74).

10 §

Bestämmelserna i 3 kap. 7–15 §§ samt 9 kap. 2 och 3 §§ lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter får tillämpas även för att inhämta upplysningar till ledning för beslut om överlastavgift. Beslut att upplysning skall inhämtas får fattas, utom av länsstyrelsen, av riksskatteverket efter samråd med länsstyrelsen. Vad i 3 kap. 9, 11, 13 och 15 §§ nämnda lag sägs om beskattningsmyndigheten skall i sådant fall i stället gälla riksskatteverket.

¹ Senaste lydelse 1975:1413.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

Länsstyrelsens beslut enligt denna lag överklagas genom besvär hos kammarrätten. Allmänna ombudets besvärstid räknas från beslutets dag. För besvär gäller vidare 8 kap. 4, 6, 11 och 13 §§ lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter. Vid tillämpningen av 8 kap. 6 § är motpartens besvärstid dock två veckor.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

12 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1972: 820) om skatt på spel

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1972: 820) om skatt på spel¹ dels att 2, 8, 9, 12–15, 17, 18, 20 och 21 §§ skall upphöra att gälla, dels att 7, 11 och 22 §§ skall ha nedan angivna lydelse, dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 23 §, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Den som avser att bedriva spel som medför skattskyldighet skall anmäla sig för registrering hos riksskatteverket.

Anmälan göres senast den 15 i månaden närmast före den månad då spelet avses bli påbörjat.

Om verkställd registrering utfärdar riksskatteverket särskilt bevis som sändes till den skattskyldige.

Den skattskyldige skall vara registrerad hos riksskatteverket.

11 §²

Redovisning för spelskatt sker löpande genom deklaration för bestämda redovisningsperioder.

Redovisningsperiod utgör i fråga om roulettspel kommande kalenderkvartal och i fråga om bingospel förflutet kalenderkvartal. Bedrives verksamhet inom nöjespark, tivoli eller liknande anläggning säsongmässigt, kan riksskatteverket medge kortare redovisningsperiod än helt kalenderkvartal.

Redovisning skall lämnas för varje tillstånd för sig. Riksskatteverket kan dock medge, att gemensam redovisning får lämnas för flera tillstånd.

Redovisning för skatt på roulettspel lämnas för varje kalendermånad. Skatt på bingospel redovisas för redovisningsperioder om två kalendermånader.

Deklaration skall lämnas för varje spelplats. Riksskatteverket får medge att en gemensam deklARATION lämnas för flera spelplatser.

22 §

Talan mot beslut i fråga som avses i 11 § andra eller tredje stycket eller 15 § föres hos regeringen genom besvär.

Talan mot beslut i fråga om utdömande av vite enligt 9 § föres hos kammarrätten genom besvär.

¹ Lagen omtryckt 1978: 761.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1975: 145.

² Senaste lydelse 1978: 761.

Nuvarande lydelse

Mot beslut av riksskatteverket enligt 5 § första stycket eller 7–8 §§ eller mot beslut om föreläggande av vite får talan ej föras.

Föreslagen lydelse

Beslut av riksskatteverket enligt 5 § första stycket eller 11 § andra stycket får inte överklagas.

23 §

Regler för förfarandet vid beskattningen finns i lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

13 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1973: 37) om avgift på vissa dryckesförpackningar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1973: 37) om avgift på vissa dryckesförpackningar¹

dels att 8 och 12 §§ skall upphöra att gälla,

dels att 2, 7, 9 och 13 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

2 §

Riksskatteverket är avgiftsmyndighet utom i fall där avgift skall erläggas vid förtullningen.

Införes avgiftspliktig förpackning till landet skall avgift erläggas till tullmyndighet. Tullagen (1973: 670) gäller i fråga om avgiften.

Regler om förfarandet vid uttag av avgifter enligt denna lag finns i lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Införes avgiftspliktiga förpackningar till landet i annat fall än som avses i 4 § skall avgift betalas till tullmyndigheten. Därvid gäller tulllagen (1973: 670) och 9 kap. 4 § lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

7 §

Avgiftsskyldig enligt 3 § skall anmäla sig för registrering hos riksskatteverket senast två veckor innan verksamhet som medför avgiftsskyldighet börjar eller övertages. Anmälan göres på blankett enligt fastställt formulär. Ändras förhållande som uppgivits i anmälningshandling skall riksskatteverket underrättas inom två veckor efter ändringen.

Om verkställd registrering utfärdar riksskatteverket bevis som sändes till den avgiftsskyldige.

Den som är avgiftsskyldig enligt 3 § skall vara registrerad hos riksskatteverket.

9 §²

Uppkommer förlust på fordran, som avser förpackningar för vilka avgift redovisats, eller har sådana förpackningar återtagits i samband med återgång av köp, får avdrag göras för det antal förpackningar

I deklaration får avdrag göras för avgift på förpackningar som

1. har sålts med förlust för den avgiftsskyldige, i den mån förlusten hänförs till bristande betalning från köparen,

¹ Lagen omtryckt 1975:144.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1975:144.

² Senaste lydelse 1978:125.

Nuvarande lydelse

som svarar mot den avgift som belöper på den uppkomna förlusten eller de återtagna förpackningarna. Har avdrag gjorts för förlust på fordran och inflyter därefter betalning, skall redovisning åter lämnas för det antal förpackningar som svarar mot det betalda beloppet.

Föreslagen lydelse

2. återtagits i samband med återgång av köp.

Avdrag enligt första stycket 1 får göras med belopp som svarar mot så stor del av avgiften som förlusten visas utgöra av förpackningarnas försäljningspris. Har sådant avdrag gjorts och inflyter därefter betalning, skall redovisning åter lämnas för avgiften på det antal förpackningar som betalningen avser.

13 §

Talan mot beslut enligt 8 eller 11 § föres hos regeringen genom besvär.

Talan mot beslut enligt 11 § föres hos regeringen genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

14 Förslag till

Lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1973: 601)

Härigenom föreskrivs i fråga om vägtrafikskattelagen (1973: 601)¹

dels att 4 a § skall upphöra att gälla,

dels att 3, 24, 26–28, 30 och 31 §§ skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i lagen skall införas tre nya paragrafer, 26 a, 30 a och 30 b §§, samt närmast före 24, 26 a, 27, 28, 30 a, 30 b och 31 §§ nya rubriker av nedan angivna lydelse,

dels att rubriken närmast före 22 § skall lyda "Skattebeslut m. m." och att närmast före 29 § skall införas rubriken "Betalning".

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

3 §

Beskattningsmyndighet är länsstyrelsen i det län, där fordonets ägare har sin adress enligt bilregistret eller, om fordonet ej är registrerat, i det län där fordonets ägare har sitt hemvist. Saknar ägaren hemvist inom landet, är länsstyrelsen i Stockholms län beskattningsmyndighet.

Beskattningsmyndigheten får anlita sakkunnig i enlighet med reglerna i 1 kap. 6 § lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

I varje län skall finnas allmänt ombud som för det allmännas talan i mål och ärenden enligt denna lag.

Hos beskattningsmyndigheten skall det finnas ett allmänt ombud som för det allmännas talan hos förvaltningsdomstol i mål och ärenden enligt denna lag. Ombudet skall också yttra sig i mål och ärenden hos riksskatteverket om förhandsbesked.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer förordnar allmänt ombud och ställföreträdare för denne.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer förordnar det allmänna ombudet och ersättare för denne.

Efterbeskattning

24 §

Beskattningsmyndigheten skall genom beslut om efterbeskattning fastställa tillkommande vägtrafikskatt om skatt undandragits genom att

1. fordon brukats i strid mot vad som är föreskrivet om registrering och avställning av fordon,

2. föreskriven anmälan till registreringsmyndigheten ej gjorts,

3. i anmälan eller ansökan till registreringsmyndigheten lämnats oriktig uppgift,

4. fordonet ej undergått föreskriven registreringsbesiktning efter ändring som avses i 13 eller 19 §.

¹ Lagen omtryckt 1979: 280.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 869.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Tillkommande skatt fastställs genom beslut om efterbeskattning även när vägtrafikskatt har undandragits genom att oriktig uppgift har lämnats i mål om skatt.

Vid efterbeskattning enligt första eller andra stycket äger 23 § tredje stycket motsvarande tillämpning.

Beslut om efterbeskattning meddelas även om skatt fastställts enligt 23 § eller tid som sägs i 23 § andra stycket löpt ut *men får ej meddelas senare än fem år från utgången av det skatteår skatten avser. Om sådant beslut gäller i övrigt 21 § första stycket andra punkten samt andra och tredje styckena lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning.*

Beslut om efterbeskattning meddelas även om skatt fastställts enligt 23 § eller tid som sägs i 23 § andra stycket löpt ut. *Efterbeskattning får ej ske om inte beskattningsmyndigheten meddelar beslut om detta senast under sjätte året efter utgången av det skatteår skatten avser. Efterbeskattning på grund av oriktig uppgift i mål om skatt får dock ske inom ett år efter utgången av den månad då avgörande i målet har vunnit laga kraft. Vid efterbeskattning enligt denna lag gäller i övrigt 4 kap. 11 och 12 §§ lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.*

26 §

Efterbeskattning *skall ej* ske om det skattebelopp som *tillkommer* är att anse som ringa eller det med hänsyn till omständigheterna framstår som uppenbart oskäligt att efterbeskattning sker.

Efterbeskattning *får inte* ske om det skattebelopp som *efterbeskattningen avser* är att anse som ringa eller om det med hänsyn till omständigheterna framstår som uppenbart oskäligt att efterbeskattning sker. *Avser prövningen flera skatteperioder för samma skatteår skall frågan om skattebeloppet är att anse som ringa bedömas med hänsyn till det sammanlagda beloppet för perioderna.*

Rättelse

26 a §

Finner beskattningsmyndigheten att ett skattebeslut eller ett beslut om efterbeskattning har blivit oriktigt på grund av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende skall myndigheten besluta om rättelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Skattetillägg

27 §

Vid efterbeskattning påför beskattningsmyndigheten den skattskyldige skattetillägg med tjugo procent av det skattebelopp som tillkommer.

Har skattskyldig i mål om skatt skriftligen lämnat uppgift som befinnes oriktig, påförs honom skattetillägg med tjugo procent av den skatt som ej skulle ha påförts, om den oriktiga uppgiften godtagits. Skattetillägg utgår dock ej, om uppgiften ej prövats med hänsyn till att besvären kommit in för sent.

I fråga om skattetillägg skall 37 d och 37 f §§, 37 g § andra stycket samt 37 h § lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning tillämpas. Uppgår skattetillägg eller sammanlagda beloppet av flera samtidigt till fastställelse föreliggande skattetillägg ej till 50 kronor, påförs ej tillägg.

I fråga om skattetillägg skall 7 kap. 4 §, 6 §, 7 § andra stycket och 8 § lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter tillämpas. Uppgår skattetillägg eller det sammanlagda beloppet av flera samtidigt till fastställelse föreliggande skattetillägg inte till 50 kronor, påförs inte tillägg.

Fråga om skattetillägg prövas av beskattningsmyndigheten. Fråga om skattetillägg på grund av oriktig uppgift i mål om skatt prövas dock av kammarrätten på talan av allmänt ombud. Sådan talan får föras, om den oriktiga uppgiften ej har godtagits efter prövning i sak eller ej prövats i målet, och skall väckas inom ett år från utgången av den månad då dom eller slutligt beslut i målet vunnit laga kraft.

Förseningsavgift

28 §

Har vederbörlig uppgift för skatteperiod om körsträcka för kilometer-skattepliktigt fordon inte kommit in inom föreskriven tid skall erinran om uppgiftsskyldigheten och om förseningsavgift sändas till den som ägde fordonet vid utgången av skatteperioden, om ej annat följer av andra stycket.

Har i fall som avses i första stycket ägaren underlåtit att inom föreskriven tid lämna uppgift för skatteperiod om fordonets körsträcka för minst en av de tre närmast föregående skatteperioderna påför beskattningsmyndigheten ägaren förseningsavgift. Detsamma gäller om ägaren har anmanats att lämna uppgift om körsträcka men ej efterkommit anmäningen inom tid som har föreskrivits i denna.

Förseningsavgift enligt andra stycket utgår med 100 kronor. Avgiften bestäms dock till 200 kronor om förseningsavgift har påförts för minst en av de tre närmast föregående skatteperioderna eller om förseningen avser uppgift som ägaren har anmanats att lämna.

Fråga om förseningsavgift prövas av beskattningsmyndigheten. I fråga om förseningsavgift skall 37 f § första och tredje styckena samt 37 h § lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning tillämpas. Utöver vad som fö-

Fråga om förseningsavgift prövas av beskattningsmyndigheten. I fråga om förseningsavgift skall 7 kap. 6 § första och tredje styckena samt 7 kap. 8 § lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter tillämpas. Därutöver gäller att förse-

Nuvarande lydelse

reskrivs i nämnda 37 f § första stycket gäller att förseningsavgifter avseende samma fordonssägare för en och samma skatteperiod får nedsättas till 500 kronor eller, i fall som avses i tredje stycket andra meningen, 1 000 kronor.

Föreslagen lydelse

ningsavgifter avseende samma fordonssägare för en och samma skatteperiod får nedsättas till 500 kronor eller, i fall som avses i tredje stycket andra meningen, 1 000 kronor.

30 §²

I den mån ej annat följer av denna lag äger 4, 9, 12–15 och 22 §§ lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning motsvarande tillämpning i fråga om förfarandet enligt denna lag. Vad bestämmelserna innehåller om deklaration gäller i stället uppgift, som skall lämnas enligt särskilda föreskrifter och ligga till grund för påföring eller fastställelse av skatt.

Vad i uppbördslagen (1953:272) stadgas om indrivning, avkortning och avskrivning av skatt skall i tillämpliga delar gälla fordonsskatt, kilometer-skatt, skattetillägg och förseningsavgift. Vid återbetalning av skatt skall avräknas endast sådan till betalning förfallen fordonsskatt eller kilometer-skatt som ej erlagts, restavgift som belöper på sådan skatt samt sådan avgift enligt bilregisterkungörelsen (1972:599) som uppbäres i samband med uppbörd av vägtrafikskatt. I fråga om avräkning av avgifter som nu har sagts äger 23 och 31 §§ motsvarande tillämpning.

Införsel enligt 15 kap. utskönningsbalken får äga rum vid indrivning av fordonsskatt, kilometerskatt, restavgift, skattetillägg och förseningsavgift.

Skattekontroll

30 a §

Bestämmelserna i 2 kap. 11 §, 3 kap. 2–5 §§, 6 § första stycket och 7–15 §§ samt 9 kap. 2 och 3 §§ lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter gäller vid kontroll av vägtrafikskatt. Vad som sägs om deklaration gäller i stället uppgifter som skall lämnas enligt särskilda föreskrifter och ligga till grund för påföring eller fastställelse av skatt.

Skatterevision får företas, förutom av beskattningsmyndigheten, av riksskatteverket. Vad i 3 kap. 9, 11, 13 och 15 §§ sägs om beskatt-

² Senaste lydelse 1982:994.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

ningsmyndighet skall därvid gälla riksskatteverket. Beslut om sådan revision fattas av riksskatteverket efter samråd med beskattningsmyndigheten.

Förhandsbesked**30 b §**

Bestämmelserna om förhandsbesked i 6 kap. lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter gäller även för vägtrafikskatt. Vad där sägs om beskattningsmyndighet gäller riksskatteverket, och vad som sägs om allmänt ombud gäller allmänt ombud enligt 3 §.

Besvär**31 §**

Mot beslut som avses i 23–27 §§, 28 § andra eller tredje stycket eller 40 § eller som avser rättelse eller utdömande av vite får skattskyldig och allmänt ombud föra talan genom besvär hos kammarrätt.

Mot beslut som avses i 23–27 §§, 28 § andra eller tredje stycket eller 40 § eller som avser rättelse får skattskyldig och allmänt ombud föra talan genom besvär hos kammarrätt. Allmänna ombudets besvärstid räknas från beslutets dag.

Mot beslut enligt 16 § andra stycket andra meningen eller 21 § fjärde stycket tredje meningen får skattskyldig föra talan genom besvär hos regeringen.

Bestämmelserna i 40 och 45 §§ lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning gäller i tillämpliga delar besvär i fråga som avses i första stycket.

Allmänt ombud får föra talan till skattskyldigs förmån.

Bestämmelserna i 8 kap. 2, 3, 4, 6, 11 och 13 §§ lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter gäller även för vägtrafikskatt. Vad där sägs om allmänt ombud gäller då allmänt ombud enligt 3 §. Vid tillämpningen av 8 kap. 6 § är motpartens besvärstid dock två veckor.

15 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1974: 226) om prisreglering på fiskets område

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1974: 226) om prisreglering på fiskets område¹

dels att 9, 15, 16 och 20 §§ samt rubriken närmast före 19 § skall upphöra att gälla,

dels att 8, 11, 13, 19, 21 och 23 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Prisregleringsavgift för svenskfångad fisk skall erläggas i den ordning statens jordbruksnämnd bestämmer. Jordbruksnämnden får föreskriva att avgift skall uppbäras av kommunal fiskhamnsförvaltning eller annan organisation. Avgift som uppbäres av annan än jordbruksnämnden skall redovisas till denna.

Prisregleringsavgiften skall betalas av köparen. Säljaren skall dock betala avgift för

1. fisk av egen fångst som han säljer i fast fiskbutik för förbrukning i köparens hushåll.

2. fisk som förs iland av den som förutom fiske bedriver handel med inköpt fisk,

3. fisk av egen fångst som han för iland i Sverige och därefter exporterar,

4. fisk av egen fångst som han själv bereder och säljer.

För fisk som säljs vid fiskauktion skall den som bedriver auktionen betala avgiften.

11 §²

Prisregleringsavgift för importfisk skall, om ej annat följer av andra stycket, erläggas till tullverket i den ordning som gäller för tull. Även i övrigt gäller i sådant fall i tillämpliga delar vad som är föreskrivet om tull. Avgiftsmedlen skall inlevereras till statens jordbruksnämnd i den ordning regeringen bestämmer.

Jordbruksnämnden får efter samråd med generaltullstyrelsen föreskriva att avgift i stället skall uppbäras av kommunal fiskhamns-

Prisregleringsavgift för importfisk skall, om inte jordbruksnämnden efter samråd med generaltullstyrelsen föreskriver annat, erläggas till tullverket i den ordning som gäller för tull. Även i övrigt gäller i sådant fall i tillämpliga delar vad som är föreskrivet om tull. Avgiftsmedlen skall inlevereras till statens jordbruksnämnd i den ordning regeringen bestämmer.

¹ Senaste lydelse av

9 § 1980: 406

15 § 1980: 406

20 § 1980: 406.

² Senaste lydelse 1974: 866.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

förvaltning eller annan organisation. Avgift som uppbäres av annan än jordbruksnämnden skall redovisas till denna.

13 §³

För sådana varor som anges i bilagan till denna lag och som förs ut ur landet skall erläggas utförselavgift. Avgiften uppbärs av statens jordbruksnämnd eller den jordbruksnämnden bemyndigar.

För sådana varor som anges i bilagan till denna lag och som förs ut ur landet skall erläggas utförselavgift. Avgiften uppbärs av statens jordbruksnämnd.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från denna avgiftsskyldighet.

Föreligger avgiftsskyldighet får, om jordbruksnämnden inte medger annat, utförsel ske endast om bevis att avgiften har erlagts företes för tullmyndigheten.

Nämnden får som villkor för medgivande enligt tredje stycket föreskriva att säkerhet skall ställas för avgiftsbeloppet.

19 §⁴

I fråga om annan avgift som avses i denna lag än sådan som erlägges till tullverket gäller i den omfattning statens jordbruksnämnd bestämmer i tillämpliga delar 8–12 §§ lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning. Vad som i nämnda lag sägs om beskattningsmyndighet gäller jordbruksnämnden, om skattskyldig den som är skyldig att erlägga avgift och om skattepliktig vara avgiftshelagd vara.

I fråga om annan avgift som avses i denna lag än sådan som erläggs till tullverket gäller lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

21 §⁵

Den som till ledning vid fastställande av avgift uppsåtligen eller av grov oaktsamhet avger handling med oriktig uppgift och därigenom föranleder fara för att avgift undandras döms till böter eller fängelse i högst två år, om ej gärningen är belagd med straff i lagen (1960:418) om straff för varusmuggling.

Den som till ledning vid fastställande av avgift uppsåtligen eller av grov oaktsamhet avger handling med oriktig uppgift och därigenom föranleder fara för att avgift undandras, döms till böter eller fängelse i högst två år, om inte gärningen är belagd med straff i lagen (1960:418) om straff för varusmuggling.

³ Med nuvarande lydelse avses den i prop. 1983/84: 61 föreslagna lydelsen.

⁴ Senaste lydelse 1980: 406.

⁵ Senaste lydelse 1980: 406.

Nuvarande lydelse

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåter att avge deklaration eller annan därmed jämförlig handling till ledning vid fastställande av avgift eller, såvitt gäller avgift enligt 7 §, bryter mot 4 § lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning dömes till böter.

I ringa fall dömes ej till ansvar enligt första eller andra stycket.

Föreslagen lydelse

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåter att avge deklaration eller annan därmed jämförlig handling till ledning vid fastställande av avgift döms till böter.

Detsamma gäller om den som skall erlagga avgift enligt denna lag till annan än tullmyndighet uppsåtligen eller av grov oaktsamhet åsidosätter bokföringsskyldighet eller föreskriven skyldighet att föra och bevara räkenskaper och därigenom allvarligt försvårar jordbruksnämndens kontrollverksamhet.

I ringa fall döms inte till ansvar enligt första – tredje styckena.

23 §⁶

Beslut, som statens jordbruksnämnd i särskilt fall meddelat enligt denna lag eller med stöd av regeringens förordnande enligt lagen, i fråga om annat än en import- eller exportlicens, får överklagas hos kammarrätten genom besvär.

Andra beslut, som jordbruksnämnden meddelat enligt lagen eller med stöd av regeringens förordnande enligt lagen, får överklagas hos regeringen genom besvär.

Jordbruksnämndens beslut i frågor som avses i 8–12 §§ lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

⁶ Med nuvarande lydelse avses den i prop. 1983/84: 61 föreslagna lydelsen.

16 Förslag till**Lag om ändring i bilskrotningslagen (1975: 343)**

Härigenom föreskrivs att 11 § bilskrotningslagen (1975: 343) skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*11 §¹

Bestämmelserna i lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon med undantag av 8, 13 och 15 §§ äger motsvarande tillämpning i fråga om skrotningsavgift.

Bestämmelserna i lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon med undantag av 8, 13 och 15 §§ äger motsvarande tillämpning i fråga om skrotningsavgift. *Vidare finns bestämmelser för skrotningsavgift i lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

¹ Senaste lydelse 1978: 71.

17 Förslag till**Lag om ändring i bevissäkringslagen (1975: 1027) för skatte- och avgiftsprocessen**

Härigenom föreskrivs att 1 § bevissäkringslagen (1975: 1027) för skatte- och avgiftsprocessen skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 §

Denna lag är tillämplig vid revision eller annan granskning för fastställande av skatt, tull eller avgift enligt lagen (1908: 128 s. 1) om bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, uppbördslagen (1953: 272), taxeringslagen (1956: 623), lagen (1958: 295) om sjömansskatt, *lagen (1959: 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning*, lagen (1959: 552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m.m., stämpelskattelagen (1964: 308), *lagen (1967: 340) om prisreglering på jordbrukets område*, lagen (1968: 430) om mervärdeskatt, kupongskattelagen (1970: 624), vägtrafikskattelagen (1973: 601), förordningen (1973: 602) om särskild vägtrafikskatt, tullagen (1973: 670), *lagen (1974: 226) om prisreglering på fiskets område*.

Denna lag är tillämplig vid revision eller annan granskning för fastställande av skatt, tull eller avgift enligt lagen (1908: 128 s. 1) om bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, uppbördslagen (1953: 272), taxeringslagen (1956: 623), lagen (1958: 295) om sjömansskatt, lagen (1959: 552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m.m., stämpelskattelagen (1964: 308), lagen (1968: 430) om mervärdeskatt, kupongskattelagen (1970: 624), vägtrafikskattelagen (1973: 601), förordningen (1973: 602) om särskild vägtrafikskatt, tullagen (1973: 670) *och lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter*.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

Säkringsåtgärder som har vidtagits med stöd av äldre bestämmelser skall efter den nya lagens ikraftträdande anses vidtagna med stöd av denna.

18 Förslag till

Lag om ändring i utsädeslagen (1976: 298)

Härigenom föreskrivs i fråga om utsädeslagen (1976: 298)¹

dels att 6 § skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i 7 § orden "centrala frökontrollanstalten" skall utbytas mot "utsädeskontrollen".

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §²

Om växtförädlingsavgift gäller i tillämpliga delar lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning utom såvitt avser 37 a–37 j §§. Beskattningsmyndighet är statens centrala frökontrollanstalt. Annan som utför statsplombering av utsäde skall debitera och uppbära avgiften för centrala frökontrollanstaltens räkning. Vite förelägges och utdömes av lantbruksstyrelsen. Till allmänt ombud utses tjänsteman hos lantbruksstyrelsen.

Varje plomberingstillfälle utgör sådan beskattningsperiod som avses i lagen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning. Vid tillämpningen av 19 § nämnda lag har verkställd debitering samma verkan som där angivet preliminärt beslut. Avgiften skall i sådant fall erläggas inom den tid som bestäms av den som utför statsplombering.

Om växtförädlingsavgift gäller i kap., 3 kap. 7–15 §§ samt 4, 5, 8 och 9 kap. lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter. Beskattningsmyndighet är statens utsädeskontroll. Vad som sägs om beskattningsmyndighet i 3 kap. och 9 kap. 3 § nämnda lag skall dock gälla lantbruksstyrelsen. Om annan än statens utsädeskontroll utför statsplombering av utsäde, skall denne debitera och uppbära avgiften för utsädeskontrollens räkning. Till allmänt ombud utses tjänsteman hos lantbruksstyrelsen.

Avgiftsskyldighet inträder vid varje plomberingstillfälle. Verkställd debitering har samma verkan som ett beslut enligt 4 kap. 3 § lagen()om punktskatter och prisregleringsavgifter. Avgiften skall i sådant fall betalas inom den tid som bestäms av den som utför statsplombering.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1979: 298.

² Senaste lydelse 1978: 203.

19 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1977: 306) om dryckesskatt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1977: 306) om dryckesskatt¹
dels att 3, 7, 12 och 14 §§ skall upphöra att gälla,
dels att 6, 8, 13 och 15 §§ skall ha nedan angivna lydelse,
dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 16 §, av nedan angivna
 lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Den som inom landet yrkesmässigt bedriver verksamhet som medför skattskyldighet enligt 4 § första stycket skall *anmäla sig för registrering* hos riksskatteverket *senast två veckor innan verksamheten påbörjas eller övertages. Ändras förhållande som uppgivits i anmälan skall riksskatteverket underrättas inom två veckor efter ändringen.*

Om verkställd registrering utfärdar riksskatteverket bevis som sändes till den skattskyldige.

För att avgöra om skattskyldighet föreligger kan riksskatteverket infordra uppgift från näringsidkare som ej har anmält sig för registrering.

Den som inom landet yrkesmässigt bedriver verksamhet som medför skattskyldighet enligt 4 § första stycket skall *vara registrerad* hos riksskatteverket.

8 §

Den som ämnar yrkesmässigt till landet *införa* skattepliktig malt- eller läskedryck för försäljning till återförsäljare kan *efter ansökan* registreras hos riksskatteverket. *Ändras förhållande som har uppgivits i ansökningshandling äger 6 och 7 §§ motsvarande tillämpning.*

Om verkställd registrering utfärdar riksskatteverket bevis som sändes till den skattskyldige.

Den som yrkesmässigt *för in* skattepliktig malt- eller läskedryck till landet för försäljning till återförsäljare, kan *om verksamheten är av större omfattning eller annars om det finns särskilda skäl* registreras hos riksskatteverket.

13 §²

I deklaration för skatt på malt- och läskedrycker får särskilt för varje varuslag avdrag göras för *myckenhet*, som

I deklaration för skatt på malt- och läskedrycker får särskilt för varje varuslag avdrag göras för *skatt på drycker*, som

¹ Senaste lydelse av 12 § 1983: 533.

² Senaste lydelse 1978: 126.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

1. har utförts ur landet eller har förts till svensk frihamn för annat ändamål än att förbrukas där eller har lagts upp på tullager som inrättats för förvaring av proviant eller, såvitt avser starköl, har levererats för försäljning i exportbutik.

2. har försålts till den som enligt 7 § tullförordningen (1973: 979) åtnjuter tullfrihet vid införsel av varor,

3. har förvärvats för återförsäljning och för vilken skattskyldighet tidigare inträtt,

4. har tagits i anspråk för provning,

5. har återtagits i samband med återgång av köp,

6. har försålts med förlust för den skattskyldige, i den mån förlusten hänför sig till bristande betalning från köpare.

Avdrag enligt första stycket 6 får göras med belopp som svarar mot så stor del av skatten som förlusten visas utgöra av varans försäljningspris. Har sådant avdrag gjorts och inflyter därefter betalning, skall redovisning åter lämnas för skatten på de drycker betalningen avser.

I deklaration för skatt på spritdrycker och vin får avdrag göras för skatt på drycker som har återtagits i samband med återgång av köp.

15 §

Införes skattepliktig dryck till landet av annan än den som har blivit registrerad som importör enligt 8 § skall dryckesskatt erläggas till tullmyndighet. Tullagen (1973: 670) gäller i fråga om skatten. Därjämte gäller 46 § lagen (1959: 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning.

Införs skattepliktig dryck till landet av annan än den som har registrerats som importör enligt 8 §, skall dryckesskatt erläggas till tullmyndigheten. Därvid gäller tullagen (1973: 670) och 9 kap. 4 § lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Skatt utgår inte vid införsel av spritdrycker och vin av partihandelsbolaget eller för bolagets räkning eller vid införsel av skattepliktiga drycker i den ordning som avses i 18 § lagen (1977: 293) om handel med drycker.

16 §

Regler för förfarandet vid beskattningen finns i lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

20 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon

dels att 10 § skall upphöra att gälla,

dels att 3, 9 och 16 §§ skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 19 §, av nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

3 §

Riksskatteverket är beskattningsmyndighet om ej annat följer av andra stycket. Lagen (1959: 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning skall därvid tillämpas.

Då skattepliktigt motorfordon införes till landet av annan än den som har registrerats som importör enligt 6 § andra stycket erlägges skatt till tullmyndighet. Därvid gäller tullagen (1973: 670) och 46 § lagen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning.

Införs skattepliktigt motorfordon till landet av annan än den som har registrerats som importör enligt 6 § andra stycket skall skatt erläggas till tullmyndigheten. Därvid gäller tullagen (1973: 670) och 9 kap. 4 § lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

*Deklarationsskyldighet m. m.**Avdrag m. m.*

9 §

Registrerad skattskyldig skall lämna deklaration till riksskatteverket för varje kalendermånad (redovisningsperiod). I deklarationen skall redovisas skatt för de fordon för vilka skattskyldighet har inträtt under perioden.

I deklaration får skattskyldig göra avdrag för skatt på motorfordon

1. som har förts in i förteckning enligt 2 § exportvagnskungörelsen (1964: 39) eller som, enligt bevis av tullmyndighet, av den skattskyldige eller för dennes räkning har förts ur landet eller förts till svensk frihamn för annat ändamål än att brukas där och som icke har varit registrerat eller har varit registrerat endast i förening med avställning,

2. som den skattskyldige har återtagit i samband med återgång av köp och som icke har varit registrerat eller har varit registrerat endast i förening med avställning,

3. för vilket försäljningsskatt visas ha påförts tidigare, i annat fall än som avses i 2 eller

4. vars försäljning har förorsakat den skattskyldige förlust på grund av bristande betalning från köpare som är yrkesmässig återförsäljare av motorfordon.

Nuvarande lydelse

Avdrag som avses i *andra* stycket 4 får göras med belopp som svarar mot så stor del av skatten som förlusten visas utgöra av fordonets försäljningspris.

Föreslagen lydelse

Avdrag som avses i *första* stycket 4 får göras med belopp som svarar mot så stor del av skatten som förlusten visas utgöra av fordonets försäljningspris. *Har sådant avdrag gjorts och inflyter därefter betalning, skall redovisning åter lämnas för skatten på de motorfordon som betalningen avser.*

16 §¹

I fall som avses i 3 § *andra* stycket utgår inte skatt om fordonet förtullas under omständighet som för tullpliktig vara medför tullfrihet eller tullnedsättning med stöd av 7, 11 eller 12 § eller, om annat inte följer av *andra* stycket, 13 § 1 tullförordningen (1973: 979).

I fall som avses i 3 § utgår inte skatt om fordonet förtullas under omständighet som för tullpliktig vara medför tullfrihet eller tullnedsättning med stöd av 7, 11 eller 12 § eller, om annat inte följer av *andra* stycket, 13 § 1 tullförordningen (1973: 979).

Befrielse från skatt enligt första stycket jämfört med 13 § 1 tullförordningen medges inte för

1. fordon, för vilket rätt till avdrag föreligger enligt 9 § *andra* stycket 1, om fordonet förtullas för någon annan än den avdragsberättigade,
2. fordon, för vilket återbetalning av eller befrielse från skatt har medgivits enligt 12 §.

Har skattefrihet enligt första stycket medgivits men har förutsättningarna för tullfrihet eller tullnedsättning upphört, ankommer det på tullmyndigheten att ta ut den på fordonet belöpande skatten.

19 §

Regler för förfarandet vid beskattningen finns i lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

¹ Senaste lydelse 1981: 255.

21 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1978: 144) om skatt på vissa resor

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1978: 144) om skatt på vissa resor

dels att 4 och 10 §§ skall upphöra att gälla,

dels att 3, 6, 7, 9, 11 och 13 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

3 §

Flygning med flygplan, vars högsta tillåtna startvikt uppgår till högst 5700 kilogram *eller* som är godkänt för befordran av högst tio passagerare, anses ej som charterflygning.

Flygning med flygplan, vars högsta tillåtna startvikt uppgår till högst 5700 kilogram *och* som är godkänt för befordran av högst tio passagerare, anses ej som charterflygning.

6 §

Den som avser att utföra charterflygning skall anmäla sig för registrering hos riksskatteverket.

Den skattskyldige skall vara registrerad hos riksskatteverket..

För att avgöra om skattskyldighet föreligger kan riksskatteverket infordra uppgift från den som utför flygning och som ej har anmält sig för registrering.

7 §

Underlåter skattskyldig att utse representant enligt 5 § *eller underlåter någon att göra anmälan eller lämna uppgift enligt 6 §*, kan riksskatteverket förelägga honom att vid vite fullgöra sin skyldighet. *Föruttet* vite utdöms av länsskatterätten i Stockholms län.

Underlåter *den* skattskyldige att utse representant enligt 5 § kan riksskatteverket förelägga honom att vid vite fullgöra sin skyldighet. *Fråga om utdömande av vite prövas* av länsrätten i Stockholms län.

9 §¹

Reseskatt utgår med 150 kronor per passagerare.

Reseskatt utgår *ej* för passagerare som inte fyllt 12 år. Reseskatt utgår *ej* heller för passagerare som deltar i charterflygning som avses i 2 § 1, 2, 4 eller 5 utan egen kostnad i egenskap av anställd hos den som utför flygningen eller anordnar eller förmedlar resa i vilken flygningen ingår.

Reseskatt utgår *inte* för passagerare som inte fyllt 12 år. Reseskatt utgår *inte* heller för passagerare som deltar i charterflygning som avses i 2 § *första stycket* 1, 2, 4 eller 5 utan egen kostnad i egenskap av anställd hos den som utför *charterflygning* eller anordnar eller förmedlar resa i vilken *sådan* flygning ingår.

¹ Senaste lydelse 1980: 683.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

I deklaration får skattskyldig göra avdrag för reseskatt som hänför sig till förlust på grund av bristande betalning från uppdragsgivare.

I deklaration får den skattskyldige göra avdrag för reseskatt som hänför sig till förlust på grund av bristande betalning från uppdragsgivare. Avdrag får göras med så stor del av skatten som förlusten visas utgöra av charterflygningens pris.

Har sådant avdrag gjorts och inflyter därefter betalning skall redovisning åter lämnas för skatten för det antal passagerare som betalningen avser.

13 §

Lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning skall tillämpas på reseskatt. Lagens bestämmelser om kontroll hos annan än skattskyldig skall tillämpas på researrangör och annan som anordnar resa i vilken charterflygning ingår.

Regler för förfarandet vid beskattningen finns i lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

22 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1978: 880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter**

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1978: 880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*2 §¹

Betalningssäkring får användas i fråga om fordran på

1. skatt, tull eller avgift som avses i 1 § första stycket lagen (1971: 1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.,

2. skatt enligt lagen (1941: 416) om arvsskatt och gåvoskatt,

3. skatte- eller avgiftstillägg eller förseningsavgift,

4. ränta eller avgift som utgår i samband med uppbörd eller indrivning av fordran enligt 1, 2 eller 3.

5. skattebelopp jämte restavgift eller ränta som företrädare för juridisk person är skyldig att betala enligt 77 a § uppbördslagen (1953: 272), 48 a § lagen (1968: 430) om mervärdeskatt, 27 a § lagen (1959: 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning eller 17 § 1 mom. lagen (1958: 295) om sjömansskatt.

5. skattebelopp jämte restavgift eller ränta som företrädare för juridisk person är skyldig att betala enligt 77 a § uppbördslagen (1953: 272), 48 a § lagen (1968: 430) om mervärdeskatt, 17 § 1 mom. lagen (1958: 295) om sjömansskatt eller 5 kap. 17 § lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Betalningssäkring får användas också i fråga om sådan fordran på utländsk skatt, tull eller avgift, för vilken säkerställande av betalning får ske här i riket enligt överenskommelse mellan Sverige och främmande stat.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

Åtgärder som har vidtagits med stöd av äldre bestämmelser skall efter den nya lagens ikraftträdande anses vidtagna med stöd av denna.

¹ Senaste lydelse 1981: 1318.

23 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1982:691) om skatt på vissa kassetband

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1982:691) om skatt på vissa kassetband

dels att 12 § skall upphöra att gälla,

dels att 5, 10 och 11 §§ skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 19 §, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Riksskatteverket är, utom i fall som avses i andra stycket, beskattningsmyndighet för kassettskatt. Därvid gäller lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning.

Då ett skattepliktigt band införs till landet av någon som inte har blivit registrerad enligt 9 §, skall skatten erläggas till tullmyndigheten. I sådana fall gäller tullagen (1973:670) i fråga om skatten. Dessutom gäller 46 § lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning.

Då ett skattepliktigt band införs till landet av någon som inte har blivit registrerad enligt 9 §, skall skatten erläggas till tullmyndigheten. I sådana fall gäller tullagen (1973:670) i fråga om skatten. Dessutom gäller 9 kap. 4 § lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

10 §

Skattskyldig skall lämna deklaration till riksskatteverket för varje period om två kalendermånader räknat från kalenderårets början (redovisningsperiod).

Riksskatteverket får, när särskilda skäl föreligger, medge att deklaration lämnas för helt kalenderår.

11 §¹

I deklarationen skall skatt redovisas för de band för vilka skattskyldighet har inträtt under perioden. Avdrag får göras för skatt på sådana band

1. som har förts ut ur landet eller förts till svensk frihamn för annat ändamål än att användas där,
2. för vilka skattskyldighet tidigare enligt denna lag har inträtt,
3. som har återtagits i samband med återgång av köp,

I deklarationen får avdrag göras för skatt på sådana band

1. som har förts ut ur landet eller förts till svensk frihamn för annat ändamål än att användas där,
2. för vilka skattskyldighet tidigare enligt denna lag har inträtt,
3. som har återtagits i samband med återgång av köp,

¹ Senaste lydelse 1983: 222.

Nuvarande lydelse

4. som har sålts med förlust för den skattskyldige, i den mån förlusten hänför sig till bristande betalning från köparen,

5. för vilka sådan avgift som avses i ett den 2 mars 1982 träffat avtal mellan staten samt Sveriges Biografägareförbund, Folkets Huseföreningarnas Riksorganisation, Föreningen Våra Gårdar, Sveriges Filmuthyrareförening u. p. a., Föreningen Sveriges Filmproducenter och föreningen IFPI-VIDEO har erlagts till stiftelsen Svenska Filminstitutet.

Avdrag som avses i första stycket 5 får göras även om avgiften har erlagts efter redovisningsperiodens utgång men före den tidpunkt som avses i 12 §.

I deklarationen skall även uppges det antal skattepliktiga ljudkassettband, med angivande av deras speltid, som den skattskyldige har använt för sådan inspelning eller kopiering som sker yrkesmässigt.

Föreslagen lydelse

4. som har sålts med förlust för den skattskyldige, i den mån förlusten hänför sig till bristande betalning från köparen,

5. för vilka sådan avgift som avses i ett den 2 mars 1982 träffat avtal mellan staten samt Sveriges Biografägareförbund, Folkets Huseföreningarnas Riksorganisation, Föreningen Våra Gårdar, Sveriges Filmuthyrareförening u. p. a., Föreningen Sveriges Filmproducenter och föreningen IFPI-VIDEO har erlagts till stiftelsen Svenska Filminstitutet.

Avdrag enligt första stycket 4 får göras med belopp som svarar mot så stor del av skatten som förlusten visas utgöra av bandens försäljningspris. Har sådant avdrag gjorts och inflyter därefter betalning skall redovisning åter lämnas för skatten på de band som betalningen avser.

Avdrag som avses i första stycket 5 får göras även om avgiften har erlagts efter redovisningsperiodens utgång men före den tidpunkt då deklarationen skall ha kommit in till beskattningsmyndigheten.

19 §

Regler för förfarandet vid beskattningen finns i lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

24 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1982:1200) om skatt på videobandspelare

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1982:1200) om skatt på videobandspelare

dels att 7 § skall upphöra att gälla,

dels att 3, 8 och 9 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

3 §

Riksskatteverket är, utom i fall som avses i andra stycket, beskattningsmyndighet. Därvid gäller lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning.

Då en videobandspelare införs till landet av någon som inte är registrerad som importör enligt 6 § andra stycket, skall skatten erläggas till tullmyndigheten. I sådana fall gäller tullagen (1973: 670) i fråga om skatten. Dessutom gäller 46 § lagen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning.

Då en videobandspelare införs till landet av någon som inte är registrerad som importör enligt 6 § andra stycket, skall skatten erläggas till tullmyndigheten. I sådana fall gäller tullagen (1973: 670) i fråga om skatten. Dessutom gäller 9 kap. 4 § lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

8 §

1 deklarationen skall skatt redovisas för de videobandspelare för vilka skattskyldighet har inträtt under redovisningsperioden. Avdrag får göras för skatt på sådana videobandspelare

1. som har förts ut ur landet eller förts till svensk frihamn för annat ändamål än att användas där,

2. för vilka skattskyldighet enligt denna lag tidigare har inträtt,

3. som har återtagits i samband med återgång av köp,

4. som har sålts med förlust för den skattskyldige, i den mån förlusten hänför sig till bristande betalning från köparen.

Avdrag enligt första stycket 4 får göras med belopp som svarar mot så stor del av skatten som förlusten visas utgöra av varans försäljningspris.

1 deklaration får avdrag göras för skatt på sådana videobandspelare

1. som har förts ut ur landet eller förts till svensk frihamn för annat ändamål än att användas där,

2. för vilka skattskyldighet enligt denna lag tidigare har inträtt,

3. som har återtagits i samband med återgång av köp,

4. som har sålts med förlust för den skattskyldige, i den mån förlusten hänför sig till bristande betalning från köparen.

Avdrag enligt första stycket 4 får göras med belopp som svarar mot så stor del av skatten som förlusten visas utgöra av varans försäljningspris. *Har sådant avdrag gjorts och inflyter därefter betalning skall redovisning åter lämnas för skatten på den vara som betalningen avser.*

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

Deklarationen skall ha kommit in till riksskatteverket senast den femte i andra månaden efter utgången av redovisningsperioden.

Regler för förfarandet vid beskattningen finns i lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

25 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft**

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft

dels att 8 § skall upphöra att gälla,

dels att 2 och 7 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***2 §**

Riksskatteverket är beskattningsmyndighet. Lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning tillämpas på skatt enligt denna lag.

Regler för förfarandet vid beskattningen finns i lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

7 §

Den som är skattskyldig skall lämna deklaration till riksskatteverket för varje kalendermånad.

Om särskilda skäl föreligger får riksskatteverket medge att en deklaration lämnas för helt kalenderår.

I deklarationen får den skattskyldige göra avdrag från den skattepliktiga kraften med för kraftverk och år räknat sex miljoner kilowatttimmar minskat med fyrtio procent av skillnaden mellan den skattepliktiga kraften och sex miljoner kilowatttimmar.

I deklaration får den skattskyldige göra avdrag från den skattepliktiga kraften med för kraftverk och år räknat sex miljoner kilowatttimmar minskat med fyrtio procent av skillnaden mellan den skattepliktiga kraften och sex miljoner kilowatttimmar.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

26 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1983:000) om skatt på omsättning av vissa värdepapper

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1983:000) om skatt på omsättning av vissa värdepapper¹

dels att 7 § skall upphöra att gälla,

dels att 9 och 10 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

Den som är skattskyldig skall lämna deklaration för bestämda redovisningsperioder.

Redovisningsperioden är kalendermånad för den som är skattskyldig enligt 3 § första stycket och halvt kalenderår för den som är skattskyldig enligt 3 § andra stycket.

Deklarationen skall ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast den 25 i månaden efter redovisningsperioden. I deklarationen skall redovisas skatt för den omsättning för vilken skattskyldighet inträtt under redovisningsperioden.

10 §

Lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning tillämpas i fråga om skatt enligt denna lag.

Regler för förfarandet vid beskattningen finns i lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

¹ Prop. 1983/84: 48.

27 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1983: 000) om särskild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk**

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1983: 000) om särskild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk¹

dels att 2 § skall upphöra att gälla,

dels att 6 § skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

6 §

Den som är avgiftsskyldig skall lämna deklaration till riksskatteverket för varje kalendermånad. Deklarationen skall ha kommit in till riksskatteverket senast den 25 i månaden efter den månad som deklarationen avser.

Regler för förfarandet vid beskattningen finns i lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

¹ Prop. 1983/84: 62.

FINANSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1983-04-21

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden I. Carlsson, Lundkvist, Feldt, Sigurdson, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, Andersson, Rainer, Boström, Bodström, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Thunborg

Föredragande: statsrådet Feldt

Lagrådsremiss om nya förfaranderegler för punktskatter och prisregleringsavgifter

1 Inledning

I lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning, LFK, ges formella och processuella regler för punktskatterna. LFK tillämpas också när det gäller avgifter inom prisregleringen för jordbruket och fisket. I skatte- och avgiftsförfattningarna anges om och i vilken utsträckning förfarandelagen skall tillämpas på skatten eller avgiften.

Den 20 maj 1969 tillkallade chefen för finansdepartementet en utredning med uppdrag att se över gällande bestämmelser på vissa delar av punktskatteområdet. Utredningen, som har arbetat under namnet punktskatteutredningen, har tidigare lämnat ett flertal förslag till ändringar av de materiella bestämmelserna för vissa av punktskatterna. Förslagen har lett till ny eller ändrad lagstiftning t.ex. när det gäller den särskilda varuskatten, dryckesskatten och försäljningsskatten på motorfordon.

Punktskatteutredningen har avslutat sitt arbete med en översyn av beskattningsförfarandet för punktskatterna och prisregleringsavgifterna. Utredningens slutbetänkande Punktskatter och prisregleringsavgifter, SOU 1981:83-84, avlämnades i november 1981¹. Betänkandet innehåller bl. a. förslag till en ny lag om punktskatter och prisregleringsavgifter, som avses ersätta LFK. Till protokollet i detta ärende bör fogas utredningens sammanfattning av betänkandet som *bilaga 1*.

¹ Ledamöter vid avlämnandet av betänkandet: departementsrådet Karl-Ingemar Edstrand, ordförande, f.d. skattedirektören Einar E:son Thulin, byråchefen Bo Willart och regeringsrådet Ulla Wadell.

Betänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna och en sammanfattning av remissyttrandena bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 2*.

Jag avser nu att ta upp frågan om lagstiftning på grund av punktskatteutredningens förslag.

2 Föredragandens överväganden

2.1 Allmänna synpunkter

2.1.1 En ny förfarandelag för punktskatter och prisregleringsavgifter

Punktskatterna innefattar ett stort antal skatter och avgifter som i regel tas ut på konsumtionen av varor och tjänster inom landet. Beskattningen avser konsumtion av mycket varierande beskaffenhet. Exempelvis räknas till punktskatterna den allmänna energiskatten på oljeprodukter m. m., tobaksskatten, dryckesskatten, vägtrafikskatten, den reseskatt som utgår vid charterflygning, stämpelskatt som tas ut på aktier vid bildande av aktiebolag m. m. Beskattningen ger statsverket betydande skatteinkomster. För budgetåret 1983/84 beräknas således uppbörden av punktskatterna totalt uppgå till ca 32,5 miljarder kr.

Uppbörden av de olika punktskatterna är emellertid av mycket varierande storlek. Antalet skattskyldiga skiljer sig vidare markant. Dessa och andra faktorer har medfört att både de materiella och de formella reglerna skiljer sig avsevärt mellan de olika punktskatteförfattningarna. Till detta har också medverkat att författningarna tillkommit vid olika tidpunkter.

De ca 20 olika punktskatteförfattningarna, vartill kommer ett avsevärt antal tillämpningsförfattningar m. m., innehåller de materiella reglerna för beskattningen. Det är således frågor om skattesatser, de skattepliktiga objekten, vem som är skattskyldig, tiden för skattskyldighetens inträde m. m. I varierande omfattning finns i författningarna också bestämmelser som avser själva beskattningsförfarandet. Således regleras bl. a. frågor om registrering av skattskyldiga, redovisningsperioder och deklarationstider i skatteförfattningarna.

Gemensamma formella och processuella regler för beskattningen finns emellertid samlade i LFK. Lagen är i varierande omfattning tillämplig för de olika punktskatterna och för vissa avgifter med anknytning till punktskatterna, t.ex. totalisatoravgift och överlastavgift. Vidare gäller lagen i vissa delar för de prisregleringsavgifter som tas ut på jordbruksprodukter och fisk samt för växtförädlingsavgift.

LFK innehåller bestämmelser om uppgiftsskyldighet och deklarationsskyldighet, regler om när skatten skall betalas och om anstånd med skattebetalning m. m. Vidare regleras i lagen beslutsordningen, skattekontrollen

och förhandsbesked i fråga om punktskatter. I LFK finns också bestämmelser om skattetillägg och förseningsavgift.

Punktskatteutredningen har funnit att LFK är i behov av en genomgripande översyn. Den utveckling som skett inom skatteområdet i övrigt har lett till att LFK i många fall framstår som otidsenlig. Många frågor är dessutom ofullständigt reglerade i lagen. Detta gäller särskilt beslutsordningen och skattekontrollen. Utredningen föreslår därför att LFK ersätts med en ny lagstiftning, *lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter, LPP*. Därvid kan en mer enhetlig reglering av förfarandet åstadkommas för skatterna och avgifterna. De enskilda skatte- och avgiftsförfattningarna kan också förenklas och förenhetligas genom att åtskilliga bestämmelser kan överföras till LPP. Den nya lagstiftningen skall enligt förslaget — i de delar där det är möjligt — anpassas till vad som nu gäller för inkomstskatten och mervärdesskatten.

Remissinstanserna har genomgående vitsordat behovet av att ersätta LFK med en modern lagstiftning. Flera remissinstanser har anfört att åtskilligt står att vinna i att förfarandereglererna inom punktskatteområdet anpassas till annan lagstiftning. Det har bl. a. framhållits att reformen skulle innebära påtagliga lättnader för sådana skattskyldiga som har att betala både mervärdesskatt och en eller flera punktskatter.

Den av punktskatteutredningen föreslagna nya *lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter* har utformats med ledning av utvecklingen på andra rättsområden. Särskilt har uppbyggnaden av mervärdesskattens regelsystem beaktats. Vidare har en anpassning skett till t. ex. kontrollregler och regler om indrivning m. m. i *taxeringslagen* (1956: 623), *TL*, och *uppbördslagen* (1953: 272), *UBL*. Remissinstanserna har understrukt behovet av denna anpassning, och ansett att utredningsförslaget i allt väsentligt svarar mot de krav som kan ställas i det avseendet.

Jag delar utredningens och remissinstansernas bedömning att det finns ett starkt behov av enhetligare och enklare förfaranderegler för punktskatterna. Många frågor är nu ofullständigt reglerade i lagstiftningen, det gäller bl. a. beslutsordningen och skattekontrollen. För den direkta beskattningen och för mervärdesskatten är förfarandereglererna utbyggda i en helt annan omfattning. I jämförelse med den förhållandevis moderna lagstiftningen på dessa områden framstår bestämmelserna i LFK och i vissa av punktskatteförfattningarna som otidsenliga. Detta förorsakar onödiga problem och extra arbete för skattskyldiga och myndigheter. Den bristande regleringen av vissa frågor kan också vara till nackdel ur rättssäkerhetssynpunkt. Det är således enligt min mening angeläget att förfarandet för punktskatterna nu moderniseras och effektiviseras.

Utredningens förslag till en enhetlig reglering av dessa frågor svarar enligt min mening väl mot de krav som bör ställas på en ny förfarandelag för punktskatterna och prisregleringsavgifterna. Förslaget innebär en väl avvägd anpassning till nyare lagstiftning på andra områden. De föreslagna

bestämmelserna innebär i övrigt väsentliga kompletteringar, förenklingar och förtydliganden av det nuvarande regelsystemet. Vidare möjliggörs en förenkling av de enskilda punktskatte- och avgiftsförfattningarna.

Enligt min mening bör LFK därför nu ersättas med en ny lag, i huvudsak utformad enligt det förslag utredningen har lagt fram. Jag avser i det följande att ta upp detaljerna i förslaget till närmare överväganden.

2.1.2 Tillämpningsområde

Enligt 1 § LFK skall lagen tillämpas på skatt eller annan avgift i den mån särskild föreskrift därom har lämnats. I de enskilda skatte- och avgiftsförfattningarna anges i vilken utsträckning LFK skall tillämpas på skatten eller avgiften. Beträffande ett stort antal skatter är LFK i sin helhet tillämplig. Detta gäller för särskild varuskatt, allmän energiskatt, bensinskatt, vattenkraftskatt, tobaksskatt, avgift på vissa dryckesförpackningar, särskild avgift på oljeprodukter, dryckesskatt, försäljningsskatt på motorfordon, reseskatt, kassettskatt och videorskatt. I fråga om reklamskatt och spelskatt är LFK med vissa mindre undantag tillämplig. För lotterivinstskatt, stämpelskatt på aktier, vägtrafikskatt och tillfällig vinstskatt är LFK endast delvis tillämplig.

LFK är vidare med vissa begränsningar tillämplig på de prisregleringsavgifter som tas ut enligt lagen (1967: 340) om prisreglering på jordbrukets område och lagen (1974: 226) om prisreglering på fiskets område. Jordbruksnämnden, JN, har emellertid med stöd av bemyndiganden i författningarna beslutat om vissa inskränkningar i tillämpningen av LFK: s regler för prisregleringsavgifterna.

Bestämmelserna i LFK tillämpas vidare på avgift enligt bilskrotningslagen (1975: 343) och i viss utsträckning på avgift enligt lagen (1972: 435) om överlastavgift och på växtförädlingsavgift enligt utsädeslagen (1976: 298).

Införs varor till landet tas punktskatter och avgifter ut i den ordning som föreskrivs i tullagen (1973: 670). I vissa fall kan dock en importör registreras hos riksskatteverket, RSV, och skatt tas då ut i den ordning som gäller för verksamhet inom landet.

Utredningen föreslår att LPP i princip skall ha samma tillämpningsområde som LFK. LPP skall således enligt förslaget i sin helhet vara tillämplig på punktskatterna och prisregleringsavgifterna, om avvikande bestämmelser inte tagits in i skatte- eller avgiftsförfattningarna.

I fråga om vägtrafikskatt föreslår utredningen att LPP endast skall tillämpas i den mån detta anges i vägtrafikskattelagen (1973: 601). Denna ordning, som överensstämmer med den nuvarande, föreslås också gälla för överlastavgift och för växtförädlingsavgift.

Enligt förslaget skall vidare, liksom f. n., förfarandereglererna inte tillämpas för skatter och avgifter som tas ut vid import. I dessa fall skall bestämmelserna i tullagen tillämpas.

Remissinstanserna har inte haft något att invända mot det av utredning-

en föreslagna tillämpningsområdet för den nya lagstiftningen. För egen del anser jag också att det inte för närvarande finns skäl att utvidga tillämpningsområdet utöver vad som nu gäller för LFK. I fråga om vägtrafikskatten delar jag utredningens uppfattning att det särskilda förfarande som i vissa delar byggts upp för denna skatt gör att de föreslagna bestämmelserna i LPP endast kan tillämpas i begränsad utsträckning. Detsamma gäller för överlastavgift och för växtförädlingsavgift. Jag föreslår således att LPP ges det av utredningen föreslagna tillämpningsområdet.

2.2 Redovisning av skatt

För punktskatter och prisregleringsavgifter skall de skatt- och avgiftsskyldiga lämna uppgifter till beskattningsmyndigheten om sin skatt. Vanligen lämnas uppgifterna för bestämda tidsperioder, som varierar för de olika skatterna och avgifterna. För vissa skatter och avgifter lämnas dock uppgifterna inte periodiskt på detta sätt, utan för varje tillfälle då skatt eller avgift skall tas ut.

Uppgifterna lämnas i en deklaration som, när redovisningsperioder tillämpas, i allmänhet skall avges omkring en månad efter periodens utgång. Samtidigt skall skatten eller avgiften betalas. I deklarationen skall skatt tas upp för de varor eller tjänster för vilka skattskyldighet har inträtt under redovisningsperioden.

Bestämmelserna om när skattskyldigheten och redovisningsskyldigheten inträder, redovisningsperiodernas längd och deklarationstiden varierar nu väsentligt för de olika punktskatterna och avgifterna. Utredningen har föreslagit att reglerna skall samordnas särskilt i fråga om redovisningsperioderna och deklarationstidens längd. Vidare föreslås att tiden för redovisningsskyldighetens inträde närmare knyts till företagets bokföring. I samband därmed föreslås också justeringar av tidpunkten för skattskyldighetens inträde för vissa av punktskatterna.

2.2.1 Skattskyldighetens inträde

Tidpunkten för skattskyldighetens inträde är av avgörande betydelse när det gäller att bestämma om skatt skall tas ut och i så fall med vilket belopp. Tidpunkten är vanligen också avgörande för när redovisningsskyldigheten för skatten skall inträda. För en viss redovisningsperiod redovisas då den skatt för vilken skattskyldighet har inträtt under perioden.

Bestämmelserna om skattskyldighetens inträde finns i skatteförfattningarna. För en större grupp skatter är reglerna relativt enhetliga. Här inträder skattskyldigheten vid leverans till köpare eller dessförinnan när skattepliktiga varor eller nyttigheter tas i anspråk för andra ändamål än försäljning. Inom den gruppen finns emellertid speciella fall.

Några andra skatter kan sägas ha en kontantmetod. Skattskyldigheten

inträder när köparen betalar. Det gäller dryckesskatten för spritdrycker och vin och reklamskatten.

Att leveranstidpunkten vanligen är avgörande för skattskyldighetens inträde innebär väsentliga praktiska fördelar. Dessa har också återopats när motsvarande ordning införts i mervärdeskattelagen (1968:430), ML, från den 1 januari 1981.

Några helt enhetliga regler om skattskyldighetens inträde finns således inte på punktskatteområdet. Utredningen anför att den nuvarande oenligheten i allt väsentligt förorsakas av olikheter i skatternas uppbyggnad. Utredningen har därför inte ansett det lämpligt att i detta sammanhang försöka skapa enhetliga regler. Eftersom tiden för skattskyldighetens inträde har betydelse för bestämmande av tiden för redovisningsskyldigheten, och utredningen föreslår nya regler i denna del, föreslås dock i några fall även ändrade regler när det gäller skattskyldighetens inträde.

För reklamskatten gäller som tidigare nämnts en kontantmetod, dvs. skattskyldigheten inträder när köparen betalar. Utredningen föreslår att skattskyldighetens inträde i stället knyts till offentliggörande av annons, leverans av trycksak och annars när skattepliktig reklam återges. På det sättet kan tiden för skattskyldighetens inträde kopplas till den fysiska hanteringen av reklamen m.m., på samma sätt som gäller för övriga punktskatter. Vidare möjliggör ändringen att skatteredovisningen kan ske samordnad med affärsbokföringen. För reklamskatten föreslår utredningen vidare att skattskyldighet skall inträda också när förskottsbetalning sker.

När det gäller skatten på vin- och spritdrycker inträder enligt nuvarande regler skattskyldigheten för AB Vin- och Spritcentralen när betalning erhålls från Systembolaget AB. Enligt förslag i prop. 1982/83: 150 skall emellertid skattskyldighetens inträde knytas till leveranserna på samma sätt som gäller för flertalet andra skatter. Ändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 1984.

Remissinstanserna har inte haft något att invända mot förslaget att tidpunkten för skattskyldighetens inträde när det gäller reklamskatten skall bestämmas efter samma principer som för övriga skatter. En remissinstans har dock anført att det inte finns tillräckliga skäl för att skattskyldighet för reklamskatt skall inträda redan när förskottsbetalning sker.

För egen del vill jag anföra följande. Som utredningen funnit saknas förutsättningar att nu skapa en fullständig enhetlighet när det gäller tidpunkten för skattskyldighetens inträde. De materiella beskattningsreglerna i de olika punktskatteförfattningarna är inte så enhetliga att detta f.n. är möjligt. Ändringar bör därför nu i huvudsak endast göras i de fall detta erfordras vid införandet av de nya redovisningsmetoder jag i det följande kommer att förorda.

För reklamskattens del bör skattskyldigheten inträda redan när skattepliktig annons offentliggörs, när skattepliktig reklamtrycksak levereras till

köpare eller annars tas ut från rörelse eller när skattepliktig reklam i annan form återges. Enligt min mening bör skattskyldighet dock, som utredningen föreslagit, inträda tidigare om förskottsbetalning sker. En sådan bestämmelse finns inte för övriga punktskatter men gäller för mervärdeskatten. Det är angeläget att en samordning med mervärdeskattens regler kan göras för reklamskatten. För vissa områden av reklamskatten gäller vidare att det är vanligt med olika former av förskottsbetalningar. Att skattskyldighet inträder redan vid dessa betalningar kan i vissa fall underlätta tillämpningen av bestämmelserna.

Utredningen har vidare tagit upp frågan om skattskyldigheten för allmän energiskatt för elektrisk kraft.

Skatten för elektrisk kraft skall f. n. erläggas av den som förbrukat kraften. Den formella skattskyldigheten ligger således hos förbrukaren av den skattepliktiga nyttigheten, vilket avviker från vad som normalt gäller på punktskatteområdet. Den ordning som gäller i dag har sitt ursprung i överväganden som gjordes när beskattningen av elektrisk kraft infördes år 1951. Det ansågs då olämpligt att lägga skattskyldigheten i producentledet med hänsyn till att det var vanligt med långtidsavtal om kraftleveranser som medförde att producenterna var förhindrade att vältra över skatten på konsumenterna.

Redovisningen av skatt görs av producenter eller distributörer av elektrisk kraft som registrerats hos RSV. Även om dessa inte är formellt skattskyldiga har de i huvudsak samma skyldigheter som gäller för skattskyldiga enligt andra skatteförfattningar.

Utredningen föreslår att den formella skattskyldigheten flyttas över till dem som är redovisningsskyldiga för skatten, bl. a. mot den bakgrunden att de flesta av de nämnda långtidsavtalen nu har löpt ut.

Enligt min mening bör utredningens förslag i denna del, som godtagits av remissinstanserna, genomföras. Omläggningen medför att man för skatten på elkraft även formellt inför den ordning som gäller för andra punktskatter. Jag föreslår således att skattskyldigheten för elektrisk kraft läggs på den som yrkesmässigt producerar eller distribuerar elektrisk kraft.

Utredningen har också lämnat förslag till ändringar i bestämmelserna om skattskyldigheten vad avser vissa av prisregleringsavgifterna, nämligen leveransavgiften för potatis och den avgift för fisk som f. n. betalas in till JN av kommunal fiskhamnsförvaltning eller annan organisation som bedriver fiskauktioner.

Vad avser leveransavgiften för potatis är f. n. den som odlar s.k. fabrikspotatis (potatis avsedd för sprit- och stärkelseframställning) avgiftsskyldig. Avgifterna betalas emellertid in till JN av det bränneri eller den stärkelsefabrik dit potatisleveransen skett. Enligt utredningen bör jordbruksprisregleringslagen ändras så att brännerier och stärkelsefabriker även görs formellt avgiftsskyldiga.

I fråga om avgifterna för fisk gäller nu den ordningen att köparen är

avgiftsskyldig för fisk som köpts på fiskauktion. Avgiften betalas emellertid av köparen till den som driver fiskauktionen (kommunal fiskhamnsförvaltning eller annan), vilken i sin tur levererar in avgiften till JN. Enligt utredningen bör den som har att betala in avgiften till JN fortsättningsvis även vara formellt avgiftsskyldig.

De av utredningen föreslagna ändringarna i denna del har inte rönt några invändningar från remissinstanserna. Enligt min mening bör utredningens förslag genomföras eftersom detta innebär en förenkling och ett förtydligande av avgiftssystemet. Jag föreslår därför att skattskyldighetsbestämmelserna i dessa avseenden ändras på angivet sätt.

2.2.2 Redovisningsskyldighetens inträde

För flertalet punktskatter gäller enligt de nuvarande reglerna att tidpunkten för skattskyldighetens inträde sammanfaller med tidpunkten för redovisningsskyldighetens inträde. I deklarationen för varje redovisningsperiod skall skatten på de varor tas upp för vilka skattskyldighet inträtt under perioden. I deklarationen för viss redovisningsperiod skall därför tas upp de leveranser och uttag som skett under perioden även om fakturering och bokföring av fordringar som uppkommit genom leveranserna äger rum först under en senare redovisningsperiod. I den mån en sådan eftersläpning förekommer skulle det därför vara nödvändigt att den skattskyldige – om författningarnas redovisningsföreskrifter skall kunna följas – vid sidan av den vanliga bokföringen har en separat bokföring till underlag för skatteredovisningen.

I praktiken har dock beskattningsmyndigheten godtagit en skatteredovisning som utgår från faktureringen. I normalfallen brukar sådana förskjutningar av redovisningen som medför att skatten redovisas i perioden efter den då leveransen skett av revisorerna anmärkas som periodiseringsfel men inte leda till någon justering. Vid skattehöjningar gör man emellertid korrigeringar av sådana periodiseringsfel.

En betydande del av de skattskyldiga tillämpar därför i praktiken redan nu en redovisningsmetod som bygger på en bokföringsmässig redovisning av skatten.

I fråga om mervärdesskatten gäller fr. o. m. den 1 januari 1981 att skatt skall redovisas räkenskapsenligt. Skatteredovisningen skall ske när affärshändelse, genom vilken skattskyldighet har inträtt, bokförs eller borde ha bokförts (5 a § ML). Metoden innebär att redovisningen – utöver kontanta betalningar – skall innefatta uppkomna fordringar. Enligt bokföringslagen, (1976: 125) BFL, skall fordringar bokföras så snart det kan ske sedan faktura eller annan handling, som grundar anspråk på vederlag utfärdats eller sådan handling bort föreligga enligt god affärssed (8 § andra stycket BFL). Den nuvarande ordningen innebär således att viss kortare tid kan förflyta från det leverans skett till dess fordran på köparen bok-

förts. Anknytningen till faktureringen gör att denna redovisningsmetod vanligen benämns faktureringsmetoden.

Vissa näringsidkare tillåts att dröja med bokföring av fordringar och skulder tills betalning sker (8 § tredje stycket BFL, som kompletterats med anvisningar från bokföringsnämnden). Någon löpande eller periodisk grundbokföring av obetalda fakturor sker inte under året. Vid räkenskapsårets slut skall dock alltid då obetalda fordringar bokföras. Denna metod för bokföringen benämns kontantprincipen, i mervärdeskattesammanhang bokslutsmetoden. Enligt bokföringsnämndens anvisningar får näringsidkare som har en årsomsättning som inte överstiger ett belopp som motsvarar 20 gånger basbeloppet enligt lagen (1962: 381) om allmän försäkring generellt tillämpa kontantprincipen.

Utredningen föreslår att faktureringsmetoden alltid skall tillämpas vid redovisningen av punktskatterna. Enligt utredningen innebär detta för de större företagen med datoriserade bokföringsrutiner, som svarar för redovisningen av den helt övervägande delen av de olika skatterna, i huvudsak endast ett lagfästande av nuvarande redovisningspraxis. Enligt utredningen bör även för de medelstora och för de mindre företagen en skatteredovisning som utgår från bokföringsskyldigheten enligt BFL vara mest lämplig.

Vissa transaktioner föranleder skattskyldighet utan att bokföringsåtgärd behöver företas enligt BFL. För sådana fall föreslås en regel i LPP som anger att skyldigheten att redovisa skatten uppkommer samtidigt med skattskyldigheten.

Remissinstanserna är genomgående positiva till förslaget om en övergång till bokföringsmässig redovisning av punktskatterna. Bl.a. framhålls att ändringen innebär att skatteredovisningen samordnas med den vanliga affärsbokföringen. En samordning sker även med mervärdeskatteredovisningen. Detta ger enligt remissinstanserna bl. a. kontrollmässiga fördelar.

Enligt min mening är det som främst talar för att använda faktureringsmetoden vid skatteredovisningen de redovisningstekniska fördelarna. Genom en sådan metod uppnås en samordning mellan den vanliga affärsbokföringen och skatteredovisningen. Det underlättar arbetet för de skattskyldiga och skapar bättre förutsättningar för beskattningsmyndighetens kontrollverksamhet. Vidare är det av värde att reglerna för redovisningen av punktskatter och mervärdeskatt kan göras lika. En övergång till faktureringsmetoden skulle för flera punktskatter innebära ett lagfästande av nu tillämpad redovisningspraxis.

Omläggningen till faktureringsmetoden för mervärdeskatteredovisningen var förenad med vissa problem på grund av verkningar på de skattskyldigas likviditetsförhållanden. Med tillämpning av kontantmetoden uppkommer skyldighet att redovisa skatten först när betalning erhålls från köparen. Om säljaren lämnar lång kredit till köparen medför faktureringsmetoden en avsevärd tidigareläggning av redovisningsskyldigheten. För

att komma till rätta med dessa problem förenades omläggningen med särskilda övergångsbestämmelser. På punktskatteområdet uppkommer i allmänhet inga sådana likviditetsproblem. Det är endast för skatten på annonser och reklam som frågan uppkommer. Jag återkommer i det följande till detta.

Jag föreslår således att redovisningen av punktskatterna skall ske så att till varje redovisningsperiod skall hänföras den skatt för vilken redovisningsskyldighet har inträtt under perioden och att redovisningsskyldigheten skall inträda när affärshändelse som grundar skattskyldighet enligt god redovisningssed bokförts eller borde ha bokförts. Vidare bör, som utredningen föreslagit, redovisningsskyldigheten vad gäller händelser som inte föranleder någon bokföringsåtgärd inträffa samtidigt som skattskyldigheten inträder. Denna regel erfordras eftersom skattskyldighet inträder i vissa fall utan att bokföringsskyldighet föreligger. Ett exempel är leveranser av flytande bränslen m. m. till skattskyldigs eget försäljningsställe som inte utgör depå.

Någon remissinstans har påpekat att det i fråga om allmän energiskatt på bränslen och bensinskatt krävs särskilda redovisningsrutiner, eftersom skattskyldighet inträder redan när bränsle levereras till eget försäljningsställe för detaljförsäljning, som inte utgörs av depå. Någon bokföringsskyldighet enligt BFL krävs inte för sådana transaktioner. En särredovisning fordras därför för sådana leveranser. Liknande åtgärder kan erfordras i fråga om skatteredovisning för förbrukningen av bränsle i vissa värmeanläggningar. Det har därför anförts att de materiella bestämmelserna om skattskyldighetens inträde för dessa skatter kan behöva ändras.

Som utredningen påpekat gäller emellertid i dessa fall att redan nu en särskild rutin finns för redovisningen av dessa transaktioner. Övergången till en lagfäst bokföringsmässig redovisning i dessa fall kan därför inte innebära några redovisningstekniska problem för de skattskyldiga. Jag är därför inte nu beredd att föreslå några ändringar vad gäller skattskyldighetens inträde för leveranser eller förbrukning i dessa fall.

Från några remissinstanser har anförts att en övergång till redovisning enligt faktureringsmetoden i vissa fall, särskilt när det gäller reklamskatten, leder till likviditetspåfrestningar för de skattskyldiga. Remissinstanserna förordar därför att en möjlighet införs att i dessa fall tillämpa en ren kontantmetod för redovisningen. En sådan möjlighet infördes som jag tidigare nämnt i ML när redovisningsordningen ändrades för mervärdesskatten.

Som utredningen påpekat kommer dock övergången till en bokföringsmässig redovisning för de flesta av punktskatterna inte att innebära någon likviditetspåfrestning. Jag anser därför att någon möjlighet att tillåta en ren kontantmetod för punktskatterna inte erfordras. I fråga om reklamskatten har utredningen dock föreslagit att bestämmelserna om den nya redovisningsprincipen skall träda i kraft först ett halvt år senare än lagstiftningen i

övrigt. Enligt min mening får, mot bakgrund bl. a. av den ikraftträdandetidpunkt jag ämnar föreslå för den nya lagstiftningen, den föreslagna omläggningen till en bokföringsmässig redovisning inte sådan effekt för de skattskyldiga till reklamskatt att särskilda övergångsbestämmelser nu skulle vara erforderliga. Många av de skattskyldiga med begränsad skattepliktig verksamhet, t.ex. vissa idrottsföreningar, påverkas inte nämnvärt av en omläggning med hänsyn till att de har halv- eller helårsredovisning. För andra skattskyldiga tillämpas i stor utsträckning redan nu en bokföringsmässig redovisning. Jag anser därför att övergången till redovisning enligt faktureringsmetoden kan göras samtidigt för samtliga punktskatter.

För prisregleringsavgifter som utgår vid köp, försäljning och leverans tillämpas nu i praktiken en faktureringsmetod. Utredningen föreslår att principen lagfästs. För övriga fall föreslår utredningen att JN liksom nu skall kunna bestämma tidpunkten för redovisningsskyldighetens inträde. Remissinstanserna har inte haft något att invända mot utredningens förslag i denna del. Jag föreslår att utredningens förslag genomförs.

Utredningen har även tagit upp frågan om det bör införas någon form av minimigränser när det gäller redovisningsskyldigheten. För mervärdeskatten gäller att redovisningsskyldighet inte föreligger om den skattepliktiga omsättningen understiger 10 000 kr. per år. I fråga om reklamskatt föreligger redovisningsskyldighet först om den skattepliktiga omsättningen överstiger 20 000 kr. I vissa fall uppkommer redovisningsskyldighet för reklamskatt först om omsättningen överstiger 60 000 kr. Syftet med de angivna minimigränserna är främst att nå administrativa vinster genom att minska antalet skattskyldiga som skall redovisa skatten till beskattningsmyndigheten.

Utredningen har funnit att behov av en minimiregel för redovisningsskyldigheten vad gäller punktskatterna, förutom den som redan finns för reklamskatten, endast finns för den särskilda varuskatten på choklad- och konfektyrvaror. Utredningen föreslår att redovisningsskyldighet skall inträda först vid en årlig tillverkning av skattepliktiga sådana varor om mer än 500 kg.

Utredningens förslag innebär att ett 100-tal av de ca 400 skattskyldiga till choklad- och konfektyrskatt undantas från beskattning. Skattebeloppen uppgår vid den föreslagna gränsen till högst 2 500 kr. per år. Förslaget innebär en avsevärd lättnad i administrationen och förenklingar för tillverkarna. Som utredningen angett torde begränsningen i redovisningsskyldigheten inte innebära några rubbningar av konkurrensförhållandena på området. Jag föreslår därför att utredningens förslag i denna del, som godtagits av remissinstanserna, genomförs.

2.2.3 Redovisningsperiodernas längd

Punktskatterna och prisregleringsavgifterna skall som regel redovisas för bestämda perioder. Periodernas längd varierar, men är i allmänhet en

eller två kalendermånader. Bestämmelserna om redovisningsperiodernas längd har inte tagits in i LFK utan i skatteförfattningarna eller, när det gäller prisregleringsavgifterna, i tillämpningsföreskrifter som JN meddelat.

Utredningen har föreslagit vissa ändringar av redovisningsperioderna. För de skatter som har månadsredovisning föreslås inga generella ändringar. För skatten på energi och för bensinskatten föreslås att redovisningsperioderna, som tidigare varierat mellan en och fyra månader, skall utgöras av två månader. För spelskatten, där redovisningsperioden nu är tre månader, föreslås en förkortning till två månader.

När det gäller energiskatten på bränslen och bensinskatten har redan fr. o. m. den 1 januari 1983 redovisningsperioden enhetligt bestämts till två månader (prop. 1981/82: 201, SkU 63, rskr 310, SFS 1982: 286-287).

Frågan om redovisningsperiodernas längd inom hela punktskatteområdet övervägs emellertid f. n. av skattekreditutredningen (B 1982: 02). Ett förslag från utredningen kan beräknas föreligga senare detta år. Med hänsyn till det pågående utredningsarbetet är jag inte beredd att föreslå några ändringar beträffande redovisningsperioderna. De nuvarande redovisningstiderna för punktskatterna bör t. v. vara oförändrade.

Däremot bör enligt min mening nu kunna tas upp ett förslag av punktskatteutredningen om en reglering av de fall när en längre redovisningsperiod än normalt skall kunna medges.

Beskattningsmyndigheten har i allmänhet möjlighet att bestämma annan redovisningsperiod än den som anges i lagen. Vanligen anges inte under vilka förutsättningar sådana beslut om avvikande perioder får meddelas. Enligt utredningen finns även i fortsättningen skäl att ge beskattningsmyndigheten möjlighet att medge längre redovisningsperioder när särskilda skäl föreligger. För skattskyldiga med låg årlig skatteredovisning bör enligt utredningen redovisningsperioden kunna bestämmas till halvt eller helt beskattningsår. Utredningen föreslår att redovisningsperiod som omfattar halvt beskattningsår bör kunna medges skattskyldiga som regelmässigt har att redovisa en årsskatt som är mindre än 20 000 kr. Gränsen för helårsredovisning bör gå vid 10 000 kr. Utredningen föreslår att de längre redovisningsperioderna bör bestämmas med utgångspunkt i beskattningsåret enligt kommunalskattelagen (1928: 370) eller i vissa fall kalenderår eller räkenskapsår. Motsvarande ordning gäller för mervärdesskatten.

Utredningens förslag om längre redovisningsperioder i vissa fall har godtagits av remissinstanserna. Enligt min mening bör förslaget genomföras. De beloppsgränser som kan erfordras bör tas in i en tillämpningsföreskrift till LPP.

2.2.4 Deklaration

De skattskyldiga skall f. n. vanligen avge deklaration en månad eller en månad och fem dagar efter redovisningsperiodens utgång. För vissa av punktskatterna förekommer dock såväl kortare som längre deklaratperioder.

Utredningen föreslår att deklarationstiden genomgående bestäms till 35 dagar, varvid tiden räknas antingen från redovisningsperiodens utgång eller, för de skatter som skall redovisas för varje skattepliktig händelse, från skattskyldighetens inträde. Utredningen föreslår att detta skall gälla även för skatten på roulettspel, som i dag skall redovisas för kommande perioder.

För vissa skatter, totalisatoravgift, lotterivinstskatt och stämpelskatten på aktier föreslår dock utredningen att de nuvarande deklarationstiderna i huvudsak behålls.

Skattekreditutredningen ser f.n. över också deklarationstiderna för punktskatterna. I fråga om skatten på tobak och dryckesskatten har utredningen redan föreslagit att deklarationstiden förkortas till 25 dagar. I prop. 1982/83: 150 har föreslagits att dessa ändringar genomförs fr. o. m. den 1 januari 1984.

Med hänsyn till det pågående utredningsarbetet är jag nu inte beredd att ta ställning till ändrade deklarationstider för punktskatterna. Jag föreslår att de nuvarande deklarationstiderna t.v. behålls. Även de nuvarande principerna för deklaration av skatt på roulettspel bör kvarstå t.v.

Utredningen har vidare föreslagit vissa särregler för deklaration av reklamskatt för redovisningsperioden maj-juni, samt för skattskyldiga som skall lämna deklaration för helt eller halvt år. Förslagen har rönt vissa invändningar från remissinstanserna. Jag föreslår att frågan om införande av regler av detta slag tas upp först i samband med deklarationstidernas längd i övrigt.

I fråga om prisregleringsavgifterna är deklarationstiderna, som bestäms av jordbruksnämnden, nu i de flesta fall 15 dagar. Utredningen föreslår att denna tid, som enligt utredningen i vissa fall har visat sig vara alltför kort, skall förlängas till 35 dagar. Jag anser emellertid att hittillsvarande ordning beträffande dessa avgifter bör behållas. Deklarations- och betalningstiderna måste samordnas med reglerna om bidrag och annat stöd inom resp. regleringsområde. Jag föreslår därför att jordbruksnämnden även i fortsättningen skall få bestämma deklarationstiderna.

F.n. anges i punktskatteförfattningarna deklarationstiden på olika sätt. Enligt de äldre författningarna gäller vanligtvis att deklarationen skall lämnas viss dag, medan de nyare författningarna stadgar att deklarationen skall ha kommit in till beskattningsmyndigheten viss dag.

För att möjliggöra en enkel kontroll av att deklarationsskyldigheten fullgjorts i rätt tid bör enligt utredningen det senare systemet genomföras för hela punktskatteområdet och även för prisregleringsavgifterna.

Från ett par remissinstanser har anförts att det är att föredra att de principer som nu gäller enligt ML får gälla även för punktskatterna. Enligt ML anses deklarationen ha kommit in i rätt tid om inbetalningskort e.d. föreskriven dag inkommit till postanstalt.

Enligt min mening innebär emellertid den av utredningen föreslagna

bestämmelsen den ur kontrollsynpunkt bästa lösningen av frågan när deklarationen skall anses ha kommit in. Jag föreslår därför att utredningens förslag följs i denna del.

I fråga om innehållet i och utformningen av deklarationen för punktskatter och prisregleringsavgifter har utredningen föreslagit regler som innebär en precisering och i vissa fall en utökning av den nuvarande uppgiftsskyldigheten. Remissinstanserna har i huvudsak inte haft några invändningar häremot och jag föreslår att bestämmelserna utformas enligt utredningsförslaget. I fråga om några av prisregleringsavgifterna har dock vid remissbehandlingen framkommit att avgiftsmyndigheten i vissa fall bör ha möjlighet att begränsa uppgiftsskyldigheten. Jag föreslår att bestämmelserna kompletteras med en regel av denna innebörd.

2.3 Skattens bestämmande

2.3.1 Skattebeslut

Beslutsordningen i LFK bygger på att skatten som regel fastställs i enlighet med deklarationen. I de fall beskattningsmyndigheten godtar den skattskyldiges deklaration behöver något beslut inte meddelas. Meddelas inte ett beslut gäller nämligen, enligt 19 § andra stycket LFK, att skatten anses fastställd i enlighet med deklarationen vid beslutsfristens utgång, dvs. ett år efter utgången av det kalenderår under vilket redovisningsperioden gått till ända.

Om beskattningsmyndigheten däremot vill avvika från deklarationen måste myndigheten enligt 17 § första stycket LFK meddela ett beslut om detta. Detsamma gäller om myndigheten vill ta ut skatt av någon som inte deklarerat. Om beskattningsmyndigheten anser att skatten måste fastställas innan utredningen i ärendet slutförts får beslutet vara preliminärt. Beskattningsmyndigheten är under beslutsfristen oförhindrad att fatta flera preliminära beslut så länge slutligt beslut inte har meddelats. Beskattningsmyndigheten är dock skyldig att meddela ett slutligt beslut om den skattskyldige begär det (17 § andra stycket LFK). Föreligger endast preliminärt beslut anses skatten vid beslutsfristens utgång fastställd genom slutligt beslut i enlighet med det senast meddelade preliminära beslutet (19 § andra stycket LFK).

De rättsliga verkningarna av de preliminära besluten avviker på ett par punkter från de verkningar som de slutliga besluten har. Dels får beskattningsmyndigheten ompröva preliminära beslut, dels får preliminära beslut inte överklagas. Om den skattskyldige är missnöjd med ett preliminärt beslut som beskattningsmyndigheten inte vill ändra kan han endast få ändring i detta genom att först begära ett slutligt beslut, som han sedan kan överklaga. I övrigt har ett preliminärt beslut samma rättsverkan som ett slutligt beslut, t.ex. att den fastställda skatten skall betalas in och får drivas in om den inte betalas.

Den beslutsordning som används hos RSV för punktskatterna överensstämmer i många avseende med det förfarande som gäller för fastställelse av mervärdeskatt. Sistnämnda förfarande bygger också på ett system med formlösa fastställelsebeslut i överensstämmelse med deklarationen och på en uppdelning av de beslut som meddelas den skattskyldige i sådana beslut som kan överklagas och inte överklagbara beslut. Numera används emellertid i ML inte beteckningen preliminärt beslut för de ej överklagbara skattebesluten.

Utredningen föreslår att beslutsordningen vad gäller punktskatterna i huvudsak bibehålls men anpassas närmare till ML:s regelsystem. Utredningens förslag innebär sålunda att det även i fortsättningen skall finnas två slags beslut, beslut som kan omprövas och beslut som är slutliga. Emellertid föreslås de omprövningsbara besluten komma till användning i större omfattning än f. n. Endast om den skattskyldige eller allmänna ombudet begär det eller annars om det finns särskilda skäl bör besluten göras slutliga. Omprövningsbara beslut skall därför enligt förslaget vanligen meddelas också när skatterevision har företagits och utredning i saken har slutförts.

Utredningen föreslår vidare att benämningen "preliminärt beslut" tas bort. Enligt utredningen erfordras inte några särskilda benämningar som skiljer de omprövningsbara från de inte omprövningsbara skattebesluten.

Utredningen föreslår vidare att beslutssystemet kompletteras med en regel om att skatten skall anses beslutad i enlighet med deklarationen om deklarationen kommit in till beskattningsmyndigheten i rätt tid.

Enligt förslaget skall vidare skatten anses beslutad till noll kronor om deklarationen inte kommit in vid den tidpunkt då den senast skall vara ingiven. Beskattningsmyndigheten skall således fatta ett särskilt skattebeslut och underrätta den skattskyldige om detta i de fall deklarationen kommer in för sent. Enligt utredningen torde detta som regel inte medföra något större merarbete för beskattningsmyndigheten, eftersom skattebesluten i dessa fall kan samordnas med de beslut om förseningsavgift som RSV fattar när en deklaration kommer in för sent.

Remissinstanserna har i huvudsak godtagit den av utredningen föreslagna beslutsordningen. En av remissinstanserna har emellertid anfört att det för tydlighetens skull vore önskvärt om de omprövningsbara besluten fick en särskild benämning. Vidare har ett par av remissinstanserna avstyrkt att skatten skall anses fastställd till noll kronor om deklaration lämnas in för sent.

För egen del vill jag anföra följande.

Utredningens förslag om att i större omfattning än hittills använda omprövningsbara beslut innebär en förenkling och effektivisering av beslutsprocessen. Ändringarna innebär även en samordning med vad som gäller för mervärdeskatten. Jag föreslår därför att utredningens förslag om beslutsordningen genomförs i nu angivna delar.

Vad sedan gäller frågan om en särskild beteckning för omprövningsbara beslut skulle enligt min mening en sådan beteckning i vissa avseenden vara till fördel. Emellertid har det visat sig att särskilda beteckningar som "preliminära beslut" har skapat missförstånd vid tillämpningen. För mervärdeskattens del används därför numera inga särskiljande beteckningar för de olika beslutstyperna. Skatteutskottet har också, senast i SkU 1978/79: 33, uttalat att det är angeläget att beslutsordning m. m. får så vitt möjligt enhetlig utformning i fråga om hela den indirekta beskattningen. Jag är därför inte beredd att föreslå att någon särskild beteckning för de omprövningsbara besluten skall införas i LPP.

I fråga om utredningens förslag att beskattningsmyndigheten alltid skall fatta ett särskilt skattebeslut om deklarationen kommit in för sent vill jag anföra följande. Enligt utredningen motiveras förslaget i huvudsak av att denna ordning krävs om ett ADB-stöd införs för punktskatterna. Enligt RSV, som är beskattningsmyndighet för de punktskatter som skulle omfattas av systemet, erfordras emellertid den angivna beslutsordningen inte med hänsyn till datatekniken. Däremot gäller den föreslagna ordningen för mervärdeskatten, men enligt RSV har den där visat sig vara olämplig. Mot den nu angivna bakgrunden anser jag inte att det finns tillräckliga skäl att genomföra utredningens förslag i denna del. Jag föreslår i stället att skatten vid för sen deklaration skall anses beslutad till noll kronor till dess att deklaration inkommit eller nytt beslut har meddelats. Inkommer deklarationen med några dagars försening får skatten anses beslutad enligt deklarationen, och då erfordras inte något särskilt beslut av beskattningsmyndigheten.

F.n. gäller att beslut om fastställande av skatt för en beskattningsperiod får meddelas senast vid utgången av året efter det kalenderår då beskattningsperioden gått till ända (19 § LFK). Beslutsfristen är således endast ett år, medan den för mervärdeskatten numera är sex år. Utredningen föreslår att beslutsfristen för punktskatterna nu förlängs till tre år.

Några remissinstanser har ansett att den av utredningen föreslagna förlängningen av beslutsfristen är väl avvägd. Ett par remissinstanser förordar dock att en samordning sker med reglerna i ML, så att beslutsfristen även för punktskatterna blir sex år. Några remissinstanser åter anser att den nuvarande beslutsfristen inte bör förlängas, eftersom en lång omprövningstid skapar osäkerhet för de skattskyldiga och särskilda problem när det gäller skatter som skall övervältras på konsumenterna.

För egen del vill jag anföra följande. En förlängning av beslutsfristen innebär förbättrade möjligheter att få materiellt felaktiga skattebeslut rättade. Nuvarande ordning på punktskatteområdet har varit klart otillfredsställande i detta avseende. Framför allt har det visat sig att den bristande möjligheten att rätta till felaktiga skattebeslut, som upptäcks först efter viss tid, ofta hårt har drabbat de skattskyldiga. Även om en möjlighet att anföra besvär i särskild ordning införs, vilket jag ämnar förordna i det

följande, bör enligt min mening beslutstiden därför förlängas. I fråga om beslutsfristens längd delar jag utredningens uppfattning att det inte nu bör komma ifråga att förlänga tiden till sex år. Först bör den av utredningen föreslagna förlängningen få prövas i tillämpningen. För några punktskatter, t.ex. den särskilda varuskatten, kan även en ökning av beslutsfristen till tre år i vissa fall medföra svårigheter för de skattskyldiga. Detta beror i första hand på att vissa skatteförfattningar kan innehålla särskilt svårbedömda materiella regler. Några särbestämmelser för dessa fall är emellertid enligt min mening inte motiverad. Beskattningsmyndigheten får mot bakgrund av de faktiska omständigheterna i det enskilda fallet avgöra i vilken utsträckning rättelse skall ske.

Jag föreslår således att, i enlighet med utredningens förslag, skattebeslut skall få omprövas genom nytt beslut till och med tredje året efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret har gått till ända eller den skattepliktiga händelsen har inträffat.

Utredningen har i fråga om skattebesluten slutligen föreslagit att rättelse skall kunna ske för flera perioder under ett beskattningsår genom att en ny deklaration lämnas för den sista redovisningsperioden under året. Detta är numera möjligt för mervärdeskattens del. Utredningen föreslår att för punktskatterna samma villkor för sådana rättelse skall gälla som nu enligt ML, dvs. rättelsen skall avse mer än en period och slutligt beslut skall inte ha meddelats för någon period under beskattningsåret.

Remissinstanserna har godtagit förslaget om möjlighet till rättelse utan uppdelning på olika redovisningsperioder. För egen del anser jag att förslaget leder till förenklingar både för de skattskyldiga och för myndigheterna. Jag föreslår att utredningens förslag genomförs.

Den nu föreslagna beslutsordningen för punktskatterna bör i enlighet med utredningens förslag gälla även för prisregleringsavgifterna.

2.3.2 Efterbeskattning

Efterbeskattning får enligt LFK i huvudsak ske under motsvarande förutsättningar som enligt ML och TL. Utredningen föreslår därför att den nuvarande ordningen i huvudsak behålls. På några punkter föreslås dock avvikelser jämfört med de nu gällande reglerna.

F.n. kan efterbeskattning komma i fråga om skatt utgått med för lågt belopp på grund av att den skattskyldige inte har lämnat det biträde som behövs vid granskningen av handlingar eller varulager. Enligt utredningen har den omständigheten, att den skattskyldige inte har lämnat det biträde som behövs vid granskning av handlingar eller varulager, knappast någon praktisk betydelse som grund för efterbeskattning. Vidare är det enligt utredningen svårt att i varje särskilt fall fastställa i vilken omfattning den skattskyldiges biträde behövts för granskningen. Utredningen föreslår därför att denna efterbeskattningsgrund tas bort. Jag delar utredningens upp-

fattning i denna fråga och föreslår att denna efterbeskattningsgrund inte överförs till LPP.

För punktskatterna och prisregleringsavgifterna gäller i vissa fall att den skattskyldige kan vara berättigad att återfå skatt för en viss redovisningsperiod. Detta kan t.ex. inträffa om avdragen för en period överstiger de tillkommande posterna i deklarationen för samma period. Återbetalningarna grundas som regel på uppgifter som den skattskyldige har lämnat. Det kan då också inträffa att en återbetalning blir felaktig.

Utredningen föreslår att efterbeskattningsgrunden även i detta fall skall få ske, om felet beror på att den skattskyldige har lämnat oriktig uppgift eller brustit på annat sätt i sin uppgiftsskyldighet. Jag föreslår, i enlighet med utredningens förslag, att den nämnda efterbeskattningsgrunden införs. Motsvarande gäller f. n. för mervärdeskattens del.

F. n. får efterbeskattningsgrunden inte ske om det tillkommande beloppet är att anse som ringa. Detta gäller för såväl de direkta som de indirekta skatterna. Frågan om beloppet är att anse som ringa skall enligt den praxis som f. n. tillämpas för mervärdeskatt och punktskatter avgöras för varje redovisningsperiod för sig. Detta innebär att efterbeskattningsgrunden inte kan ske om den tillkommande skatten är hänförlig till flera redovisningsperioder och beloppen för varje period för sig är att anse som ringa. Detta kan enligt utredningen i vissa fall leda till resultat som är otillfredsställande. För exempelvis en skattskyldig som redovisar skatt för tvåmånadersperioder kan betydande belopp undandras om det är fråga om brister i redovisningen under flera år. Utredningen föreslår därför att om efterbeskattningsgrunden avser flera redovisningsperioder under samma beskattningsår skall efterbeskattningsgrunden få ske även om det undandragna beloppet för varje redovisningsperiod är att anse som ringa. Som villkor för efterbeskattningsgrunden bör då gälla att det sammanlagda beloppet som påförs på detta sätt för beskattningsåret inte kan anses som ringa.

Remissinstanserna har godtagit den föreslagna utformningen av ringabeloppsregeln. Jag förslår att utredningens förslag i denna del följs.

När det gäller tidsfristen för efterbeskattningsgrunden gäller f. n. enligt LFK att efterbeskattningsgrunden får ske senast inom fem år efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsperioden slutade. Utredningen föreslår en anpassning till tidsfristen enligt TL och ML. Enligt ML gäller sedan den 1 januari 1982 att fråga om efterbeskattningsgrunden får väckas senast under sjätte året efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret har gått till ända. Enligt min mening bör denna tidsgräns för efterbeskattningsgrunden införas i LPP.

2.3.3 Besvär i särskild ordning

Enligt LFK kan ändring till den skattskyldiges förmån göras i lagkraftvunna beslut endast när ändringen avser rättelse av beslut som blivit felaktiga till följd av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbi-

seende. Någon annan möjlighet att till den skattskyldiges fördel ompröva ett lagakraftvunnet beslut finns inte, bortsett från att befrielse från eller återbetalning av skatt kan medges enligt 46 § LFK om synnerliga skäl föreligger.

I ML har efter mönster av TL däremot införts särskilda rättsmedel som gör det möjligt för besvärsmyndighet att ta upp ett yrkande från den skattskyldige till prövning även efter den ordinarie besvärstidens slut. Bestämmelserna i ML om besvär i särskild ordning innebär i korthet följande.

Skattskyldig får anföra besvär i särskild ordning t. o. m. sjätte året efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret har gått till ända. För att besvären skall tas upp till prövning krävs dock att vissa förutsättningar är uppfyllda. Enligt 55 § ML får besvär i särskild ordning endast anföras om

1. skatt har påförts någon som inte är skattskyldig eller skatt har tagits ut för något som inte är skattepliktigt,
2. skatt har fastställts mer än en gång för samma omsättning,
3. beskattningen har blivit oriktig på grund av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende,
4. skatten avviker väsentligt från vad som rätteligen hade bort utgå och detta beror på fel i deklarationen eller vissa andra uppgifter, eller
5. någon i annat fall kan åberopa omständighet eller bevis som bör föranleda att skatten fastställs till belopp som väsentligt avviker från vad som har fastställts.

Besvär enligt punkterna 4 och 5 prövas endast om de grundas på nya omständigheter eller bevis och om det framstår som ursäktligt att omständigheterna eller beviset inte har åberopats i annan ordning för att få rättelse.

Besvär i särskild ordning enligt ML prövas av länsrätten som första instans. Har länsrätten sakprövat skatten för perioden skall besvären prövas av kammarrätten och har sådan domstol eller regeringsrätten prövat skatten skall besvären tas upp av regeringsrätten. Om regeringsrätten eller kammarrätten finner att besvären skall tas upp till prövning kan domstolen förordna att den fortsatta handläggningen skall ske i länsrätt.

Utredningen föreslår att i huvudsak motsvarande bestämmelser om besvär i särskild ordning införs också i LPP. Till skillnad mot vad som gäller enligt ML föreslår utredningen emellertid att besvär i särskild ordning alltid skall tas upp och prövas av beskattningsmyndigheten som första instans. Utredningen motiverar detta avsteg från instansordningens princip med att det vid beslut om punktskatter ofta behövs kontroll av den skattskyldiges uppgifter mot hans bokföring eller t.ex. laboratorieundersökning av varuprov. Enligt utredningen är det lämpligast att sådana utredningar i första hand görs hos beskattningsmyndigheterna, som sedan också bör få ta ställning till utredningsmaterialet. I annat fall skulle, fram-

håller utredningen, frågan om omprövning av beskattningen, med de speciella utredningsproblem som ofta förekommer i fråga om punktskatter och prisregleringsavgifter, normalt få tas upp av kammarrätten som första instans.

Remissinstanserna har tillstyrkt att en möjlighet införs att ompröva beslut om punktskatter och prisregleringsavgifter i särskild ordning. Ett par av remissinstanserna har dock bestämt avstyrkt förslaget att beslut alltid skall fattas av beskattningsmyndigheten. Remissinstanserna åberopar därvid att förslaget innebär ett avsteg från instansordningens princip, och att detta kan ge upphov till svårösta problem.

Jag delar utredningens uppfattning att en möjlighet bör öppnas att i särskild väg ompröva lagakraftvunna beslut om punktskatter och prisregleringsavgifter. Detta är av särskild betydelse för de skattskyldiga om beslutsfristen, som jag tidigare föreslagit, begränsas till tre år. Jag föreslår således att regler om besvär i särskild ordning införs i LPP. När det gäller förslaget att beskattningsmyndigheten alltid skall fatta beslut i sådana ärenden anser jag emellertid att starka skäl talar häremot. De praktiska fördelar utredningen velat uppnå med förslaget kan enligt min mening lika väl åstadkommas om besvärsmyndigheten vid prövning av besvär i särskild ordning kan förordna att ett mål skall tas upp och prövas av beskattningsmyndigheten. Denna ordning tillämpas enligt ML och TL, där besvär i särskild ordning anförs hos besvärinstansen närmast över den instans som tidigare har beslutat om skatten. Jag föreslår därför att besvär i särskild ordning enligt LPP skall föras hos kammarrätten eller, om kammarrätt eller regeringsrätten tidigare har beslutat om skatten eller avgiften för samma redovisningsperiod eller samma skattepliktiga händelse, hos regeringsrätten.

2.4 Betalning av skatt, m. m.

2.4.1 Betalning

Enligt 26 § LFK gäller att betalning av skatt skall ske inom den för deklarationens avgivande bestämda tiden. Enligt den praxis som tillämpas hos RSV för flertalet punktskatter anses betalningen ha skett när inbetalningen har bokförts på RSV:s postgirokonto. Denna praxis avviker från bestämmelserna i UBL och ML, som innebär att betalningen anses verkställd när den gjorts på postanstalt eller när försändelse med bl. a. gireningskort kommit in till postanstalt (53 § UBL och 44 § ML).

Även för prisregleringsavgifterna gäller vanligen att avgift skall betalas inom samma tid som gäller för att lämna deklaration. För vissa av avgifterna är dock f. n. betalningstiden längre än deklarationstiden.

Utredningen föreslår att skatten eller avgiften för varje redovisningsperiod eller skattepliktig händelse skall vara inbetald senast den dag då deklaration skall ha kommit in. Detta innebär att de regler och den praxis som

nu gäller för flertalet av punktskatterna generellt skall tillämpas för skatterna och avgifterna.

Remissinstanserna har inte haft något att invända mot denna ordning. Ett par remissinstanser anför dock att det skulle vara till fördel om bestämmelsen om när skattebetalning skall anses ha skett kunde samordnas mellan LPP och ML.

Jag anser att den av utredningen föreslagna ordningen har flera fördelar. I fråga om tidpunkten när skattebetalning skall anses ha skett delar jag utredningens uppfattning att den nuvarande ordningen inte bör ändras, då den visat sig medge relativt enkla avgöranden för beskattningsmyndigheten. Jag föreslår således att utredningens förslag genomförs. Till följd av att jag tidigare har föreslagit att de nuvarande deklarationstiderna för punktskatterna t.v. skall behållas kommer betalningstiderna för punktskatterna att vara oförändrade.

F.n. gäller enligt 26 § LFK att skatt utgår i helt krontal så att överskjutande öretal bortfaller. Utredningen har föreslagit att denna avrundningsregel ändras så att nettobelopp i deklaration skall vara avrundat till närmaste tiotal kronor. Åtskilliga remissinstanser har riktat kritik mot förslaget, som bl. a. ansetts ge upphov till tolkningssvårigheter. JN har anfört att för prisregleringsavgifterna avrundningsregeln är till nackdel, bl. a. ur statistisk synpunkt. Jag instämmer i vad remissinstanserna anfört om att den föreslagna avrundningsregeln är olämplig. Jag föreslår i stället att den nuvarande avrundningsregeln i LFK, som motsvarar vad som gäller enligt ML, överförs till LPP.

2.4.2 Anstånd

Beskattningsmyndigheterna har f.n. möjlighet att med stöd av 26 § andra stycket LFK medge anstånd med betalning av skatt. Anstånd får endast medges om synnerliga skäl föreligger, och praxis är restriktiv.

I fråga om prisregleringsavgifterna kan f.n. anstånd med betalning ges enligt bestämmelserna i avskrivningskungörelsen (1965: 921).

Utredningen föreslår att i LPP tas in bestämmelser om att anstånd skall kunna medges om den skattskyldiges betalningsförmåga är nedsatt på grund av oförvållad omständighet. Reglerna är i huvudsak utformade på samma sätt som f.n. för mervärdesskatten. Förslaget avviker emellertid från bestämmelserna i 45 § ML, bl. a. så till vida att det inte skulle krävas synnerliga skäl för att anstånd skall kunna medges. Jag föreslår att anståndsregler av det slag utredningen förordat tas in i LPP, men att kraven för att anstånd skall kunna medges enligt LPP blir desamma som nu enligt ML.

Utredningen föreslår i övrigt att anstånd skall kunna medges i vissa fall när skattskyldig har upphört att vara registrerad. Enligt RSV:s nuvarande praxis kan så ske. Vidare föreslås att anstånd under vissa förutsättningar skall kunna medges när besvär har anförts över beskattningsmyndighetens

beslut. De föreslagna reglerna i denna del överensstämmer med reglerna i UBL. Dessa anståndsmöjligheter har godtagits av remissinstanserna och jag föreslår att de införs i LPP.

Några remissinstanser har påpekat att förslaget bör kompletteras med en regel om att skatt för vilken betalningsanstånd har medgetts bör få avräknas vid återbetalning av skatt. Jag delar uppfattningen att en avräkningsregel bör införas i LPP. Enligt UBL gäller att avräkning i princip får göras mellan skatt som skall återbetalas och skatt för vilken betalningsanstånd har medgetts (51 § andra stycket). Enligt praxis (RSV Du 1975:8) sker dock inte avräkning mot skatt för vilken anstånd med betalningen har medgetts på grund av att taxeringsbesvär m. m. har anförts. Jag förordar att denna princip även får gälla för punktskatterna. Jag föreslår således att avräkning skall ske när anstånd har medgetts på grund av att den skattskyldiges skattebetalningsförmåga är nedsatt eller om anstånd har medgetts när skattskyldig har upphört att vara registrerad.

2.4.3 Ränta och restavgift

Om den skattskyldige inte deklarerar och betalar skatt i rätt tid utgår ränta på skattebeloppet, 27 § andra stycket LFK.

Räntan är 7 % och utgår från den dag deklaration senast skulle ha avgivits eller skatt senast bort inbetalas och t. o. m. den dag betalning sker. Ränta tas dock ut längst till dess att skatten överlämnas för indrivning. När krav på skatt överlämnas till indrivning utgår däremot restavgift med 6 % på beloppet (28 §).

För vägtrafikskatt och för stämpelskatt tas i stället för ränta restavgift ut direkt vid för sen betalning.

För prisregleringsavgifterna tas ränta på obetalda avgifter ut efter en räntesats som motsvarar riksbankens diskonto med tillägg av 4 procentenheter. Överlämnas krav på avgift till indrivning utgår restavgift med 6 %.

Utredningen har föreslagit att såväl ränta som restavgift alltså skall kunna utgå vid för sen betalning av skatter eller avgifter. Därvid skall ränta huvudsakligen utgå i syfte att kompensera ränteförluster i samband med uppbörden, medan restavgiften skall vara ett påtryckningsmedel för att förmå de skattskyldiga att betala i rätt tid.

Restavgift skall således enligt förslaget tas ut om skattebelopp som har tagits upp i deklaration inte betalas i rätt tid. Restavgift skall vidare utgå om skatt inte betalas inom tid som beskattningsmyndigheten i särskilda fall beslutat. Slutligen skall restavgift utgå om deklaration inte har lämnats och om beslut om skönsbeskattning meddelas högst en månad efter deklarationstidens utgång.

Ränta skall enligt förslaget utgå om skatten bestäms till högre belopp än vad som har deklarerats. Ränta skall då beräknas t. o. m. den dag som i beslutet har angetts som sista betalningsdag. Betalas skatten inte inom denna tid skall därjämte restavgift utgå. Ränta skall utgå också om deklara-

tion inte ges in och beslut om skönsbeskattning fattas senare än en månad efter deklarationstidens utgång. Slutligen kan enligt förslaget ränta utgå också om anstånd har beviljats med erläggande av skatt när skattebeslut har överklagats.

Räntan skall enligt förslaget motsvara ö-skatteeräntan enligt UBL.

Utredningens förslag har i huvudsak godtagits av remissinstanserna. Ett par remissinstanser har dock avstyrkt förslaget att, när deklaration inte har lämnats, den tid inom vilken beslut om skönsbeskattning meddelas skall avgöra om restavgift eller ränta skall utgå. Enligt remissinstanserna är den föreslagna ordningen mindre lämplig ur rättssäkerhetssynpunkt, eftersom beskattningsmyndighetens rutiner m. m. kommer att avgöra om ränta eller restavgift skall påföras.

För egen del vill jag framhålla följande. De nuvarande reglerna om ränta och restavgift är uppenbarligen inte tillräckliga för att säkerställa att skattebetalning inom punktskatteområdet sker i föreskriven tid. Restavgift bör därför utgå redan om skatt inte betalas inom föreskriven eller av beskattningsmyndigheten beslutad tid. Jag föreslår därför att utredningens förslag om en ökad användning av restavgifterna inom området för punktskatterna och prisregleringsavgifterna genomförs.

Utredningens förslag om ränta innebär en anpassning till de principer som ligger bakom UBL:s bestämmelser. Jag förordar att förslaget även i denna del i huvudsak genomförs. Däremot bör enligt min mening inte den ordningen införas att antingen ränta eller restavgift skall, beroende på när beslut fattas, tas ut vid skönsbeskattning.

Beskattningsmyndighetens rutiner bör inte kunna styra frågan om ränta eller restavgift skall utgå. Frågan om effektivare åtgärder i de fall skattskyldiga underlåter att deklarera behöver dessutom beaktas för hela skatteområdet. Enligt min mening är det därför lämpligt att nu avvakta de förslag om en effektivisering av restavgiftssystemet och skatteuppbörden som kan framkomma under skatteindrivningsutredningens (B 1981:02) arbete. Jag föreslår därför att i LPP endast införs en bestämmelse om att ränta skall utgå i det här nämnda fallet. Denna ordning överensstämmer med vad som nu gäller.

Som tidigare har nämnts skall enligt förslaget ränta utgå om anstånd har medgetts med att betala skatt i samband med att ett skattebeslut har överklagats. Enligt förslaget skall i detta fall ränta tas ut t. o. m. den dag då beloppet betalas. Detta innebär att ränta skulle kunna utgå även under ett eventuellt indrivningsförfarande. Från några remissinstanser har påpekats att detta skulle skapa komplikationer vid indrivningen. Även enligt min mening saknas f. n. förutsättningar för att ta ut ränta på av utredningen föreslaget sätt. Jag föreslår att ränta i det angivna fallet endast skall tas ut t. o. m. den dag då skatten överlämnas till indrivning.

Enligt 32 § UBL gäller att respitränta inte utgår för längre tid än två år. Begränsningen är föranledd av att det slutliga beslutet om tillkommande

skatt kan försenas genom handläggningen i skattedomstolarna. En remissinstans förelår att denna begränsning införs även för ränta enligt LPP. Enligt utredningen är dock en sådan begränsning inte påkallad på punktskatteområdet. Jag delar utredningens uppfattning att det saknas skäl att införa en begränsning av ränteuttaget, bl. a. mot bakgrund av den räntenivå som förslås och då räntan skall utgöra en motvikt till den räntevinst som den skattskyldige erhåller till följd av den försenade inbetalningen.

Enligt nuvarande 27 § tredje stycket LFK får beskattningsmyndigheten i vissa fall avstå från ränta. Utredningen föreslår att möjligheten att avstå från ränta slopas. En av remissinstanserna har anfört att det inte finns tillräckliga skäl för en sådan ändring. Enligt min mening innebär emellertid räntenivån och den minimigräns om 50 kr. som skall gälla att någon regel om avstående från ränta inte erfordras. Jag föreslår därför att utredningens förslag i denna del följs.

2.4.4 Indrivning

Handläggningen av indrivningsärenden för punktskatter och prisregleringsavgifter är uppdelad på beskattningsmyndigheterna och kronofogdemyndigheterna. Innan ett ärende överlämnas till kronofogdemyndigheten gör som regel beskattningsmyndigheten en viss prövning av om gäldenären kan förmås att betala sin skuld utan att exekutiva åtgärder vidtas. Anser man att detta är möjligt överlämnas inte ärendet till kronofogdemyndigheten utan det får i stället ligga kvar hos beskattningsmyndigheten, som då utför vissa delar av indrivningsarbetet. Först om det behövs exekutiva åtgärder för att få fordringen infriad övertas ärendet av exekutiv myndighet. Redovisning av överlämnade indrivningsärenden till beskattningsmyndigheten sker så snart som möjligt med influtna medel eller med uppgift om att gäldenären saknar utmättningsbara tillgångar eller att det finns ett annat indrivningshinder.

Detta indrivningsförfarande skiljer sig från den ordning som gäller för indrivning av direkt skatt och mervärdeskatt, bl. a. genom att kronofogdemyndigheten för dessa skatter handhar hela indrivningsarbetet. Kronofogdemyndigheten övertar ärendet när skatten inte betalas i rätt tid. Någon redovisning till beskattningsmyndigheten av varje särskilt indrivningsärende förekommer inte i dessa fall.

Utredningen föreslår att indrivningsarbetet även när det gäller punktskatterna och prisregleringsavgifterna helt läggs över på kronofogdemyndigheterna. Indrivningen kan då ske i samma ordning som för de direkta skatterna och för mervärdeskatten. Enligt utredningen leder en sådan samordning till en förenklad hantering för kronofogdemyndigheterna samtidigt som förutsättningar skapas för en effektiviserad indrivningsverksamhet. Utredningens förslag innebär också i sak att UBL:s regler om avkortning, avskrivning och efterkrav skall tillämpas för punktskatterna och prisregleringsavgiften.

Remissinstanserna har genomgående tillstyrkt utredningens förslag att arbetet med indrivning av punktskatter och prisregleringsavgifter skall flyttas över till kronofogdemyndigheterna. Bl.a. påpekas att den nuvarande indrivningsordningen leder till att beskattningsmyndighet och kronofogdemyndighet handhar indrivning mot en och samma gäldenär utan att känna till varandras åtgärder.

Jag delar utredningens och remissinstansernas uppfattning att indrivningsarbetet i åtskilliga avseenden kan förbättras och effektiviseras om förfarandet ändras på föreslaget sätt. Jag föreslår därför att arbetet med indrivning av punktskatter och prisregleringsavgifter flyttas över till kronofogdemyndigheterna. Reglerna om indrivning m. m. i UBL bör, som utredningen har förslagit, tillämpas för skatterna och avgifterna.

Enligt utredningens förslag skall vad som gäller länsstyrelse i UBL i princip i stället gälla beskattningsmyndigheten.

Detta innebär enligt utredningsförslaget också att beslut i frågor om bl. a. avkortning och s.k. konsultansmaning samt frågor om försättande i konkurs och antagande av ackord skall fattas av beskattningsmyndigheten. För andra skatter fattas beslut i sådana frågor av länsstyrelse. Flera remissinstanser har anfört att förfarandet skulle effektiviseras om länsstyrelsen även för punktskatterna och prisregleringsavgifterna fick fatta beslut i dessa frågor.

I fråga om framställning om försättande i konkurs och antagande av ackordsförslag menar således de remissinstanser som yttrat sig i frågan att samordnings- och enkelhetsskäl talar för att länsstyrelserna bör handlägga dessa ärenden även för punktskatterna och prisregleringsavgifterna. Från en remissinstans anføres dock att det finns skäl att inte nu ta upp frågan om en överföring av ackordsfrågorna till länsstyrelserna. En remissinstans anför att frågan om konkursansökningar skall ligga på länsstyrelserna eller eventuellt på kronofogdemyndigheterna bör tas upp i samband med behandlingen av ett förslag av företagsobeståndskommittén (Fi 1976:03) i denna fråga (SOU 1979:91). Företagsobeståndskommitténs förslag bereds f. n. i regeringskansliet.

För egen del vill jag framhålla följande. I de fall då konkurs- eller ackordsärenden uppkommer för punktskatter eller prisregleringsavgifter torde vanligen den skattskyldige ha restförts även för andra skatter. För dessa skatter fattar länsstyrelsen beslut i de nu nämnda fallen. Länsstyrelsen har vidare det övergripande ansvaret för sysselsättning och näringsliv i länet. Enligt min mening framstår det därför som naturligt att länsstyrelsen får besluta i dessa frågor även för punktskatterna och prisregleringsavgifterna. I fråga om ett eventuellt ökat ansvar för kronofogdemyndigheten i dessa frågor bör ställningstagandet till företagsobeståndskommitténs förslag såvitt avser andra skatter avvaktas. Jag föreslår således att länsstyrelserna skall besluta när det gäller framställning om försättande i konkurs

eller antagande av ackord även såvitt gäller punktskatterna och prisregleringsavgifterna.

När det gäller avkortning av skatt innebär utredningsförslaget att beskattningsmyndigheten skall besluta. Detta har med något undantag godtagits av remissinstanserna. Jag föreslår att utredningens förslag i denna del följs.

I fråga om avskrivning av skatt föreslår utredningen att kronofogdemyndigheten skall fatta beslut. Detta avviker från vad som gäller för övriga skatter, där länsstyrelse beslutar i denna fråga. Vissa remissinstanser förordar att samma ordning bör gälla för punktskatter och prisregleringsavgifter som för övriga skatter. Några remissinstanser förordar däremot av praktiska hänsyn att den av utredningen föreslagna ordningen väljs. För egen del finner jag övervägande skäl tala för att kronofogdemyndigheten får fatta beslut i denna fråga. Jag föreslår således att utredningens förslag följs i fråga om avskrivning av skatt.

I fråga om s.k. konsultansmaning (anmaning till skattskyldig som vistas utomlands att erlagga skatt till konsulat etc., 61 § 1 mom. UBL) innebär utredningsförslaget att beskattningsmyndigheten skall vidta nödvändiga åtgärder. Remissinstanserna förordar att i stället länsstyrelserna, som handhar dessa frågor beträffande övriga skatter, skall sköta konsultansmaningarna även när det gäller punktskatteområdet. Jag delar remissinstansernas uppfattning att det är mest praktiskt att låta länsstyrelserna sköta frågan, och jag föreslår att denna ordning införs.

När det gäller redovisningsordningen bygger utredningsförslaget i övrigt på att punktskatter och prisregleringsavgifter skall handläggas som s.k. månadsräkningsmedel och inte som f. n. som handräkningsmedel. Detta innebär att samma redovisningsordning kommer att gälla som för övriga skatter. Jag föreslår att denna ordning genomförs. I fråga om prisregleringsavgifterna kan dock finnas ett behov av vissa uppgifter som normalt inte lämnas vid kronofogdemyndigheternas redovisning av månadsräkningsmedel. Denna fråga får i så fall regleras i särskilda tillämpningsföreskrifter.

I anslutning till de föreslagna reglerna om indrivning enligt LPP har utredningen också lämnat förslag till bestämmelser som reglerar dödsbos ansvar för obetalad skatt. Detta är emellertid en fråga som skatteindrivningsutredningen (B 1981:02) i sitt arbete kommer att ta upp i ett vidare sammanhang. Skatteindrivningsutredningen har avstyrkt att frågan nu regleras för punktskatternas del, då det f. n. är oklart hur frågan bör lösas. Med bakgrund härav är jag nu inte beredd att föreslå regler på detta område.

I LFK finns för närvarande bestämmelser om solidarisk betalningsskyldighet för företrädare för skattskyldig som är juridisk person. Dessa regler bör, i enlighet med utredningens förslag, överföras till LPP. Vid remissbehandlingen har dock även föreslagits att dessa regler kompletteras med

bestämmelser som reglerar skattskyldigheten för delägarna i handelsbolag m. m. För vissa av punktskatterna finns sådana bestämmelser i skatteförfattningarna. Enligt min mening finns nu inte underlag för en bedömning om i vilken utsträckning sådana regler erfordras för övriga punktskatter eller om en samordning av reglerna kan ske. Jag är därför inte beredd att nu lämna förslag till ytterligare bestämmelser på detta område.

2.5 Skattekontroll

F.n. finns bestämmelser om skattekontroll vad gäller punktskatterna i 6 - 11 §§ LFK. Bestämmelserna skiljer sig från motsvarande i TL och ML bl. a. på det sättet att i LFK inte görs åtskillnad mellan den allmänna kontrollen av deklarationsuppgifterna och den mera ingripande kontrollen av deklarationsunderlaget.

Enligt LFK skall deklARATIONERNA granskas så snart det är möjligt. För kontroll av att uppgifterna i deklARATIONERNA är riktiga får beskattningsmyndigheten begära att den skattskyldige lämnar kompletterande uppgifter. Myndigheten kan också begära att få prov eller beskrivning av en vara som är skattepliktig.

Beskattningsmyndigheten får granska inte bara deklARATIONERNA utan också deras underlag. Myndigheten får granska den skattskyldiges bokföring, affärskorrespondens och övriga handlingar som hör till verksamheten. Beskattningsmyndigheten får vidare företa syn i de lokaler som används i den skattepliktiga verksamheten och granska den skattskyldiges varulager.

De nu nämnda åtgärderna får även riktas mot den som skäligen kan antas vara skattskyldig. Beskattningsmyndighetens kontrollåtgärder får också riktas mot den som, utan att vara skattskyldig, yrkesmässigt tillverkar, bearbetar, försäljer eller distribuerar skattepliktig vara. Detsamma gäller i fråga om den som driver handel med vara som används vid framställning eller distribution av skattepliktiga varor.

De nu nämnda kontrollreglerna gäller i sin helhet för de flesta av punktskatterna. För bl. a. stämpelskatt, vägtrafikskatt och reklamskatt gäller dock i vissa avseenden andra eller kompletterande regler. Bestämmelserna gäller också för prisregleringsavgifterna.

När det gäller punktskatterna har beskattningsmyndigheten möjlighet att sätta ut vite när någon föreläggs att medverka vid skattekontroll, t.ex. genom att lämna uppgifter eller att förete redovisningshandlingar eller varuprov.

Utredningen föreslår att skattekontrollen enligt LPP byggs upp efter de principer som nu gäller enligt TL och ML. Detta innebär bl. a. att kontrollen delas upp i en del som avser deklarationsgranskning och en del som avser skatterevision. Förslagen vad gäller deklarationsgranskningen innebär vidare att kontrollen skall vidgas och effektiviseras. Därigenom kom-

mer enligt utredningen också att skapas ett förbättrat underlag för beslut om skatterevision. I fråga om skatterevisionen innebär förslagen att TL:s regler i huvudsak följs. Det innebär bl. a. att formerna för beslut om skatterevision och de åtgärder som får vidtas vid revision regleras.

Remissinstanserna har genomgående tillstyrkt att bestämmelserna om skattekontroll i den nya LPP utformas efter förebild av TL och ML. För egen del anser jag att förslaget innebär att förutsättningarna för en effektiv kontrollverksamhet väsentligt förbättras. Det nya regelsystemet innebär också en klar förbättring ur rättssäkerhetssynpunkt. Jag föreslår därför att reglerna för deklarationsgranskning och revision av punktskatter och prisregleringsavgifter i huvudsak utformas efter de förslag som utredningen har lämnat.

När det gäller fördjupningen av deklarationsgranskningen skall denna enligt förslaget åstadkommas bl. a. genom att beskattningsmyndigheten skall få överenskomma med deklarationsskyldig om besök, besiktning m. m. Förslaget i denna del innebär att även inom punktskatteområdet sådana åtgärder som innefattas i begreppet taxeringsbesök enligt TL skall kunna vidtas. Från ett par remissinstanser har det ifrågasatts om det är lämpligt att införa ett formellt besöksinstitut även i LPP. RSV anför således att besök under deklarationsgranskningen är onödiga med hänsyn till den vanligen höga revisionsfrekvensen för punktskatter. Enligt RSV är sådana besök vidare organisatoriskt svåra att hantera med hänsyn till de stora avstånden i landet. Utredningen (Fi 1973: 01) om säkerhetsåtgärder m. m. i skatteprocessen, USS, som har i uppdrag att utarbeta en ny enhetlig kontrollag, menar att regler inte bör införas som komplicerar kontakterna mellan beskattningsmyndigheterna och de skattskyldiga. Utredningen menar att det däremot skulle kunna finnas behov av att i vissa fall tvångsvis föranstalta om kontrollbesök i samband med deklarationsgranskning.

För egen del anser jag det vara en fördel att på samma sätt som skett i TL uttryckligen ange att besök, besiktning m. m. får företas i samband med deklarationskontrollen om en överenskommelse därom kan träffas med den skattskyldige. Beskattningsmyndighetens förutsättningar för och behov av att utföra sådana besök är möjligen mindre än på den direkta beskattningens sida. Även när det gäller punktskatterna bör det dock finnas förutsättningar för att åtgärder av detta slag skall kunna effektivisera skattekontrollen. Jag föreslår därför att utredningens förslag i denna del genomförs. Vad gäller eventuella andra former för deklarationskontroll, t. ex. i form av kontrollbesök utan överenskommelse med den deklarationsskyldige, bör denna fråga anstå till dess att USS lämnat förslag i denna fråga.

I samband med granskningen kan som tidigare har nämnts beskattningsmyndigheten f. n. använda vite för att få fram upplysningar som behövs för skattekontrollen. Vitesföreläggande kan även användas för att få den

skattskyldige att ge in varuprov m. m. samt handlingar hörande till verksamheten. Bestämmelserna skiljer sig från vad som gäller enligt TL bl. a. på det sättet att vite där inte får användas för att få in en handling i samband med deklarationsgranskning (53 § jämfört med 31 § 2 mom. andra stycket TL).

Utredningen föreslår att vite vid deklarationsgranskning enligt LPP skall få användas för att få fram upplysningar eller prov på vara. Däremot föreslås att beskattningsmyndigheten inte längre skall få möjlighet att mot den skattskyldiges vilja tvinga fram utlämnande av handlingar, eftersom sådana åtgärder enligt utredningen bör vara förenade med särskilda rättsskyddsgarantier. Två av utredningens ledamöter anser dock att editionsplikten borde behållas, bl. a. mot bakgrunden av önskemålet om att snabbt kunna fatta korrekta beslut när det gäller punktskatter som har karaktär av övervältringsskatter.

Utredningens ståndpunkt i dessa frågor har godtagits av de flesta remissinstanserna. Någon remissinstans ansluter sig emellertid till reservanternas förslag. För egen del anser jag att de skäl utredningen anfört för att följa TL:s regler när det gäller editionsplikten väger tungt. Eftersom editionsplikt föreligger sedan beslut om skatterevision har meddelats föreligger enligt min mening heller inte något betydande behov av att kunna tillgripa sådana åtgärder redan vid deklarationsgranskningen. Jag föreslår därför att utredningens förslag följs i denna del.

I fråga om formerna för skatterevision enligt LPP föreslås denna, som tidigare nämnts, uppbyggd efter motsvarande principer som för den direkta beskattningen och mervärdeskatten. Skatterevision, liksom taxeringsrevision enligt TL, sker normalt först sedan den hos vilken taxeringsrevision skall ske har underrättats. Utredningen föreslår att regler om underrättelseskyldigheten skall tas in i lagstiftningen. Regler av detta slag finns emellertid inte i TL eller ML. Jag delar utredningens uppfattning att frågan bör författningsregleras. Med hänsyn till att detta är frågor vilka USS nu behandlar för ett vidare område än punktskatterna anser jag emellertid att regler om underrättelseskyldighet i LPP bör införas först i samband med att ställning tas till denna fråga såvitt rör revision av andra skatter. Jag är därför inte nu beredd att föreslå att regler om underrättelseskyldigheten tas in i LPP.

2.6 Förhandsbesked

Förhandsbesked kan, med stöd av reglerna i LFK, meddelas för de flesta av punktskatterna. Besträffande några av skatterna, t.ex. vägtrafikskatt, kan förhandsbesked dock inte ges. Inte heller för prisregleringsavgifter meddelas förhandsbesked.

Förhandsbesked för punktskatterna lämnas av RSV:s rättsnämnd. För-

handsbesked om reklamskatt meddelas dock av RSV efter hörande av den till verket knutna reklamskattenämnden.

Förhandsbesked lämnas efter ansökan av den som driver eller ämnar driva skattepliktig verksamhet. Det är således bara den skattskyldige eller den som kan tänkas bli skattskyldig som kan få ett förhandsbesked. Sådant besked kan således inte meddelas efter ansökan av exempelvis en konsument av skattepliktiga varor.

För punktskatterna har de frågor i vilka förhandsbesked får meddelas begränsats. Besluten får endast gälla frågor om skatteplikt för vara eller skattesats för skattepliktig vara (32 § LFK). Andra frågor om beskattningen, som rör t.ex. beskattningsvärde för vara eller sökandens skattskyldighet, får således inte tas upp i ett förhandsbesked. I fråga om reklamskatt gäller dock att förhandsbesked också får lämnas bl. a. om sökandens skattskyldighet.

Ett förhandsbesked som vunnit laga kraft är bindande för statsverket om sökanden yrkar det. Denna bundenhet gäller enbart i förhållande till sökanden. Statsverkets bundenhet gäller endast för de redovisningsperioder som inte gått ut när beskedet lämnas. Det gäller längst i ett år. Det upphör dock att gälla tidigare om en författningsändring görs som har betydelse för den fråga som förhandsbeskedet avser (37 § LFK).

2.6.1 Tillämpningsområdet

I jämförelse med vad som gäller inom den direkta beskattningens område är möjligheten att erhålla förhandsbesked på punktskatteområdet mer begränsad. För de direkta skatterna gäller att förhandsbesked får meddelas angående viss fråga som rör sökandens taxering, om det finnes vara av synnerlig vikt för honom eller om det är av vikt för enhetlig lagtolkning eller rättstillämpning, 1 § lagen (1951: 442) om förhandsbesked i taxeringsfrågor. Enligt 63 § ML får förhandsbesked om mervärdeskatt lämnas om sökandens skattskyldighet, om det finnes vara av vikt med hänsyn till sökandens intresse eller för en enhetlig lagtolkning eller rättstillämpning. I praktiken kan förhandsbesked för mervärdeskatt lämnas om i stort sett alla frågor som kan uppkomma i ett beskattningsärende. Även möjligheten att erhålla förhandsbesked i den ordning som stadgas i tullagen går längre än vad som nu gäller för punktskatterna inom den interna beskattningen.

Utredningen konstaterar att på dessa områden de relativt omfattande möjligheterna att erhålla förhandsbesked har fungerat tillfredsställande. Utredningen föreslår därför att förhandsbesked om punktskatter skall få lämnas i alla frågor som rör beskattningen. Förhandsbesked skall dock endast få meddelas om det är av vikt för sökanden eller för en enhetlig lagtolkning eller rättstillämpning.

Utredningen föreslår vidare att förhandsbesked i enlighet med dessa bestämmelser skall få meddelas även när det gäller vägtrafikskatt, lotterivinstskatt och totalisatoravgift samt för prisregleringsavgifterna.

Flertalet remissinstanser är positiva till förslaget att utvidga möjligheterna att få förhandsbesked. Rättsnämnden, som enligt förslaget skall meddela förhandsbesked inom hela punktskatteområdet, menar dock att utvidgningen inte bör innebära att även annat än rättsfrågor, t.ex. utrednings- och bevisfrågor, skall kunna bli föremål för förhandsbesked.

I fråga om förslaget att förhandsbesked skall kunna meddelas även i fråga om vägtrafikskatt har några remissinstanser anfört att det inte torde föreligga något större behov av att meddela förhandsbesked på detta område. Rättsnämnden har ifrågasatt om det inte bör anges i vilka fall förhandsbesked skall få meddelas om vägtrafikskatt.

För egen del vill jag anföra följande. Den föreslagna utvidgningen av möjligheterna att erhålla förhandsbesked innebär en anpassning efter vad som gäller för andra skatter, särskilt till vad som gäller enligt ML. Det bör både för de skattskyldiga och för beskattningsmyndigheterna vara till fördel att en sådan utvidgning sker. Ändringarna kan visserligen antas leda till ett ökat antal ansökningar om förhandsbesked, och därmed till en ökad arbetsbelastning hos RSV:s rättsnämnd. Som utredningen anfört kan emellertid en utökning av rätten att erhålla förhandsbesked leda till att beskattningsmyndighetens arbete i andra avseenden kan förenklas. Beskattningsmyndigheten får nämligen i annan form nu besvara frågor på områden där förhandsbesked inte kan meddelas. En utökad förhandsbeskedsverksamhet kan vidare både för beskattningsmyndigheterna och för de skattskyldiga innebära fördelar ur rättstillämpningssynpunkt. Jag föreslår därför att möjligheten att utfärda förhandsbesked utvidgas på sätt som utredningen föreslagit.

I fråga om avgränsningen av de fall när förhandsbesked skall kunna meddelas innebär detta i praktiken att samma gränsdragning kan göras som när det gäller förhandsbesked inom mervärdeskatten. Det är uppenbart att det kan förekomma framställningar om förhandsbesked som är av sådan art att förhandsbesked inte lämpligen kan utfärdas. Det kan gälla t.ex. utrednings- och bevisfrågor. Att i förväg precisera de fall när förhandsbesked inte skall få meddelas låter sig enligt min mening inte göra. Så har heller inte skett inom den direkta taxeringens område. Den myndighet som har att meddela förhandsbesked måste ha relativt fria händer att besluta om förhandsbesked skall meddelas eller inte. Är frågan eller den utredning sökanden presenterar inte sådan att förhandsbesked bör meddelas skall ansökningen avvisas.

När det gäller förhandsbesked om vägtrafikskatt delar jag utredningens uppfattning att det i vissa fall kan finnas ett intresse av att få ett förhandsbesked. Jag föreslår därför att förhandsbesked skall få meddelas även för denna skatt, liksom för övriga punktskatter och för prisregleringsavgifterna. Det torde däremot i många fall vara så att omständigheterna inte medger att förhandsbesked meddelas i fråga om vägtrafikskatt. Detta bör emellertid enligt min mening kunna lösas efter de allmänna principer för

vilka jag tidigare har redogjort. Någon specialreglering i detta avseende vad gäller vägtrafikskatten bör därför inte göras.

2.6.2 Förhandsbeskedens giltighet

Efter förebild av vad som gäller enligt ML föreslår utredningen att förhandsbeskedens giltighetstid skall bli obegränsad. Enligt utredningen är praxis så stabil att problem i allmänhet inte uppkommer med en lång giltighetstid. Om det skulle förekomma att praxis ändras bör enligt utredningen dock ett förhandsbesked kunna återkallas. Beslut om återkallelse skall enligt förslaget meddelas av den myndighet som utfärdat förhandsbeskedet, och återkallelsen skall träda i kraft sex månader efter det att den skattskyldige fick del av återkallelsebeslutet. Förutom vid återkallelse skall ett förhandsbesked enligt förslaget upphöra vid en författningsändring som påverkar den fråga som förhandsbeskedet gäller. Denna inverkan av en författningsändring gäller redan nu enligt LFK, och motsvarande bestämmelser finns för övriga skatter. Möjlighet att återkalla ett förhandsbesked finns däremot nu endast såvitt avser förhandsbesked enligt tullen.

Förslaget att ett förhandsbesked skall kunna återkallas vid en praxisändring har avstyrkts av så gott som alla remissinstanser. Däremot anser remissinstanserna att den nuvarande giltighetstiden, ett år, är för kort. De flesta remissinstanserna förordar att förhandsbeskeden skall meddelas för en tid om två till tre år, utan återkallelsemöjlighet.

För egen del anser jag att utredningens förslag i vissa avseenden kan vara att föredra jämfört med en ordning där förhandsbesked alltid meddelas för en i lagstiftningen angiven tid. Ett system med återkallelser av förhandsbesked skulle emellertid föra med sig svåröverskådliga komplikationer. Som framgått av remissbehandlingen torde det inte finnas förutsättningar att få ett sådant system att fungera på ett tillfredsställande sätt. Jag är därför inte beredd att föreslå att utredningens förslag om möjlighet att återkalla förhandsbesked genomförs.

I stället bör enligt min mening en tidsbegränsning göras av förhandsbeskedens giltighet. Giltighetstiden bör dock kunna vara längre än f. n. Jag föreslår att giltighetstiden skall vara tre år. Den myndighet som utfärdat förhandsbeskedet bör dock kunna begränsa giltighetstiden ytterligare, om omständigheterna är sådana att förhandsbesked inte bör meddelas för så lång tid som tre år.

2.6.3 Beslutande instans, m. m.

Förhandsbesked i fråga om punktskatter meddelas nu av RSV, i de flesta fall av RSV:s rättsnämnd och i fråga om reklamskatt vanligen av chefen för avdelningen för indirekt skatt efter hörande av en särskild nämnd, reklamskattenämnden. Enligt utredningen är det lämpligast att alla frågor om förhandsbesked avgörs i samma ordning. Utredningen föreslår därför

att förhandsbesked om punktskatter alltid skall lämnas av rättsnämnden. Reklamskattenämnden och den till RSV knutna energiskattenämnden, som i vissa fall yttrat sig i hithörande frågor, föreslås därför avskaffade. I stället bör enligt utredningen rättsnämnden tillföras särskild sakkunskap i reklam- och energiskattefrågor. I fråga om energiskattenämndens avskaffande reserverade sig dock två ledamöter i utredningen mot förslaget.

I fråga om förhandsbesked på prisregleringsområdet föreslår utredningen att JN skall besluta.

Remissinstanserna har tillstyrkt förslaget att rättsnämnden skall besluta i alla frågor om förhandsbesked som gäller punktskatter. När det gäller reklamskattenämnden och energiskattenämndens upphörande har dock bl. a. påpekats att åtgärden innebär att rättsnämnden måste tillföras expertis och att experternas ställning i nämnden och arbetsformerna bör övervägas.

För egen del delar jag uppfattningen att det är en fördel att förhandsbeskedsärendena på punktskatteområdet genomgående kan avgöras av rättsnämnden. Jag föreslår därför att utredningens förslag i denna del genomförs. Frågan om i vilka former rättsnämnden skall tillföras expertis vid avgörande av frågor om reklamskatt och energiskatt får lösas i RSV:s instruktion.

Vidare föreslår jag i enlighet med utredningens förslag att förhandsbesked på prisregleringsavgiftsområdet skall meddelas av JN.

Utredningen har förslagit att allmänna ombudet bör medverka redan i första instans vid ärenden om förhandsbesked. Motsvarande gäller nu enligt ML. Jag delar utredningens uppfattning i denna fråga och förslaget bör således genomföras.

2.7 Övriga frågor

2.7.1 Besvär

Beskattningsmyndighetens beslut i ett beskattningsärende kan överklagas av den skattskyldige och allmänna ombudet. Om myndighetens beslut medför en väsentlig skada eller förlust för annan kan även denne överklaga beslutet. Denna utsträckt besvärsrätt, som sedan LFK:s tillkomst endast använts i ett fall, är avsedd för t.ex. en konsument av skattepliktiga varor eller en konkurrent till en skattskyldig i de fall ett beslut har väsentlig betydelse för den klagande.

För punktskatterna gäller som regel tre veckors besvärstid. Besvärstiden räknas från den dag klaganden fick del av det slutliga beslutet. För allmänna ombudet räknas besvärstiden dock från beslutets dag. Har den ena parten anfört besvär kan motparten också anföra besvär även om hans besvärstid har gått ut (anslutningsbesvär).

RSV:s beslut om punktskatter och JN:s beslut om prisregleringsavgifter överklagas till kammarrätten.

Utredningen föreslår att besvärstiden förlängs från nuvarande tre veckor till två månader. Besvärstiden är två månader enligt TL och ML. Enligt utredningen har det visat sig att en besvärstid om tre veckor i vissa fall varit för kort. När det gäller besvär över meddelade förhandsbesked föreslås att besvärstiden blir en månad, vilket gäller också förhandsbesked enligt TL och ML. Enligt förslaget skall vidare besvär över meddelade förhandsbesked föras direkt i regeringsrätten, vilket f.n. gäller för förhandsbesked avseende direkt skatt och mervärdeskatt. I fråga om allmänna ombudets besvärstid föreslås att den räknas från delgivningen, inte som nu från dagen för beslutet. Slutligen föreslås den särskilda besvärsrätten för annan än skattskyldig och allmänna ombudet avskaffad.

Remissinstanserna har tillstyrkt förlängningen av besvärstiden till två månader. En remissinstans har föreslagit att tvåmånadersfristen skall gälla även för besvär över förhandsbesked. I fråga om allmänna ombudets besvärstid har invändningar framförts mot att den har utformats så att det blir nödvändigt att delge beslut även med honom. Allmänna ombudet vid RSV tillstyrker dock i yttrande utredningens förslag i denna del.

Enligt min mening talar övervägande skäl för att besvärstiderna enligt LPP samordnas med vad som gäller inom det övriga beskattningsområdet. Jag föreslår därför att besvärstiden förlängs till två månader men att besvärstiden när det gäller förhandsbesked bestäms till en månad. När det gäller allmänna ombudets besvärstid anser jag emellertid inte att det finns tillräckliga skäl att införa regeln att besvärstiden skall räknas från delgivningsdagen. Genom förlängningen av besvärstiden till två månader torde ändå allmänna ombudets behov av en tillräcklig besvärstid bli tillgodosedd. Däremot bör som utredningen föreslagit allmänna ombudets besvärstid när det gäller förhandsbesked räknas från delgivningsdagen.

Den nuvarande särskilda besvärsrätten för annan än skattskyldig har enligt vad som framkommit ingen praktisk betydelse. Som utredningen föreslagit saknas därför skäl att överföra denna besvärsrätt till LPP.

I fråga om besvärsordningen för förhandsbeskeden slutligen ansluter jag mig till förslaget att besvären skall föras direkt i regeringsrätten. I det sammanhanget kan noteras att besvär över förhandsbesked som meddelats av generaltullstyrelsen nu anförs hos kammarrätten. Om detta är en lämplig ordning mot bakgrund av de nu föreslagna ändringarna får övervägas i ett annat sammanhang.

2.7.2 Beslutsregistrering

Enligt 25 § LFK gäller i fråga om punktskatterna att beskattningsmyndigheten skall föra ett register som i fråga om varje skattskyldig visar vad som förekommit i ett skatteärende.

Den angivna bestämmelsen i LFK är inte tillämplig i fråga om prisregleringsavgifterna. Registreringen av JN:s avgiftsbeslut är dock uppbyggd på motsvarande sätt som för punktskatterna.

Enligt utredningen är de nuvarande registreringssystemen inte helt tillfredsställande. Bl.a. bör enligt utredningen enhetliga former för registreringen åstadkommas. Dessutom föreslår utredningen att beslut om skatt och grunderna för besluten skall för varje skattskyldig och för varje redovisningsperiod eller motsvarande föras in i en särskild skattelängd. Denna längdföring skall närmast motsvara skattelängd enligt 68 § TL.

Remissinstanserna har instämt i att det finns ett behov av en bättre registrering av vad som förekommer i ärenden om punktskatter. Där emot har behovet av en särskild längdföring ifrågasatts och det har vidare påpekats att det är oklart vilken rättsverkan som bör tillmätas uppgifterna i en skattelängd om en sådan införs.

F.n. pågår inom RSV ett arbete med att utforma en ADB- baserad registerföring för punktskatterna. Det nya ADB- systemet beräknas i huvudsak kunna tas i bruk den 1 juli 1984. Med hänsyn till att systemutvecklingen ännu inte är klar kan f. n. inte anges i detalj hur registerföringen kan utformas. Enligt RSV är det önskvärt att när detta arbete är avslutat en särskild författningsreglering sker i fråga om innehållet i registret m. m.

För egen del anser jag att det inte nu finns skäl att föreslå att bestämmelser om särskild längdföring tas in i LPP. Enligt min mening bör det ADB-baserade punktskatteregistret hos RSV kunna utformas på ett sådant sätt att en särskild längdföring kan avvaras. I fråga om utformningen i övrigt av registerföringen erfordras f. n. inte någon lagstiftning.

2.7.3 Särskilda avgifter

För punktskatterna finns f. n. bestämmelser om särskilda avgifter, dvs. skattetillägg och förseningsavgift, intagna i 37 a - 37 j §§ LFK. Bestämmelserna är i huvudsak utformade på samma sätt som motsvarande bestämmelser i ML.

Bestämmelserna om särskilda avgifter är tillämpliga för de flesta punktskatterna. För prisregleringsavgifterna och för växtförädlingsavgift kan däremot inte skattetillägg eller förseningsavgift tas ut.

Utredningen har inte lämnat något förslag till bestämmelser om särskilda avgifter i LPP. Bakgrunden till detta är det utredningsarbete i dessa frågor som har bedrivits av skattetilläggsutredningen (Fi 1975: 06). Denna utredning har lagt fram förslag till ny lagstiftning om avgiftssanktioner bl. a. för de direkta skatterna och för mervärdeskatten. (Översyn av det skatteadministrativa sanktionssystemet, 2. Nyansering av skattetillägg m. m., SOU 1982: 54-55.) Utredningen har därvid också lämnat förslag till en särskild lag om avgiftssanktioner vid viss konsumtionsbeskattning samt förslag om ändringar i vägtrafikskattelagen såvitt rör de särskilda avgifterna.

Skattetilläggsutredningens förslag är nu föremål för remissbehandling. F.n. saknas underlag för bedömning av när en eventuell lagstiftning på grundval av förslaget kan träda i kraft. Det står emellertid klart att detta

inte kan ske i sådan tid att nya bestämmelser om särskilda avgifter inom punktskatteområdet kan träda i kraft samtidigt med LPP.

Jag föreslår mot den nu angivna bakgrunden att de nuvarande reglerna om särskilda avgifter i LFK efter endast en språklig bearbetning överförs till LPP. Bestämmelserna får tas in i ett särskilt kapitel i LPP. I fråga om vägtrafikskatt bör bestämmelserna tills vidare kvarstå i vägtrafikskattelagen.

2.7.4 Punktskatteförfattningarna

Den nya förfarandelagstiftningen medför som tidigare har nämnts att en rad bestämmelser i punktskatteförfattningarna och prisregleringsförfattningarna kan tas bort eller förenklas. Jag ämnar i det följande, på grundval av punktskatteutredningens förslag, föreslå sådana ändringar i lagstiftningen. Förslagen innefattar även vissa andra kompletteringar och förenklingar av författningarna.

Förslag lämnas i princip till ändringar av samtliga lagar inom punktskatte- och prisregleringsområdet. När det gäller stämpelskatten har emellertid stämpelskatteutredningen (B 1977:06) föreslagit att en helt ny lagstiftning införs. Förslaget är f. n. föremål för remissbehandling. Med hänsyn härtill är jag inte f. n. beredd att nu lämna förslag till ändrade förfarandebestämmelser för stämpelskatten. Jag avser att återkomma till frågan när remissbehandlingen slutförts.

Huvuddelen av reglerna i LFK skall gälla i fråga om tillfällig vinstskatt (prop. 1982/83:102). Med hänsyn till att denna skatt endast skall avse utdelning för verksamhetsåret 1983 bör den nya förfarandelagstiftningen inte tillämpas. Jag föreslår att LFK även efter det att LPP har trätt i kraft skall tillämpas på beskattningsförfarandet när det gäller tillfällig vinstskatt.

2.7.5 Ikraftträdande

Den nya lagstiftningen bör träda i kraft så snart som möjligt. Med hänsyn till arbetet hos beskattningsmyndigheterna är det mest lämpligt att de nya bestämmelserna får gälla från den 1 juli 1984. Vid denna tidpunkt beräknas RSV:s datorbaserade registreringssystem för punktskatterna ha tagits i drift. Vidare kan då det s.k. REX-systemet beräknas vara i funktion vid samtliga kronofogdemyndigheter. Detta underlättar avsevärt övergången till den föreslagna nya indrivningsordningen.

RSV avser att redan från den 1 januari 1984 på prov ta i bruk vissa delar av det nya datasystemet. För att detta skall kunna genomföras på lämpligt sätt erfordras enligt RSV att vissa avdragsbestämmelser i lagen (1941:291) om särskild varus katt och i lagen (1977:306) om dryckesskatt ändras redan från den 1 januari 1984. Jag anser att det är till fördel om datasystemet kan provas på avsett sätt före det att huvuddelen av den nya lagstiftningen träder i kraft. Jag föreslår därför att de nämnda ändringarna träder i kraft redan den 1 januari 1984.

Med hänsyn till att utredningens förslag om förkortningar av kredittiderna nu inte föreslås genomförda finns inte behov av särskilda övergångsregler i dessa avseenden.

3 Upprättade lagförslag

I enlighet med det anförda har inom finansdepartementet upprättats förslag till

1. lag om punktskatter och prisregleringsavgifter,
2. lag om ändring i lagen (1928: 376) om särskild skatt å vissa lotterivinsten,
3. lag om ändring i lagen (1941: 251) om särskild varuskatt,
4. lag om ändring i lagen (1957: 262) om allmän energiskatt,
5. lag om ändring i lagen (1961: 372) om bensinskatt,
6. lag om ändring i lagen (1961: 394) om tobaksskatt,
7. lag om ändring i lagen (1967: 340) om prisreglering på jordbrukets område,
8. lag om ändring i skattebrottslagen (1971: 69)
9. lag om ändring i lagen (1971: 1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.
10. lag om ändring i lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam,
11. lag om ändring i lagen (1972: 435) om överlastavgift,
12. lag om ändring i lagen (1972: 820) om skatt på spel,
13. lag om ändring i lagen (1973: 37) om avgift på vissa dryckesförpackningar,
14. lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1973: 601),
15. lag om ändring i lagen (1973: 1216) om särskild avgift för oljeprodukter,
16. lag om ändring i lagen (1974: 226) om prisreglering på fiskets område,
17. lag om ändring i bilskrotningslagen (1975: 343),
18. lag om ändring i bevissäkringslagen (1975: 1027) för skatte- och avgiftsprocessen,
19. lag om ändring i utsädeslagen (1976: 298),
20. lag om ändring i lagen (1977: 306) om dryckesskatt,
21. lag om ändring i lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon,
22. lag om ändring i lagen (1978: 144) om skatt på vissa resor,
23. lag om ändring i lagen (1978: 880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter,
24. lag om ändring i lagen (1982: 691) om skatt på vissa kassetband,
25. lag om ändring i lagen (1982: 1200) om skatt på videobandspelare,
26. lag om ändring i lagen (1982: 1201) om skatt på viss elektrisk kraft.

De under 1, 7, 16, 17 och 19 angivna förslagen har upprättats i samråd med chefen för jordbruksdepartementet. Det under 11 angivna förslaget har upprättats i samråd med chefen för kommunikationsdepartementet.

Förslagen bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 3*.¹

4 Specialmotivering

4.1 Lag om punktskatter och prisregleringsavgifter

1 kap. Inledande bestämmelser

1–3 §§

I dessa föreskrifter anges LPP:s tillämpningsområde. Under avsnitt 2.1.2 har de allmänna frågorna om lagens tillämpningsområde behandlats. F.n. anges i LFK att den lagen gäller om särskild föreskrift om detta har lämnats. Sådana föreskrifter har tagits in i skatte- och avgiftsförfattningarna. I LPP har den metoden valts att i lagen ta in en närmare beskrivning av dess tillämpningsområde. Sålunda har i 1 kap. 1 § första stycket tagits in en uppräkningslista av de skatte- och avgiftsförfattningar som är direkt anknutna till lagen. I 1 § andra stycket anges att undantag från lagen får göras i dessa författningar.

I 2 § finns en hänvisning till vägtrafikskattelagen där det anges i vilken omfattning lagen skall tillämpas på vägtrafikskatt. Den skatten har sålunda inte tagits in i uppräkningslistan i 1 § eftersom, till skillnad från skatterna och avgifterna i uppräkningslistan, endast vissa begränsade avsnitt i lagen skall tillämpas på den skatten. Samma lösning har valts för överlastavgift och växtförädlingsavgift.

I syfte att göra beskrivningen av tillämpningsområdet fullständig har i 3 § tagits in en upplysning om att lagen inte gäller i vissa fall vid införsel. En materiell regel om tullagens tillämplighet när skattepliktiga varor förs in i landet av någon som inte är registrerad hos RSV finns i de flesta skatteförfattningarna. Utöver tullagen skall i allmänhet 46 § LFK om befrielse från skatt tillämpas i sådana fall. Den nuvarande ordningen med särskild föreskrift i skatteförfattningarna om befrielse bibehålls och paragrafen innebär således endast en upplysning.

4 §

I denna bestämmelse anges att vad som i lagen sägs om skatt, skattskyldig och beskattning även gäller avgift, avgiftsskyldig och uttag av avgift i motsvarande fall. Benämningen vara innefattar också annan nyttighet och tjänst.

¹ Av bilaga 3 har endast tagits med lagförslagen 1, 2, 3, 7, 10, 11, 13, 14, 18, 19 och 23. De remitterade förslagen överensstämmer i övrigt i sak med propositionens lagförslag.

Andra stycket innehåller en föreskrift om att bestämmelserna om skatt också skall gälla för ränta, restavgift och särskild avgift. I fråga om befrielse från restavgift meddelas dock särskilda bestämmelser i 5 kap. 11 § och i fråga om befrielse från ränta och särskild avgift meddelas särskilda bestämmelser i 9 kap. 4 § andra stycket.

5 §

Paragrafen innehåller en definition av vad som i lagen avses med beskattningsmyndighet. F.n. finns bestämmelser om beskattningsmyndigheterna i de olika skatte- och avgiftsförfattningarna. I fråga om vägtrafikskatt och överlastavgift görs i den föreslagna bestämmelsen en hänvisning till reglerna om länsstyrelse som beskattningsmyndighet enligt vägtrafikskattelagen resp. lagen om överlastavgift.

6 §

Denna bestämmelse behandlar beskattningsmyndighetens möjligheter att anlita särskild sakkunnig. Detta innebär ingen ändring i förhållande till gällande rätt (13 § LFK). Sakkunning bör även kunna förordnas att biträda tjänsteman som utför skatterevision enligt 3 kap.

7 §

I denna paragraf ges en allmän bestämmelse om allmänna ombudet och hans funktion. Föreskriften att allmänna ombudet skall yttra sig i ärenden om förhandsbesked innebär en utvidgning av ombudets uppgifter. I övrigt påverkas allmänna ombudets arbete inte av förslagen. En bestämmelse om att allmänna ombudet får föra talan även till den skattskyldiges förmån har tagits in i 8 kap. 6 §.

8 §

I paragrafen lämnas en definition till vad som avses med begreppet skattskyldig i lagen. Denna förklaring, som i princip överensstämmer med motsvarande i 2 § LFK, innebär endast en hänvisning till vad som gäller enligt resp. skatte- och avgiftsförfattningar i motsvarande fall. Med hänsyn till behovet av att använda begreppet skattskyldighetens inträde i föreskrifterna om skatteredovisningen i 2 kap. krävs en motsvarande definition av det begreppet. Frågor om skattskyldigheten behandlas i avsnitt 2.2.1.

9 §

I denna paragraf ges en definition av vad som i lagen avses med ett beskattningsår. Bestämmelsen har getts samma lydelse som motsvarande regel i ML (anvisningarna till 5 a § ML). Begreppet beskattningsår används i lagen dels i 2 kap. 3 § tredje stycket för att ange redovisningsperiodens längd i vissa fall, dels för att ange vissa beslutsfrister i 4 kap. 3, 4, 8, 10 och 16 §§.

2 kap. Redovisning av skatt

1 §

Bestämmelsen reglerar deklarationsskyldighetens omfattning. Enligt regeln i första stycket skall alla skattskyldiga avge deklaration.

Undantag från huvudregeln kan emellertid gälla i vissa fall enligt skatte- och avgiftsförfattningarna. Bl.a. föreskrivs undantag från deklarationsskyldigheten för dem som är skattskyldiga enligt 5 § 3 lagen om försäljningsskatt på motorfordon, dvs. ägare till skattepliktigt fordon som tillverkats i icke yrkesmässig verksamhet och till fordon som ändrats så att det blivit skattepliktigt. I sådana fall lämnas uppgifter från bilregistret till RSV och på grundval av dessa uppgifter bestämmer RSV skatten för varje fordon för sig.

En annan typ av undantag föranleds av vissa begränsningar i redovisningsskyldigheten för skattskyldiga som redovisar mindre skattebelopp. En sådan gräns för redovisningsskyldigheten gäller f.n. i fråga om reklamskatt och föreslås införd för särskild varuskatt på choklad- och konfekttyrvaror (avsnitt 4.3). Dessa gränser för redovisningsskyldigheten framgår således endast av skatteförfattningarna.

Andra stycket motsvaras av 10 § LFK.

2–4 §§

I 2 § första stycket anges att punktskatter och prisregleringsavgifter i princip skall redovisas för bestämda tidsperioder. Bestämmelsen, som motsvarar 5 § första stycket första punkten ML, kompletteras av 3 och 4 §§ i förslaget.

Enligt 3 § första stycket anges redovisningsperioden för punktskatterna i resp. skatteförfattning. Denna metod har valts med hänsyn till pågående utredningsarbete beträffande skattekredittiderna (avsnitt 2.2.3). Avsikten är att bestämmelserna senare skall kunna föras in i LPP. Redovisningsperioderna kvarstår i princip oförändrade i författningarna. För prisregleringsavgifterna bör dock i 3 § andra stycket anges att avgifterna skall redovisas för kalendermånad. JN bör liksom hittills kunna meddela undantag från denna generella regel.

Enligt 3 § tredje stycket kan medges längre redovisningsperioder för de skattskyldiga som redovisar skatt med låga belopp (avsnitt 2.2.3). Vissa motsvarande bestämmelser i skatteförfattningarna kan då slopas.

I 4 § ges en specialbestämmelse för de skattskyldiga som upprättar kortperiodiska bokslut. För att underlätta dessas redovisning av skatt får redovisningsperioden, efter medgivande av beskattningsmyndigheten, förkortas eller förlängas med ett mindre antal dagar. Ett sådant medgivande medför dock inte ändring av den tidpunkt när deklarationen skall lämnas och skatten för perioden senast skall vara inbetald. Motsvarande bestämmelse finns i första stycket av anvisningarna till 22 § ML.

När det gäller bestämmelserna i 2 § första stycket, 3 och 4 §§ kan undantag meddelas för vissa skatter och avgifter. Dessa fall anges i 2 § andra och tredje styckena.

5 §

Denna bestämmelse anger att redovisning av punktskatter och prisregleringsavgifter som regel skall ske enligt en faktureringsmetod. Bestämmelserna har utformats i nära anslutning till motsvarande bestämmelser i 5 a § ML. Som utgångspunkt för tillämpning av faktureringsmetoden tjänar bestämmelserna om skattskyldighetens inträde, som finns i de olika skatte- och avgiftsförfattningarna.

6 §

Enligt första stycket skall deklaration för varje redovisningsperiod eller skattepliktig händelse lämnas till beskattningsmyndigheten. Detta skall ske utan anmaning. Deklaration skall lämnas även för redovisningsperioder då inga skattepliktiga transaktioner har förekommit.

JN skall enligt andra stycket kunna föreskriva att deklarationen i stället skall lämnas till en regleringsförening. F.n. lämnas deklaration för avgift på mjölk och mejeriprodukter till en sådan förening.

Andra stycket, som motsvarar 5 § första stycket andra punkten LFK, innebär inte någon ändring i förhållande till gällande ordning.

7 §

Tredje stycket motsvaras närmast av 5 § första stycket sista punkten LFK.

Bestämmelsen i andra stycket har behandlats i avsnitt 2.2.4 och avrundningsregeln i tredje stycket i avsnitt 2.4.1. Sådana förteckningar som avses i fjärde stycket förekommer nu t.ex. i fråga om försäljningsskatten på motorfordon.

Femte stycket, som direkt motsvarar 5 § sista stycket LFK, innebär inte någon ändring i förhållande till gällande ordning.

8 §

I paragrafen regleras deklarationstiderna, avsnitt 2.2.4.

9 §

Genom paragrafen införs möjlighet att på detta område medge anstånd med deklarationens avlämnande. Någon motsvarighet till bestämmelsen finns inte i LFK. Anstånd medför även anstånd med att betala skatt, 5 kap. 1 § första stycket. Bestämmelser om anstånd med skattebetalning finns i övrigt i 5 kap. 3 - 5 §§.

10 §

Motsvarande bestämmelse, som också hänvisar till TL, finns i 22 § sista stycket ML. Någon motsvarighet finns inte i LFK. Genom bestämmelsen i 47 § TL regleras vem som skall avge deklaration för omyndig eller avliden eller för annan än enskild person.

11 §

Bestämmelsen reglerar underlaget för deklarationen. Motsvarigheten finns f. n. i 4 § LFK. Den föreskriften kompletteras för punktskatternas del genom anvisningar som meddelas av beskattningsmyndigheten. I några fall finns i skatteförfattningarna särskilda bestämmelser om deklarationsunderlaget.

3 kap. Skattekontroll

1–2 §§

Reglerna i 1 - 2 §§ överensstämmer med 6 § resp. 5 § andra stycket och 12 § LFK.

3 §

Enligt första stycket får beskattningsmyndigheten vid deklarationsgranskningen begära upplysningar samt prov eller beskrivning av varor om det behövs för kontroll av skatten. Som tvångsmedel kan vite användas. Denna bestämmelse utgör ingen principiell ändring av vad som f. n. gäller enligt 7 och 8 §§ LFK. Närmast motsvarande regel finns i 26 § första stycket ML och 31 § 2 mom. första stycket och 53 § TL.

I andra stycket regleras skyldigheten att i samband med deklarationsgranskningen förete handlingar, såsom kontrakt, kontoutdrag, räkningar och kvitton. Beskattningsmyndigheten skall inte få använda tvångsmedel för att få del av sådana handlingar. När skatterevision har beslutats skall dock vitesföreläggande få användas för att få fram handlingarna, 3 kap. 13 §. Motiv till denna bestämmelse, som för punktskatterna och prisregleringsavgifterna innebär en omläggning i förhållande till gällande ordning, har lämnats i avsnitt 2.5. Förslaget motsvarar bestämmelserna i 26 § andra stycket ML och 31 § 2 mom. andra stycket och 53 § TL.

4 §

Föreskriften avser det fall att beskattningsmyndigheten kommer överens med den skattskyldige om ett besök hos denne eller annars om ett personligt sammanträffande. Någon motsvarande bestämmelse finns inte i LFK. Paragrafen har utformats i nära anslutning till motsvarande bestämmelse i 31 § 2 mom. tredje stycket TL.

5 §

Bestämmelsen behandlar beskattningsmyndighetens möjligheter att vid deklarationsgranskningen företa kontroll hos annan än den som är skattskyldig. Regeln möjliggör kontroll även av dem som inte är registrerade som skattskyldiga hos beskattningsmyndigheten och ger förutsättningar för att ta in kontrolluppgifter för annans beskattning. Förslaget motsvaras delvis av bestämmelserna i 11 § LFK och delvis av vissa bestämmelser i skatte- och avgiftsförfattningarna. Bestämmelsen innebär att vissa regler i skatte- och avgiftsförfattningarna om kontroll hos annan än den som är skattskyldig kan utgå.

6 §

Första stycket hänvisar till de nya bestämmelserna i TL som efter ikraftträdandet av sekretesslagen (1981: 100) gäller om sekretess och uppgiftsutbyte inom skatteförvaltningen och mellan skattemyndigheterna och andra myndigheter. Motsvarande reglering finns f. n. inte i LFK.

Andra stycket reglerar förvaringen av deklarationshandlingar m. m. hos beskattningsmyndigheten. Någon motsvarande reglering finns inte i LFK. Genom att tiden för efterbeskattning förlängs och på grund av införandet av regler om omprövning i särskild ordning bör dock den tid som handlingarna skall förvaras hos beskattningsmyndigheterna anges. Regler med motsvarande innehåll finns i 50 § 2 mom. TL.

7 §

Revisionsbestämmelserna i 7 - 15 §§, kompletterar reglerna i 1 - 6 §§ om deklarationsgranskning.

Bestämmelsen i 7 § ger beskattningsmyndigheten, och för vägtrafikskatt även RSV, rätt att företa skatterevision om det behövs för skattekontrollen. Denna bestämmelse motsvarar 28 § första stycket ML.

8 §

Denna bestämmelse, vars motsvarighet inte finns i LFK, överensstämmer närmast med 57 § tredje stycket TL. I vissa fall skall flera tjänstemän utföra revisionen. Det skall då framgå av revisionsbeslutet. Förordnandet för flera kan givetvis göras i samma beslut.

9 §

Paragrafen anger var revisionen får äga rum och innehåller dessutom en föreskrift om vad som gäller i de fall då räkenskaper och andra handlingar skall granskas på annan plats än där de förvaras. En motsvarande regel finns i 56 § 3 mom. andra stycket TL.

På samma sätt som i 56 § 3 mom. andra stycket TL öppnas i andra stycket en möjlighet för den som beslutar om revision att bestämma tid och plats för revisionen.

10 §

Paragrafen innehåller en allmän regel att en skatterevision inte i onödan får hindra den skattskyldiges verksamhet. Motsvarande gäller enligt 9 § andra stycket LFK och 56 § 3 mom. första stycket TL.

11 §

I denna bestämmelse anges vad en skatterevision får avse. Nuvarande regler finns i 9 § LFK. Förslaget innebär i princip inte någon ändring i förhållande till gällande ordning. Med hänsyn till behovet av särskilda granskningsåtgärder vid kontroll av vägtrafikskatt föreskrivs att den som utför revisionen även får granska och prova fordon och särskild räknarapparat. Motsvarande åtgärder får också vidtas vad gäller annan mätapparat än kilometerräknare.

Några uttryckliga regler som motsvarar de i förslaget intagna bestämmelserna om kassainventering och kontroll av den löpande redovisningsperioden finns dock inte i LFK.

12 §

I denna paragraf anges vad den som är föremål för granskning skall göra vid en revision. Bestämmelsen motsvaras i huvudsak av 9 § LFK.

13 §

Den möjlighet till vitesföreläggande i samband med revisionen som regleras i denna paragraf har f. n. sin motsvarighet i 12 § LFK.

14 §

Denna bestämmelse motsvaras av 9 § tredje stycket LFK.

15 §

Bestämmelsen behandlar revisionspromemorian. Förslaget motsvaras av vad som f. n. gäller enligt 14 § LFK och 14 § förvaltningslagen. Den som varit föremål för revisionen skall beredas tillfälle att yttra sig över revisionspromemorian om det inte är obehövligt. Föranleder revisionen ingen anmärkning bör det vara tillräckligt med en underrättelse om detta.

4 kap. Skattebeslut, efterbeskattning, m.m.

1 §

I denna bestämmelse, som inleder reglerna om bestämmande av skatt, anges att beskattningsmyndigheten skall besluta om skatten för varje redovisningsperiod eller, när sådana perioder inte förekommer, för varje skattepliktig händelse. Motsvarande bestämmelse finns i 30 § första stycket ML. Regeln innebär bl. a. att ett beslut skall fattas även i de fall skatt inte skall utgå.

2 §

I första stycket anges beslutsordningen för det för punktskatterna och prisregleringsavgifterna vanligaste förekommande fallet att myndigheterna godtar uppgifterna i deklarationen. Har deklarationen kommit in i rätt tid till myndigheten skall skatten anses fastställd i enlighet med deklarationen. Enligt tredje stycket behöver den skattskyldige och allmänna ombudet inte underrättas om ett sådant beslut. Däremot medför beslutet vissa registreringsåtgärder hos myndigheten i enlighet med reglerna i 9 kap. 1 §.

Andra stycket behandlar det fall att deklarationen inte har kommit in till myndigheten vid beslutsfristens utgång. Då anses ett noll-beslut fattat vid angivna tidpunkt. Den skattskyldige och allmänna ombudet behöver inte underrättas om dessa noll-beslut, se tredje stycket. Anser myndigheten att skatt skall utgå måste beslut meddelas enligt 3 §. För ett sådant beslut gäller reglerna i 18 § förvaltningslagen om underrättelse till part om innehållet i ett myndighetsbeslut. Om deklaration kommer in och beslut enligt 3 § inte har hunnit fattas skall skatten anses beslutad enligt deklarationen, dvs. efter samma princip som enligt första stycket gäller när deklaration har lämnats i rätt tid. Bestämmelsen kommenteras närmare i avsnitt 2.3.1.

3 §

Denna paragraf avser bl. a. de fall då beskattningsmyndigheten redan vid deklaraionsgranskningen finner att skatten inte bör bestämmas i enlighet med vad som . uppgetts i deklarationen Det beslut som beskattningsmyndigheten då skall fatta är som regel sakligt sett det första beslut som meddelas och endast rent formellt en omprövning av det beslut som myndigheten anses ha fattat enligt reglerna i 4 kap. 2 §. Paragrafen tar emellertid även sikte på mera klara omprövningssituationer. Om det efter en skatterevision framkommer att skatten fastställts till oriktigt belopp får nytt beslut om skatten fattas. Detta får ske oavsett om det tidigare beslutet meddelas med stöd av 4 kap. 2 eller 3 §. Ett annat förhållande som avses i paragrafen är det att beskattningsmyndigheten finner att skatt bör påföras någon som inte har deklarerat och vars skatt därför enligt 2 § andra stycket anses beslutad till noll kronor.

Omprövning av tidigare beslut skall även göras av beskattningsmyndigheten om den skattskyldige begär det. Paragrafen ger beskattningsmyndigheten vittgående möjligheter att ompröva beslut enligt 4 kap. 2 och 3 §§. I dessa omprövningsbara beslut skall möjligheten att få ett slutligt beslut anges.

I andra stycket anges att nytt beslut inte får fattas senare än tredje året efter det kalenderår under vilket beskattningsåret gått till ända eller den skattepliktiga händelsen inträffat. Här regleras sålunda den s.k. beslutsfristen, som behandlas i avsnitt 2.3.1. Motsvarande bestämmelse i ML, där beslutsfristen är längre, finns i 35 § ML.

I tredje stycket anges att en begäran om omprövning skall ha kommit in

till beskattningsmyndigheten senast två månader före beslutsfristens utgång. Detta är till för att ge beskattningsmyndigheten skäligt rådrum att inom den tid som anges i andra stycket fatta ett nytt beslut med anledning av en begäran om omprövning.

4 §

Bestämmelsen medger att skatten för ett helt beskattningsår ändras genom omprövning av skatten för den sista perioden under året. Förslaget motsvarar 34 § ML. Se vidare 2.3.1.

5 §

I denna bestämmelse regleras de slutliga besluten. Enligt förslaget skall den skattskyldige eller allmänna ombudet kunna begära ett slutligt beslut när som helst under beslutsfristen. Slutligt beslut skall också kunna fattas senare. I så fall måste dock den skattskyldiges begäran om ett slutligt beslut ha kommit in till myndigheten inom två månader från den dag han fick del av beslut enligt 4 kap. 3 § första stycket. Allmänna ombudets frist för att begära slutligt beslut utgår från beslutsdagen. Reglerna är till för att ge den skattskyldige och allmänna ombudet skälig tid att begära ett slutligt beslut i de fall han får del av ett beslut eller beslutet fattas mot slutet av beslutsfristen.

Beskattningsmyndigheten skall kunna meddela slutligt beslut även om den skattskyldige eller allmänna ombudet inte begär det om det finns särskilda skäl. Sådana skäl kan föreligga t.ex. om någon gång på gång besvärar beskattningsmyndigheten med grundlösa krav på omprövning.

Ett slutligt beslut skall inte kunna omprövas annat än besvärsvägen eller genom besvär i särskild ordning. I andra stycket anges därför att fråga om ett nytt beslut för en viss redovisningsperiod inte får prövas om ett slutligt beslut tidigare har meddelats för samma period. Detta bör givetvis även gälla nytt beslut enligt 3 §, som alltså inte heller får meddelas i ett sådant fall.

6 §

I denna paragraf ges beskattningsmyndigheten rätt att företa skönsbeskattning. Regeln har utformats i enlighet med motsvarande bestämmelser inom övriga skatteområden (30 § sista stycket ML och 21 § TL).

7 §

I denna bestämmelse anges de allmänna förutsättningarna för efterbeskattning. De har närmare beskrivits i avsnitt 2.3.2. Reglerna motsvaras av 38 § första stycket ML med det tillägget att efterbeskattning enligt förslaget även skall kunna ske om den skattskyldige inte har tillhandahållit ett begärt varuprov, om detta föranlett en oriktig beskattningsåtgärd. Detta tillägg överensstämmer dock med vad som i dag gäller för efterbeskattning enligt LFK.

8 §

Denna bestämmelse, som motsvaras av 38 § andra stycket ML, medför bl. a. att efterbeskattning inte får ske om det belopp som den skattskyldige skulle betala är att anse som ringa. Vid bedömningen av om beloppet är att anse som ringa skall beaktas om efterbeskattning beslutats för andra redovisningsperioder under beskattningsåret. Det sammanlagda efterbeskattade beloppet för sådana perioder blir avgörande. Detta utgör en ändring i förhållande till gällande ordning.

9 §

Bestämmelsen medger att rättelse i ett avslutat beskattningsår får ske i vissa fall genom ändring i den sista perioden för beskattningsåret även vid efterbeskattning. Detta gäller enligt 4 kap. 4 § för skattebeslut under den ordinarie beslutsfristen. Genom att tidsfristen för efterbeskattning också räknas med utgångspunkt i beskattningsåret har möjlighet skapats att även vid sådan beskattning använda denna metod för rättelse. Motsvarande ordning gäller enligt 38 § sista stycket ML.

10 §

Första punkten anger att efterbeskattning endast får ske om beskattningsmyndigheten inte kan åstadkomma rättelse genom omprövning enligt 4 kap. 3 §. Motsvarande gäller enligt 40 § ML. Bestämmelserna motsvarar i övrigt 40 § första stycket ML.

11 och 12 §§

Förevarande regler om efterbeskattning av dödsbo och om efterbeskattning vid åtal för skattebrott innebär endast ett överförande av 21 § första stycket sista punkten samt andra och tredje styckena LFK till den nya lagen. Motsvarande bestämmelser finns även inom det övriga skatteområdet (40 § andra - fjärde styckena ML och 115 § andra - fjärde styckena TL).

Hänvisningen i 12 § till bestämmelserna i 12 § skattebrottslagen innebär att den förlängda tiden för efterbeskattning gäller även i de fall då den skattskyldige är fri från straffrättsligt ansvar efter frivillig rättelse som genomförs genom efterbeskattningen.

13 §

Bestämmelsen anger att efterbeskattning också kan ske efter skälig grund. Denna bestämmelse innebär ingen avvikelse från vad som f. n. gäller för såväl punktskatterna som direkta skatter och mervärdesskatt.

14 §

En motsvarande regel finns i 22 § LFK. Behovet av en särskild bestämmelse om rättelse av uppenbara fel har visserligen minskat till följd av den

förlängda beslutsfristen. I vissa fall kan felaktigheten dock upptäckas först sedan denna frist löpt ut. Beskattningsmyndigheten bör även i sådana fall kunna rätta felaktigt beslut.

5 kap. Betalning av skatt

1 §

I första stycket anges den allmänna förfallodagen för skatterna och avgifterna. Skatten skall betalas senast då deklarationen skall ha kommit in till myndigheten. Enligt 5 kap. 2 § första stycket anses inbetalning ha skett den dag den har bokförts på beskattningsmyndighetens postgirokonto. Inbetalningen skall således vara bokförd på kontot senast den dag som anges i 5 kap. 1 §. Detta innebär möjligheter att på ett enkelt sätt avgöra om skattebetalning skett i rätt tid eller ej. För att bestämmelserna om deklara-tionsdag (2 kap. 8 §) och betalningsdag skall kunna preciseras på detta sätt får deklara-tionshandlingen skiljas från inbetalningshandlingen. I vissa fall används f. n. en gemensam handling för de två funktionerna.

För vissa prisregleringsavgifter gäller f. n. att inbetalningen inte sker samtidigt med deklarationen. JN bör även i fortsättningen kunna föreskriva att så skall ske. Detta bemyndigande för JN har införts i andra stycket.

I tredje stycket behandlas inbetalning av tillkommande skatt, vilket f. n. regleras i 27 § första stycket LFK. Bestämmelsen har utformats med 43 § första stycket ML som förebild. Den dag som anges i första stycket gäller emellertid även i de här avsedda fallen som förfallodag vid t.ex. beräkning av ränta på tillkommande skatt. Vidare får uppdelning av inbetalning av tillkommande skatt ske om synnerliga skäl föreligger. I dessa fall kan inte anstånd enligt 5 kap. 3 § erhållas eftersom ansökan enligt denna bestämmelse skall göras före förfallodagen.

2 §

Första stycket anger att inbetalning av skatt eller avgift får ske utan kostnad för den enskilde. Vidare anges att inbetalning anses ha skett den dag den har blivit bokförd på beskattningsmyndighetens postgirokonto, se vidare under 1 §. I andra stycket anges att skattebelopp under 50 kr. inte skall betalas. Någon sådan begränsning finns inte enligt LFK, men väl enligt ML där gränsen dock är 10 kr.

3 §

Bestämmelsen behandlar de fall i vilka anstånd kan ges vid s.k. ömmande omständigheter. Denna fråga behandlas i avsnitt 2.4.2.

4 §

Enligt denna bestämmelse kan anstånd med betalning av skatt ges vid avregistrering av skattskyldiga. Denna paragraf reglerar ett för punktskatt-erna speciellt fall vars motsvarighet saknas inom annan beskattning.

5 §

I denna bestämmelse regleras möjligheterna att få anstånd med betalning under tiden en beslutad skatt eller avgift är föremål för besvärspörvning. Bestämmelsen har på motsvarande sätt som i 46 § ML tekniskt utformats som en hänvisning till tillämpliga avsnitt i UBL.

6–7 §§

I dessa paragrafer finns de allmänna reglerna om återbetalning av skatt. Reglerna utgör i huvudsak en formell omarbetning av motsvarande bestämmelser i LFK (29 § utom tredje stycket samt 30 §)

Bestämmelsen i 7 § innebär bl. a. att avräkning får ske även mellan olika skatter och avgifter som har beslutats av samma beskattningsmyndighet. I fråga om avräkning när anstånd har beviljats innebär bestämmelsen att de principer som angivits i RSV Du 1975: 8 skall gälla. Se vidare 2.4.2

8 §

I bestämmelsen anges de fall då restavgift skall tas ut. De har behandlats i avsnitt 2.4.3. Av bestämmelsen i 1 kap. 4 § följer att restavgift skall tas ut även på ränta.

9 §

Utformningen av föregående paragraf medför att en särskild föreskrift krävs för att medgivna betalningsanstånd skall kunna beaktas vid beräkningen av restavgift. Regeln har sin motsvarighet i 47 § första stycket andra punkten ML.

12 §

Paragrafen innehåller en beskrivning av de fall då ränta skall tas ut. På tillkommande skatt skall ränta tas ut enligt första stycket 1. Betalas sedan inte skatten i tid som anges i myndighetens beslut utgår dessutom restavgift enligt 8 §. Punkt 2 i samma stycke avser fall då den skattskyldige i samband med tvist om skatten fått anstånd med att betala. På det belopp som till slut fastställs skall ränta tas ut.

14 §

I likhet med vad som gäller enligt motsvarande regel i tullagen (20 a §) har procentsatsen vid ränteberäkningen angetts genom att hänvisa till UBL:s regler om ö-skatteränta.

Även räntebelopp skall omfattas av den tidigare nämnda regeln om avrundning till närmast lägre hela krontal. Ränta skall heller inte tas ut eller återbetalas om räntebeloppet inte uppgår till femtio kr.

16 §

I denna paragraf regleras indrivning av obetald skatt, avgift m. m., vilket tidigare behandlats i avsnitt 2.4.4. I tekniskt hänseende har bestämmelsen utformats på motsvarande sätt som 48 § ML med en hänvisning till tillämpliga delar i UBL.

17 §

Denna bestämmelse är en direkt motsvarighet till vad som redan nu gäller enligt 27 a § LFK.

18 §

F.n. gäller enligt 31 § LFK att beslut om inbetalning och återbetalning av skatt och ränta m. m. skall gälla omedelbart. I praxis har besvärsmyndigheterna kunnat förordna att verkställigheten av ett beslut uppskjuts (inhiberas) i avvaktan på prövningen av ärendet. Förslaget medför ändring i nu berörda avseenden. Enligt förevarande paragraf skall åtgärd enligt denna lag verkställas oavsett att beslut som föranleder åtgärden inte har vunnit laga kraft. Detta innebär bl. a. att beskattningsmyndigheten inte bara har rätt att kräva att betalning sker i rätt tid av beslutad skatt m. m. utan också att myndigheten är skyldig att göra detta, även om t.ex. besvär har anförts. För besvärfallen finns regler om anstånd som kan medföra att verkställigheten av ett beslut får uppskjutas. Motsvarande skall gälla för återbetalningsfallen. Allmänna ombudet har dock möjlighet att i det i paragrafen närmare beskrivna fallet anmäla hinder för återbetalning. Bestämmelsen har i tekniskt hänseende utformats i överensstämmelse med 87 § UBL.

6 kap. Förhandsbesked

1 §

I detta kapitel behandlas reglerna om förhandsbesked. Bestämmelserna överensstämmer i stora delar med vad som gäller enligt lagen (1951:442) om förhandsbesked i taxeringsfrågor.

Förhandsbesked skall för alla punktskatter lämnas av RSV. För prisregleringsavgifter skall sådana besked lämnas av JN. Angående den i första stycket använda formuleringen "frågor som rör beskattningen" hänvisas till avsnitt 2.6.1.

I likhet med vad som gäller f. n. skall förhandsbesked om skatteplikt för trycksaker kunna meddelas efter ansökan av den som avser att beställa en trycksak. Detta kräver en särskild regel som har tagits in i andra stycket. Med hänsyn till föreslagna ändringar av skattskyldigheten för elektrisk kraft (avsnitt 2.2.1) bör det vara möjligt även för förbrukare av elkraft att ansöka om förhandsbesked. Denna möjlighet bör dock stå öppen enbart för dem som i större omfattning förbrukar eller avser att förbruka elektrisk kraft. En motsvarande regel bör gälla för den som förbrukar bränslen. En bestämmelse härom har tagits in i denna paragraf.

2 §

Enligt denna bestämmelse skall ansökan om förhandsbesked göras skriftligen. Detta gäller redan enligt 33 § första stycket första punkten LFK. Vidare skall sökanden svara för utredningen i ärendet. Reglerna om sökandens utredningsansvar är i allt väsentligt endast en redaktionell omarbetning av vad som gäller enligt 32 § och 33 § första stycket LFK. Sökandens kostnadsansvar skall dock inte längre vara beroende av om han lämnat sitt medgivande till de företagna utredningsåtgärderna.

3 §

Det väsentligt vidgade tillämpningsområdet för förhandsbeskeden kan leda till att beskattningsmyndigheten i vissa fall finner att något förhandsbesked inte lämpligen bör meddelas med hänsyn till frågans utformning och utredningen i ärendet. Beskattningsmyndigheten måste därför kunna avvisa ansökningar om förhandsbesked. Ett avvisningsbeslut behöver inte föregås av något yttrande från allmänna ombudet (jfr 1 kap. 7 §).

4 §

Bestämmelsen motsvaras av 36 § första stycket LFK.

5 §

Denna bestämmelse behandlar förhandsbeskedens giltighet, vilket tagits upp i avsnitt 2.6.2.

7 kap. Särskilda avgifter

Bestämmelserna i detta kapitel motsvarar i sak 4 a kap. LFK. Dessa frågor har behandlats i avsnitt 2.7.3.

Genom bestämmelsen i 11 § inskränks tillämpningen av bestämmelserna om särskild avgift till de författningar som omfattas av de nuvarande reglerna i 4 a kap. LFK. Enligt förslaget skall särskilda avgifter kunna tas ut också i fråga om skatt enligt lagen (1928: 376) om skatt på lotterivinster. Så har hittills inte varit fallet. Skäl att undanta lotterivinstskatten föreligger enligt min mening inte.

8 kap. Besvär

1 §

I första stycket regleras besvärsordningen avseende flertalet av beskattningsmyndighetens beslut. Närmast motsvarande bestämmelse i LFK är 39 § första stycket. Emellertid får talan mot beskattningsmyndighetens beslut föras endast av den skattskyldige och allmänna ombudet. Den nuvarande besvärsrätten för andra som lider en väsentlig skada eller förlust av beslutet avskaffas. I övrigt medför första stycket inte någon ändring i besvärsordningen för de där uppräknade besluten.

I andra stycket anges att besvärstiden för de i första stycket uppräknade

besluten är två månader. Detta innebär en förlängning av den nuvarande besvärstiden som är tre veckor. Den föreslagna besvärstiden överensstämmer med vad som i övrigt gäller på skatteområdet.

2 §

Denna bestämmelse, som motsvarar 39 § andra stycket LFK, innebär ingen förändring i förhållande till gällande ordning.

I förtydligande syfte har besvärstiden – tre veckor – tagits in i i föreskriften.

3 §

I denna bestämmelse anges att besvär över förhandsbesked skall anföras direkt hos regeringsrätten. Denna fråga regleras f. n. i 39 § första stycket LFK. Förslaget medför en ändring i förhållande till gällande ordning där kammarrätten är besvärinstans utom i fråga om skatt på annonser och reklam. Vidare har i enlighet med 8 kap. 1 § endast sökanden och allmänna ombudet getts rätt att anföras besvär över förhandsbesked. Besvärsrätten för andra som lider en väsentlig skada eller förlust genom beskedet har inte tagits med i förslaget. Däremot bör i de fall annan än den skattskyldige har rätt att ansöka om förhandsbesked (jfr 6 kap. 1 § andra stycket) även den skattskyldige ha besvärsrätt.

I andra stycket har föreskrivits att besvärstiden i fråga om förhandsbesked skall vara en månad. F.n. gäller en besvärstid på tre veckor enligt 12 § förvaltningslagen. Besvärstiden är en månad i fråga om förhandsbesked som gäller direkt skatt och mervärdeskatt.

4 §

I denna bestämmelse anges att beslut om skatterevision, vitesföreläggande och beslut varigenom ansökan om förhandsbesked avvisas inte får överklagas. Dessutom anges att länsrättens beslut enligt 3 kap. 14 § om undantag av handlingar vid revision inte får överklagas. Vidare anges att beslut enligt 4 kap. 2-3 §§ (skattebeslut som inte är slutliga) inte får överklagas. I dessa fall kan dock finnas möjlighet att anföras besvär i särskild ordning. Denna bestämmelse finns nu i 9 § sista stycket LFK. För övriga beslut som beskattningsmyndigheten fattar föreligger besvärsrätt till regeringen enligt 18 § allmänna verksamhetsstadgan. Någon inskränkning i denna besvärsrätt har inte gjorts i den nya lagen. Denna besvärsordning gäller t.ex. för beslut enligt 2 kap. 3 eller 4 § om ändrade redovisningsperioder.

5 §

I denna bestämmelse anges att besvärstiden över kammarrättens beslut enligt den nya lagen skall vara två månader och räknas från det klaganden fick del av beslutet.

6 §

I denna bestämmelse har reglerna i 45 § LFK om anslutningsbesvär tagits in. Besvärstiden för anslutningsbesvär har dock förlängts. F.n. är tiden för anslutningsbesvär två veckor, utom i fråga om förhandsbesked då den är en vecka. Tiden för anslutningsbesvär skall nu alltid vara en månad. Enligt 45 § LFK föreligger rätt till anslutningsbesvär endast beträffande beslut om fastställelse av skatt, efterbeskattning och förhandsbesked. Denna inskränkning föreligger inte vid besvär enligt den nya lagen.

7–10 §§

Bestämmelserna reglerar förutsättningarna för besvär i särskild ordning. Detta behandlas i avsnitt 2.3.3. Reglerna innebär en omarbetning i formellt hänseende av vad som gäller för mervärdeskatt enligt 55 § ML samt 103 och 107 §§ TL.

I 7 § har inte införts den besvärsggrund som enligt ML gäller då fel uppstått på grund av felskrivning m.m. Denna rättelsemöjlighet finns redan enligt 4 kap. 14 §.

11 §

Denna bestämmelse har tagits med bland besvärsmåttelserna efter mönster från 106 § TL. Den innebär ingen principiell ändring av vad som f.n. gäller.

12 §

I denna bestämmelse ges möjlighet för förvaltningsdomstol att vid besvärspövning rätta periodiseringsfel. Ändrar en domstol skatten för en period på den grund att skatt eller avdrag bör hänföras till annan redovisningsperiod än den besvärspövningen avser får motsvarande ändring göras i den period där skatten eller avdraget bort redovisas, även om något yrkande om detta inte har gjorts. Denna möjlighet finns f.n. inte för punktskatterna och prisregleringsavgifterna. En motsvarande bestämmelse finns i 105 § första stycket tredje punkten TL. Denna bestämmelse gäller enligt 56 § ML även för mervärdeskatt.

13 §

Bestämmelsen anger att återförvisning av ett ärende till beskattningsmyndigheten får göras av en förvaltningsdomstol när den finner att skäl föreligger till det. Denna ordning gäller redan i praktiken.

9 kap. Övriga bestämmelser

1 §

I denna bestämmelse anges att registrering av vad som förekommer i skatteärende skall ske hos beskattningsmyndigheten. Frågan har behandlats i 2.7.2.

2 §

I denna och följande paragrafer ges vissa närmare bestämmelser om vite. Enligt förevarande bestämmelse, som motsvarar 12 § LFK, lämnas föreskrifter om hur vitesbeloppet skall bestämmas. Den lägsta gränsen för vitesbeloppets storlek höjs från 100 kr. till 500 kr. Denna höjning är endast en anpassning till penningvärdets förändring. Vidare har den övre gränsen för vitesbeloppets storlek slopats.

3 §

Enligt första stycket skall domstol pröva frågan om förelagt vite skall dömas ut. F.n. gäller att beskattningsmyndigheten handhar dessa frågor (12 § andra stycket LFK). Förslaget överensstämmer med de allmänna principer som gäller för utdömande av vite inom förvaltningsrätten. Vidare har närmare angetts vilka domstolar som skall pröva nämnda frågor. Därvid har hänsyn tagits till att olika beskattningsmyndigheter i vissa fall, t.ex. vid s.k. integrerade revisioner, kan ha förelagt skattskyldig vite. Beskattningsmyndigheten skall enligt förslaget anmäla till domstol när det finns anledning att döma ut förelagt vite.

Andra och tredje stycket, vars motsvarighet saknas i LFK, överensstämmer med allmänna principer inom förvaltningsrätten. Bestämmelserna innebär i allt väsentligt inga förändringar i förhållande till gällande ordning.

4 §

Föreskriften motsvarar 46 § LFK. Det skall även i fortsättningen vara möjligt att i särskilda fall befria från skatt om synnerliga skäl föreligger. Regeringen har enligt LFK kunnat delegera beslutanderätten till myndighet. Så har också skett i betydande omfattning och detta har visat sig fungera väl. Mot denna bakgrund bör delegeringsmöjligheten behållas även i fortsättningen.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

1. Ikraftträdandetidpunkten behandlas i avsnitt 2.7.4.
2. Denna regel liksom bestämmelsen i punkt 1 kompletteras i en del avseenden som tas upp i punkterna 3 - 12.
3. De ändrade reglerna för skatteredovisningen kan i vissa fall medföra att skyldigheten att redovisa skatten tidigareläggs jämfört med nuvarande regler. Genom bestämmelsen i punkt 3 kommer de nya reglerna att tillämpas första gången vid skatteredovisningen som avser en period som börjar den 1 juli 1983 eller senare. För skatter som inte redovisas för bestämda perioder skall de nya reglerna gälla för skattepliktiga händelser som inträffar efter ikraftträdandet.
4. I 2 kap. 3 § andra stycket LPP öppnas en möjlighet för vissa skattskyldiga att redovisa skatten för längre perioder än de som gäller enligt

huvudregeln. I vissa fall erfordras då att den skattskyldige kan lämna en deklaration som avser tiden från ikraftträdandet till ingången av närmast följande beskattningsår.

5. I den nya lagen används på flera ställen uttrycket beskattningsår. Detta är definierat i 1 kap. 9 § LPP. I huvudsak är beskattningsåret det samma som beskattningsåret enligt KL. Vissa tidsberäkningar enligt de nya reglerna bör utgå från beskattningsår som börjar efter ikraftträdandet.

Det gäller de nya bestämmelserna om skyldighet för den skattskyldige att bevara deklarationsunderlag (2 kap. 11 § LPP), om den tid under vilken beskattningsmyndigheten skall förvara deklarationer (3 kap. 6 § andra stycket LPP) och om möjligheter att hänföra skatteändring till den sista redovisningsperioden under beskattningsåret (4 kap. 4 och 9 §§ LPP). När det däremot gäller vissa tidsfrister som föreskrivs för beslut enligt 4 kap. LPP är det av praktiska skäl lämpligt att beskattningsåret kan ligga till grund för beräkning av tid även när det gäller tid före ikraftträdandet. I sådana fall får man undersöka vilken tid som skulle ha utgjort beskattningsår om de nya bestämmelserna hade gällt redan då. Den övergångsregeln har tagits in i punkt 7.

6. När det gäller de nya föreskrifterna för beslut om skatten skall de börja tillämpas direkt vid ikraftträdandet. Om den nya beslutsordningen inte skulle börja tillämpas förrän för redovisningsperioder som börjar efter ikraftträdandet torde betydande praktiska svårigheter för beskattningsmyndigheterna kunna förutses. Även för de skattskyldiga skulle en sådan ordning te sig förvirrande. Med hänsyn till att förslagen jämfört med gällande regler går i en riktning som gynnar den skattskyldige kan något hinder mot att göra beslutsreglerna tillämpliga också på skatteredovisning som avser tiden före ikraftträdandet inte föreligga.

De nya bestämmelserna om nytt beslut och skattebeslut (4 kap. 3 och 5 §§) kan givetvis inte tillämpas på beslut som enligt tidigare lagstiftning blivit slutliga vid utgången av beslutsfristen (19 § andra stycket LFK).

7. Denna regel har behandlats i samband med motiveringen till punkt 5.

8. LPP innehåller nya regler om anstånd med skattebetalningen. De nya bestämmelserna bör tillämpas om händelserna som krävs för anstånd enligt 5 kap. 4 och 5 §§ LPP har inträffat efter ikraftträdandet.

9. De nya reglerna om förhandsbesked i 6 kap. skall gälla också i fråga om reklamskatt. Det innebär bl. a. att beslut skall fattas av RSV:s nämnd för rättsärenden. För ärenden som kommit in före ikraftträdandet bör dock den gamla ordningen gälla om reklamskattenämnden redan har yttrat sig över ansökan om förhandsbesked.

10. Allmänna ombudet skall medverka i ärenden om förhandsbesked. Något yttrande från ombudet skall inte inhämtas i de ärenden som har påbörjats före ikraftträdandet. Då det gäller förhandsbesked om reklamskatt bör dock allmänna ombudet medverka också i sådana ärenden som

har kommit in före ikraftträdandet om inte reklamskattenämnden då har avgett yttrande.

11. Besvärreglerna i LPP innebär förändringar jämfört med vad som nu gäller. Bl.a. har besvärstiden i fråga om skattebesluten förlängts från tre veckor till två månader. De nya reglerna bör inte bli gällande för icke lagakraftvunna beslut som fattats före ikraftträdandet. Detta kräver en särskild övergångsregel.

12. Med hänsyn till vad jag tidigare (avsnitt 2.7.4) anförut om att förslag nu inte bör lämnas om att de nya förfaranderegler ska omfatta även stämpelskatt, erfordras en särskild övergångsbestämmelse. Jag avser som förut nämnts att återkomma med förslag om förfarandet i fråga om stämpelskatt.

I enlighet med vad jag anförut i det nämnda avsnittet bör vidare i fråga om skatt enligt lagen (1983:219) om tillfällig vinstskatt LFK tillämpas även efter 1 juli 1984.

4.2 Lagen (1928:376) om särskild skatt å vissa lotterivinster

För lotterivinstskatt gäller lagen om särskild skatt å vissa lotterivinster och kungörelsen (1964:805) om uppbörd och redovisning av särskild skatt å vissa lotterivinster samt reglerna i LFK om ränta, restavgift och förhandsbesked. LPP skall enligt 1 kap. 1 § första stycket i den lagen göras tillämplig även på lotterivinstskatt. Författningsmässigt medför detta att flera bestämmelser som nu finns i lotterivinstskattelagen kan utgå.

2 §

I första stycket har tagits in en förklaring av vem som är skattskyldig till lotterivinstskatt.

Vid utformningen av bestämmelserna i LPP har förutsatts att det framgår av skatteförfattningarna vid vilken tidpunkt skattskyldighet inträder. Någon regel som säger när detta sker finns emellertid inte i lotterivinstskattelagen. I andra stycket intas därför en regel om detta. Bestämmelsen överensstämmer med de principer som nu tillämpas för lotterivinstskatten och som följer av 1 § lotterivinstskattekungörelsen.

Det nuvarande tredje stycket i 3 § bör till följd av de övriga ändringarna flyttas till denna paragraf.

3 §

I första stycket anges f.n. vem som är redovisningsskyldig. Vidare innehåller detta stycke ett bemyndigande för regeringen att bestämma inom vilken tid skatten skall deklarerats och betalas. I 1 § lotterivinstskattekungörelsen har regeringen meddelat sådana föreskrifter.

En regel om vem som skall vara skattskyldig införs i 2 §. Bemyndigandet

till regeringen att bestämma deklarations- och betalningstid kan utgå. Regeln om deklarationstid överförs från kungörelsen till denna paragraf. Bestämmelsen om betalningen finns däremot i LPP.

I andra stycket ges regler för återbetalning av skatt om en vinst inte avhämtats. Det framgår av 1 § tredje stycket lotterivinstskattelagen att skatt inte behöver betalas i detta fall, liksom när lott inte har sålts. Bestämmelsen torde i vissa fall erfordras även med de nya beslutsreglerna i LPP. Det har utökats att omfatta båda de fall som nämns i 1 § tredje stycket samt anpassats till ändringarna i 2 §. För återbetalningsfallen har dessutom stadgats att ränta inte skall utgå. Detta motiveras av att återbetalningar i dessa fall närmast motsvarar de avdrag i fråga om kundförluster m. m. som kan göras för andra punktskatter. I dessa fall utgår ingen ränta på belopp som avser sådana avdrag och som tillgodoräknas för senare redovisningsperioder.

3 a §

Denna paragraf ersätts av bestämmelserna i LPP och kan således utgå.

4 §

Nuvarande bestämmelser i denna paragraf ersätts helt av LPP och kan således utgå. I stället har tagits in en allmän hänvisning till LPP. Motsvarande hänvisning görs i övriga skatte- och avgiftsförfattningar i de fall LPP föreslås bli tillämplig i sin helhet.

5 §

I denna bestämmelse finns f.n. ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om uppbörd och redovisning av lotterivinstskatt. Grunderna för beskattningsförfarandet skall nu tas in i LPP. De föreskrifter som behövs för verkställighet av lagen får tas in i en särskild förordning.

4.3 Lagen (1941: 251) om särskild varuskatt

2 §

De ändringar som görs i denna paragraf är endast av formell karaktär.

3 a §

Reglerna i denna paragraf ersätts helt av bestämmelserna i 1 kap. 1 och 5 §§ LPP.

4 §

Enligt 4 § punkt 1 gäller för särskild varuskatt att skattskyldig skall ordna sin bokföring så att kontroll kan göras av försäljning m.m. av skattepliktiga varor. I punkt 2 av 4 § sägs att skattskyldig skall följa de

särskilda föreskrifter som RSV meddelar för att få en betryggande kontroll av skatten. Vidare stadgas att skattskyldig skall följa de anvisningar som en kontrolltjänsteman lämnar.

I 2 kap. 11 § LPP föreslås en generell regel som innebär att skattskyldig i skäligen omfattning genom räkenskaper, anteckningar eller på annat lämpligt sätt skall sörja för att det finns tillräckligt underlag för bl.a. kontroll av skatten. Denna bestämmelse får kompletteras ytterligare med särskilda tillämpningsföreskrifter till LPP. Därigenom blir bestämmelserna i 4 § överflödiga.

5 §

I denna paragraf finns f. n. regler om registrering. De nya förfarandereglerna medför att i skatte- och avgiftsförfattningarna endast behöver anges vem som skall vara registrerad och när importörer m. fl. kan registreras som skattskyldiga.

I enlighet med detta har angetts när skattskyldig skall vara registrerad. Vidare kvarstår bestämmelsen om registrering av importörer. Denna regel har dock kompletterats genom att som villkor för registrering av importörer angetts att verksamheten är av större omfattning eller att det föreligger särskilda skäl. Kompletteringen innebär endast att nuvarande praxis hos RSV lagfästs. Övriga bestämmelser om registrering (i nuvarande 5 § 3) erfordras inte med den nya förfarandelagstiftningen.

6 §

Redovisningsperiodens längd skall oförändrat vara 1 månad, avsnitten 2.2.3 – 2.2.4. Möjligheten att medge längre redovisningsperioder ersätts av bestämmelsen i 2 kap. 3 § tredje stycket LPP.

6 a §

Denna paragraf, som i huvudsak motsvarar 6 § 2, behandlar avdrag i deklarationen för särskild varuskatt. Sådana avdrag görs f. n. med beskattningsvikten eller beskattningsvärdet på de varor för vilka avdrag yrkas. Enligt 2 kap. 7 § LPP skall deklarationen innehålla uppgift om skattens bruttobelopp. Även avdragen i deklarationen bör göras med skattebelopp. Denna ändring har kommit till uttryck i första stycket genom att där angetts att avdrag får göras för skatten på varorna samt genom ändringar i andra stycket.

Enligt den nuvarande lydelsen av första stycket a) får avdrag göras för beskattade varor som använts vid tillverkning av skattepliktiga varor. Avdraget får göras först när de tillverkade varorna deklarerats. Lämpligare är att avdrag för beskattade varor som förvärvats för att användas vid tillverkning av skattepliktiga varor får göras redan i samband med förvärvet. Detta medför förenklningar inte minst för de skattskyldiga. Om varorna, sedan avdrag erhållits, har tagits i anspråk för annat ändamål än

skattepliktig tillverkning bör skatt deklarerar och betalas för varorna. En bestämmelse om detta tas in i sista stycket.

Har skattskyldig lidit förlust genom bristande betalning från en köpare kan avdrag göras enligt första stycket c). Denna avdragsregel har i princip oförändrad tagits in i första stycket 4). Bestämmelsen har i andra stycket kompletterats för det fall den skattskyldige får någon men inte full betalning för varorna. Avdrag får då göras med ett belopp som svarar mot så stor del av skatten som förlusten visas utgöra av varans försäljningspris. Vidare skall enligt andra stycket gälla att om betalning inflyter sedan avdrag gjorts för en förlust, skall redovisning åter lämnas för skatten på de varor som svarar mot det betalda beloppet.

Bestämmelserna i andra stycket innebär att den praxis som tillämpas hos RSV skrivs in i lagen. Motsvarande bestämmelser införs, i den mån de inte redan finns, i övriga punktskatteförfattningar.

Avdrag kan enligt gällande ordning (första stycket b-d) vidare göras för exporterade varor, varor som återtagits i samband med återgång av köp eller varor som sålts till någon som kan få tullfrihet enligt 7 § tullförordningen (1973: 979). Någon ändring av dessa regler erfordras inte, de tas in i första stycket 2, 3 och 5.

I enlighet med vad jag tidigare (avsnitt 2.7.5) har anfört bör de nya avdragsbestämmelserna i 6 a § träda i kraft redan den 1 januari 1984. De nuvarande avdragsbestämmelserna i 6 § 2 bör samtidigt upphöra att gälla.

6 b §

I paragrafen införs enligt avsnitt 2.2.2 en regel om begränsning i redovisningsskyldigheten för skattskyldiga vars tillverkning endast är av mindre omfattning. En liknande bestämmelse finns i 6 § ML.

Deklaration skall inte behöva lämnas och skatt inte betalas om den skattskyldiges verksamhet högst omfattar 500 kg skattepliktiga varor för ett beskattningsår. I denna kvantitet skall även inräknas den skattskyldiges import. Detta innebär att registrerade importörer inte skall kunna få befrielse, eftersom registrering av importörer sker endast om verksamheten kan beräknas omfatta mer än 500 kg skattepliktiga varor om året.

Har den skattskyldiges årliga tillverkning någon gång omfattat mer än 500 kg skattepliktiga varor är han inte utan vidare befriad från deklarations- och betalningsskyldighet om verksamheten minskar så att den understiger nämnda kvantitet. I dessa fall får RSV enligt andra stycket medge befrielse om verksamheten kan beräknas varaktigt understiga denna kvantitet.

Ett befrielsebeslut gäller endast under förutsättning att verksamheten under beskattningsåret faktiskt också högst omfattat 500 kg skattepliktiga varor. Skulle ett beslut enligt andra stycket ha meddelats under felaktiga förutsättningar och detta visar sig först vid beskattningsårets slut skall den skattskyldige betala skatt för hela beskattningsåret. Skulle det å andra

sidan vid beskattningsårets utgång visa sig att någon, vars verksamhet för året inte överstiger 500 kg skattepliktiga varor, betalat skatt bör återbetalning ske av det inbetalade beloppet.

4.4 Lagen (1957: 262) om allmän energiskatt

6 §

I förevarande paragraf anges nu vem som skall vara registrerad som producent av skattepliktigt bränsle. Återförsäljare eller förbrukare av sådant bränsle kan registreras som skattskyldiga. I 7 § anges genom en hänvisning till 6 § att den som är eller bör vara registrerad är skyldig att betala skatt.

För att få skattskyldighetsbestämmelserna tydligare bör de göras om efter förebild av de senast tillkomna skatteförfattningarna. I dessa författningar är den inbördes ordningen av bestämmelserna

- 1) definition av vem som är skattskyldig,
- 2) regler om registrering,
- 3) angivande av skattskyldighetens inträde.

En omläggning efter detta mönster motiveras också av uppbyggnaden av bestämmelserna i LPP.

I 6 § har således angetts vem som är skattskyldig. Bestämmelsen har utformats efter de principer som gäller för skattskyldigheten i nuvarande 7 §.

Skattskyldig skall enligt punkt 1 den vara som framställer skattepliktigt flytande bränsle eller förbrukar sådant bränsle för framställning av därmed likvärdig vara. Enligt punkt 2 skall vidare den som blivit registrerad som återförsäljare eller förbrukare vara skattskyldig. Punkt 1 och 2 motsvarar gällande skattskyldighetsregel i 7 § första stycket.

Om någon fått tillstånd enligt 26 § kan bränsle köpas skattefritt eller med nedsatt skatt om det samtidigt lämnas en försäkran om viss användning av bränslet. Används detta sedan för ändamål som inte är befriat från skatt genom avdrag enligt 24 § i deklarationen skall skatt betalas för bränslet. Detta gäller dem som inte är registrerade som skattskyldiga hos RSV. Detta fall av skattskyldighet har tagits in som punkt 3 och motsvarar 7 § andra stycket i gällande bestämmelser.

7 §

I denna paragraf har i enlighet med vad som sagts under 6 § tagits in bestämmelserna om registrering. De som är skattskyldiga enligt regeln i 6 § 1, producenterna, skall vara registrerade hos RSV. I andra stycket har de nuvarande bestämmelserna i 6 § andra stycket om registrering av återförsäljare och förbrukare tagits in.

8 §

Denna regel behandlar skattskyldighetens inträde.

Viss ändring, som är av formell art, har gjorts i punkterna 1 och 2, bl. a. till följd av ändringarna i 6 och 7 §§. Punkten 3 reglerar skattskyldigheten när en skattskyldig upphör att vara registrerad. Bestämmelser därom fanns tidigare i 9 §, som föreslås upphävd.

9 §

Se 8 §.

11 §

Tidigare (2.2.1) har föreslagits att skattskyldigheten för skatten på elektrisk kraft flyttas från konsumenterna till kraftproducenterna och distributörerna. Omläggningen är i huvudsak endast av formell karaktär och framgår av första stycket 1. Något förenklat kan sägas att de som tidigare var skyldiga att redovisa skatten till statsverket nu blir skattskyldiga. Av det tillagda tredje stycket framgår att de skattskyldiga skall vara registrerade hos RSV.

I första stycket 2 har reglerats skattskyldigheten för den som förvärvat elektrisk kraft utan skatt eller med nedsatt skatt. Motsvarande skattepliktsbestämmelser såvitt avser bränslen har införts i 6 § 3.

12 §

På grund av omläggningen av skattskyldigheten kan stora delar av denna paragraf utgå. Kvar blir endast regeln om skattskyldighetens inträde. Regeln i punkten 2 motsvarar den bestämmelse som finns i 8 § första stycket 2 för bränslen.

13 §

Bestämmelserna i denna paragraf kan utgå på grund av omläggningen av skattskyldigheten.

18 §

Dessa bestämmelser ersätts av reglerna i 1 kap. 1 och 5 §§ LPP och utgår ur energiskattelagen.

19 §

Tidigare (avsnitt 2.6.3) har föreslagits att den till RSV knutna energiskattenämnden skall upphöra. Bestämmelserna i förevarande paragraf om energiskattenämnden har till följd härav utgått.

20 §

I detta lagrum regleras förfarandet för registrering. Sådana bestämmelser bör meddelas i en tillämpningsförfordning till LPP. Till följd härav kan paragrafen utgå.

21 §

Enligt denna bestämmelse får RSV avregistrera dem som efter egen begäran blivit registrerade som skattskyldiga. Även detta är en bestämmelse som bör tas in i tillämpningsföreskrifter till LPP.

23 §

Regler om deklaration för energiskatt finns i denna paragraf. Till en viss del ersätts reglerna av bestämmelser i 2 kap. LPP.

24 och 25 §§

Dessa paragrafer, som reglerar avdrag i deklarationen, har ändrats så att avdrag i fortsättningen får göras med skatten på varorna. Vidare bör proportioneringsregler införas i slutet av paragraferna. Dessa ändringar har kommenterats i specialmotiveringen till 6 a § lagen om särskild varuskatt (avsnitt 4.3).

30 §

Omläggningen av 11 § medför att regeln i förevarande paragraf blir obehövlig.

32 §

Andra stycket av denna bestämmelse kan utgå på de skäl som anförts i specialmotiveringen till motsvarande ändring beträffande 4 § lagen om särskild varuskatt (avsnitt 4.3).

4.5 Lagen (1961: 372) om bensinskatt**3 §**

I denna paragraf anges f. n. skattskyldighetens inträde. Vidare hänvisas i fråga om vem som är skattskyldig till reglerna om registrering.

Denna utformning av skattskyldighetsreglerna bör, som påpekats i specialmotiveringen till 6 § energiskattelagen (avsnitt 4.4), ändras. Reglerna i bensinskattelagen har utformats i överensstämmelse med de principer som angetts i specialmotiveringen till motsvarande ändring i 6 § energiskattelagen.

I 3 § har tagits in regler om vem som är skattskyldig till bensinskatt. Bestämmelserna om detta har utformats i enlighet med de principer som gäller för skattskyldighet enligt nuvarande 3 § andra stycket.

Skattskyldig enligt punkt 1 är den som inom landet tillverkar bensen.

Enligt punkt 2 är vidare den skattskyldig som har registrerats som återförsäljare eller förbrukare av bensin.

Om någon fått tillstånd enligt 7 § 2 mom. kan bensin köpas skattefritt eller med nedsatt skatt om det samtidigt lämnas en försäkran om viss användning av bensinen. Används denna sedan för ändamål som inte är befriat från skatt genom avdrag enligt 23 § i deklarationen skall skatt betalas för bensinen. Detta gäller dem som inte är registrerade som skattskyldiga hos RSV. Detta fall av skattskyldighet har tagits in som punkt 3.

Övriga bestämmelser i nuvarande 3 §, dvs. första och sista styckena angående skattskyldighetens inträde, har flyttats i något förändrat skick till 5 §.

4 §

I denna bestämmelse har i enlighet med de principer som angetts under 6 § energiskattelagen (avsnitt 4.4) tagits in registreringsreglerna. De som är skattskyldiga enligt den föreslagna regeln i 3 § 1, tillverkarna, skall vara registrerade hos RSV, 4 § första stycket. I andra stycket har de nuvarande reglerna i 5 § andra stycket om registrering av återförsäljare och förbrukare tagits in.

De nuvarande reglerna i 4 § har utgått. De nuvarande två första punkterna ersätts helt av reglerna i 1 kap. 1 och 5 §§ LPP. Sista punkten kan tas bort av samma skäl som anförts i specialmotiveringen till motsvarande ändring i 4 § lagen om särskild varuskatt (avsnitt 4.3).

5 §

I nuvarande 5 § finns registreringsbestämmelserna vilka, som nämnts, har flyttats i något omarbetat skick till 4 §. Därvid har, i enlighet med de principer som dragits upp i specialmotiveringen till 6 § energiskattelagen, reglerna om skattskyldighetens inträde tagits in i 5 §.

Reglerna om skattskyldighetens inträde är i princip oförändrade med undantag av att vissa formella justeringar gjorts på grund av ändringarna i 3 och 4 §§.

6 §

Regler om redovisningsperioder och deklarationstider m. m. för bensinskatt finns i denna paragraf. Reglerna kan delvis ersättas av 2 kap. 3 § tredje stycket LPP och 2 kap. 5 LPP.

7 § 1 mom.

I denna bestämmelse, som reglerar avdrag i deklarationen, bör avdrag i fortsättningen få göras med skatten på varorna. Vidare bör i slutet av bestämmelsen införas en regel om proportionering av avdrag för kundförluster och om återföring till beskattning av sådana avdrag om betalning senare inflyter. Dessa ändringar har kommenterats i specialmotiveringen till 6 a § lagen om särskild varuskatt (avsnitt 4.3).

4.6 Lagen (1961:394) om tobaksskatt

3–5 §§

I dessa paragrafer finns bestämmelser om när skattskyldighet inträder, beskattningsmyndighet och registrering.

Bestämmelserna har i förtydligande syfte ändrats så att uppbyggnaden motsvarar senare tillkomna punktskatteförfattningar. Detta innebär att i 3 § tas in en särskild bestämmelse om vem som är skattskyldig, reglerna utgör en omarbetning av första och andra styckena i nuvarande 5 §. Vidare tas i 4 § in bestämmelserna om vilka som skall vara registrerade eller kan bli registrerade som skattskyldiga. Slutligen anges i 5 § när skattskyldighet inträder. Reglerna innebär en omarbetning av bestämmelserna i 3 §.

6 §

Att deklaration skall lämnas till RSV för varje redovisningsperiod framgår av 2 kap. 1 § och 6 § LPP.

57 §

Enligt ändringen skall avdrag göras från skattens bruttobelopp. Vidare ges i andra stycket en bestämmelse för det fall att en kundförlust endast är partiell. Motivet för dessa ändringar framgår av förslaget till ändringar i 6 a § lagen om särskild varuskatt 4.3.

4.7 Lagen (1967:340) om prisreglering på jordbrukets område

10 §

Avgiftsskyldig för leveransavgift för potatis är f.n. potatisproducenterna. Avgiften erläggs dock till det bränneri eller den stärkelsefabrik som potatisen levererats till. Bränneriet eller stärkelsefabriken betalar sedan avgiften till JN. Denna ordning är praktisk. Avgiftsskyldigheten bör även formellt flyttas över till brännerierna och stärkelsefabrikerna. I första stycket e i förevarande paragraf har därför denna ändring gjorts. I övrigt har endast vissa formella justeringar gjorts.

11 §

LPP skall i princip i sin helhet tillämpas på de avgifter som erläggs till JN enligt jordbruksprisregleringslagen, 1 kap. 1 § första stycket 2 LPP. En erinran om detta förs in på annan plats i lagen (23 §). Att JN skall vara beskattningsmyndighet framgår av 1 kap. 5 § LPP. 11 § blir därmed överflödig.

12 och 13 §§

Paragraferna ersätts av bestämmelser i 2 kap. och 8 kap. LPP

17 §

Tredje stycket av denna paragraf ersätts av bestämmelserna i LPP.

20 §

LPP:s regler blir tillämpliga på alla avgifter som erläggs till JN enligt jordbruksprisregleringslagen. Reglerna om deklaration i efterhand för avgiftspliktiga händelser kommer därmed i princip att gälla även för avgifter vid utförsel enligt 18 §. Med hänsyn till att en exporterad vara är utom svenska myndigheters kontroll när deklarationen skall lämnas bör kunna krävas att den avgiftsskyldige ställer säkerhet för sådan avgift innan utförsel får ske. En bestämmelse om detta har lagts till 20 §. När säkerhet inte ställs bör avgiften i enlighet med gällande ordning betalas före utförseln.

21 §

Denna paragraf ersätts av 5 kap. 18 § LPP.

21 b §

Paragrafen innehåller bl.a. en hänvisning till nu gällande 11 - 13 §§. Dessa paragrafer ersätts av bestämmelser i LPP. Hänvisningen i 21 b § blir därmed obehövlig och har utgått. En komplettering bör däremot göras i fråga om RSV som beskattningsmyndighet. Enligt 7 - 8 §§ förordningen (1981:639) om utjämnning av industrins kostnader för jordbruksråvaror skall nämligen i vissa fall utjämningsavgift för choklad- och konfektyrvaror erläggas till RSV.

23 §

Bestämmelserna i nuvarande 23 § om ränta ersätts av bestämmelser i 5 kap. LPP.

I nuvarande 11, 33 och 34 §§ finns regler om att LFK delvis skall gälla för vissa prisregleringsavgifter. I 23 § har införts en erinran om att LPP i princip i sin helhet skall gälla för avgifter som erläggs till JN.

24 §

Paragrafen ersätts av bestämmelserna om indrivning i 5 kap. LPP. Den har därför utgått.

33 §

Hänvisningen i denna paragraf till reglerna i LFK har utgått och, för skyldighet att använda viss råvara, ersatts av en hänvisning till LPP.

34 §

I denna paragraf finns en hänvisning till en straffbestämmelse i 47 § LFK. Någon sådan bestämmelse föreslås inte införd i LPP. Bestämmelsen erfordras heller inte för prisregleringsavgifterna. Paragrafen kan slopas.

34 a §

Bestämmelser om straff för förseelser vid avgiftsredovisningen finns i denna paragraf. I förslaget har gjorts vissa formella justeringar av paragrafen. Vidare har straffansvar införts för den som brister i sin bokförings-skyldighet.

4.8 Skattebrottslagen (1971: 69)

Lagen bör vara tillämplig även på lotterivinstskatt. Enligt förslaget skall även särskilda avgifter kunna tas ut i fråga om sådan skatt. Detta framgår av specialmotiveringen till 7 kap. LPP.

4.9 Lagen (1971: 1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.

Ändringen är en följd av den föreslagna ändringen av rubriken till lagen (1928: 376) om särskild skatt å vissa lotterivinster.

4.10 Lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam

2 §

Denna bestämmelse ersätts av en motsvarande regel i 1 kap. 5 § LPP.

8 §

Regeringen kan enligt denna bestämmelse förordna om undantag från skatteplikt om det föreligger synnerliga skäl. Bestämmelsen har inte använts sedan år 1975 och torde inte heller överensstämja med regeringsformens krav på att föreskrifter om skatt lämnas genom lag. Bestämmelsen bör därför upphöra att gälla.

11 §

Den möjlighet som i dag finns i 11 § första stycket att redovisa reklam-skatt enligt kontantmetoden bör upphöra eftersom punktskatterna generellt föreslås redovisade enligt faktureringsmetoden. Frågan har behandlats i avsnitt 2.2.1. Redovisningsmetoden enligt nuvarande andra stycket i 11 § bör således göras till huvudregel. Bestämmelsen bör dock förtydligas så att det framgår vilka åtgärder från den skattskyldiges sida som medför att skattskyldighet inträder.

Skatteplikt till reklamskatt föreligger för annonser av visst slag, för reklamtrycksaker och för reklam i form av ljudtidning, film m. m. Skattskyldiga är enligt 9 § reklamskattelagen de som offentliggör skattepliktig annons eller skattepliktig reklam i annan form än annons och de som framställer skattepliktiga reklamtrycksaker.

Regeln om skattskyldighetens inträde för reklamskatt bör utformas så att denna tidpunkt knyts till sådana affärshändelser som för den skattskyld-

dige medför att fordran på vederlag uppkommer för annonserna eller reklamen. Dessa händelser motsvaras inom varubeskattningen av leveransen av den skattepliktiga varan.

För skattepliktiga annonser torde själva offentliggörandet vara den handling som medför att prestationen är fullgjord och fordran på vederlag föreligger. Därför har i första stycket punkt 1 angetts att skattskyldighet för skattepliktiga annonser inträder när de offentliggörs.

För reklamtrycksaker kan skattskyldighetens inträde knytas till leveranstidpunkten. I detta fall är skattskyldigheten lagd på den som tillverkar en skattepliktig vara och i denna del är reklamskatten jämförbar med en varuskatt. I överensstämmelse med vad som gäller för flertalet sådana skatter bör skattskyldighet även inträda vid uttag av skattepliktiga varor ur rörelsen. Bestämmelserna om detta har tagits in i första stycket punkt 2.

För annan skattepliktig reklam är inte enbart offentliggörandet av reklamen en sådan händelse som medför att krav på vederlag föreligger. Sådan reklam kan göras under en längre tidsperiod, t.ex. i form av reklamtexter vid en idrottsarena, och fordran på vederlag föreligger kanske inte förrän viss tid efter offentliggörandet. För detta fall bör lämpligen anges att skattskyldighet inträder när reklamen återges, första stycket punkt 3. Redovisning av skatten skall då enligt bestämmelserna i 2 kap. LPP ske när den skattskyldige skall bokföra att en fordran på vederlag föreligger för den återgivna reklamen.

Betalas reklam i förskott inträder enligt andra stycket skattskyldighet när betalningen sker.

15 §

I denna bestämmelse finns f.n. regler för redovisningen. De ersätts i huvudsak av 2 kap. 2 - 4 §§ LPP och bör i övrigt ersättas av allmänna tillämpningsbestämmelser till LPP.

16 §

Med hänsyn till kopplingen av skatteredovisningen till räkenskapsår (2 kap. 3 § tredje stycket LPP) bör gränsen för redovisningsskyldigheten knytas till beskattningsår i stället för kalenderår.

17 §

För tillämpning av den i LPP föreslagna faktureringsmetoden kan reglerna i 17 § ersättas av 2 kap. 5 § LPP.

Reglerna i 2 kap. 5 § innebär att skatten för en annons hänförs till den redovisningsperiod då bokföring av fordran på grund av offentliggörandet skall ske. Utgår inte vederlag för annonsen torde någon bokföringsåtgärd med anledning av offentliggörandet inte äga rum. Då skall skatten enligt 2 kap. 5 § LPP hänföras till den redovisningsperiod då skattskyldighet inträdde, dvs. då offentliggörandet skedde. På motsvarande sätt skall

skatten för annan skattepliktig reklam hänförs till den redovisningsperiod då bokföring av fordran på grund av den utförda reklam prestationen skall ske. Om vederlag inte utgår för reklamen skall skatten hänförs till den redovisningsperiod då reklamen återgavs, vilken tidpunkt i detta fall torde sammanfalla med offentliggörandet. I dessa delar medför de nya bestämmelserna således i princip inte någon ändring.

När det gäller trycksaker medför, i de fall vederlag utgår, reglerna i LPP ingen ändring i den ordning som föreskrivs i 17 § vid tillämpning av faktureringsmetoden. Utgår inte vederlag skall skatten enligt nuvarande 17 § hänförs till den redovisningsperiod under vilken trycksaken färdigställts. Enligt de nya bestämmelserna inträder skattskyldighet i dessa fall när trycksak tas ut ur rörelsen. Detta innebär en viss senareläggning av redovisningen, vilket dock endast har marginell betydelse.

19 §

I paragrafen skall anges vem som skall vara registrerad hos RSV. Övriga registreringsbestämmelser utgörs av sådana administrativa föreskrifter som bör tas in i en särskild tillämpningsförfattning till LPP. De kan därför utgå ur reklamskattelagen.

20 §

Enligt paragrafen kan RSV förelägga vite mot den som underlåter att anmäla sig för registrering eller inte kommer in med uppgifter som begärts för registrering.

Har någon inte anmält sig för registrering skall RSV enligt bestämmelserna i 3 kap. LPP kunna begära in de uppgifter som behövs eller göra skatterevision. Till dessa bestämmelser har knutits vitessanktioner. Vitesbestämmelsen i 20 § är därför överflödig och kan utgå.

21 och 22 §§

I paragraferna finns regler om redovisningsperioder och deklarationstid. Med hänsyn till bestämmelserna i 2 kap. LPP kan reklamskattelagens regler i dessa avseenden förenklas.

24 §

Återbetalningen bör knytas till beskattningsåret i stället för kalenderåret, jfr. 16 §.

26 §

I första stycket av denna bestämmelse, som avser införsel av skattepliktig reklam, har några mindre formella justeringar gjorts.

29 §

I fråga om förhandsbesked om reklamskatt gäller särskilda bestämmelser. Enligt avsnitt 2.6.1 bör särregleringen för reklamskatten till stor del upphävas. Den särbestämmelse som behövs har tagits in i 6 kap. 1 § andra stycket LPP. I 29 § andra stycket regleras besvär över förhandsbesked och i tredje stycket finns bestämmelser om reklamskattenämnden. Motsvarande bestämmelser om besvär har tagits in i 8 kap. 3 § LPP. Reklamskattenämndens verksamhet skall enligt förslaget upphöra. Förevarande paragraf kan således upphävas.

30 §

Bestämmelserna i denna paragraf ersätts i huvudsak av bestämmelser i LPP. De särskilda bestämmelserna om kontroll hos annan än den skattskyldige bör dock stå kvar, då bestämmelserna i 3 kap. 5 § LPP inte med säkerhet är tillräckliga i dessa fall.

32 §

Ändringarna i denna paragraf görs till följd av de ändringar som tidigare har angetts.

Anvisningar

till 13 §

I denna anvisning ges en närmare förklaring av vad som avses med vederlag i reklamskattelagen. Anvisningen behandlar bl. a. det fall redovisning sker enligt kontantmetoden. Med en obligatorisk redovisning av reklamskatt enligt faktureringsmetoden kan de bestämmelser som avser kontantmetoden utgå ur anvisningen.

4.11 Lagen (1972: 435) om överlastavgift

9 §

Allmänna ombudet för vägtrafikskattemål avger vanligen yttranden i ärenden om överlastavgift. Denna praxis lagfästs genom att en hänvisning till 3 § vägtrafikskattelagen gjorts i 9 §.

Bestämmelserna om kontroll och besvär har flyttats till två nya paragrafer, 10-11§. I övrigt innebär förslaget inga sakliga ändringar av nuvarande 9 §.

10 och 11 §§

I dessa paragrafer har genom hänvisning till 3 och 8 kap. LPP tagits in bestämmelser om kontroll och besvär. De nuvarande besvärfristerna bibehålls.

4.12 Lagen (1972: 820) om skatt på spel**2 §**

Nuvarande 2 §, som stadgar att RSV är beskattningsmyndighet, ersätts av 1 kap. 5 § LPP.

7 §

Här bör endast anges att skattskyldig skall vara registrerad hos RSV. Övriga bestämmelser om registrering bör ersättas av tillämpningsföreskrifter till LPP.

8 §

Enligt denna bestämmelse kan RSV begära uppgifter även från den som inte anmält sig för registrering. Detta skall gälla enligt 3 kap. 5 § LPP. Förevarande paragraf har därför utgått.

9 §

Vitesbestämmelser finns intagna i 3 och 9 kap. LPP. Bestämmelsen i 9 § om vite kan därför utgå.

12 §

Bestämmelserna om redovisningsperioder och deklarationstider skall t.v. behållas (avsnitt 2.2.3 – 2.2.4).

20 §

Denna särregel om förhandsbesked för spelskatt kan utgå med hänsyn till de utökade möjligheterna att erhålla förhandsbesked enligt 6 kap. LPP.

21 §

Bestämmelserna i denna paragraf kan utgå med hänsyn till regleringen av dessa frågor i 1 kap. 1 § och 3 kap. 5 § LPP.

4.13 Lagen (1973: 37) om avgift på vissa dryckesförpackningar**2 §**

Första stycket i denna paragraf har utgått och ersatts av bestämmelserna i 1 kap. 5 § LPP om beskattningsmyndighet. I övrigt har, förutom vissa formella justeringar, införts möjlighet att tillämpa 9 kap. 4 § LPP.

7 §

Registreringsbestämmelserna kan inskränkas så att det här endast anges vem som skall vara registrerad. Övriga föreskrifter om registrering får meddelas i tillämpningsbestämmelser till LPP.

8 §

I denna paragraf finns bestämmelser om redovisning och deklaration. De kan i vissa delar ersättas av bestämmelserna i 2 kap. LPP.

9 §

Denna paragraf, som reglerar avdrag i deklarationen, ändras så att avdrag i fortsättningen görs med avgiften på förpackningarna. Denna ändring har kommenterats i specialmotiveringen till 6 a § lagen om särskild varuskatt.

12 §

Bestämmelsen ersätts av 1 kap. 1 § första stycket 1 i LPP. Jfr. 2 §.

4.14 Vägtrafikskattelagen (1973: 601).

Vid utformningen av LPP:s anknötning till vägtrafikskattelagen har valts att i den lagen ange i vad mån LPP skall tillämpas. I 1 kap. 2 § LPP har intagits en upplysning att lagen gäller för vägtrafikskatt i den omfattning som föreskrivs i vägtrafikskattelagen. I princip har sålunda valts samma metod som f. n. gäller för vägtrafikskattelagen med hänvisning till LFK:s bestämmelser.

De gällande hänvisningarna i vägtrafikskattelagen till LFK:s bestämmelser har fått kritik bl. a. för att de är oöverskådliga. En ytterligare systematisering av hänvisningarna har därför gjorts. Vidare har nya rubriker införts.

3 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om beskattningsmyndigheterna och allmänna ombuden för vägtrafikskatt. F. n. finns i 30 § vägtrafikskattelagen en hänvisning till 13 § LFK, som avser sakkunning. Hänvisningen har flyttats till 3 § där den passar bättre av systematiska skäl.

Det nuvarande andra stycket, som behandlar de allmänna ombuden, har tagits in som tredje stycke. Det har dock, i enlighet med 1 kap. 7 § LPP, kompletterats med ett stadgande om att ombudet skall yttra sig i ärenden om förhandsbesked.

4 a §

Enligt denna bestämmelse skall hos RSV finnas en särskild nämnd, kilometerskattenämnden, som skall avge yttranden och förslag i fråga om kilometerräknarapparatur. Nämnden inrättades vid RSV den 1 juli 1979. Den består av representanter för några branschorganisationer och myndigheter, och sammanträder vid behov. Enligt RSV kan de kontakter med branschorganisationer och andra myndigheter som kan ske genom nämnden dock ordnas på lämpligt sätt utan att en särskild nämnd finns för detta

ändamål. Mot denna bakgrund finns inte skäl att behålla nämnden. Förevarande paragraf kan därför upphävas.

24 §

Förutsättningarna för efterbeskattning anges i denna paragraf. I fjärde stycket hänvisas nu till bestämmelserna i LFK om efterbeskattning vid oriktig uppgift i mål om skatt och vid åtal för skattebrott. En anpassning av reglerna görs nu till bestämmelserna i 4 kap. 10 § LPP och i övrigt hänvisas till 4 kap. 11 och 12 §§ LPP om efterbeskattning av dödsbo och efterbeskattning vid åtal för skattebrott. Regeln om efterbeskattning av dödsbo har tidigare gällt även för vägtrafikskatt men har vid en ändring av bestämmelserna fallit bort. Den förs sålunda nu åter in i vägtrafikskattelagen.

26 §

I denna paragraf har i enlighet med 4 kap. 8 § LPP införts en regel om efterbeskattning för flera perioder av ett skatteår. Vid bedömningen av om det belopp efterbeskattningen avser är att anse som ringa skall hänsyn tas till det sammanlagda beloppet som tillkommer genom efterbeskattning för perioderna. Detta förslag har motiverats tidigare (avsnitt 5.2.2).

26 a §

Enligt nuvarande 30 § vägtrafikskattelagen får rättelse av felräkning, missskrivning eller annat uppenbart förbiseende göras i skattebeslut med stöd av 22 LFK. En motsvarande rättelsemöjlighet införs i 4 kap. 14 § LPP. Ur systematisk synpunkt är det lämpligast att bestämmelsen tas in i vägtrafikskattelagen som en särskild paragraf.

27 och 28 §§

I dessa paragrafer ändras endast hänvisningarna till reglerna om särskilda avgifter.

30 §

Paragrafen innehåller i första stycket nu flera hänvisningar till LFK. Detta stycke utgår och i stället har hänvisningarna till motsvarande bestämmelser i LPP systematiserats och tagits in i olika paragrafer, 3, 26 a och 30 a §§.

30 a §

I denna paragraf har i första stycket tagits in hänvisningarna till LPP:s kontrollregler. F.n. finns motsvarande hänvisningar till LFK:s kontrollregler i 30 §.

30 b §

Tidigare (avsnitt 2.6.1) har föreslagits att förhandsbesked skall lämnas även för vägtrafikskatt. En hänvisning till LPP:s bestämmelser om förhandsbesked har därför tagits in i denna paragraf.

31 §

Besvärsmåttelnelserna för vägtrafikskatt finns i denna paragraf, som nu hänvisar till vissa besvärsmåttelnelser i LFK. Beståttelnelser om besvär över förhandsbesked införs. Denna ansluter sig till vad som gäller enligt LPP för besvär över förhandsbesked. I övrigt görs inga sakliga ändringar. Detta innebär bl. a. att någon förlångning inte görs av besvärsmåttelnelserna.

4.15 Lagen (1973: 1216) om särskild avgift för oljeprodukter

2 §

Denna paragraf, som reglerar avdrag i deklarationen, ändras så att avdrag i fortsåttningen skall göras med avgiften på varan. Denna ändring införs även i övriga avdragsparagrafer i punktskatteförfåttningarna och har kommenterats i specialmotiveringen till 6 a § lagen om särskild varuskatt.

4.16 Lagen (1974: 226) om prisreglering på fiskets område

8 §

Enligt denna paragraf betalas avgiften i den ordning som JN beståttmer. LPP skall i sin helhet gålla för prisregleringsavgifterna. Bemyndigandet för JN att beståttma om den ordning som skall gålla för betalning m. m. av avgiften har därför utgåått. I vissa fall behövs undantag från LPP:s regler. Dessa undantag får meddelas av JN. Sårskilda regler om detta finns i LPP och prisregleringsförfåttningarna.

Regler om vem som är avgiftsskyldig för prisregleringsavgift på fisk finns f. n. i sårskilda föreskrifter som JN har meddelat, JN:s förfåttningssamling JNFS 1981: 119. Av fiskprisregleringslagen framgår inte vem som är avgiftsskyldig. Beståttmelserna om vem som är avgiftsskyldig bör emellertid tas in i lagen. Beståttmelserna därom i JN:s föreskrifter har därför överförts till denna paragraf. Därvid har, som föreslagits i avsnitt 2.2.1, en ändring gjorts i avgiftsskyldigheten vad gäller fisk som sålts på auktion. Beståttmelsen är tillåmplig på fiskauktioner som hålls i Sverige.

9 §

I denna paragraf finns nu en hänvisning till vissa beståttmelser i LFK. LPP skall i princip i sin helhet tillåmpas på de avgifter som erlåggs till annan än tullverket enligt fiskprisregleringslagen. En erinran om detta tas in i 19 §. Nuvarande 9 § blir därmed överflödig och har utgåått.

11 §

Genom den omläggning av avgiftsskyldigheten som angivits under 8 § kan andra stycket i förevarande paragraf utgå.

13 §

När LPP: s regler blir tillämpliga på alla avgifter som erläggs till annan än tullverket kommer reglerna om deklaration i efterhand i princip att gälla även för avgifter vid utförsel. Med hänsyn till att en exporterad vara är utom svenska myndigheters kontroll när deklarationen skall lämnas bör kunna krävas att den avgiftsskyldige ställer säkerhet för sådan avgift innan utförsel får ske. En bestämmelse om detta har därför tagits in i 13 §. När säkerhet inte ställs, bör avgiften betalas före utförseln.

15 §

Bestämmelsen i denna paragraf, som gäller ränta på obetald avgift och indrivning av obetald avgift och ränta, ersätts av regler i 5 kap. LPP.

16 §

Den nuvarande bestämmelsen i denna paragraf, att JN: s beslut om avgift länder till omedelbar efterrättelse, ersätts i förslaget av 5 kap. 18 § LPP med motsvarande innebörd.

19 §

I denna paragraf finns f. n. en hänvisning till LFK: s kontrollbestämmelser. Denna hänvisning har utgått och ersatts med en erinran om att bestämmelsen i LPP gäller för de avgifter enligt prisregleringslagen som inte skall erläggas till tullverket.

20 §

I denna paragraf finns nu en hänvisning till vissa bestämmelser i LFK. Denna hänvisning utgår.

21 §

Bestämmelser om straff för förseelser vid avgiftsredovisningen finns i denna paragraf. På grund av införandet av LPP bör vissa formella justeringar göras i paragrafen. Se vidare specialmotiveringen till 34 a § jordbruksprisregleringslagen (4.7).

23 §

Tredje stycket som innehåller en hänvisning till LFK ersätts av bestämmelser i LPP. Detta stycke har därför utgått.

4.17 Bilskrotningslagen (1975: 343)**11 §**

LPP skall tillämpas på skrotningsavgift (1 kap. 1 § första stycket). I 11 § har därför tagits in en erinran om detta.

4.18 Bevissäkringslagen (1975: 1027) för skatte- och avgiftsprocessen**1 §**

Eftersom reglerna i denna lag även i fortsättningen skall gälla för punkt-skatte- och prisregleringsavgifterna har i förevarande paragraf tagits in en hänvisning till LPP.

4.19 Utsädeslagen (1976: 298)**6 §**

De bestämmelser i LPP som inte skall tillämpas på växtförädlingsavgift avser dels redovisning och deklaration, som inte lämnas av de avgiftsskyldiga för sådan avgift, dels reglerna om förhandsbesked och särskilda avgifter. I första stycket har hänvisningen till LFK bytts ut mot en hänvisning till LPP i enlighet med vad nu sagts.

I andra stycket har endast gjorts smärre ändringar för att anpassa reglerna till LPP.

4.20 Lagen (1977: 306) om dryckesskatt**3 §**

Denna bestämmelse ersätts av reglerna i 1 kap. 4 § LPP om beskattningsmyndighet och kan därför utgå.

6 §

I denna paragraf finns bestämmelser om registrering. I paragrafen bör endast kvarstå bestämmelsen om vem som skall vara registrerad. Övriga registreringsbestämmelser, som rör förfarandet, får tas in i tillämpningsbestämmelser till LPP.

7 §

Den som vägrar att medverka vid registrering kan enligt denna paragraf föreläggas vite. Paragrafen ersätts av bestämmelser i 3 kap. och 9 kap. LPP.

8 §

Regler om förfarandet vid registrering bör tas in i tillämpningsbestämmelser till LPP. På samma sätt som i 5 § andra stycket lagen (1941: 251) om

särskild varuskatt (4.3) bör anges förutsättningarna för att en importör skall kunna registreras som skattskyldig.

13 §

Avdrag i deklarationen kan göras enligt denna paragraf. Avdrag skall i fortsättningen göras med skatten på varorna. Vidare införs en proportioneringsregel i slutet av paragrafen. Dessa ändringar genomförs även i övriga avdragsparagrafer i punktskatteförfattningarna och har kommenterats i specialmotiveringen till 6 a § lagen om särskild varuskatt.

Omläggningen av tidpunkten för skattskyldighetens inträde när det gäller skatten på vin- och spritdrycker (prop. 1982/83: 150, avsnitt 2.2.1) innebär att det finns behov av en särskild avdragsregel vid återgång av köp. 13 § första stycket 5 bör därför vara tillämplig även i fråga om skatt på vin- och spritdrycker.

De nya avdragsbestämmelserna i denna paragraf bör i enlighet med vad jag tidigare (avsnitt 2.7.5) har anfört träda i kraft redan den 1 januari 1984.

14 §

Denna bestämmelse, som hänvisar till LFK, kan utgå. Den ersätts av regler i 1 kap. 1 § LPP.

15 §

I denna paragraf har endast formella justeringar gjorts.

4.21 Lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon

3 §

Första stycket ersätts av 1 kap. 1 och 5 §§ LPP. I andra stycket görs formella justeringar.

9 §

Bestämmelser om deklaration finns f. n. i denna paragraf. De kan i vissa delar ersättas av bestämmelser i 2 kap. LPP. De ändringar som detta medför har behandlats tidigare (avsnitt 4.2.4).

I andra och tredje styckena regleras avdrag i deklarationen. En regel om redovisning av influten skatt för vilken avdrag tidigare gjorts på grund av förlust på fordran har tillagts, jfr. specialmotiveringen till 6 a § lagen om särskild varuskatt.

10 §

Bestämmelsen i andra stycket ersätts av 2 kap. 7 § LPP.

4.22 Lagen (1978: 144) om skatt på vissa resor**4 §**

Denna bestämmelse ersätts av regeln om beskattningsmyndighet i 1 kap. 5 § LPP.

6 §

Bestämmelserna om registrering för reseskatt har ändrats i överensstämmelse med motsvarande bestämmelser för övriga punktskatter. Bestämmelserna om registreringsförfarandet får tas in i tillämpningsbestämmelser till LPP. Uppgiftsskyldigheten enligt andra stycket ersätts av bestämmelserna i 3 kap. 5 § LPP.

7 §

Enligt denna bestämmelse kan vite användas mot den som inte lämnar uppgifter för registrering enligt 6 §. Motsvarande regler skall gälla enligt 3 kap. LPP. Paragrafen har ändrats med anledning av detta.

10 §

Reglerna om deklaration i denna paragraf kan förenklas med hänsyn till reglerna i 2 kap. LPP.

11 §

Avdrag i deklarationen får enligt denna paragraf göras för skatt som hänför sig till en kundförlust. Bestämmelserna kompletteras nu med proportioneringsregler och återföringsregler om betalning sedan flyter in. Ändringarna har kommenterats i specialmotiveringen till 6 a § lagen om särskild varuskatt.

13 §

Bestämmelserna i denna paragraf om kontroll hos annan än skattskyldig ersätts av reglerna i 3 kap. 5 § LPP.

4.23 Lagen (1978: 880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter**2 §**

Enligt denna paragraf skall betalningssäkring få användas i fråga om skattebelopp m. m. som företrädare för juridisk person är skyldig att betala enligt 5 kap. 17 § LPP. Denna paragraf motsvarar nuvarande 27 a § LFK.

4.24 Lagen (1982: 691) om skatt på vissa kassettband**5 §**

Bestämmelsen i första stycket om beskattningsmyndighet har intagits i 1 kap. 5 § första stycket 1 LPP. Hänvisningen till LFK har ersatts av en hänvisning till LPP i 19 §.

10 §

Möjligheten att i vissa fall medge att deklaration får lämnas för helt kalenderår och inte för tvåmånadersperioder kan utgå. I 2 kap. 3 § tredje stycket LPP har nämligen intagits en möjlighet att medge redovisning för helt eller halvt beskattningsår.

11 §

Bestämmelsen kan förenklas eftersom i 2 kap. 5 § första stycket LPP anges vad som skall redovisas för varje redovisningsperiod.

Kompletteringen vad gäller avdrag för band som sålts med förlust har tidigare motiverats i specialmotiveringen till 6 a § lagen om särskild varus katt (avsnitt 4.3)

4.25 Lagen (1982: 1200) om skatt på videobandspelare

3 §

Ändringen har behandlats i specialmotiveringen till 5 § lagen om skatt på vissa kassettband (avsnitt 4.24).

8 §

Kompletteringen med en regel om redovisning av skatt på bandspelare för vilka tidigare redovisats kundförlust har motiverats i specialmotiveringen till 6 a § lagen om särskild varuskatt (4.3)

4.26 Lagen (1982: 1201) om skatt på viss elektrisk kraft

2 §

Beskattningsmyndigheten för skatt på viss elektrisk kraft anges i 1 kap. 1 § första stycket 1 LPP.

7 §

Bestämmelsen i andra stycket om deklaration för helt kalenderår ersätts av 2 kap. 3 § tredje stycket LPP. När det gäller förutsättningarna för årsredovisning av skatt på viss elektrisk kraft har skatteutskottet uttalat (SkU 1982/83: 15 s. 69) att RSV bör medges rätt att tillåta årsredovisning för ett företag om den producerade kraften inte kommer att överstiga 10 miljoner kilowattimmar per år. Även enligt bestämmelsen i 2 kap. 3 § tredje stycket LPP bör årsredovisning medges i dessa fall.

5 Hemställan

Jag hemställer att lagrådets yttrande inhämtas över de upprättade lagförslagen.

6 Beslut

Regeringen beslutar i enlighet med föredragandens hemställan.

Punktskatteutredningens sammanfattning av SOU 1981: 83 Punktskatter och prisregleringsavgifter

Huvudpunkterna

En ny lag om beskattningsförfarandet för punktskatter och prisregleringsavgifter ersätter den nuvarande lagstiftningen från 1959. De nya bestämmelserna har gjorts enhetligare och tydligare. Gemensamma regler i den nya lagen har gjort det möjligt att slopa åtskilliga föreskrifter i skatte- och avgiftsförfattningarna. Den nya lagstiftningen har i hög grad anpassats till motsvarande regler för inkomstskatt och mervärdesskatt. Förslaget bör bidra till att skapa bättre förutsättningar för beskattningsmyndigheternas verksamhet och även innebära fördelar för de skattskyldiga. Huvudpunkterna är följande.

- ☐ De skattskyldigas ordinarie bokföring kan i ökad utsträckning användas vid skatteredovisningen genom att faktureringsmetoden införs.
- ☐ En kalendermånad som redovisningsperiod behålls för de flesta punktskatterna. Övriga punktskatter får som regel en redovisningsperiod på två månader. För prisregleringsavgifterna blir redovisningsperioden en månad.
- ☐ Deklarationstiden och betalningstiden blir som regel en månad och fem dagar efter redovisningsperiodens utgång. Inbetalningen skall då vara bokförd på beskattningsmyndighetens postgirokonto.
- ☐ Skattebesluten kan omprövas i ökad utsträckning.
- ☐ Beskattningsmyndigheterna får ändra lagakraftvunna beslut även till den skattskyldiges fördel genom omprövning i särskild ordning.
- ☐ Möjligheterna att lämna förhandsbesked utvidgas. Riksskatteverkets nämnd för rättsärenden tar över verkets uppgift att meddela förhandsbesked om reklamskatt. Reklamskattenämndens och energiskattenämndens verksamhet avvecklas.
- ☐ Beskattningsmyndigheten skall i princip ha samma kontrollbefogenheter och de enskilda samma rättsskyddsgarantier som vid kontroll av inkomstskatt och mervärdesskatt. Kontrollen delas upp på deklarationsgranskning och skatterevision.
- ☐ Nya samordnade bestämmelser om restavgift och ränta.
- ☐ Hela arbetet med indrivning av punktskatter och prisregleringsavgifter flyttas över på kronofogdemyndigheterna.
- ☐ Tiden för besvär över skattebeslut förlängs till två månader. Besvär över förhandsbesked anförs inom en månad direkt hos regeringsrätten.

Allmänt

Till punktskatter hänförs ett stort antal skatter och avgifter som utgår på varor och tjänster inom landet. Som exempel kan nämnas bensinskatt, energiskatt, skatt på spritdrycker och vin, reklamskatt och spelskatt. Den totala uppbörden av punktskatterna var budgetåret 1980/81 omkring 27 800 milj. kr.

För administrationen av punktskatterna gäller lagen (1959: 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning (LFK). Den lagen skall också tillämpas på vissa avgifter som anknyter till punktskatteområdet. Vidare gäller den i princip på prisregleringsavgifter, som tas ut på jordbruksprodukter och fisk samt på växtförädlingsavgift.

LFK skall enligt föreskrift i skatte- eller avgiftsförfattningarna tillämpas på förfarandet vid beskattningen i den mån inte annat är föreskrivet där. För några punktskatter, främst vägtrafikskatt, och för prisregleringsavgifterna är endast vissa begränsade avsnitt av LFK tillämpliga.

LFK innehåller de grundläggande reglerna om uppgiftsskyldighet och deklarationsskyldighet och reglerna om när skatten skall betalas och om anstånd, ränta m. m. Vidare finns i LFK bestämmelser om beslutsordning, skattekontroll, besvär, förhandsbesked och särskilda avgifter, dvs. skatte-tillägg och förseningsavgift.

Den utveckling som ägt rum, främst inom andra delar av skatterätten, har medfört att bestämmelserna i LFK delvis framstår som otidsenliga. Vid den praktiska tillämpningen har också uppmärksamats brister i bestämmelserna. Många frågor är ofullständigt reglerade i lagen, vilket i särskilt hög grad gäller beslutsordningen och skattekontrollen. Vidare är många bestämmelser otydliga eller mycket allmänt hållna. De fyller inte heller de krav man i dag generellt ställer på utformningen av författningar.

Vi har funnit att LFK är i behov av så genomgripande ändringar att den bör ersättas med en helt ny lag. Den nya lagen bör ha samma tillämpningsområde som LFK. Det har visat sig möjligt att i högre grad än tidigare låta de nya förfarandereglerna bli tillämpliga på prisregleringsavgifterna. Den nya författningens namn blir lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter (LPP).

De skatter och avgifter som skall omfattas av LPP administreras av olika beskattningsmyndigheter. Riksskatteverket (RSV) är beskattningsmyndighet för punktskatterna utom vägtrafikskatt som handhas av länsstyrelserna. Statens jordbruksnämnd (JN) administrerar de avgifter som tas ut enligt lagarna om prisreglering på jordbrukets och fiskets område. För växtförädlingsavgift är statens utsädeskontroll beskattningsmyndighet.

LPP berör i princip inte de olika beskattningsmyndigheternas interna organisation. Ett genomförande av lagen kräver dock viss omläggning av de nuvarande administrativa rutinerna. De eventuella merkostnader som kan uppstå för beskattningsmyndigheterna genom LPP bedöms emellertid i allt väsentligt kunna klaras inom nuvarande ramar.

Redovisning av skatt

Den närmare regleringen av de olika momenten i skatteredovisningen finns f. n. i skatte- och avgiftsförfattningarna. En ganska stor oenhetlighet har uppstått när det gäller dessa regler. I förslaget har det varit möjligt att i betydande utsträckning jämna ut dessa skillnader. Reglerna om skatteredovisningen har i princip kunnat föras över från skatte- och avgiftsförfattningarna till LPP.

De föreslagna reglerna innebär att skatte- och avgiftsredovisningen skall ske efter faktureringsmetoden. Med den metoden avses här den redovisningsmetod som fr. o. m. 1981 gäller som huvudregel för redovisning av mervärdesskatt. Enligt denna metod skall skatten redovisas när den affärshändelse genom vilken skattskyldigheten inträder – t.ex. leverans av skattepliktig vara till köpare – bokförs eller borde ha bokförts. Metoden innebär att redovisningen, utöver kontanta betalningar, skall innefatta uppkomna fordringar.

Det som främst talar för att använda faktureringsmetoden vid skatteredovisningen är de redovisningstekniska fördelarna. En samordning mellan den vanliga affärsbokföringen och skatteredovisningen uppnås. Detta underlättar arbetet för de skattskyldiga och skapar bättre förutsättningar för beskattningsmyndighetens kontrollverksamhet. Vidare är det värdefullt att reglerna för redovisningen av punktskatter och mervärdesskatt genom förslaget har gjorts lika. En övergång till faktureringsmetod skulle i stor utsträckning innebära ett lagfästande av den redovisningspraxis som redan finns.

Omläggningen till faktureringsmetoden för redovisningen av mervärdesskatt var förenad med problem främst på grund av att den innebar vissa påfrestningar på de skattskyldigas likviditet. En övergång till faktureringsmetoden på punktskatteområdet medför i allmänhet inte några sådana problem. Det är endast för reklamskatten som övergången kan medföra vissa svårigheter för de skattskyldiga. För denna skatt föreslås att ikraftträdandet bestäms så att de skattskyldiga får rimlig tid för att anpassa sig till det nya systemet.

Företrädare för de skattskyldiga har också anslutit sig till vårt förslag att införa faktureringsmetoden vid skatteredovisningen. De redovisningstekniska fördelarna med en sådan ordning har varit det som främst betonats.

Övergången till faktureringsmetoden har krävt att vissa följdändringar görs i skatte- och avgiftsförfattningarna. Reglerna om skattskyldighetens inträde för reklamskatt och för skatt på spritdrycker och vin har justerats. Vidare har en formell omarbetning gjorts av skattskyldigheten till allmän energiskatt på elektrisk kraft samt avgiftsskyldigheten till leveransavgift på potatis och prisregleringsavgift på fisk.

Förslaget innebär vidare att redovisningsperioden på en månad behålls för de skatter som f. n. har den perioden. För skatt på bensin och oljor

innebär förslaget dock att redovisningsperioden blir två månader. Även för övriga punktskatter föreslås att redovisningsperioden skall vara två månader. För prisregleringsavgifterna föreslås att den nuvarande redovisningsperioden på en månad behålls. Vidare föreslås att deklarations- och betalningstiden blir en månad och fem dagar för flertalet punktskatter och prisregleringsavgifter.

De föreslagna redovisningsreglerna innebär att de skattskyldiga i vissa fall skall redovisa skatten till staten tidigare än f. n. För skatten på bensin skall redovisningen ske 25 dagar tidigare och för energiskatt på oljor, särskild varuskatt och avgift på dryckesförpackningar 10 dagar tidigare. För andra skatter, tobaksskatt, försäljningsskatt på motorfordon, reseskatt och spelskatt, uppstår en förlängning av kredittiden.

En förkortad skattekredittid kan innebära likviditetspåfrestningar på skattebetalarna, främst inom energiområdet. De nya redovisningsreglerna har därför förenats med särskilda övergångsbestämmelser.

Skattskyldiga med en låg årlig skatteredovisning skall enligt förslaget kunna få redovisningsperiod på halvt eller helt beskattningsår.

För de skatter som inte redovisas för bestämda tidsperioder föreslås i princip oförändrade redovisningsregler. Detta gäller för totalisatoravgift, lotterivinstskatt och stämpelskatt på aktier m. m. och lotterier.

Skatten på roulettspel redovisas f. n. i förskott innan redovisningsperioden börjar. Enligt vår mening bör även redovisningen av denna skatt kunna ske efter redovisningsperiodens utgång.

Förslaget innehåller också en regel som ger beskattningsmyndigheterna möjlighet att medge anstånd med deklarationens avlämnande. Vidare föreslås att i deklarationen skall anges, förutom beskattningsvärde, beskattningsvikt eller motsvarande, skattens bruttobelopp och eventuella avdrag, vilka skall vara uppdelade i olika poster samt skattens nettobelopp. Det får ankomma på beskattningsmyndigheterna att föreskriva vilka ytterligare uppgifter som behövs för att fastställa och kontrollera skatterna och avgifterna.

Skattens bestämmande

Vid utformningen av förslaget till beslutsordning har grunddragen i nuvarande praxis behållits. I beskattningsförfarandet skall även fortsättningsvis finnas två slags beslut, beslut som kan omprövas och beslut som är slutliga. De omprövningsbara besluten skall emellertid komma till större användning än f. n. Användningen av dessa beslut har visat sig vara ett både praktiskt och smidigt led i beskattningen. Förslaget har utformats utan att den nuvarande beteckningen "preliminär" har använts på de omprövningsbara besluten. Denna beteckning har vållat vissa missförstånd.

Förslaget innebär att skatten anses bestämd till det belopp som tagits

upp i deklarationen om denna har kommit in i rätt tid. Har deklarationen inte kommit in vid den tidpunkt då den skall vara avlämnad till beskattningsmyndigheten anses skatten beslutad till noll kronor. I dessa fall måste beskattningsmyndigheten, om skatt skall tas ut, meddela ett särskilt beslut. Detta gäller även när deklarationen kommer in endast några få dagar för sent.

Beslutsfristen förlängs enligt förslaget från ett till tre år. Under denna frist kan beskattningsmyndigheten, så länge ett slutligt beslut inte meddelats, besluta om skatten. Beslutsfristen räknas från utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret gick till ända.

Rättelse av skatten för ett helt beskattningsår skall enligt förslaget kunna göras genom omprövning av skatten för sista perioden under året. Då krävs att ändringen är hänförlig till flera redovisningsperioder under ett avslutat beskattningsår.

Den föreslagna beslutsordningen överensstämmer i princip med motsvarande regler för mervärdesskatten. Förutom på punktskatterna skall förslaget tillämpas på prisregleringsavgifterna. Det skall dock inte gälla för vägtrafikskatt.

I reglerna om efterbeskattning görs i förslaget inte några större ändringar.

Beskattningsmyndigheten skall själv genom omprövning i särskild ordning få ändra även till den skattskyldiges förmån i lagakraftvunna beslut. Sådan ändring skall få göras under i princip samma förutsättningar som gäller för besvär i särskild ordning över beslut om mervärdesskatt.

Betalning av skatt, m. m.

Skatten skall betalas en månad och fem dagar efter redovisningsperiodens utgång. I de fall redovisningsperiod inte förekommer föreslås i princip inte någon ändring av betalningstiden. Betalning skall enligt förslaget anses ha skett först när inbetalningen har bokförts på beskattningsmyndighetens postgirokonto.

Möjligheterna att få anstånd med skattebetalningen utvidgas jämfört med vad som gäller f. n.

Restavgift skall enligt förslaget tas ut med 4 % om deklarerad skatt eller avgift inte betalas i rätt tid. Dessutom skall restavgift utgå om skatten fastställs skönsmässigt i avsaknad av deklaration.

Ränta skall enligt förslaget tas ut endast om beskattningsmyndigheten i ett särskilt beslut bestämt när skatten eller avgiften skall betalas och restavgift då inte samtidigt skall tas ut. Normalt skall således inte både ränta och restavgift tas ut samtidigt.

Beskattningsmyndigheterna utför f. n. visst indrivningsarbete för punktskatterna och prisregleringsavgifterna. Enligt förslaget skall detta arbete övertas av kronofogdemyndigheterna. Införsel enligt införsellagen

(1968: 621) skall få ske vid indrivning av obetald skatt eller avgift. Vidare föreslås att preskriptionstiden för obetalda punktskatter och prisregleringsavgifter förkortas från nuvarande tio år till fem år. Kammarkollegiets befattning med prisregleringsavgifterna upphör.

Skattekontroll

I LFK görs ingen åtskillnad mellan de olika momenten i skattekontrollen. För såväl inkomstskatt som mervärdesskatt görs en uppdelning av skattekontrollen på deklarationsgranskning och revision. En motsvarande uppdelning har gjorts i förslaget till LPP.

Reglerna om deklarationsgranskning bör innefatta sådana kontrollmöjligheter att skatten eller avgiften kan fastställas till rätt belopp. Detta förutsätter bl. a. att deklarationen innehåller uppgifter som möjliggör en meningsfull granskning.

Förslaget innebär att beskattningsmyndigheterna vid deklarationsgranskningen skall få inhämta kompletterande uppgifter från de deklarationsskyldiga. Även varuprov och handlingar skall få inhämtas. Upplysningar, varuprov och handlingar som behövs för kontroll av skatten eller avgiften skall också kunna inhämtas från annan än den som är deklarationsskyldig. Beskattningsmyndigheterna får jämföra deklarationerna med inkomstdeklarationer, mervärdesskattedeklarationer eller andra handlingar som upprättats för att fastställa skatt.

Beskattningsmyndigheterna skall få använda tvångsmedel under granskningen. Vite skall få föreläggas den som inte efterkommer en begäran att lämna uppgifter eller varuprov. Däremot skall vite inte få användas under granskningen för att få in en handling.

I LPP har också tagits in en bestämmelse om att den som granskar deklarationer och beslutar om skatten vid ett frivilligt överenskommet sammanträffande med den deklarationsskyldige får reda ut de frågor som kan uppkomma. Detta motsvarar de s. k. taxeringsbesöken som förekommer vid inkomsttaxeringen.

Den fördjupade deklarationsgranskning som föreslås bör ge ett bättre underlag för revisionsverksamheten.

Enligt förslaget skall skatterevision få ske, förutom hos deklarationsskyldig, hos den som skall lämna uppgifter till beskattningsmyndigheten under granskningen. Innan en skatterevision får göras måste ett beslut om detta ha fattats. Sådant beslut skall endast få meddelas av vissa kvalificerade befattningshavare hos beskattningsmyndigheterna.

Skatterevisionerna får enligt förslaget avse alla handlingar som rör den granskade verksamheten om de har betydelse för att kontrollera eller fastställa skatten. Även räkenskaperna för den löpande redovisningsperioden skall få granskas. Vidare får kassainventering göras och varulagret granskas. Granskning får även göras av maskiner och andra inventarier, fordon och särskild räkneapparatur.

Den vilkens verksamhet granskas skall medverka för att underlätta revisionsarbetet. Han skall tillhandahålla de handlingar och varuprov samt lämna de upplysningar som behövs för att verkställa revisionen. Vidare skall han lämna tillträde till de lokaler som hans verksamhet bedrivs i. Även i övrigt skall han lämna det biträde som behövs för att genomföra revisionen. Beskattningsmyndigheten får använda vite som tvångsmedel mot den som inte medverkar vid en revision.

Förhandsbesked

F. n. kan förhandsbesked enligt LFK lämnas endast i frågor om skatteplikt och skattesats för vara. Förslaget innebär att tillämpningsområdet för förhandsbeskeden utvidgas att omfatta samtliga frågor som rör beskattningen. Formuleringen avser att inbegripa alla de faktorer som i ett beskattningsärende har betydelse för att bestämma skatten till rätt belopp. Den som skall lämna förhandsbesked bör få tämligen fria händer att avgöra om ett förhandsbesked bör meddelas. Förhandsbesked bör endast lämnas om det är av vikt för sökanden eller för en enhetlig lagtolkning eller rättstillämpning.

Förslaget innebär vidare att möjlighet att få förhandsbesked införs för vägtrafikskatt, lotterivinstskatt och totalisatoravgift. De föreslagna reglerna i LPP om förhandsbesked skall även tillämpas på prisregleringsavgifterna.

Förhandsbesked om punktskatter skall enligt förslaget lämnas av RSV:s nämnd för rättsärenden. Detta innebär att nämnden tillförs ärenden om vägtrafikskatt, lotterivinstskatt och totalisatoravgift. Vidare bör förhandsbesked om reklamskatt flyttas från RSV till nämnden. Den till RSV knutna reklamskattenämnden, vars verksamhet i princip består av att avge yttranden i ärenden om förhandsbesked om reklamskatt, föreslås upphöra. I stället bör rättsnämnden, genom att särskilda suppleanter ingår i nämnden, tillföras nödvändig sakkunskap i reklam- och energiskattefrågor.

Förhandsbesked om prisregleringsavgifter skall enligt förslaget handläggas inom JN:s ordinarie organisation.

Enligt förslaget skall allmänna ombuden höras i första instans i ärenden om förhandsbesked. Detta sker inte f. n. Sökanden skall svara för särskilda utredningskostnader i ärendena, bl. a. för undersökning av varuprov.

Förslaget innebär att förhandsbesked skall gälla utan tidsbegränsning. Ett förhandsbesked upphör dock att gälla vid en författningsändring som påverkar den fråga som beskedet avser. Vidare skall ett förhandsbesked kunna återkallas om det efter en praxisändring strider mot myndighetens nya ståndpunkt.

Besvär m. m.

Besvärstiden över beskattningsmyndigheternas beslut om skatt eller avgift förlängs enligt förslaget till två månader. F. n. är den i dessa fall tre veckor. För anslutningsbesvär och besvär över förhandsbesked blir besvärstiden en månad. Allmänna ombudens besvärstid, som f. n. räknas från beslutets dag, skall utom för vägtrafikskatt räknas från delgivningen av besluten. Besvär över förhandsbesked anføres direkt hos regeringsrätten. För förhandsbesked om punktskatter är kammarrätten f. n. mellaninstans. Den i LFK stadgade besvärsrätten för den som utan att vara skattskyldig lider en väsentlig skada eller förlust av ett skattebeslut avskaffas.

Beskattningsmyndighetens beslut skall enligt förslaget föras in i en skattelängd. I längden skall föras in grunderna för besluten liksom andra uppgifter som har betydelse för beskattningen.

Övriga författningsförslag

Åtskilliga bestämmelser i skatte- och avgiftsförfattningarna har i förslaget kunnat överföras till LPP. Vidare har som tidigare nämnts gjorts vissa andra justeringar i dessa författningar. Dessa ändringsförslag är av relativt stor omfattning. Vi har därför i princip endast gjort sådana ändringar i dessa författningar som direkt föranleds av våra förslag. Det har inte varit lämpligt att även se över dessa författningars tekniska utformning, i övrigt.

Vidare föreslås en förordning med närmare föreskrifter för tillämpningen av LPP. I förordningen har i enlighet med regeringsformens krav på att föreskrifter om skatt i princip skall ges genom lag, endast tagits in sådana regler som inte kan anses innebära vidare åligganden för de enskilda eller vidare ingrepp i enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden.

Våra förslag föranleder också vissa smärre justeringar i annan lagstiftning, som också tagits in bland författningsförslagen.

*Bilaga 2***Sammanställning av remissyttrandena över punktskatteutredningens betänkande (SOU 1981: 83 och 84) Punktskatter och prisregleringsavgifter****Remissinstanserna**

Efter remiss har yttranden över betänkandet avgetts av kammarrätten i Stockholm, kammarrätten i Jönköping, bokföringsnämnden, kammarkollegiet, statskontoret, riksrevisionsverket (RRV), riksskatteverket (RSV), lantbruksstyrelsen, statens jordbruksnämnd (JN), statens utsädeskontroll, kommerskollegium, generaltullstyrelsen, lotterinämnden, statens vattenfallsverk, länsstyrelserna i Södermanlands, Malmöhus, Göteborgs och Bohus, Älvsborgs och Västerbottens län, utredningen (Fi 1973:01) om säkerhetsåtgärder m.m. i skatteprocessen, stämpelskatteutredningen (B 1977:06), skatteindrivningsutredningen (B 1980:89), AB Vin- och Spritcentralen, Föreningen auktoriserade revisorer, Grafiska Industriförbundet, Kemisk-tekniska leverantörsförbundet, Kooperativa förbundet, Lantbrukarnas riksförbund, Motorbranschens riksförbund, Motormännens riksförbund, SHIO-Familjeföretagen, Stockholms handelskammare, Svensk industriförening, Svenska annonsörers förening, Svenska gasföreningen, Svenska kommunförbundet, Svenska petroleum institutet, Svenska revisorsamfundet, Svenska tidningsutgivareföreningen, Svenska värmeverksföreningen, Svenska åkeriförbundet, Sveriges bilindustri- och bilgrossistförening, Sveriges hotell- och restaurangförbund, Sveriges industriförbund, Sveriges livsmedelsindustriförbund, Sveriges riksidsrottsförbund, Sveriges sötvaruindustriers förening samt Systembolaget AB.

Kommerskollegium har bifogat yttranden av handelskamrarna i Stockholm och Malmö.

1 Allmänna synpunkter

Flertalet remissinstanser har en positiv grundinställning till utredningsförslaget. Förslaget har således tillstyrkts eller lämnats utan erinran av kammarrätten i Jönköping, kammarkollegiet, lantbruksstyrelsen, statens utsädeskontroll, lotterinämnden, Motormännens riksförbund, SHIO-Familjeföretagen, Svenska kommunförbundet, Svenska tidningsutgivareföreningen, Sveriges hotell- och restaurangförbund samt Sveriges riksidsrottsförbund.

Övriga remissinstanser har riktat kritik mot vissa delar av utredningsförslaget. Så har t. ex. förslagen om redovisningsperioderna och om förhandsbeskeden kritiserats av åtskilliga remissinstanser. I det följande redogörs här för de synpunkter som lämnats.

2 Behovet av en ny lagstiftning

De remissinstanser som har yttrat sig anser att det föreligger ett behov av att ersätta nu gällande förfarandelag med ny lagstiftning.

Kammarrätten i Stockholm anser dock att starka skäl talar för att en samlad översyn i syfte att radikalt förenkla systemet i fråga om både de direkta och de indirekta skatterna samt såväl de materiella som de processuella reglerna borde göras. I avbidan på resultatet av en sådan översyn är det, enligt kammarrätten, önskvärt att återhållsamhet iakttas när det gäller ytterligare partiella reformer inom ramen för den gällande ordningen.

Kammarrätten framhåller att det emellertid föreligger ett starkt behov av enhetligare och enklare förfaranderegler. Även från rättssäkerhetssynpunkt behöver brister i det nuvarande förfarandet avhjälpas. Detta gäller enligt kammarrätten särskilt besluts- och kontrollförfarandet. Kammarrätten tillstyrker därför att utredningsförslaget nu läggs till grund för en reform av förfarandet för punktskatterna och prisregleringsavgifterna. I fråga om utformningen av utredningsförslaget i övrigt anser kammarrätten att det har så stora förtjänster att det bör vara väl ägnat att i sin tur i många hänseenden läggas till grund för lösningar som i en framtid kan bli följden av en mera allmän översyn av skattesystemet.

Även *statskontoret*, *Kooperativa förbundet* och *Lantbrukarnas riksförbund* anför att det är av betydande intresse att få den nuvarande splittrade lagstiftningen ersatt av en enhetlig lagstiftning som är anpassad till utvecklingen inom andra skatteområden.

3 Anpassning av förslaget till annan lagstiftning

Några remissinstanser har pekat på vikten av att den föreslagna lagstiftningen anpassas till den lagstiftning som gäller främst mervärdesskatten men även den direkta skatten.

Kammarrätten i Stockholm anför att åtskilliga förslag utgör förbättringar i förhållande till mervärdesskattelagen. Med hänsyn härtill och av enhetlighetsskäl förordar kammarrätten att bestämmelserna i ML i så stor utsträckning som möjligt ändras så att de kommer att stämma överens med den nya förfarandelagstiftning som blir resultatet av utredningens förslag.

RSV säger sig dela utredningens uppfattning att det är önskvärt att lagstiftningen på punktskatteområdet harmoniseras med den lagstiftning som rör mervärdesskatten och den direkta skatten. RSV anför att man torde hålla i minnet att det förekommer olikheter mellan punktbeskattning, mervärdebeskattning och inkomst- och förmögenhetstaxering. Antalet skattskyldiga t. ex. är på den direkta skattens område flera miljoner, på mervärdesskatteområdet drygt 400 000 och på punktskatteområdet (om man bortser från vägtrafikskatt och stämpelskatt) färre än 10 000. Skillnaden i

antalet skattskyldiga och andra olikheter medför enligt RSV att förutsättningarna för beskattningsförfarandet skiljer sig åt på de olika skatteområdena.

Statens vattenfallsverk och Svenska gasföreningen anför att åtgärder i anledning av punktskatteutredningens förslag inte bör genomföras när det gäller energiskatterna förrän en samordning kan göras med den lagstiftning som kan bli följden av energiskattekommitténs förslag.

4 Lagstiftningens allmänna utformning

Den föreslagna nya lagstiftningens allmänna utformning har i huvudsak inte föranlett någon kritik.

Kammarrätten i Stockholm säger sig vara positiv till utredningens metod att bestämmelser av förfarandekaraktär i största möjliga utsträckning bryts ut ur de olika punktskatteförfattningarna och omstöps till enhetliga regler i en ny förfarandelag (LPP). Kammarrätten anser att för punktskatternas del bör arbetet på ett förenhetligande dock även inriktas på de materiella reglerna. Målet bör enligt kammarrätten vara att så långt möjligt föra samman de materiella punktskattereglerna till en lag.

5 Skattskyldighetens inträde

De ändringar utredningen här föreslagit, som en följd av förslaget om ändrade redovisningsmetoder, har i huvudsak godtagits av remissinstanserna.

Kammarrätten i Stockholm anför dock att det inte finns tillräckliga skäl för att, som utredningen föreslagit, skattskyldighet vad gäller reklamskatt skall inträda när förskottsbetalning sker.

När det gäller förslaget att skattskyldigheten för skatt på vin och sprit skall inträda redan vid leveransen till detaljhandelsbolaget anför *AB Vin & Spritcentralen* att denna ändring medför vissa likviditetsproblem för bolaget. Bolaget anser sig därför böra kräva garantier för att ägaren tillåter innehållande av vinstmedel som används för nyemission och vidare att systembolagets betalningsfrister ändras.

Föreningen auktoriserade revisorer anför att bestämmelserna i energiskattelagen och bensinskattelagen bör ändras så att skattskyldighet och därmed redovisningsskyldighet inte inträffar redan vid leverans till eget försäljningsställe som inte utgör depå. I annat fall uppnås enligt föreningen inte den önskade samordningen med affärsbokföringen.

Svenska värmeverksföreningen anser att skatteredovisningen när det gäller allmän energiskatt och särskild avgift på oljeprodukter för värmeverkens del bör baseras på företagets fakturering. På detta sätt kan enligt

föreningen fördelarna med den föreslagna faktureringsmetoden även komma värmeverken till del och förskottsbetalning av skatt kan undvikas.

6 Redovisningsskyldighetens inträde

De remissinstanser som har yttrat sig är positiva till förslaget att redovisningsskyldighetens inträde knyts till den skattskyldiges bokföring. Några instanser kräver särskilda övergångsbestämmelser för att förhindra att väsentliga likviditetspåfrestningar uppkommer i samband med förslagets genomförande.

Kammarrätten i Stockholm, bokföringsnämnden, RRV, Sveriges livsmedelsindustriförbund, Lantbrukarnas riksförbund, Sveriges industriförbund, Svenska värmeverksföreningen och Sveriges industriförbund understryker att förslaget innebär redovisningstekniska fördelar och är till fördel bl. a. för de skattskyldiga.

RSV motsätter sig inte utredningens förslag att skatteredovisningen knyts till bokföringen men framhåller:

På punktskatteområdet inträffar flera gånger årligen ändringar av skattesatserna. Även om en sådan ändring träder i kraft i månadsskiftet mellan två redovisningsperioder, medför knytningen av redovisningsskyldigheten till bokföringen, att den skattskyldige för den nästkommande perioden normalt kommer att få redovisa skatt efter två olika skattesatser. Det finns exempel på att skattesatshöjningen inträffat för samma skatt med tre månaders mellanrum. I ett sådant fall kan det till och med inträffa att den skattskyldige, för redovisningsperiod som går till ända efter den senaste höjningen, kommer att få redovisa skatt efter tre olika skattesatser.

Stockholms handelskammare anför om den föreslagna redovisningsmetoden:

Handelskammaren instämmer i att en sådan metod har redovisningstekniska fördelar därigenom att affärsbokföringen bättre samordnas med skatteredovisningen. Enligt Handelskammaren finns det dock vissa betydande nackdelar med metoden. Mervärdeskatten beräknas efter vederlag medan punktskatterna beräknas efter vikt och kvantitet. Mervärdeskatten har därför en starkare anknytning till bokföringen än punktskatterna har. Den föreslagna övergången till faktureringsmetoden innebär därför för punktskatternas del att skatten måste anges i fakturan för att kunna bokföras på särskilt skattekonto.

RSV och länsstyrelsen i Södermanlands län påpekar att utredningen använt beteckningen "faktureringsmetod" medan man i mervärdeskattesammanhang använder beteckningen "räkenskapsenlig redovisning" såsom omfattande både "faktureringsmetoden" och "bokslutsmetoden". Remissinstanserna förordar att en enhetlig terminologi används.

Kommerskollegium anför att de eventuella likviditetsproblem som kan

uppkomma på grund av skatteomläggningen på samma sätt som beträffande omläggningen av mervärdeskatte-redovisningen torde kunna lösas genom särskilda övergångsbestämmelser.

Föreningen auktoriserade revisorer, FAR, anför i fråga om likviditetsproblemen:

Som utredningen konstaterat kan vid införandet av de nya bestämmelserna likviditetspåfrestningar uppkomma för vissa skattskyldiga. Då här är fråga om s. k. övervältringsskatter, dvs. skatter som slutligen skall bäras av annan än den skattskyldige, anser FAR det var angeläget att deklarations- och betalningstiden anpassas till den av den skattskyldige lämnade kredittiden. Härigenom skulle skatten ej behöva förskottas och likviditetspåfrestningarna därmed elimineras.

Även *Stockholms handelskammare* påpekar att den ändrade redovisningsmetoden får effekter för de skattskyldigas likviditetsförhållanden. Handelskammaren anför:

En förutsättning för att Handelskammaren skall kunna tillstyrka förslaget är därför att övergångsbestämmelserna utformas så att likviditetsproblemen kan elimineras. Som utredningen anger kan problemen väntas bli särskilt stora för de som är skattskyldiga till reklamskatt. Utredningen har dock inte närmare sökt kartlägga denna grups problem utan nöjer sig med att föreslå en rimlig övergångstid för att underlätta anpassningen till det nya systemet.

Sveriges industriförbund och Lantbrukarnas riksförbund ifrågasätter om inte en ren kontantmetod i vissa fall bör kunna tillåtas, eftersom detta medges inom mervärdebeskattningen i vissa fall.

7 Redovisningsperioder, betalningstider

Remissutfallet är blandat. Några remissinstanser tillstyrker att redovisningsperiodernas längd för de olika punktskatterna görs mer enhetliga. Andra hävdar att skatterna är alltför olika för att rymmas under en och samma modell. Vissa remissinstanser, främst branschorganisationer, påpekar att utredningsförslaget innebär oacceptabla likviditetspåfrestningar för vissa skattskyldiga.

Kammarrätten i Stockholm och länsstyrelsen i Södermanlands län anser att en enhetlig redovisningsperiod om två månader borde kunna gälla för samtliga punktskatter. Kammarrätten anför att det för en skattskyldig som har att utge både mervärdeskatt och reklamskatt måste vara en uppenbar fördel om reklamskattelagens redovisningsbestämmelser är utformade i så nära anslutning som möjligt till motsvarande bestämmelser i ML. Det skulle enligt kammarrätten vara en väsentlig förbättring och förenkling om en enhetlig redovisningsperiod på två månader nu hade kunnat införas.

Stockholms handelskammare ifrågasätter om det är en god lösning med en kombination av en- och tvåmånadersperioder. Enligt handelskammaren ger detta klara försämringer i likviditetshänseende för vissa skattskyldiga, utan att den eftersträlvade enhetligheten kan uppnås. Handelskammaren anför vidare:

Enligt Handelskammaren finns det skäl att mer allmänt ifrågasätta den enhetlighetsfilosofi som ligger till grund för utredningens förslag. De skillnader som finns mellan olika punktskatter beträffande exempelvis tidpunkten för deklarationens avlämnande och skattens betalning har ofta sin grund i de varierande branschförhållandena. Det är därför osäkert om en gemensam reglering är praktiskt möjlig eller ens eftersträfvansvärd. Det finns knappast någon faktor i systemet som kan ges generell giltighet för alla skatter och avgifter. Enligt Handelskammaren beror detta på att punktskatterna är alltför disparata för att rymmas under en och samma modell. Det är därför förvånande att man i betänkandet inte finner någon grundläggande diskussion kring den valda enhetsfilosofin. Utredningen tar i stället upp de olika bitarna var för sig och söker för varje sådan bit finna en gemensam nämnare. Trots att utredningen på olika punkter föreslår förbättringar kvarstår därför enligt Handelskammaren problemet med den ofullständiga helheten.

Sveriges livsmedelsindustriförbund anför att förslaget innebär en väsentlig likviditetsförsämring för de skattskyldiga när det gäller varuskatten på choklad- och konfektyrvaror. Till olägenheterna med den tidigare lagda betalningen av varuskatt kommer enligt förbundet likviditetseffekterna av att betalningen av varuskatt tidsmässigt samordnas med betalningen av mervärdeskatt. De likviditetsmässiga påfrestningarna på företagen ökar momentant jämfört med nuläget, då inbetalningen av mervärdeskatt och varuskatt är åtskilda i tiden. Företagen är enligt förbundet mer betjänta av att betalningarna sprids över hela månaden. Att samla alla avgifts- och skattebetalningar till en enda dag i månaden kan för speciellt mindre företag bli besvärande.

Även *Svensk industriförening* påtalar att förslagen hårt drabbar den mindre och medelstora choklad- och konfektyrindustrin.

När det gäller utredningens förslag om en förkortning av *kredittiderna* för skatt på *bensin* avstyrks detta av *bilindustriföreningen* och *Svenska petroleum institutet*, SPI. *Stockholms handelskammare* anser att de av utredningen föreslagna övergångsreglerna i dessa avseenden behöver göras generösare. SPI föreslår att, om utredningens förslag trots allt genomförs, kredittiderna avtrappas under en femårsperiod i stället för den av utredningen föreslagna tvååriga ikraftträdandeperioden.

RSV avstyrker däremot bestämt den av utredningen föreslagna successiva förkortningen av kredittiden för skatterna på bensin, eftersom en sådan förkortning leder till betydande administrativa svårigheter. Det medför enligt RSV ett alltför stort merarbete att för en kort period anpassa ADB-systemet för andra betalningstider än den vanliga.

8 Deklaration

När det gäller deklarationen har några remissinstanser riktat kritik mot att skattebeloppet i deklarationen skall rundas av till närmaste 10-tal kronor. Detta anses bl. a. ge upphov till tveksamhet när nettobeloppet slutar på 5 kronor. Regeln stämmer ej heller med ML:s reglering. Olika lösningar förespråkas. RSV anser att avrundning bör ske till närmast lägre hela krontal (= 70 § ML). *Kammarrätten i Stockholm* föreslår att avrundningen görs till närmast lägre tiotal kronor eller efter modell av andra punkten i 2 § lagen (1970: 1029) om avrundning av vissa öresbelopp.

JN anför om de föreslagna avrundningsreglerna:

För JN:s del är det inte någon fördel med sådana regler. I fråga om avgifter på mejeriområdet och området rörande prisutjämning för industrins råvarukostnader avräknas avgifterna direkt mot förekommande bidrag. Endast mellanskillnaderna regleras för varje period. Avrundningsreglerna innebär således att ytterligare ett moment i berörda hantering införs. Dessutom utnyttjas avgiftsbeloppen som statistiskt material, för vilket de exakta avgifterna är av stor betydelse. De föreslagna avrundningsreglerna bör i vart fall ändras så att skattebeloppet alltid avrundas nedåt till närmast tiotal kronor.

Utredningens förslag att deklarationerna skall innehålla mer uppgifter än f. n. har i huvudsak godtagits av remissinstanserna. JN anser dock att beskattningsmyndigheten bör kunna bestämma att alla uppgifter inte skall lämnas, något annat skulle medföra komplikationer vad gäller vissa prisregleringsavgifter.

Utredningen föreslår att deklarationen för reklamskatt för perioden maj–juni skall få lämnas den 20 augusti (i st. f. den 5 augusti), eftersom en samordning med ML:s regler ansetts lämplig. *Kammarrätten i Stockholm* anser till skillnad från utredningen att motsvarande regel bör införas för samtliga punktskatter. RSV anser däremot att undantaget för reklamskatten inte bör genomföras, eftersom det skulle fördyra hanteringen inom ADB-systemet. Av samma skäl avstyrker RSV att vissa särregler om deklarationstiden införs för de som lämnar deklaration för halvt eller helt år.

9 Skattebeslut

Utredningens förslag att förlänga tidsfristen för omprövning av beslut i ordinär ordning till tre år har tillstyrkts av några remissinstanser. Andra anser att tidsfristen bör vara densamma som för mervärdesskatten, dvs. sex år. Vissa branschorganisationer anser att nuvarande ordning med en ett-årsfrist bör bibehållas.

Kammarrätten i Stockholm anser att utredningens förslag bör godtas och anför:

Detta ger den skattskyldige möjlighet att under avsevärt längre tid än nu kunna få felaktigheter (t.ex. avseende betydande skattebelopp, som har påförts på grund av felberäkning av beskattningsvärden) rättade utan att dispenskäl eller – enligt förslaget – särskilda omprövningsskäl föreligger. Å andra sidan innebär förslaget att den skattskyldige riskerar att drabbas av talan under lång tid efter det att han normalt torde ha inrättat sig efter det faktiska läget. Enligt mervärdeskatteutredningens remissbehandling skall emellertid motsvarande beslutsfrist för mervärdeskatt vara sex år. Intresset av enhetlighet skulle tala för en motsvarande frist även för punktskatternas del. En sådan frist skulle emellertid i fråga om dessa skatter vara längre än som rimligen kan anses av behovet påkallad, särskilt som enligt punktskatteutredningens förslag ansökningstiden för särskild omprövning bestäms till sex år. Med hänsyn till intresset av att i normalfallet ovisshet inte råder längre än nödvändigt bör en sexårsfrist inte införas. Även om också den föreslagna treårsstiden synes väl lång bör den däremot kunna godtas.

Utredningen om säkerhetsåtgärder m.m. i skatteprocessen samt länsstyrelsen i Malmöhus län anser dock att omprövningstiden bör vara sex år. Länsstyrelsen anför:

Det kan vara av vikt i ett skattemål, gällande både reklamskatt och mervärdeskatt, att det får en enhetlig bedömning. Risk finns annars för att mervärdeskatt kan dömas ut för de sex åren, medan reklamskatten bara kan dömas ut för de tre åren i brist på efterbeskattningsgrund för åren fyra–sex. Mervärdeskatten skall då fastställas med andra belopp än om reklamskatten också kunde fastställts i nytt beslut, då reklamskatten ingår i beskattningsvärdet för mervärdeskatt. Om ett skattebeslut enligt LPP kunde omprövas under denna föreslagna längre tid, blir omprövning i särskild ordning ett onödigt instrument, såvida inte slutligt beslut meddelats.

Kemisk-tekniska leverantörförbundet och Sveriges industriförbund avstyrker dock att beslutsfristen förlängs, eftersom detta enligt förbunden skulle innebära svårigheter för de skattskyldiga, särskilt för de som är skattskyldiga till särskild varuskatt. Sveriges industriförbund anför:

Ur fiskal synpunkt är möjligheterna att rätta en felaktig beskattning väl tillgodosedda genom efterbeskattningsbeslut. Som regel torde nämligen ett felaktigt beskattningsbeslut bero på att den skattskyldige lämnat oriktiga eller otillräckliga uppgifter i deklarationen varför förutsättningarna för efterbeskattningsbeslut föreligger. Inom punktskatteområdet och kanske framför allt i fråga om den särskilda varuskatten är det ofta en mycket grannliga uppgift att avgöra om en produkt är skattepliktig eller ej. Detta visar bl. a. ett antal avgöranden som avsåg schampo. De ifrågakommande produkterna hade under en längre tid betraktats som icke skattepliktiga men efter kammarrättsavgörande ansågs produkterna i stället skattepliktiga.

Ett par remissinstanser motsätter sig utredningens förslag att när en deklaration kommer in för sent skatten skall anses fastställd till noll kronor och att ett särskilt beslut sedan erfordras för att bestämma skatten enligt

deklarationen. RSV anför att denna reglering som införts för mervärdeskatten där visat sig vara olämplig. RSV föreslår att regeln inte skall träda in förrän förseningen uppgår till 5 dagar. Denna tidsgräns motsvarar den nuvarande gränsen för när förseningsavgift påförs. *Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län* anser att reglerna bör utformas så att skatten anses fastställd till noll kronor till dess att deklarationen inkommit.

Kammarrätten i Stockholm anför att det är önskvärt att terminologin i fråga om olika beslutstyper klarläggs. Kammarrätten anför:

Det bör i vart fall framgå att uttrycket nytt beslut inte är att uppfatta som en teknisk term utan endast avser att åskådliggöra möjligheten för beskattningsmyndigheten att under den ordinära perioden ompröva sina tidigare beslut ett i princip obegränsat antal gånger i den mån de inte är slutliga. Kammarrätten sätter i fråga om det inte hade varit en fördel om uttrycket preliminärt beslut användes för de icke överklagbara men omprövningsbara skattebeslut som fattas under det ordinära förfarandet eventuellt i förening med en uttrycklig bestämmelse om att sådant beslut är exigibelt.

10 Efterbeskattning, extra ordinär prövning

De remissinstanser som har yttrat sig har tillstyrkt förslagen till ändringar vad gäller förutsättningar för efterbeskattning och införandet av en möjlighet att pröva besvär i extra ordinarie ordning.

Kammarrätten i Stockholm och RSV avstyrker dock förslaget att beskattningsmyndigheten skall pröva besvär i extra ordinarie ordning. RSV anför:

Förslaget innebär, såsom utredningen själv påpekar, ett brott mot instansordningens princip. RSV anser att det måste finnas utomordentligt starka skäl för att man skall slå undan denna princip som är en av hörnpelarna i den svenska processuella rättsordningen. Det är inte välbetänkt att skapa procedurregler som tillåter litis pendens, dvs. att en rättssak blir föremål för prövning samtidigt hos två olika beslutsmyndigheter. Enligt RSVs uppfattning är det synnerligen olämpligt att skatten för en beskattningsperiod samtidigt kan prövas av kammarrätt och beskattningsmyndighet. Utredningen anför (s. 150) att det i dessa situationer får ankomma på beskattnings- och besvärsmyndigheterna att för varje enskilt ärende samordna handläggningen på lämpligt sätt. Det föreslagna regelsystemet hindrar däremot inte att de två myndigheterna låter bli att samordna handläggningen. Teoretiskt sett kan t. o. m. det extrema fallet inträffa att kammarrätten och beskattningsmyndigheten samtidigt meddelar beslut om skatten och att besluten är delvis motstridiga. I ett sådant fall uppkommer hart när olösliga problem om beslutens rättskraft.

RSV föreslår därför att det extraordinära rättsmedlet harmoniseras med motsvarande rättsmedel i TL och ML. Därvid bör det benämnas "besvär i särskild ordning".

11 Betalning av skatt

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län och *i Malmöhus län* ifrågasätter om utredningens förslag att betalning skall anses ha skett den dag då beloppet har bokförts på postgirot är lämpligt. Länsstyrelsen föredrar att samma system tillämpas som i fråga om mervärdesskatten, dvs. att betalning skall anses ha skett när inbetalningskort inkommit till postanstalt. *Kammarrätten i Stockholm* anser dock att praktiska skäl talar för den föreslagna lösningen som överensstämmer med nuvarande praxis.

Kammarrätten i Stockholm sätter i fråga om inte i klarhetens intresse och för att främja enhetlig rättstillämpning en bestämd tidsgräns bör fixeras i lagen för när tillkommande skatt skall betalas, t.ex. senast två månader från beslutet. *Kammarrätten* ifrågasätter i övrigt förslaget att beskattningsmyndigheten, när synnerliga skäl förekommer, skall få medge uppdelning av betalningen på olika betalningstillfällen. Enligt *kammarrätten* bör i och med att i fortsättningen hela arbetet med själva indrivningen skall ankomma på kronofogdemyndigheterna, det också kunna anföras att dem att i vanlig ordning över lag ta ställning till betalningsfrågorna.

I fråga om kostnaden för inbetalning av skatt anför *JN*:

I 5 kap. 2 § LPP föreslås att inbetalning av avgift skall ske utan kostnad för den avgiftsskyldige. Postgirots avgift för insättning på postgirot kommer således att i stället belasta beskattningsmyndigheten. *JN* vill påpeka att för prisregleringsavgifternas del innebär det att regleringsekonomi belastas av kostnaden i stället för de avgiftsskyldiga.

12 Anstånd

Utredningen föreslår att beskattningsmyndighetens möjligheter att medge anstånd med betalning av skatt preciseras, varvid ledning hämtas från 45 § ML. *Kammarrätten i Stockholm* och *RSV* anser att bestämmelserna bör helt motsvara reglerna i ML, som är hårdare eftersom där krävs "synnerligen ömmande omständigheter". *JN* påpekar att bestämmelserna om anstånd att lämna deklaration och med betalningen borde anpassas till varandra eftersom anstånd med att lämna deklaration även innebär anstånd med betalning av skatten.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län samt *skatteindrivningsutredningen* påpekar att utredningens förslag bör kompletteras med regler om att skatt för vilken betalningsanstånd har medgetts i huvudfallet bör få avräknas vid återbetalning av skatt. Regler av detta slag finns nu i UBL. *Skatteindrivningsutredningen* anför:

I likhet med vad som gäller enligt UBL (51 § andra stycket) bör även belopp som omfattas av anstånd få avräknas. Vid tillämpningen av en sådan bestämmelse bör beskattningsmyndigheten skilja mellan olika an-

ståndsfall. Avräkningsmöjligheten bör t. ex. inte utnyttjas i de fall anstånd har medgetts på grund av att den skattskyldige anfört besvär över beskattningsbeslutet och det kan antas att besvären kommer att bifallas (jfr RSV Du 1975: 8).

RRV och *skatteindrivningsutredningen* avstyrker utredningens förslag att anståndsränta skall utgå till den dag då beloppet betalas. Detta skulle enligt remissinstanserna leda till svårigheter vid indrivningen. *RRV* förordar att ränta tas ut endast till betalningsfristens utgång. Skatteindrivningsutredningen föreslår att räntan tas ut t.o.m. den dag då skattekravet överlämnas till indrivning.

13 Ränta och restavgift

Remissinstanserna har inte haft något att invända mot utredningens förslag att restavgift i princip skall påföras om skatten betalas efter förfallotiden och att ränta skall påföras då beskattningsmyndigheten beslutar om höjning av skatten efter den ordinarie deklarationstidens utgång.

RSV och *kammarrätten i Stockholm* motsätter sig dock utredningens förslag om att tidpunkten för skattebeslutet skall vara avgörande för om restavgift eller ränta skall tas ut i de fall när deklaration inte har lämnats och skönsbeskattning därför sker. Kammarrätten menar att med en sådan reglering kan beskattningsmyndigheten – genom att besluta i ärendet vid en tidigare eller senare tidpunkt – avgöra om restavgift skall utgå eller inte. Detta är enligt kammarrätten inte en godtagbar ordning. Kammarrätten avstyrker därför att restavgift utgår i detta fall. Enligt *RSV* gäller problemet mer hur man skall komma till rätta med skattskyldiga som konsekvent underlåter att deklarerat, så att dessa inte kommer i ett fördelaktigare läge än lojala skattskyldiga, inte bara punktbeskattningen utan även mervärdeskatten och den direkta skatten. Detta problem bör enligt *RSV* därför lösas gemensamt för hela skatteområdet och utredas närmare i annat sammanhang.

Flera remissinstanser anser att det av utredningsförslaget inte helt klart framgår om restavgift skall kunna tas ut på ränta.

Kammarrätten i Stockholm anser inte att tillräckliga skäl finns att ta bort den nuvarande möjligheten för beskattningsmyndigheten att i vissa fall avstå från ränta.

Kemisk-tekniska leverantörförbundet anser att ränteberäkningen enligt *LPP* liksom enligt *UBI*. bör begränsas till en tid av högst två år.

JN anser att ränta och restavgift på prisregleringsavgifter bör tillföras resp. regleringsområde.

14 Indrivning

Remissinstanserna har genomgående godtagit utredningens förslag att i princip helt lägga över indrivningsarbetet på kronofogdemyndigheterna. Detta har genomgående ansetts medföra en effektivisering av indrivningsarbetet. *Skatteindrivningsutredningen* anför:

En överflyttning av indrivningen till kronofogdemyndigheterna ligger helt i linje med SIU:s intentioner och tillstyrks därför. Som utredningen framhållit måste det ofta vara svårt för beskattningsmyndigheten att få en sådan överblick över gäldenärens ekonomiska situation som krävs för att indrivningsåtgärderna skall bli effektiva. I sammanhanget bör påpekas att man med nuvarande ordning löper risken att beskattningsmyndighet och kronofogdemyndighet handhar indrivning mot en och samma gäldenär utan att känna till varandras åtgärder. Förslaget innebär att indrivningsåtgärderna samordnas. Därmed ökar förutsättningarna för en effektiv indrivning.

Däremot har åtskilliga remissinstanser haft kritiska synpunkter på utredningens förslag att beskattningsmyndigheten normalt skall handha de avgifter som vanligen ligger på länsstyrelsen vid indrivning av skatt.

I fråga om *konkursansökan* och antagande av *ackordserbjudande* menar länsstyrelserna i *Södermanlands* och i *Göteborgs och Bohus län* och *skatteindrivningsutredningen* att samordningsskäl m. m. talar för att länsstyrelsen bör besluta i dessa ärenden även vad avser punktskatter.

Länsstyrelsen i Södermanlands län anför:

Enligt 62 § UBL ankommer det på länsstyrelsen att avgöra om konkursframställning skall göras och att besluta i ackordsärenden. Utredningen föreslår att dessa båda funktioner i fråga om punktskatter och prisregleringsavgifter skall utövas av beskattningsmyndigheten, riksskatteverket. Det torde röra sig om ett relativt litet antal fall när indrivning aktualiseras i fråga om punktskatter m. m. I regel är det fråga om företag, som blivit restförlorade även för skatter som faller inom länsstyrelsens ansvarsområde. Samordnings- och enkelhetsskäl talar för att avgöranden i fråga om konkursframställningar och ackordsärenden avseende punktskatter m. m. också skall ligga på länsstyrelsen. Länsstyrelsen har ett övergripande ansvar för näringslivet och sysselsättningen i länet. Ansvaret härför bör inte försvagas genom att angelägna frågor rörande företag som är på obestånd underställs annan myndighet. Länsstyrelsen bör självfallet styra samtliga konkurs- och ackordsärenden.

Skatteindrivningsutredningen anser dock att det skulle vara bättre att kronofogdemyndigheten i fråga om alla skatter och avgifter fick rätt att besluta om konkursansökan. Avgörandet här beror på ställningstagandet till ett förslag av företagsobeståndskommittén att flytta över rätten att besluta om konkursansökan i fråga om bl. a. skatt enligt UBL från länsstyrelsen till kronofogdemyndigheten (SOU 1979: 91).

Även RSV anser att det inte finns skäl att flytta över beslutanderätten

ifråga om konkursansökningar till länsstyrelsen. RSV anser däremot att den nuvarande ordningen att beskattningsmyndigheten beslutar om antagande av ackord inte bör ändras nu. Denna fråga bör enligt RSV närmare utredas och tas upp i ett annat sammanhang.

I fråga om avskrivning av skatt bör enligt *länsstyrelserna i Södermanlands län, i Göteborgs och Bohus län* och i *Malmöhus län* beslut fattas av länsstyrelse och inte av kronofogdemyndighet som utredningen föreslagit. Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län anför:

Det bör i princip ankomma på uppdragsgivande myndighet att granska och besluta om avskrivningar av fordringar som överlämnats för indrivning. I vart fall är det inte lämpligt, att verkställande myndigheten själv helt avgör när indrivningsåtgärder skall upphöra och när därför avskrivning skall ske. Ett sådant förfarande avviker också från vad som gäller för månadsräkningsmedel i allmänhet. Länsstyrelsen beslutar om avskrivning beträffande flera olika skatter och avgifter. Av praktiska skäl kan därför avskrivningsbesluten i fråga om punktskatter och prisregleringsavgifter överlåtas på länsstyrelsen. Det förhållandet, att det är fråga om ett jämförelsevis litet antal ärenden och om gäldenärer som i allmänhet också har andra skatte- och avgiftsskulder, för vilka avskrivningsprövning skall ske, talar för en sådan lösning.

RSV och skatteindrivningsutredningen tillstyrker dock utredningens förslag att kronofogdemyndigheten skall besluta om avskrivning. Skatteindrivningsutredningen anför att förslaget visserligen innebär en avvikelse i förhållande till vad som i allmänhet gäller beträffande månadsräkningsmedel, men att det ändå är den lösning som ligger närmast till hands. En motsvarande ordning har valts beträffande felparkeringsavgifter.

Utredningens förslag att beskattningsmyndigheten skall besluta om avkortning av skatt tillstyrks av *skatteindrivningsutredningen*. RSV anser emellertid att det är lämpligare att länsstyrelsen beslutar om avkortning av skatt. RSV anför:

Beslut om avkortning är till sin natur enbart ett beslut om en bokföringsåtgärd till följd av ett bakomliggande materiellt beslut. RSV förordar följande beslutsordning som överensstämmer med den ordning som finns i fråga om direkt skatt och mervärdeskatt. Beskattningsmyndigheten räknar om skatten för en redovisningsperiod på grund av ett beslut av beskattningsmyndigheten själv, kammarrätt, regeringsrätten eller eventuellt regeringen. Om skatten för samma period ligger för indrivning hos kronofogdemyndigheten lämnar beskattningsmyndigheten över omräkningsbeslutet till kronofogdemyndigheten som upprättar förslaget till beslut om avkortning. Kronofogdemyndigheten överlämnar förslaget till länsstyrelsen som fattar det formella beslutet om avkortning.

I fråga om s. k. konsultansmaning anser RSV, *skatteindrivningsutredningen* och *länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län*, till skillnad från utredningsförslaget, det lämpligt att länsstyrelsen handlägger sådana ärenden, eftersom detta gäller för andra skatter. Skatteindrivningsutredningen,

som håller på med en allmän översyn av dessa regler, anför att det snarare torde vara regel än undantag att den som är restförd för punktskatter samtidigt resterar med andra skatter. I sådana fall får förslaget den konsekvensen att kronofogdemyndigheten måste göra anmälan hos två myndigheter. Dessa myndigheter skall sedan på var sitt håll vidta åtgärder för att få gäldenären betalningsanmanad genom beskickning och konsulat. En sådan ordning kan enligt skatteindrivningsutredningen inte tillstyrkas.

I fråga om redovisningsordningen för indrivna medel delar remissinstanserna utredningens uppfattning att det är lämpligt att redovisningen sker som för andra skatter, dvs. som månadsräkningsmedel. *Länsstyrelserna i Göteborgs och Bohus län* och i *Södermanlands län* samt *skatteindrivningsutredningen* påpekar dock att denna ordning förutsätter medverkan av länsstyrelse. Skatteindrivningsutredningen framhåller dock att den föreslagna redovisningsordningen utan hinder kan genomföras hos de kronofogdemyndigheter som har anslutits till REX-systemet.

JN påpekar att varje prisregleringsavgift skall användas till visst särskilt ändamål. Det är därför enligt JN av stor vikt att vid redovisningen av indrivningsåtgärder, eller i samband med utdelning i konkurs av kronofogdemyndigheten bevakad fordran, varje avgift redovisas för sig och inte sammanblandas med varandra eller med skatter. RSV framhåller dock att månadsräkningsmetoden varken medger direkt redovisning till jordbruksnämnden eller att uppgift om hur mycket som influtit på varje medelsslag lämnas. Däremot kan årligen ges uppgift om det sammanlagda indrivningsbeloppet avseende prisregleringsavgifter, som kronofogdemyndigheterna redovisar varje månad. Vid avvägningen mellan användningen av månadsräkningssystemet och en annan redovisningsmetod som tillgodoser ett behov av detaljerade uppgifter om influtna belopp måste enligt RSV därför beaktas det merarbete och kostnad som denna uppläggning förorsakar. Fördelarna med att hantera prisregleringsavgifterna som månadsräkningsmedel är så stora för kronofogdemyndigheterna att RSV hemställer att mottagarens verkliga behov av den information som lämnas vid återrapportering nog övervägs.

Skatteindrivningsutredningen anser att det bör införas en regel om den senaste tidpunkt när ett skattekrav skall överlämnas för indrivning. Vidare bör enligt utredningen de föreslagna reglerna om solidaransvar (5 kap. 17 § LPP) kompletteras med en regel om skattskyldighet för delägare i handelsbolag. Däremot avstyrker skatteindrivningsutredningen regler som begränsar dödsbodelägares ansvar för obetald skatt. Utredningen anför att rättsläget när det gäller dessa frågor är oklart efter de ändringar som 1981 gjorts i ÄB av de allmänna bestämmelserna om den dödes skulder. Utredningen förklarar att man skall ta upp frågan i sitt fortsatta arbete.

15 Skattekontroll

Remissinstanserna anser att förslaget att harmonisera kontrollbestämmelserna för punktskatter och prisregleringsavgifter med reglerna i ML och TL medför betydande fördelar. RSV och JN anför dock att de föreslagna bestämmelserna om deklarationsgranskning och skatterevision bör arbetas in i ett gemensamt kapitel i den nya förfarandelagen.

Utredningens förslag att efter förebild av TL införa ett särskilt besöksinstitut avstyrks av RSV och *utredningen om säkerhetsåtgärder i skatteprocessen*. RSV anför att antalet skattskyldiga till punktskatt är väsentligt lägre än antalet skattskyldiga till de andra skatterna. För närvarande föreligger en avsevärt högre revisionsfrekvens hos de punktskatteskyldiga (ett besök vartannat eller vart tredje år) jämfört med de skattskyldiga på inkomst- och mervärdeskatteområdena (ett besök vart trettionde till vart fyrtionde år). Det föreligger med en sådan revisionsintensitet enligt RSV inte alls samma behov av ett besöksinstitut på punktskatteområdet som när det gäller inkomsttaxeringen. RSV pekar vidare på att punktskatteadministrationen, i motsats till administrationen av den direkta skatten, är centraliserad. Detta innebär att besök hos de punktskatteskyldiga i regel medför långa resor. Utredningen om säkerhetsåtgärder i skatteprocessen anser att de föreslagna bestämmelserna om kontrollbesök kan komma att komplicera kontakterna mellan myndigheterna och de skattskyldiga. Där- emot kan det enligt utredningen finnas behov av bestämmelser om mer summarisk fältkontroll hos skattskyldiga och andra än vad som revision i regel syftar till. Ett sådant s. k. kontrollbesök måste då få göras fastän den som skall kontrolleras inte lämnar sitt medgivande och även få avse kontroll av förhållanden, som kan antas vara av betydelse för annan persons beskattning.

Länsstyrelsen i Malmöhus län ansluter sig till reservanternas i utredningens förslag när det gäller att kunna använda tvångsmedel för att få in handling vid deklarationsgranskning. *Kammarrätten i Stockholm* anser dock att utredningsmajoritetens förslag i denna del bör följas.

RSV motsätter sig att de föreslagna reglerna om underrättelse i förväg om skatterevision införs i den nya förfarandelagen. RSV pekar på att sådana regler inte finns i TL och att vid integrerade revisioner således olika regler skulle komma att gälla för beslut om punktskatterevision och beslut avseende övriga skatteslag. RSV anför vidare:

Även om den skattskyldige i normalfallet blir underrättad om en förestående revision i relativt god tid, ligger det i kontrollens natur att det kan finnas anledning att inte underätta den som skall kontrolleras i alltför god tid. Det gäller t. ex. rörelser av mindre omfattning i vissa branscher där det skulle vara lätt att frisera eller ändra bokföringen. Ett oaviserat besök kan också vara värdefullt för att konstatera om viss tillverkning eller försäljning förekommer eller inte, vilket är särskilt aktuellt på punktskatteområdet.

Det är också olämpligt att underätta den skattskyldige i de fall det inte står klart att en beslutad revision verkligen kommer att bli utförd. På punktskatteområdet, där det ofta är fråga om långa resor, får revisorerna många uppdrag samtidigt och det inträffar inte sällan att en beslutad revision inte alls blir av. En revision bedöms kanske inte vara så angelägen att en ny tjänsteresa är motiverad och beslutet återkallas, vilket dock inte bör ske om den skattskyldige underrättas om beslutet.

Enligt RSVs mening bör frågan om hur den skattskyldige skall underrättas om ett beslut om revision lösas på samma sätt inom hela skatteområdet. Frågan torde också ligga inom ramen för det uppdrag att utarbeta en allmän kontrollag som givits till utredningen om säkerhetsåtgärder m. m. i skatteprocessen.

I fråga om revision av vägtrafikskatt anför *länsstyrelserna i Göteborgs och Bohus län* och i *Älvsborgs län* att de inte har personella resurser för att verkställa revision av vägtrafikskatt i den omfattning som utredningsförslaget förutsätter. *Länsstyrelsen i Södermanlands län* anser att i avvaktan på en aviserad översyn av den nuvarande administrationen av vägtrafikskatten samt vägtrafikskatteutredningens vidare överväganden några ändringar i fråga om revisionsbefogenheter m. m. inte bör genomföras.

16 Förhandsbesked

Flertalet remissinstanser är positiva till förslaget att utvidga möjligheterna att få förhandsbesked. *RSVs rättsnämnd* framhåller dock att utvidgningen kan skapa vissa svårigheter. Nämnden anför:

Nämnden är i och för sig positiv till en utvidgning av möjligheterna till förhandsbesked enligt de riktlinjer som utredningen föreslagit. Under begreppet beskattning kan emellertid inrymmas andra frågor än dem som utredningen angett. Det kan, förutom t. ex. skattekontroll- och revisionsfrågor, som bör falla utanför tillämpningsområdet, gälla utrednings- och bevisfrågor, som är faktorer som i ett beskattningsärende har betydelse för att bestämma skatten. Sådana frågor kan knappast besvaras genom förhandsbesked. Utredningen har pekat på svårigheter av sådan art vid bestämmande av beskattningsvärde. Svårigheter av liknande slag kan också uppkomma i andra fall.

Med hänsyn till den av utredningen använda terminologin – någon annan kanske är svår att finna med tanke på det avsedda tillämpningsområdet – skulle nämnden därför finna det vara av värde om i det slutliga lagstiftningsarbetet uttryckligen angavs de principer som bör gälla angående arten av frågor som kan göras till föremål för förhandsbesked. Närmast till hands ligger därvid med hänsyn till nämndens ställning som underinstans till regeringsrätten att nämndens arbete inriktas på rättsfrågor. Av betydelse vore också ett uttalande som gav nämnden relativt fria händer att efter de föreliggande omständigheterna avgöra om förutsättningarna för att meddela förhandsbesked är uppfyllda, (jfr prop. 1959: 3 s. 107).

Ett stort antal remissinstanser avstyrker däremot förslaget att ett lämnat förhandsbesked under vissa förutsättningar skall kunna återkallas. *Kemisk-tekniska leverantörsförbundet* anser dock att utredningens förslag att förhandsbesked skall få verkan tills vidare är bra och att det, mot denna bakgrund, är naturligt att verkan av ett sådant besked skall kunna upphävas. Förbundet anför vidare:

Samtidigt är det naturligtvis mycket väsentligt för en skattskyldig som har planerat sin marknadsföring och verksamhet i övrigt på basis av ett förhandsbesked inte med alltför kort varsel skall behöva ändra t. ex. produktionsplaner och marknadsföringsåtgärder. Enligt förbundet är det därför inte rimligt med en så kort tid som 6 månader för att upphäva ett förhandsbesked. Om detta förslag överhuvudtaget skall genomföras bör tiden sträckas ut till åtminstone 1 år.

Av de remissinstanser som är kritiska mot förslaget anför *RSVs rättsnämnd*:

Möjligheten att återkalla ett förhandsbesked skulle för skatterättens del vara en nyhet, som strider mot det mest fundamentala i förhandsbeskedsidéen, nämligen dess för en given tid bindande verkan, (jfr departementschefens uttalande i prop. 1959:3 s. 107). Vad den föreslagna återkallelsemöjligheten kan komma att innebära har inte närmare belysts av utredningen. Klart är dock att ordningen – förutom den enskildes otrygghet – skulle föra med sig en rad komplikationer och frågor. Att det i lagtexten står att förhandsbeskedet *kan* återkallas kan inte gärna innebära att nämnden godtyckligt eller i oordnade former skulle kunna återkalla. Finns en återkallelsemöjlighet, som skall utnyttjas på grund av ändringar i rättsläget, kan inte nämnden bara återkalla något förhandsbesked som råkar komma under dess ögon. Av rättviseskäl (konkurrensneutralitetssynpunkt etc.) måste alla i samma läge behandlas lika, dvs. något bevakningssystem måste ordnas. Detta för med sig ett komplicerat klassificeringsarbete och mångårig registrering. När någon söker förhandsbesked är han skyldig att lämna sådana uppgifter som behövs för att förhandsbesked skall kunna lämnas. Någon sådan skyldighet har inte stadgats vid återkallelse. Återkallelse har i realiteten minst lika stor betydelse som meddelande av förhandsbesked. Det synes därför från rättssäkerhetssynpunkt felaktigt att ett sådant beslut inte skall kunna överklagas. Något förbud har f. ö. inte intagits i lagförslaget. Särskilt svåra avvägningsfrågor uppkommer för nämnden när det gäller förhandsbesked som överprövats av regeringsrätten. En återkallelse skall ske därför att en bestämmelse skall ges en annan tolkning än den som ligger till grund för förhandsbeskedet. Hur en bestämmelse eller ett rättsfall skall tolkas kan det råda delade meningar om. Det torde därför vara uteslutet att återkalla ett förhandsbesked utan att den skattskyldige får tillfälle att yttra sig över en ifrågasatt återkallelse. Återkallelsevägen torde därför också föra med sig tidsutdräkt och förlängd ovisshet.

Flertalet remissinstanser anser att i stället den lösningen bör väljas att förhandsbeskedens giltighetstid begränsas. *Kammarrätten i Stockholm*, *RSV* och *Sveriges industriförbund* rekommenderar en begränsning av giltighetstiden till 2–3 år, övriga remissinstanser tar inte ställning till hur lång

tiden bör vara. *Lantbrukarnas riksförbund* anser att RSVs rättsnämnd bör kunna anförtros att i det enskilda fallet avgöra giltighetstiden. *Rättsnämnden* anser det lämpligt att tiden sätts till 3 år, med möjlighet för nämnden att i särskilda fall bestämma längre tid.

Kammarrätten i Stockholm, RSV och rättsnämnden anser att det inte är tillfredsställande att sekretessen för förhandsbesked skall gälla även gentemot beskattningsmyndigheten. Remissinstanserna förordar att frågan övervägs ytterligare. Rättsnämnden anför:

Nämnden vill här gärna betona utredningens påpekande att den nya sekretesslagen allmänt kan sägas ha medfört en hel del problem vad gäller hanteringen av sekretessfrågor som rör förhandsbesked. Dessa problem bör tas upp i ett större sammanhang. Utredningen framför önskemål om en intensifiering av RSVs publiceringsverksamhet. Nämnden vill med anledning härav påpeka att RSV redan i dag, inom ramen för gällande sekretesskydd, publicerar samtliga förhandsbesked som bedöms vara av allmänt intresse. Frågorna om sekretessens omfattning i ärenden om förhandsbesked bör som ovan sagts utredas ytterligare.

Länsstyrelsen i Malmöhus län och *statskontoret* delar reservanternas i punktskatteutredningen uppfattning att sekretesskyddet gentemot beskattningsmyndigheten bör slopas.

RRV anför att avgifter bör tas ut för förhandsbesked även när det gäller punktskatter och prisregleringsavgifter. *Kammarrätten i Stockholm* anser däremot att det är önskvärt att de skattskyldiga inte genom en höjd avgift avhålls från att söka förhandsbesked.

Några remissinstanser ställer sig tveksamma till förslaget att införa en möjlighet att få förhandsbesked i fråga om vägtrafikskatt. *Svenska åkeriförbundet* anser att det enda slag av ärende som kan aktualiseras är fråga om traktor skall anses vara jordbrukstraktor eller trafiktraktor, och detta är enligt förbundet inte någon rättsligt svår fråga. RSVs rättsnämnd ifrågasätter om det inte närmare bör utsägas i vilka frågor man främst anser det befogat att ge förhandsbesked. RSV anför:

RSV motsätter sig inte förslaget att bestämmelserna om förhandsbesked skall göras tillämpliga på vägtrafikskatt. Något större behov av förhandsbesked i frågor om vägtrafikskatt torde inte föreligga, men i vissa fall när det gäller frågor om t. ex. skattevikt, skatteklass, skattesats och återbetalning av fordonsskatt för utlandsresor kan det vara värdefullt för en skattskyldig att ha tillgång till förhandsbeskedsinstitutet.

RSV föreslår att en möjlighet införs även för *förbrukare av elektrisk kraft*, som enligt utredningsförslaget inte längre skall vara skattskyldiga, att erhålla förhandsbesked.

Kemisk-tekniska leverantörförbundet anser att det skulle vara till fördel om även allmänna ombudet fick rätt att söka om förhandsbesked.

17 Rättsnämnden

De flesta remissinstanser har godtagit att reklamskattenämnden och energiskattenämnden slopas och att RSVs rättsnämnd skall besluta om förhandsbesked beträffande alla punktskatter. Flera remissinstanser framhåller dock betydelsen av att rättsnämnden tillförs tillräcklig expertis i dessa frågor.

Kammarrätten i Stockholm, RSV, reklamskattenämnden, Svenska annonsörers förening och Sveriges industriförbund tillstyrker således förslaget. *Grafiska Industriförbundet* anser dock att mycket talar för att reklamskattenämnden bibehålls eller att rättsnämnden ges möjlighet att arbeta på ett sätt som liknar nämndens.

Reklamskattenämnden anför:

Reklamskatten är i vissa delar mera komplicerad än andra indirekta skatter. Möjligheten att erhålla förhandsbesked har därför visat sig ha stor betydelse och den har också utnyttjats i betydande utsträckning. Inget talar för att förhandsbeskedsärendena kommer att minska. Betydelsen av förhandsbesked hänger samman med svårigheterna att meddela beslut av mera allmängiltig räckvidd eller av normerande karaktär. De särskilda omständigheterna i det enskilda fallet är av helt avgörande betydelse. Detta medför att behovet av insikter i reklam och reklamskatt är påtagligt och nämnden har också en sammansättning med särskilt beaktande härav.

Nu antydda förhållanden har även bidragit till att nämnden förutom den primära uppgiften att avge yttrande i ärenden om förhandsbesked anlitas för att ge synpunkter på reklamskattefrågor av mera principiellt intresse, som på ett eller annat sätt aktualiserats för RSV som beskattningssmyndighet.

Nämnden har inte erfarit att kritik riktats mot den ordning som gäller för förhandsbesked om reklamskatt. Nämnden vill dock inte motsätta sig att reklamskatten inryms under ett för hela punktskatteområdet enhetligt förhandsbeskedsinstitut. Ett särskilt värde kan ligga i att det, som också föreslås, utformas i nära överensstämmelse med vad som gäller för mervärdeskatten.

En given förutsättning för att genomföra förslaget måste emellertid vara att effektiviteten och kvaliteten upprätthålls. Nämnden vill därför särskilt understryka nödvändigheten av att rättsnämnden utökas med ledamöter och suppleanter på sådant sätt att branschintressena och kunnandet om reklamskatten får en representation som kan bedömas som likvärdig med den som reklamskattenämnden besitter.

Rättsnämnden betonar att förslagen kommer att medföra en ökad arbetsbelastning på nämnden och att resursproblemen därför nogga bör övervägas. Nämnden anför vidare:

I viss mån kan kanske ett ökat personalbehov mötas med en ändring i vissa avseenden angående nämndens arbetsformer. Utredningen har särskilt betonat behovet av skyndsam handläggning när det gäller förhandsbesked angående reklamskatt. Det bör övervägas om inte denna typ av ärenden av enkel beskaffenhet och även andra liknande ärenden skulle

kunna avgöras av nämnden med ett mindre antal beslutande ledamöter. Nämnden vill här peka på de goda erfarenheter som arbetet i nämndsammansättning med ordförande och två ledamöter givit i vissa slag av dispensärenden angående direkt skatt.

Föreningen auktoriserade revisorer anser att förhandsbesked om prisregleringsavgifter inte som utredningen föreslagit bör meddelas av jordbruksnämnden utan av rättsnämnden, eftersom det är jordbruksnämnden själv som beslutar om avgiften.

RSV föreslår att också kilometerskattenämnden, som inrättades vid RSV 1979, avskaffas.

18 Besvär

Remissinstanserna har inte haft något att invända mot förslaget att förlänga besvärfristen vad gäller skattebeslut till två månader. *Kammarrätten i Stockholm* anför att de skäl, som har anförts för utsträckningen av fristen i fråga om punktskatterna, också talar för motsvarande ändring med avseende på vägtrafikskatt och överlastavgift. Kammarrätten sätter också i fråga om inte både beträffande punktskatterna, vägtrafikskatten, överlastavgiften samt i ML och taxeringslagen (1956: 623) tvåmånadersfristen av praktiska skäl bör införas även med avseende på besvär över förhandsbesked.

RSV motsätter sig utredningens förslag att allmänna ombudets besvärfrist skall räknas från delgivningsdagen. RSV anför:

Utredningen anför som motiv för förslaget att räkna allmänna ombudets besvärstid från delgivningsdagen, att det i vissa fall uppkommit svårigheter att fastställa beslutsdagen. RSV menar att det normalt är ställt utom allt tvivel vilken dag som är beslutsdagen, dvs. den dag då ett beslut meddelas. I vissa fall kan det uppkomma svårigheter att fastställa beslutsdagen på grund av att beslutsmyndigheten använder rutiner med automatisk databehandling. Av den anledningen är det svårt att ange vilken dag som debiteringen av slutlig skatt enligt uppbördslagen äger rum. I fråga om de nu aktuella besluten som anges i 8 kap. 1 § LPP torde det emellertid komma att anges en dag för beslutets meddelande. RSV anser därför att utredningens motivering för att räkna allmänna ombudets besvärstid från den dag då han blir delgiven inte är sakligt sett bärande.

Kammarrätten i Stockholm säger sig inte ha någon principiell invändning mot förslaget men menar att det kan vara tveksamt om det är praktiskt att införa delgivningstvång med avseende på allmänna ombudet beträffande ett så stort antal beslut som det här är fråga om.

I fråga om förslaget att besvär över förhandsbesked skall anföras direkt i regeringsrätten tillstyrker *Kammarrätten i Stockholm* detta mot bakgrund av den tidsvinst förslaget medför. *Generaltullstyrelsen* anför om besvärsoordningen:

Enligt generaltullstyrelsens mening är det med hänsyn till kravet på likformighet i lagstiftningen önskvärt att besvärshesvärsmåttbestämmelserna i tullagen såvitt angår förhandsbesked anpassas till den nu föreslagna lagstiftningen. För att undvika belastning hos regeringsrätten bör dock även övervägas att i stället införa den ordningen att talan mot riksskatteverkets, jordbruksnämndens och generaltullstyrelsens beslut i dessa ärenden alltid skall föras hos kammarrätt och att denna därvid skulle vara slutinstans. En kammarrättsdom bör kunna godtas som ett tillräckligt auktoritativt avgörande när det gäller förhandsbesked.

19 Beslutsregistrering

RSV och länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län anser inte att det, som utredningen föreslagit, finns något behov av att införa en särskild skattekatalog där beslut om punktskatter skall registreras. RSV påstår att den katalogföring som sker enligt TL har en rad rättsverkningar och att den därför är sakligt befogad. Den föreslagna katalogföringen för punktskatterna skulle dock inte få några som helst rättsverkningar. Den skulle enbart bli ett register över punktskattebeslut. RSV är i färd med att införa ett ADB-system som skall användas av RSV i arbetet med punktbeskattningen. Detta får till följd dels att beslutsregistreringen blir likartad för samtliga punktskatter för vilka RSV är beskattningsmyndighet, dels att besluten blir registrerade i ADB-systemet. Enligt RSV föreligger därför inte behov av att därutöver registrera skattebesluten. RSV pekar vidare på att en särskild katalogföring skulle medföra avsevärda merkostnader. *Kammarrätten i Stockholm* anser dock att katalogföringen förefaller påkallad av bl. a. ordnings- och rättssäkerhetsskäl. Det kan enligt kammarrätten inte anses tillfredsställande t. ex. att de första – fiktiva – besluten kommer till utan att föranleda en rimlig dokumentation som är ordnad på ett åtkomligt sätt. Bl. a. måste tidsangivelse för besluten göras.

1 Förslag till Lag om punktskatter och prisregleringsavgifter

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller för skatter och avgifter som tas ut enligt

1. lagen (1928:376) om skatt på lotterivinster, lagen (1941:251) om särskild varuskatt, lagen (1957:262) om allmän energiskatt, lagen (1961:372) om bensinskatt, lagen (1961:394) om tobaksskatt, lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, lagen (1972:820) om skatt på spel, lagen (1973:37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, kungörelsen (1973:717) om uppbörd m. m. av totalisatoravgift, lagen (1973:1216) om särskild avgift för oljeprodukter, bilskrotningslagen (1975:343), lagen (1977:306) om dryckesskatt, lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon, lagen (1978:144) om skatt på vissa resor, lagen (1982:691) om skatt på vissa kassetband, lagen (1982:1200) om skatt på videobandspelare, lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft,

2. lagen (1967:340) om prisreglering på jordbrukets område, lagen (1974:226) om prisreglering på fiskets område.

Har i författning som anges i första stycket eller i författning som utfärdats med stöd av sådan författning lämnats bestämmelse som avviker från denna lag gäller dock den bestämmelsen.

2 § I vägtrafikskattelagen (1973:601) och lagen (1972:435) om överlastavgift föreskrivs vilka bestämmelser i denna lag som gäller för vägtrafikskatt och överlastavgift. I utsädeslagen (1976:298) föreskrivs att vissa bestämmelser i denna lag skall gälla för växtförädlingsavgift.

3 § Lagen gäller inte för skatter och avgifter som skall tas ut enligt tullagen (1973:670). I sådana fall gäller dock 9 kap. 4 § i den utsträckning som framgår av författningarna som anges i 1 §.

4 § Vad som sägs i denna lag om skatt, skattskyldig eller beskattning gäller även avgift, avgiftsskyldig och uttag av avgift i motsvarande fall. Vad som sägs om vara gäller även annan nyttighet eller tjänst.

Bestämmelserna om skatt i denna lag skall, med undantag av bestämmelserna i 9 kap. 4 § första stycket, gälla för ränta och restavgift samt för särskild avgift.

Beskattningsmyndigheter

5 § Den myndighet som i första instans skall besluta om beskattning enligt denna lag (*beskattningsmyndighet*) är

1. riksskatteverket, när det gäller författningarna under 1 § första stycket 1,

2. statens jordbruksnämnd, när det gäller författningarna under 1 § första stycket 2, med undantag för de fall då riksskatteverket förordnats till

beskattningsmyndighet enligt lagen (1967: 340) om prisreglering på jordbrukets område, och

3. statens utsädeskontroll, när det gäller utsädeslagen (1976: 298).

Vid tillämpningen av denna lag i fråga om vägtrafikskatt avses med beskattningsmyndighet den länsstyrelse som anges i 3 § vägtrafikskattelagen (1973: 601) och i fråga om överlastavgift den länsstyrelse som anges i 8 § lagen (1972: 435) om överlastavgift.

6 § Beskattningsmyndigheten får anlita sakkunnig för beskattningsfrågor som kräver särskild sakkunskap. Den sakkunnige får ersättning av statsmedel med belopp som bestäms av beskattningsmyndigheten.

Allmänt ombud

7 § Hos beskattningsmyndigheten skall det finnas ett allmänt ombud som för det allmännas talan i sådana mål och ärenden som myndigheten enligt denna lag har beslutat om i första instans. Ombudet skall också yttra sig i ärenden som avser förhandsbesked enligt 6 kap.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer förordnar det allmänna ombudet och ersättare för denne.

Skattskyldighet

8 § I denna lag förstås med

skattskyldig: den som är skattskyldig enligt de författningar som anges i 1 och 2 §§, eller enligt författningar som har utfärdats med stöd av dem.

skattskyldighetens inträde: vad som föreskrivs om detta i de författningar som anges i 1 och 2 §§, eller i författningar som har utfärdats med stöd av dem.

Beskattningsår

9 § Beskattningsår enligt denna lag utgörs av beskattningsåret enligt kommunalskattelagen (1928: 370). Om den verksamhet som redovisningen avser inte medför skattskyldighet enligt den lagen, utgörs beskattningsåret av kalenderåret. Förs i verksamheten räkenskaper som avslutas med årsbokslut, får dock räkenskapsåret utgöra beskattningsår om det sammanfaller med räkenskapsår som är tillåtet enligt bokföringslagen (1976: 125).

2 kap. Redovisning av skatt

Deklarationsskyldiga

1 § Den som är skattskyldig skall redovisa skatten till beskattningsmyndigheten genom att lämna deklARATION.

Efter föreläggande från beskattningsmyndigheten skall deklARATION lämnas även av den som skäligen kan antas vara skattskyldig.

Redovisningsperioder

2 § Skatteredovisningen i deklARATIONEN skall avse bestämda tidsperioder (*redovisningsperioder*).

Detta gäller dock inte i fråga om skatt på lotterivinster och totalisatoravgift, som skall redovisas för varje skattepliktig händelse.

Första stycket gäller inte heller för avgifter som tas ut enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 2 i den mån statens jordbruksnämnd föreskriver det.

3 § Redovisningsperioderna för skatt enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 1 anges i respektive skatteförfattning.

För avgifter enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 2 är kalendermånad redovisningsperiod om statens jordbruksnämnd inte föreskriver något annat.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får för sådana skattskyldiga som kan beräknas redovisa skatt med låga belopp medge att redovisningsperioden tills vidare skall vara halvt eller helt beskattningsår.

4 § För en skattskyldig som regelmässigt upprättar kortperiodiska bokslut får beskattningsmyndigheten medge att redovisningsperiod om en eller två månader förkortas eller förlängs med ett mindre antal dagar.

Redovisningsskyldighetens inträde

5 § Redovisningsskyldigheten inträder när affärshändelser, som grundar skattskyldighet, enligt god redovisningssed bokförs eller borde ha bokförts. Är den skattskyldige varken bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1976: 125) eller skyldig att föra räkenskaper enligt jordbruksbokföringslagen (1979: 141) inträder redovisningsskyldigheten samtidigt med skattskyldigheten. Detsamma gäller om skattskyldigheten inträder vid händelser som inte föranleder någon bokföringsåtgärd.

Vid försäljning mot kredit kan beskattningsmyndigheten, om principerna för den skattskyldiges bokföring föranleder det, medge att redovisningsskyldigheten inträder vid beskattningsårets utgång, dock inte senare än när betalning inflyter eller fordran diskonteras eller överläts.

Om en skattskyldig försätts i konkurs inträder redovisningsskyldighet för de affärshändelser för vilka skattskyldighet har inträtt före konkursutbrottet.

Till varje redovisningsperiod skall hänföras den skatt för vilken redovisningsskyldighet har inträtt under perioden.

Deklarationen

6 § Deklarationen skall för varje redovisningsperiod eller, i fall som avses i 2 § andra och tredje styckena, för varje skattepliktig händelse lämnas till beskattningsmyndigheten. Den som hos beskattningsmyndigheten är registrerad som skattskyldig skall lämna deklaration även för redovisningsperioder för vilka han inte har någon skatt att redovisa.

Statens jordbruksnämnd får föreskriva att deklarationen i stället skall lämnas till en sådan ekonomisk förening som avses i 1 a § lagen (1967: 340) om prisreglering på jordbrukets område. Vad som sägs om beskattningsmyndighet i föreskriften om deklarationstid i 8 § gäller då föreningen.

Deklarationen skall avges på heder och samvete samt upprättas på blankett enligt formulär som fastställs av beskattningsmyndigheten.

7 § Deklarationen skall ta upp beskattningsvärde, beskattningsvikt eller annan grund som gäller för beräkning av skatten, skattens bruttobelopp och yrkade avdrag samt skattens nettobelopp. Beskattningsmyndigheten får föreskriva att grunderna för skatteberäkningen, bruttobeloppen och de yrkade avdragen skall delas upp på särskilda poster om det behövs med hänsyn till föreskrifter i författningarna i 1 kap. 1 och 2 §§. Beskattningsmyndigheten får vidare föreskriva att deklARATIONEN skall innehålla uppgift om varulager.

I fråga om avgifter enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 2 får statens jordbruksnämnd besluta att uppgift enligt första stycket inte skall tas upp i deklARATIONEN.

Skattens nettobelopp skall i deklARATIONEN avrundas till närmast lägre hela kronotal.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva att till deklARATIONEN skall fogas en förteckning med uppgifter om de varor som omfattas av deklARATIONEN.

De deklARATIONSSKYLDIGA bör utöver vad deklARATIONSFÖRMULÄRET föranleder meddela de upplysningar som kan vara av betydelse för att skatten skall kunna bestämmas till ett riktigt belopp.

Deklarationstider

8 § Deklaration som avser skatt enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 1 skall ha kommit in till beskattningsmyndigheten inom den tid som anges i skatteförfattningarna.

I fråga om avgifter enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 2 bestämmer statens jordbruksnämnd deklARATIONSTIDEN.

9 § Är den deklARATIONSSKYLDIGE på grund av sjukdom eller någon omständighet som han inte kunnat råda över förhindrad att lämna sin deklARATION inom föreskriven tid, får beskattningsmyndigheten medge anstånd med att lämna deklARATIONEN.

Ansökan om anstånd skall ha kommit in till beskattningsmyndigheten senast den dag då deklARATIONEN skulle ha lämnats.

Ändras förutsättningarna för anståndet innan anståndstiden har gått ut skall anståndet omprövas.

Övriga bestämmelser

10 § Bestämmelserna i 47 § taxeringslagen (1956: 623) gäller i tillämpliga delar i fråga om vem som skall fullgöra deklARATIONSSKYLDIGHETEN för omynliga, dödsbon och andra.

11 § De deklARATIONSSKYLDIGA skall i skälig omfattning genom räkenskaper, anteckningar eller på annat lämpligt sätt sörja för att underlag finns för fullgörande av deklARATIONSSKYLDIGHETEN och för kontroll av deklARATIONEN. Handlingar som nu avses skall bevaras under sju år efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret har gått till ända.

I skatteförfattning eller bestämmelse som utfärdats med stöd därav föreskrivs i särskilda fall hur de deklARATIONSSKYLDIGA skall föra sina räkenskaper och bevara sina handlingar.

3 kap. Skattekontroll

Deklarationsgranskning

1 § När en deklaration har kommit in till beskattningsmyndigheten skall den granskas så snart som möjligt.

2 § Underlåter den deklarationsskyldige att lämna deklarationen i rätt tid eller är deklarationen ofullständig, kan beskattningsmyndigheten förelägga honom att lämna eller komplettera deklarationen. I ett sådant föreläggande får vite sättas ut.

3 § Beskattningsmyndigheten får om det behövs för skattekontrollen förelägga den deklarationsskyldige lämna upplysningar utöver deklarationen samt prov och beskrivning på varor som används, säljs eller tillhandahålls på annat sätt i verksamheten. I ett sådant föreläggande får vite sättas ut.

Beskattningsmyndigheten får vidare förelägga den deklarationsskyldige att förete alla handlingar som behövs för kontroll av deklarationen, såsom kontrakt, kontoutdrag, räkningar och kvitton.

4 § Om den som granskar en deklaration finner att uppgifter i den bör kontrolleras genom avstämning mot räkenskaper, anteckningar eller andra handlingar får han efter överenskommelse med den deklarationsskyldige göra en sådan avstämning vid besök hos denne eller annars vid personligt sammanträffande. Överenskommelse får även träffas om besiktning av lokaler, inventarier, lager, tillverkningsprocesser eller annat som är av betydelse för skattekontrollen.

5 § Bestämmelserna i 3 och 4 §§ gäller även den som kan antas vara deklarationsskyldig liksom den som utan att vara deklarationsskyldig tillverkar, bearbetar, säljer eller distribuerar skattepliktiga varor eller idkar handel med varor, som används vid framställning av skattepliktiga varor. Bestämmelserna gäller också den som bedriver förmedlingsverksamhet eller annan verksamhet av sådan beskaffenhet att uppgifter som behövs för skattekontrollen kan hämtas ur anteckningar eller andra handlingar som förs i verksamheten.

6 § Bestämmelserna i 50 § 1 och 3 mom. taxeringslagen (1956: 623) om rätten att ta del av uppgifter gäller i fråga om uppgifter i deklarationer och andra handlingar som har avlämnats till ledning för beslut om skatt enligt denna lag eller har upprättats eller för granskning omhändertagits av en myndighet vid skattekontroll.

Handlingar som avses i första stycket skall förvaras hos beskattningsmyndigheten under sju år efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret har gått till ända, om inte regeringen föreskriver annat.

Skatterevision

7 § Beskattningsmyndigheten får företa skatterevision för att kontrollera att deklara-tions- och uppgiftsskyldigheten fullgjorts riktigt och fullständigt eller för att på annat sätt få upplysning till ledning för beslut om skatt. I

fråga om vägtrafikskatt får även riksskatteverket företa skatterevision. Skatterevision som avser växtförädlingsavgift företas av lantbruksstyrelsen. Skatterevision får företas hos den skattskyldige och hos den som avses i 5 §.

Beskattningsmyndigheten beslutar om skatterevision. Beslut om skatterevision som avser vägtrafikskatt får meddelas även av riksskatteverket efter samråd med beskattningsmyndigheten. I fråga om skatterevision som avser växtförädlingsavgift beslutar lantbruksstyrelsen.

8 § I ett beslut om skatterevision skall en särskild tjänsteman förordnas att verkställa revisionen. Om revisionen skall verkställas av flera tjänstemän, skall sådana förordnanden utfärdas för var och en av dem.

9 § Skatterevisionen får verkställas hos den vars verksamhet skall granskas eller på annan plats. Om räkenskaper och andra handlingar skall granskas på annan plats än där de förvaras, skall de mot kvitto överlämnas till den som skall verkställa revisionen.

Den som beslutar om skatterevision får, när det behövs, bestämma tid och plats för revisionen.

10 § Skatterevisionen skall såvitt möjligt ske på sådant sätt och på sådan tid att den inte hindrar verksamheten för den hos vilken revisionen sker.

11 § Vid skatterevision får granskning ske av räkenskaper, anteckningar och andra handlingar som rör verksamheten. Även handlingar som hör till den löpande redovisningsperioden får granskas. Den som verkställer revisionen har rätt att omedelbart få del av de handlingar som skall granskas. Han får vidare begära prov på varor som används, säljs eller tillhandahålls på annat sätt i verksamheten. Han får även granska varulager, inventarier, fordon, särskild räknarapparatur, mätapparatur och tillverkningsprocesser. Han får också prova särskild räknarapparatur och mätapparatur.

Beskattningsmyndigheten får besluta att kassainventering får göras vid revisionen.

12 § Den hos vilken revisionen sker skall lämna tillträde till de lokaler, upplagsplatser och andra utrymmen som används i hans verksamhet. Han skall också lämna upplysningar och på annat sätt lämna det biträde som krävs för att kontrollåtgärder enligt 11 § skall kunna vidtas.

13 § Underlåter någon att fullgöra vad som åligger honom enligt 12 § får den som beslutat om revisionen förelägga honom att vid vite fullgöra sina åligganden.

14 § Den som verkställer skatterevisionen får ta del av handlingar som är av betydelse för revisionen även om den hos vilken revisionen sker har att iakttä tystnad om deras innehåll. På framställning av denne får dock länsrätten, när det finns särskilda skäl, besluta att sådana handlingar skall undantas från revisionen. Detsamma gäller om den hos vilken revisionen sker i annat fall anser att en handling skall undantas från revisionen med hänsyn till att särskilda skäl kan åberopas för att dess innehåll inte kommer till någon annans kännedom.

Framställning som avses i första stycket prövas av länsrätten i det län där den, hos vilken revisionen sker, är bosatt.

15 § Den myndighet som beslutat om skatterevision skall snarast lämna meddelande om resultatet av revisionen till den hos vilken revisionen skett och lämna denne tillfälle att yttra sig om det behövs.

4 kap. Skattebeslut, efterbeskattning, m. m.

Skattebeslut

1 § Beskattningsmyndigheten skall besluta om skatten för varje redovisningsperiod eller, i fall som avses i 2 kap. 2 § andra och tredje styckena, för varje skattepliktig händelse.

2 § Har den skattskyldiges deklaration kommit in till beskattningsmyndigheten inom den tid som anges i 2 kap. 8 § eller inom den tid som anges i ett beslut om anstånd med att lämna deklarationen, anses skatten beslutad till det deklarerade beloppet.

Har deklarationen inte kommit in till beskattningsmyndigheten inom den tid som anges i första stycket, anses skatten beslutad till noll kronor. Kommer deklarationen därefter in till beskattningsmyndigheten anses skatten beslutad till det deklarerade beloppet, om ett nytt beslut inte har meddelats enligt 3 §.

Underrättelse om ett beslut enligt första eller andra stycket behöver inte lämnas.

3 § Beskattningsmyndigheten skall meddela nytt beslut om skatten, om deklarationsgranskning, skatterevision eller något annat förhållande ger anledning till det. Sådant beslut skall också meddelas om den skattskyldige begär det. Av det nya beslutet skall framgå att den skattskyldige kan få ett slutligt beslut enligt 5 §.

Nytt beslut får inte meddelas senare än tredje året efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret har gått till ända eller den skattepliktiga händelsen har inträffat.

Beskattningsmyndigheten är inte skyldig att meddela nytt beslut, om begäran från den skattskyldige om sådant beslut har kommit in till myndigheten senare än två månader före utgången av den tid som anges i andra stycket.

4 § Efter utgången av den tid inom vilken deklarationen för den sista redovisningsperioden under beskattningsåret skall lämnas får sådan ändring av beslutad skatt som berör mer än en redovisningsperiod under beskattningsåret hänföras till den sista redovisningsperioden under beskattningsåret.

Första stycket gäller inte om slutligt beslut har meddelats för någon redovisningsperiod under beskattningsåret.

5 § Slutligt beslut om skatten skall meddelas om den skattskyldige eller allmänna ombudet begär det inom den tid som anges i 3 § andra stycket. Har beslut enligt 3 § meddelats, får slutligt beslut om skatten också meddelas om den skattskyldige begär det inom två månader från den dag då han fått del av beslutet eller om allmänna ombudet begär det inom två månader från den dag då beslutet meddelades. Föreligger särskilda skäl får slutligt beslut meddelas inom den tid som anges i 3 § andra stycket även om den skattskyldige eller allmänna ombudet inte har begärt det.

Har slutligt beslut meddelats för en viss redovisningsperiod får beslut enligt 3 § eller 5 § första stycket inte meddelas för samma period.

6 § Kan skatten inte beräknas tillförlitligt med ledning av deklaration eller annan föreliggande utredning skall den beräknas efter skälig grund.

Efterbeskattning

7 § Har den skattskyldige

1. i deklaration eller på annat sätt lämnat oriktig uppgift till ledning för beskattningen,

2. lämnat oriktig uppgift i mål om skatt,

3. underlåtit att lämna deklaration eller infordrad uppgift eller

4. underlåtit att tillhandahålla begärt varuprov skall beskattningsmyndigheten besluta om efterbeskattning om den oriktiga uppgiften eller underlåtenheten medfört att skatt inte utgått eller utgått med för lågt belopp eller medfört att skatt återbetalats med för högt belopp.

8 § Efterbeskattning får inte ske om det skattebelopp som efterbeskattningen avser är att anse som ringa eller om det med hänsyn till omständigheterna framstår som uppenbart oskäligt att efterbeskattning sker. Avser efterbeskattningen flera redovisningsperioder under samma beskattningsår får efterbeskattning dock ske om det sammanlagda beloppet att efterbeskattas för perioderna inte är att anse som ringa.

9 § Bestämmelserna i 4 § tillämpas även vid efterbeskattning.

10 § Beskattningsmyndigheten får besluta om efterbeskattning sedan slutligt beslut om skatt har meddelats eller när tiden för att meddela nytt beslut har gått ut enligt 3 § andra stycket. Fråga om efterbeskattning skall väckas senast under sjätte året efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret har gått till ända eller den skattepliktiga händelsen har inträffat. Efterbeskattning på grund av uppgift i mål om skatt får dock ske inom ett år efter utgången av den månad då dom eller slutligt beslut i målet har vunnit laga kraft.

11 § Har den skattskyldige avlidit, skall efterbeskattningen påföras hans dödsbo. Beslut om sådan efterbeskattning får inte meddelas senare än andra året efter utgången av det kalenderår under vilket bouppteckningen efter den skattskyldige har lämnats in för registrering.

12 § Har den skattskyldige åtalats för skattebrott som avser skatt enligt de författningar som anges i 1 kap. 1 § första stycket 1, får efterbeskattning ske även efter utgången av de tider som anges i 10 och 11 §§. Detsamma gäller om efterbeskattning medför att den skattskyldige enligt 12 § skattebrottslagen (1971:69) är fri från ansvar för sådant brott. Beslutet om efterbeskattning får i sådana fall inte meddelas senare än under kalenderåret efter det då åtalet väcktes eller åtgärd som avses i 12 § skattebrottslagen vidtogs. Har den skattskyldige avlidit, får beslut om efterbeskattning av dödsboet inte meddelas senare än sex månader från dödsfallet. Efterbeskattning som har påförts efter åtal mot den skattskyldige skall undanröjas av beskattningsmyndigheten, om åtalet inte bifalls till någon del. Detta gäller dock inte om åtalet ogillas med stöd av 12 § skattebrottslagen.

Första stycket skall tillämpas också i fall då den som har företrätt en juridisk person åtalats för skattebrott som avser den juridiska personens skatt eller är fri från ansvar för sådant brott på grund av 12 § skattebrottslagen.

13 § Kan den skattskyldiges uppgifter inte läggas till grund för en tillförlitlig beräkning eller saknas uppgifter från den skattskyldige, får efterbeskattningen ske efter skälig grund.

Övriga bestämmelser

14 § Finner beskattningsmyndigheten att sådana beslut som avses i 3, 5 eller 7 § blivit uppenbart oriktiga på grund av skrivfel, räknefel eller annat sådant förbiseende skall myndigheten meddela beslut om rättelse.

15 § Det allmänna ombudet skall underrättas om innehållet i sådana beslut som avses i 3, 5 och 7 §§.

16 § I beslut om skatt enligt detta kapitel skall skattebelopp avrundas till närmast lägre hela kronantal.

5 kap. Betalning av skatt

Betalning

1 § Skatten för varje redovisningsperiod eller skattepliktig händelse skall vara inbetald senast den dag då deklarationen skall ha kommit in enligt 2 kap. 8 § eller, om anstånd har medgetts enligt 2 kap. 9 §, senast den dag då deklarationen skall lämnas enligt anståndsbeslutet.

För avgift enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 2 får statens jordbruksnämnd föreskriva att inbetalning skall ske vid annan tid än som anges i första stycket.

Skatt som har beslutats på annat sätt än enligt 4 kap. 2 § skall betalas inom den tid som beskattningsmyndigheten bestämmer. I sådana fall kan beskattningsmyndigheten, om synnerliga skäl föreligger, besluta att betalningen av skatten får delas upp på flera betalningstillfällen under högst ett år.

2 § Skatten betalas genom insättning på ett särskilt postgirokonto utan kostnad för den skattskyldige. Betalningen anses ha skett den dag då den har bokförts på det särskilda postgirokontot.

Skattebelopp som för en redovisningsperiod eller en skattepliktig händelse understiger 50 kronor skall inte betalas in.

Anstånd

3 § Är den skattskyldiges skattebetalningsförmåga nedsatt på grund av sjukdom eller någon annan omständighet som han inte kunnat råda över och föreligger det synnerligen ömmande omständigheter, kan beskattningsmyndigheten efter ansökan från den skattskyldige medge anstånd med betalningen av den skatt som förfaller till betalning närmast efter det att ansökan om anstånd har gjorts. Anståndet får avse hela skatten eller en del av den. Anståndstiden får bestämmas till längst ett år efter utgången av den månad då skatten förfaller till betalning.

Har den skattskyldiges ekonomiska förhållanden förändrats väsentligt sedan anståndet beviljades, skall anståndet omprövas.

4 § Har skyldighet att redovisa skatt för lager av skattepliktiga varor inträtt på grund av att den skattskyldige har upphört att vara registrerad hos beskattningsmyndigheten, får myndigheten medge anstånd med betalning av skatten om särskilda skäl föreligger. Anståndet får avse hela skatten eller en del av den. Anståndstiden får bestämmas till längst ett år efter utgången av den månad då skatten förfaller till betalning.

5 § Har besvär anförts över beslut om skatt kan den skattskyldige av beskattningsmyndigheten få anstånd med betalning av skatten. Bestämmelserna i 49 § 1, 2 och 3 mom. uppbördslagen (1953: 272) om anstånd vid besvär över beslut rörande taxering skall då tillämpas. Det som sägs om taxeringsintendent i uppbördslagen gäller då det allmänna ombudet.

Återbetalning

6 § Om den skattskyldige har betalat in skatten för en redovisningsperiod eller en skattepliktig händelse och den inbetalade skatten överstiger vad han enligt beslut av beskattningsmyndigheten, domstol eller annan besvärsmyndighet skall betala, skall det överskjutande beloppet återbetalas till den skattskyldige.

Överstiger avdragen för en redovisningsperiod skattens bruttobelopp för perioden, skall det överskjutande beloppet gottgöras den skattskyldige.

Utbetalning enligt första och andra styckena skall ske endast om beloppet uppgår till minst femtio kronor. Beloppet skall avrundas till närmast lägre hela krontal.

7 § Från överskjutande belopp enligt 6 § skall före utbetalning avräknas skatt som förfallit till betalning hos beskattningsmyndigheten. Skattebelopp som den skattskyldige har fått anstånd med att betala enligt 3 eller 4 § skall också avräknas.

Restavgift

8 § Restavgift skall tas ut om

1. det skattebelopp som har tagits upp i en deklaration inte betalas inom den tid som anges i 1 § första stycket,
2. skatten inte betalas inom den tid som har bestämts enligt 1 § tredje stycket.

9 § Har anstånd med betalning av skatten beslutats enligt 3, 4 eller 5 §, tas restavgiften ut endast på det skattebelopp som betalas sedan anståndstiden har gått till ända.

10 § Restavgiften är sex öre för varje hel krona av den skatt som inte har betalats, dock minst femtio kronor. Vid beräkningen av restavgiften skall avrundning ske till närmast lägre hela krontal.

11 § Bestämmelserna i 58 § 2 mom. uppbördslagen (1953: 272) om befrielse från restavgift gäller även beträffande restavgift för skatt enligt denna lag. Det som sägs om länsstyrelse i uppbördslagen gäller då beskattningsmyndighet.

Ränta

12 § Ränta skall tas ut på

1. skatt som avses i 1 § tredje stycket.
2. skatt som den skattskyldige fått anstånd med att betala enligt 5 § till den del skattebeloppet fastställts av besvärsmyndigheten.

I fall som avses i första stycket 1 tas räntan ut från den dag då skatten skulle ha betalats enligt 1 § första stycket till och med den dag då skatten skall betalas enligt beskattningsmyndighetens beslut. I fall som avses i första stycket 2 skall bestämmelserna om ränta i 49 § 4 mom. uppbördslagen (1953: 272) tillämpas. Räntan skall dock tas ut från den dag då skattebeloppet skulle ha betalats om anstånd inte medgetts till och med den dag då anståndstiden går ut.

13 § Ränta skall utgå på skatt som skall återbetalas enligt 6 § första stycket. Räntan utgår från den dag då skattebeloppet har betalats till och med den dag då det återbetalas.

14 § Räntan beräknas för visst kalenderår efter den högre av de räntesatser som gäller vid beräkning av ränta för det året enligt 69 § 1 mom. andra stycket uppbördslagen (1953: 272). För tid som infaller efter utgången av det år då skatten beslutas tillämpas dock den räntesats som gäller för det året.

Vid ränteberäkningen skall avrundning ske till närmast lägre hela kronotal. Räntebelopp under femtio kronor tas inte ut och återbetalas inte.

15 § Har beslut som föranlett ränta ändrats, skall ny beräkning av ränta göras. I fall som avses i 12 § första stycket 1 skall därvid för mycket påfordrad ränta återbetalas till den skattskyldige och i fall som avses i 13 § skall den skattskyldige betala tillbaka vad han uppburit för mycket.

Indrivning

16 § Betalas inte skatten i rätt tid och ordning skall den drivas in.

Bestämmelserna i uppbördslagen (1953: 272) om indrivning, avkortning, avskrivning och efterkrav gäller för skatt enligt denna lag. Beskattningsmyndigheten beslutar dock om avkortning och kronofogdemyndigheten om avskrivning av skatt. Införsel enligt 15 kap. utskönningsbalken får äga rum vid indrivning av skatten.

17 § Har någon, i egenskap av företrädare för skattskyldig som är juridisk person, uppsätligen eller av grov oaktsamhet underlåtit att betala in skatt i rätt tid och ordning, är han tillsammans med den skattskyldige betalningsskyldig för skatten.

Betalningsskyldigheten får jämkas eller efterges om det föreligger särskilda skäl.

Talan om att ålägga betalningsskyldighet enligt första stycket skall föras vid allmän domstol. Talan får inte väckas sedan den skattskyldiges betalningsskyldighet för skattebeloppet har bortfallit enligt lagen (1982: 188) om preskription av skattefordringar m. m. Hos den som har blivit ålagd betalningsskyldighet får indrivning ske i samma ordning som gäller för skatt.

Den som fullgjort betalningsskyldighet för skattebelopp enligt första stycket får söka beloppet åter av den skattskyldige.

Bestämmelsen i 4 § preskriptionslagen (1981: 130) gäller i fråga om regressfordran enligt tredje stycket.

18 § Besvär över beslut enligt denna lag inverkar inte på skyldigheten att betala den skatt som besväraren avser.

Åtgärder enligt denna lag skall verkställas även om det beslut som föranleder åtgärden inte har vunnit laga kraft. Att skatten av en domstol eller besvärsmyndighet har beslutats till lägre belopp än det allmänna ombudet yrkat eller medgett får dock inte föranleda återbetalning, om det allmänna ombudet anmält hinder mot det. I sistnämnda fall får beskattningsmyndigheten efter ansökan av den skattskyldige medge återbetalning, varvid bestämmelserna i 49 § 2 mom. sista stycket uppbördslagen (1953: 272) om ställande av säkerhet skall tillämpas.

6 kap. Förhandsbesked

1 § Beskattningsmyndigheten får efter ansökan av den som är skattskyldig eller avser att bedriva verksamhet eller vidta åtgärd som kan medföra skyldighet att betala skatt meddela förhandsbesked i frågor som rör beskattningen, om det är av vikt för sökanden eller för en enhetlig lagtolkning eller rättstillämpning. Förhandsbesked om vägtrafikskatt meddelas dock av riksskatteverket.

I fråga om skatteplikt för trycksak enligt lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam kan förhandsbesked också meddelas efter ansökan av den som avser att beställa en trycksak av en skattskyldig.

I frågor som rör beskattning enligt lagen (1957: 262) om allmän energiskatt kan förhandsbesked även meddelas efter ansökan av den som i större omfattning förbrukar eller avser att förbruka elektrisk kraft eller bränslen.

Ärenden hos riksskatteverket om förhandsbesked enligt denna lag skall avgöras av den särskilda nämnd som anges i 19 § taxeringslagen (1956: 623).

2 § Förhandsbesked skall sökas skriftligt hos den myndighet som enligt 1 § beslutar om förhandsbesked. Sökanden skall lämna de uppgifter som behövs för att förhandsbesked skall kunna lämnas. Myndigheten får begära varuprov av sökanden. Görs undersökning eller anlitas sakkunnig för att utreda en varus beskaffenhet, skall sökanden betala kostnaden för detta om myndigheten inte medger undantag.

3 § Finner myndigheten med hänsyn till ansökningens innehåll att förhandsbesked inte bör meddelas, skall ansökningen avvisas. Beslut om avvisning får fattas utan att det allmänna ombudet har yttrat sig över ansökningen.

4 § Ärenden om förhandsbesked skall handläggas skyndsamt.

5 § Ett förhandsbesked som har vunnit laga kraft är bindande för statsverket i förhållande till sökanden, om denne yrkar det. Förhandsbeskedet gäller skatt som redovisas efter det att beskedet har meddelats. Det får inte avse längre tid än tre år. Förhandsbeskedet upphör att gälla vid författningsändringar som påverkar den fråga som beskedet avser.

7 kap. Särskilda avgifter

1 § Har den som är skattskyldig i en deklaration eller ett annat skriftligt meddelande som avgetts till ledning för beskattningsmyndighetens beslut om hans skatt, lämnat en uppgift som befinns vara oriktig, skall han påföras en särskild avgift (*skattetillägg*). Skattetillägget är tjugo procent av det skattebelopp som inte skulle ha påförts om den oriktiga uppgiften hade godtagits. Detsamma gäller om den skattskyldige har lämnat en sådan uppgift i mål om skatt. I detta fall påförs dock inte skattetillägg, om uppgiften inte har prövats med hänsyn till att besvären kommit in för sent.

Har avvikelse från deklaration skett med stöd av 4 kap. 6 eller 13 §§, påförs den skattskyldige skattetillägg. Skattetillägget är tjugo procent av den skatt som till följd av uppskattningen påförs den skattskyldige utöver vad som annars skulle ha påförts honom. Till den del uppskattningen innefattar rättelse av en oriktig uppgift från den skattskyldige påförs dock skattetillägg enligt första stycket.

Har den skattskyldige inte lämnat deklaration och har skatt beslutats genom uppskattning enligt 4 kap. 6 eller 13 §§, påförs den skattskyldige skattetillägg. Skattetillägget är tjugo procent av den skatt som till följd av uppskattningen påförs den skattskyldige utöver den skatt som skulle ha påförts enligt de skriftliga uppgifter han lämnat till ledning för beskattningen. Till den del uppskattningen innefattar rättelse av en oriktig uppgift från den skattskyldige påförs dock skattetillägg enligt första stycket.

2 § Skattetillägg enligt 1 § tredje stycket skall undanröjas av beskattningsmyndigheten, om deklarationen kommer in inom en månad från den dag då den skattskyldige har fått del av beslutet om skattetillägg.

3 § Meddelande som har lämnats för en skattskyldig som är juridisk person skall vid tillämpningen av detta kapitel anses ha lämnats av den skattskyldige, om det inte var uppenbart att uppgiftslämnaren saknade behörighet att företräda den skattskyldige.

4 § Skattetillägg påförs inte i samband med rättelse av en felräkning eller en misskrivning, som uppenbart framgår av deklarationen eller ett annat skriftligt meddelande från den skattskyldige.

Skattetillägg påförs inte heller i den mån avvikelsen avser bedömning av ett skriftligt yrkande och avvikelsen inte gäller uppgift i sak.

Har den skattskyldige frivilligt rättat en oriktig uppgift, påförs inte skattetillägg.

5 § Har den som är deklarationsskyldig inte kommit in med deklaration vid den tidpunkt då deklarationen senast skulle ha lämnats, påförs han en särskild avgift (*förseningsavgift*). Förseningsavgiften är 100 kronor.

Förseningsavgiften är 200 kronor om den skattskyldige

1. anmanats att lämna deklaration men inte fullgjort denna skyldighet inom den tid som föreskrivits, eller

2. underlåtit att avge deklaration inom föreskriven tid för minst en av de tre närmast föregående redovisningsperioderna.

6 § Skattetillägg och förseningsavgift får helt efterges om felaktigheten eller underlåtenheten kan antas ha ett sådant samband med den skattskyldiges ålder, sjukdom, bristande erfarenhet eller därmed jämförligt förhål-

lande att den kan anses ursäktlig. Detsamma gäller om felaktigheten eller underlåtenheten framstår som ursäktlig med hänsyn till den oriktiga uppgiftens beskaffenhet eller annan särskild omständighet som rör annat än vad som sägs i första meningen.

Skattetillägg får helt efterges även när det belopp som kunde ha undandragits genom felaktigheten eller underlåtenheten är att anse som ringa.

Särskild avgift får inte påföras sedan den skattskyldige har avlidit. Har avgift ändå påförts, skall den efterges efter anmälan av dödsboet.

7 § Beskattningsmyndigheten prövar fråga om särskild avgift. Kammarrätten prövar dock, på talan av allmänna ombudet, fråga om skattetillägg på grund av oriktig uppgift i mål om skatt. Sådan talan får föras om den oriktiga uppgiften inte har godtagits efter prövning i sak eller inte har prövats i målet. Talan skall väckas inom ett år från utgången av den månad då domen eller det slutliga beslutet i målet har vunnit laga kraft.

Den skattskyldiges yrkande i fråga om särskild avgift skall utan hinder av vad som annars gäller om besvär prövas, om beslutet om skatten för den redovisningsperiod som avgiften avser inte har vunnit laga kraft. Detsamma gäller om det allmänna ombudet framställt ett sådant yrkande till förmån för den skattskyldige. Om yrkandet framställs först i domstol, kan domstolen förordna att målet om särskild avgift skall tas upp och vidare handläggas av beskattningsmyndigheten.

8 § Bestämmelserna om eftergift skall beaktas även om yrkande om detta inte har framställts, i den mån det föranleds av vad som har förekommit i ärendet eller målet om särskild avgift.

Beslutas ändring av tidigare beslut om skatt, skall även därav föranledd nedsättning i beslut om skattetillägg vidtas.

9 § Skattetillägg skall avrundas till närmast lägre hela kronor. Skattetillägg eller för en och samma redovisningsperiod utgående skattetillägg, som inte uppgår till femtio kronor, påförs inte.

10 § Bestämmelserna om särskild avgift i detta kapitel gäller inte i fråga om avgifter enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 2.

8 kap. Besvär

Ordinära besvär

1 § Beskattningsmyndighetens slutliga skattebeslut och beslut om efterbeskattning, anstånd med att lämna deklaration eller betala skatt, uppdelning av skattebetalning och återbetalning av skatt samt beslut om särskild avgift får överklagas av den skattskyldige och av det allmänna ombudet genom besvär hos kammarrätten.

Den skattskyldiges besvär skall ha kommit in till kammarrätten inom två månader från den dag då han fick del av beslutet. Allmänna ombudets besvär skall ha kommit in till kammarrätten inom två månader från den dag då beslutet meddelades.

2 § Länsrättens beslut om utdömande av vite får överklagas av den som har förpliktats utge vitet och av det allmänna ombudet genom besvär hos kammarrätten. Besvären skall ha kommit in inom tre veckor från den dag då den som klagat har fått del av beslutet.

3 § Ett beslut varigenom förhandsbesked har meddelats får överklagas av den skattskyldige, annan sökande och det allmänna ombudet genom besvär hos regeringsrätten.

Besvär av sökanden eller det allmänna ombudet skall ha kommit in inom en månad från den dag då den som klagar har fått del av förhandsbeskedet. Besvär av annan skall ha kommit in inom en månad från den dag då förhandsbeskedet meddelades.

4 § Beslut enligt 3 kap. 14 § och 4 kap. 2 och 3 §§ eller beslut om skatterevision, föreläggande av vite och avvisande av ansökan om förhandsbesked får inte överklagas.

5 § Besvär över kammarrättens beslut i mål som rör frågor som avses i 1 § första stycket eller som rör besvär i särskild ordning skall ha kommit in till regeringsrätten inom två månader från den dag då den som klagar har fått del av beslutet.

6 § Har en part överklagat ett beslut får även motparten överklaga beslutet, även om den för honom stadgade besvärstiden har gått ut. Motpartens besvär skall ha kommit in inom en månad från utgången av den tid inom vilken de först anförda besvären senast skulle ha anförts.

Återkallas eller förfaller på annat sätt den första besvärstalan, är även den senare besvärstalan förfallen.

Besvär i särskild ordning

7 § Den skattskyldige får anföras besvär i särskild ordning om tiden för omprövning enligt 3 § gått ut eller om ett slutligt beslut har meddelats enligt 5 §.

Detta gäller om någon av följande förutsättningar föreligger.

1. Skatten har beslutats i strid med bestämmelserna om vem som är skattskyldig eller om vad som är skattepliktigt.

2. Skatten har uttagits mer än en gång för samma händelse.

3. Skatten har beslutats till ett belopp som väsentligt överstiger vad som rätteligen bort utgå på grund av att den skattskyldige underlåtit att lämna deklaration eller infordrad uppgift, eller på grund av felaktighet i deklaration eller annan uppgift som han har lämnat eller i en uppgift eller handling som har legat till grund för en sådan deklaration eller uppgift.

4. Skatten borde ha beslutats till ett väsentligt lägre belopp på grund av någon annan omständighet eller något annat bevis som den skattskyldige åberopar.

Besvär enligt andra stycket 3 eller 4 får tas upp till prövning endast om den kan grundas på en omständighet eller ett bevis som det saknades kännedom om när skatten beslutades och det framstår som ursäktligt att den som söker rättelse inte i annan ordning har åberopat omständigheten eller beviset för att få rättelse.

8 § Besvär i särskild ordning får anföras senast under sjätte året efter utgången av det kalenderår under vilket beskattningsåret har gått till ända eller den skattepliktiga händelsen har inträffat.

9 § Besvär som anförts i särskild ordning prövas av kammarrätten. Har kammarrätten eller regeringsrätten beslutat om skatten för redovisningsperioden eller den skattepliktiga händelsen, skall regeringsrätten pröva besvären.

Regeringsrätten och kammarrätten får, om besvär som anförts i särskild ordning skall tas upp till prövning, förordna att målet skall tas upp och prövas av beskattningsmyndigheten.

10 § Vid fullföljd av talan mot beslut i anledning av besvär som anförts i särskild ordning, gäller vad som i detta kapitel i övrigt stadgas om besvär över beslut om skatt.

Gemensamma bestämmelser om besvär

11 § Det allmänna ombudet får föra talan till den skattskyldiges förmån. Han har då samma behörighet som den skattskyldige.

12 § Ändras efter besvär ett beslut om skatt därför att skatten eller ett avdrag hör hänföras till en annan redovisningsperiod än den som det överklagade beslutet avser, får ändring vidtas i beskattningen för annan redovisningsperiod. I fråga om överklagande av beslut om en sådan ändring gäller i tillämpliga delar vad som stadgas om överklagande av beslut om skatt.

13 § Beskattningsfrågor som behandlas av en förvaltningsdomstol får visas åter till beskattningsmyndigheten för ny behandling.

9 kap. Övriga bestämmelser

1 § Beskattningsmyndigheten skall föra register över vad som förekommer i ett skatteärende.

2 § Vite som föreläggs enligt denna lag skall bestämmas till ett belopp som med hänsyn till den skattskyldiges eller uppgiftsskyldiges ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att iakttä föreläggandet, dock lägst till femhundra kronor.

3 § Vite döms ut av länsrätten i det län där beskattningsmyndigheten är belägen. Har vite förelagts samtidigt med stöd av en bestämmelse i taxeringslagen (1956:623) döms vitet ut av den länsrätt som är behörig enligt den lagen. Har vite i annat fall samtidigt förelagts med stöd av denna lag och lagen (1968:430) om mervärdeskatt döms vitet ut av den länsrätt som är behörig enligt sistnämnda lag. Frågor om utdömande av vite prövas efter anmälan från beskattningsmyndigheten.

Om ändamålet med vitet har förfallit, då fråga om att döma ut vitet uppkommer, får vitet inte dömas ut. Ändamålet med vitet skall dock inte anses ha förfallit om vitesföreläggandet iakttagits först efter det att anmälan enligt första stycket kommit in till länsrätten.

Länsrätten får jämka vitesbeloppet.

Befrielse från skatt

4 § Föreligger synnerliga skäl kan regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer i särskilda fall medge nedsättning av eller befrielse från skatt, liksom återbetalning helt eller delvis av skatt.

Medges befrielse från eller nedsättning eller återbetalning av skatt får medgivandet avse även på skatten belöpande ränta och särskild avgift.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984 då lagen (1959: 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning skall upphöra att gälla.

2. Den gamla lagen gäller fortfarande i fråga om förhållande som hänförs till tiden före ikraftträdandet. Vid tillämpningen av denna bestämmelse och av bestämmelsen i punkt 1 skall dock iakttas vad som sägs i punkterna 3–12.

3. Inträder redovisningsskyldigheten tidigare enligt den nya lagen än enligt den gamla lagen, skall den nya lagen tillämpas först för redovisningsperiod som börjar eller för skattepliktig händelse som inträffar vid ikraftträdandet eller senare.

4. Skattskyldiga som efter ikraftträdandet skall lämna redovisning enligt 2 kap. 3 § tredje stycket för halvt eller helt beskattningsår får lämna en deklaration för tiden från ikraftträdandet till ingången av närmast följande beskattningsår.

5. De nya bestämmelserna i 2 kap. 11 §, 3 kap. 6 § andra stycket samt 4 kap. 4 och 9 §§ tillämpas i fråga om beskattningsår som börjar vid ikraftträdandet eller senare.

6. De nya bestämmelserna om beslut i 4 kap. med undantag för 4 och 9 §§ tillämpas på beslut som meddelas efter ikraftträdandet.

7. Vid beräkning av de tidsfrister för beslut som avses i 4 kap. 3, 5 och 10 §§ tillämpas bestämmelserna i 1 kap. 9 § om beskattningsår även för tid före ikraftträdandet.

8. I fall som avses i 5 kap. 4 § gäller den nya bestämmelsen om skattskyldigheten inträtt efter ikraftträdandet. Den nya bestämmelsen i 5 kap. 5 § tillämpas om besvär anförts efter ikraftträdandet.

9. De nya bestämmelserna om förhandsbesked i 6 kap. gäller inte för beslut i ärenden i vilka yttrande från reklamskattenämnden har avgetts före ikraftträdandet.

10. Yttrande från det allmänna ombudet i ärenden som avser förhandsbesked enligt 6 kap. skall inhämtas i sådana ärenden där ansökan från den skattskyldige kommit in efter ikraftträdandet och, såvitt gäller förhandsbesked i fråga om reklamskatt, också i ärenden som har kommit in före ikraftträdandet om yttrande från reklamskattenämnden inte dessförinnan har avgetts.

11. De nya bestämmelserna om besvär i 8 kap. tillämpas i fråga om beslut som meddelas efter ikraftträdandet.

12. Den upphävda lagen gäller fortfarande i fråga om skatt enligt stämpelskattelagen (1964: 308) och lagen (1983: 000) om tillfällig vinstskatt.

13. Förekommer i lag eller annan författning hänvisning till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag tillämpas i stället den nya bestämmelsen.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1928:376) om särskild skatt å vissa lotterivinster

Häri genom föreskrivs i fråga om lagen (1928:376) om särskild skatt å vissa lotterivinster¹

dels att 3 a och 5 §§ skall upphöra att gälla,

dels att rubriken och 2–4 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

Lag om skatt på lotterivinster

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §²

När vinst, som avses i 1 §, utbetalas eller utgives till vinnaren, skall lotteriets anordnare eller premieobligationernas utfärdare innehålla så stor del av vinsten, som motsvarar den stadgade skatten å densamma.

Skattskyldig är den som anordnar lotteri och den som utfärdar premieobligationer.

Skattskyldigheten inträder vid vinstdragningen eller, om denna har ägt rum före lottförsäljningens början, vid utgången av den tid som har bestämts för lottförsäljningen.

Med vinstdragning avses i fråga om vadhållning det förfarande, varigenom vinsterna bestäms.

3 §³

Det åligger anordnare av lotteri eller utfärdare av premieobligationer att inom viss tid, som regeringen bestämmer, efter det vinstdragning ägt rum, till statsverket redovisa den å vinstdragningen belöpande skatten.

Skatten skall redovisas i en deklaration som skall ha kommit in till beskattningsmyndigheten inom en månad från den skattepliktiga händelsen.

Därest lotteriets anordnare eller premieobligationernas utfärdare visar, att vinst icke blivit av vinnare lyftad inom den härför föreskrivna tid, äger anordnaren eller utfärdaren att av det inbetalda skattebeloppet återbetomma så mycket som belöper på denna vinst.

Om den skattskyldige visar att en vinnare inte har tagit ut sin vinst inom föreskriven tid eller att vinst har utfallit på en osåld lott, är den skattskyldige berättigad att få tillbaka den skatt som erlagts för vinsten. Beskattningsmyndigheten beslutar om återbetalning efter ansökan av den skattskyldige. Bestämmelserna om ränta i 5 kap. 13 §

¹ Senaste lydelse av

3 a § 1974: 856

5 § 1974: 856

² Senaste lydelse 1945: 407.

³ Senaste lydelse 1974: 856.

Nuvarande lydelse

Med vinstdragning avses i fråga om vadhållning det förfarande, varigenom vinsterna bestämmas.

Föreslagen lydelse

lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter gäller därvid inte.

4 §⁴

Har skatt icke erlagts eller erlagts med lägre belopp än som enligt riksskatteverkets beslut skall erläggas, skall verket anmana anordnaren av lotteriet att omedelbart inbetala felande belopp. Överstiger inbetalt belopp vad som enligt beslutet skall erläggas, äger anordnaren omedelbart återfå det överskjutande beloppet jämte ränta.

Bestämmelserna i 27–29 §§ lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning om ränta och restavgift äger motsvarande tillämpning på skatt enligt denna lag.

Regler för beskattningen finns i lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om lotterier som med stöd av lotterilagen (1982: 1011) kunnat påbörjas före den 1 juli 1984.

⁴ Senaste lydelse 1974: 856.

3 Förslag till

lag om ändring i lagen (1941: 251) om särskild varuskatt

Häri genom föreskrivs i fråga om lagen (1941: 251) om särskild varuskatt¹
dels att 3 a och 4 §§ skall upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 4 § skall utgå,
dels att 2, 5 och 6 §§ skall ha nedan angivna lydelse,
dels att i lagen skall införas tre nya paragrafer, 6 a, 6 b och 8 §§ och en
ny rubrik närmast före 5 § av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §²

Skattskyldighet inträder

a) för vara, som tillverkas inom riket, när varan av tillverkaren levereras till köpare eller tages i anspråk för vidare bearbetning; samt

b) för vara, som införes till riket av någon som blivit enligt 5 § registrerad såsom importör, när varan av denne levereras till köpare eller tages i anspråk för vidare bearbetning eller ock, vid avregistrering, ingår i hans lager.

Skattskyldiga äro

a) för vara, som tillverkas inom riket, tillverkaren; samt

b) för vara, som införes till riket av registrerad importör, denne.

Införes skattepliktig vara till riket av annan än registrerad importör skall skatt erläggas till tullmyndighet. Tullagen (1973: 670) gäller i fråga om skatten. Därjämte gäller 46 § lagen (1959: 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning.

Införs skattepliktig vara till riket av annan än registrerad importör skall skatt erläggas till tullmyndighet. Därvid gäller tullagen (1973: 670) och 9 kap. 4 § lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Riksskatteverket kan om synnerliga skäl föreligger medge att registrerad importör får vara skattskyldig för vara som tillverkas inom riket av annan för hans räkning.

Registrering, avdrag m. m.

5 §³

1. Den som ämnar bedriva tillverkning, som i 1 § första eller andra stycket avses, skall för registrering göra skriftlig anmälan till riksskatteverket minst fjorton dagar före tillverkningens påbörjande

Skattskyldig som avses i 2 § andra stycket a och som inte är befriad enligt 6 b § första stycket från skyldighet att lämna deklaration och betala skatt skall vara registrerad hos riksskatteverket.

¹ Lagen omtryckt 1960: 612.

Senaste lydelse av

3 a § 1973: 989

4 § 1 mom. 1960: 612

4 § 2 mom. 1971: 248

lagens rubrik 1975: 1406.

² Senaste lydelse 1981: 1314.

³ Senaste lydelse 1971: 248.

Nuvarande lydelse

med angivande av företagets namn och belägenhet, tillverkarens fullständiga namn och postadress, det eller de varuslag, tillverkningen är avsedd att omfatta, samt dagen för dess påbörjande.

Inträder ändring i förhållande, varom uppgift lämnats i anmälan, skall tillverkaren inom åtta dagar underrätta riksskatteverket därom.

2. Den, som ämnar yrkesmässigt till riket införa skattepliktig vara för försäljning till återförsäljare, må efter ansökan registreras hos riksskatteverket. Vad i 1 mom. stadgas angående anmälan för registrering skall äga motsvarande tillämpning i fråga om ansökan om registrering.

3. Ämnar tillverkare avbryta, återupptaga eller helt nedlägga rörelsen eller vill registrerad importör bli avregistrerad, skall anmälan om förhållandet göras till riksskatteverket minst åtta dagar i förväg med uppgift om dagen för avbrottet, återupptagandet, nedläggandet eller önskad avregistrering.

Föreslagen lydelse

Den som yrkesmässigt för in skattepliktiga varor till riket för att sälja dem till återförsäljare, kan om verksamheten är av större omfattning eller annars om det finns särskilda skäl registreras hos riksskatteverket.

6 §⁴

1. Tillverkare och registrerad importör skall insända deklaration till riksskatteverket senast femtonde dagen i andra månaden efter varje kalendermånads utgång. Deklaration skall innehålla uppgift om beskattningsvikten eller, i fråga om varor för vilka skatten utgår i förhållande till varuvärdet, beskattningsvärdet för de varor för vilka skattskyldighet inträtt under den kalendermånad deklarationen avser.

Om särskilda skäl därtill äro äger riksskatteverket föreskriva, att deklaration skall avse kalenderkvartal i stället för kalendermånad, i vilket fall deklaration skall insändas inom en månad efter varje kvartals ut-

Tillverkare och registrerade importörer skall lämna deklaration för varje kalendermånad. Deklarationen skall ha kommit in till riksskatteverket senast femtonde dagen i andra månaden efter varje kalendermånads utgång.

⁴ Senaste lydelse 1978: 123.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

gång. Riksskatteverket må ock, om särskilda skäl därtill äro, föreskriva att deklaration skall insändas inom annan tid än i det föregående är sagt, dock tidigast inom femton dagar och senast inom två månader efter utgången av den månad eller det kvartal deklarationen avser.

2. I deklaration som i 1 mom. avses må avdrag göras för varor, som

a) använts vid tillverkning som deklarationen avser och för vilka skattskyldighet tidigare inträtt;

b) utförts ur landet eller förts till svensk frihamn för annat ändamål än att förbrukas där eller lagts upp på tullager som inrättats för förvaring av proviant;

c) tillverkare eller registrerad importör återtagit i samband med återgång av köp eller vars försäljning förorsakat honom förlust på grund av bristande betalning från köparen;

d) försålts till den som enligt 7 § tullförordningen (1973:979) äger åtnjuta tullfrihet vid införsel av varor.

Avdrag som nyss sagts skall avse beskattningsvikten i fråga om varor för vilka skatten utgår efter vikt och beskattningsvärdet i fråga om varor för vilka skatten utgår i förhållande till varuvärdet.

6 a §

I deklaration får avdrag göras för skatt på varor, som

1. har förvärvats i beskattat skick för att användas vid tillverkning av skattepliktiga varor,

2. har förts ut ur landet eller till svensk frihamn för annat ändamål än att förbrukas där eller har lagts upp på tullager som har inrättats för förvaring av proviant,

3. har återtagits i samband med återgång av köp,

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4. har sålts med förlust för den skattskyldige, i den mån förlusten hänförs sig till bristande betalning från köparen.

5. har sålts till den som enligt 7 § tullförordningen (1973:979) kan få tullfrihet vid införsel av varor.

Avdrag enligt första stycket 4 får göras med belopp som svarar mot så stor del av skatten som förlusten visas utgöra av varans försäljningspris. Har sådant avdrag gjorts och inflyter därefter betalning skall redovisning åter lämnas för skatten på de varor som svarar mot det betalda beloppet.

Har avdrag gjorts för skatt på varor enligt första stycket 1, inträder åter skattskyldighet för varorna om de används för annat ändamål än skattepliktig tillverkning.

6 b §

Den skattskyldige är befriad från skyldigheten att lämna deklaration och betala skatt för tillverkning av choklad- och konfektyrvaror om denna och verksamhet som avses i 5 § andra stycket högst omfattar 500 kilogram skattepliktiga varor för beskattningsår.

Detta gäller dock inte om verksamheten för ett tidigare beskattningsår har omfattat varor överstigande 500 kilogram. I sådant fall får riksskatteverket medge befrielse om verksamheten fortsättningsvis kan beräknas omfatta skattepliktiga varor på högst 500 kilogram.

8 §⁵

Regler för beskattningen finns i lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

1. Denna lag träder i kraft, såvitt avser 6 a § den 1 januari 1984 då 6 § 2 upphör att gälla, och i övrigt den 1 juli 1984.

2. De nya bestämmelserna i 6 b § gäller i fråga om beskattningsår som börjar vid ikraftträdandet eller senare.

⁵ Förutvarande 8 § upphävd genom 1973:989.

7 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1967: 340) om prisreglering på jordbrukets område

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1967: 340) om prisreglering på jordbrukets område¹

dels att 11–13, 21, 24 och 34 §§ samt rubriken närmast före 33 § skall upphöra att gälla,

dels att 10, 17, 20, 21 b, 23, 33 och 34 a §§ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §

Avgift erläggs av

a) mjölkproducent för mjölk, grädde och ost som han levererar till annan än mejeri eller företagare som handlar med mjölk eller mejeriprodukter,

b) mejeri för mjölk, grädde, ost och torrmjölk och kondenserad mjölk, som *ej* levereras till annat mejeri,

c) annan tillverkare än mejeri för försåld margarinost,

d) annan företagare som handlar med mjölk eller mejeriprodukter än mejeri för mjölk, grädde och ost som mjölkproducent levererat,

e) *potatisproducent* för potatis som han levererar till *bränneri eller stärkelsefabrik*,

f) importör av socker och sockertillverkare för försålt socker,

g) kläckeri för levererade hönkycklingar av tamhöns,

h) fläskproducent för tamsvin som han levererar till slakt,

i) äggproducent för värphöns som han innehar.

Avgift erläggs av

a) mjölkproducent för *sådan* mjölk, grädde och ost som han levererar till annan än mejeri eller företagare som handlar med mjölk eller mejeriprodukter,

b) *innehavare av* mejeri för mjölk, grädde, ost, torrmjölk och kondenserad mjölk, som *inte* levereras till annat mejeri,

c) annan tillverkare än mejeri för försåld margarinost,

d) *sådan* annan företagare än *innehavare av* mejeri som handlar med mjölk eller mejeriprodukter för mjölk, grädde och ost som mjölkproducent *har* levererat,

e) *innehavare av* bränneri och stärkelsefabrik för potatis som han tagit emot,

f) importör av socker och sockertillverkare för försålt socker,

g) *innehavare av* kläckeri för levererade hönkycklingar av tamhöns,

h) fläskproducent för tamsvin som han levererar till slakt,

i) äggproducent för värphöns som han innehar.

Den som odlar potatis på en sammanlagd åkerareal av minst 0,5 hektar erlägger avgift för potatisen i förhållande till den odlade arealen.

¹ Lagen omtryckt 1981: 637.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §

Avgift som avses i 14 § *erlägges* till tullverket eller, om regeringen förordnar det, till jordbruksnämnden.

Avgift som *erlägges* till tullverket debiteras och *uppbäres* av verket i den ordning som gäller för tull. Även i övrigt gäller i sådant fall i tillämpliga delar vad som är föreskrivet om tull.

Avgift som erlägges till jordbruksnämnden fastställs och uppbäres i den ordning regeringen eller, efter bemyndigande av regeringen, nämnden bestämmer.

Vara för vilken avgift *erlägges* till jordbruksnämnden får, om nämnden *ej* medger annat, *utlämnas* endast mot bevis om att avgiften erlagts.

Avgift som avses i 14 § *erläggs* till tullverket eller, om regeringen förordnar det, till jordbruksnämnden.

Avgift som *erläggs* till tullverket debiteras och *uppbärs* av verket i den ordning som gäller för tull. Även i övrigt gäller i sådant fall i tillämpliga delar vad som är föreskrivet om tull.

Vara för vilken avgift *erläggs* till jordbruksnämnden får, om nämnden *inte* medger annat, *lämnas ut* endast mot bevis om att avgiften *har* erlagts.

20 §

Avgift som avses i 18 § *fastställs och uppbäres* av jordbruksnämnden eller den nämnden *bemyndigad*.

Föreligger avgiftsskyldighet får, om jordbruksnämnden *ej* medger annat, utförsel ske endast om bevis att avgiften erlagts visas för tullmyndigheten.

Avgift som avses i 18 § *betalas* till jordbruksnämnden.

Föreligger avgiftsskyldighet får, om jordbruksnämnden *inte* medger annat, utförsel ske endast om bevis att avgiften *har* erlagts visas för tullmyndigheten.

Om nämnden medger att utförsel får ske utan att avgiften har erlagts, får nämnden kräva att säkerhet ställs för avgiftsbeloppet.

21 b §

I fråga om utjämningsavgift för varor som tillverkas inom landet skall 11–13 §§ denna lag tillämpas. I den utsträckning regeringen förordnar skall dock riksskatteverket vara beskattningsmyndighet.

I fråga om avgifter enligt 21 a § för varor som importeras skall 15 och 17 §§ tillämpas.

I fråga om utjämningsavgift för varor som tillverkas inom landet, eller som importeras av den som är registrerad hos riksskatteverket som skattskyldig till särskild varus katt, skall i den utsträckning regeringen förordnar riksskatteverket vara beskattningsmyndighet.

I fråga om avgifter enligt 21 a § för varor som importeras skall 15 och 17 §§ tillämpas. *Regeringen får förordna att sådana avgifter skall betalas till riksskatteverket.*

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

23 §

Avgiftsskyldig skall erlägga ränta på oguldet avgiftsbelopp avseende avgift som uppbäres av jordbruksnämnden efter en räntefot som för är motsvarar det av riksbanken fastställda vid varje tid gällande diskontot med tillägg av fyra procentenheter, dock minst tio kronor. Räntan skall beräknas från den dag avgiftsbeloppet enligt beslut av jordbruksnämnden senast bort betalas. Ränta utgår till och med den dag då betalning sker, dock längst till och med den dag då fordringen överlämnas till indrivning. Uppkommer öretal vid beräkning av ränta skall räntebeloppet jämnas till närmast högre hela krontal.

Jordbruksnämnden äger avstå från ränta, om dröjsmålet med betalningen är obetydligt eller särskilda skäl annars föranleder till det.

33 §

Om avgift som enligt 17 § skall inbetalas till jordbruksnämnden eller som avses i 18 § och om verksamhet som avses i 28, 29 eller 31 § gäller i den omfattning regeringen eller, efter bemyndigande av regeringen, jordbruksnämnden bestämmer i tillämpliga delar 8–12 §§ lagen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning. Vad i nämnda lag sägs om beskattningsmyndighet gäller jordbruksnämnden, om skattskyldig den som är skyldig att erlägga avgift eller använda råvara och om skattepliktig vara avgiftsbelagd vara eller sådan vara som enligt 28, 29 eller 31 § avses med tillverkningen eller försäljningen.

Mot jordbruksnämndens beslut i fråga som avses i 8–12 §§ lagen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning får talan ej föras.

För avgift som avses i 7–10 och 18 §§ samt för sådan avgift som avses i 14 och 21 a §§ och som skall betalas till annan än tullverket gäller lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter om inte annat anges i denna lag.

För verksamhet som avses i 28, 29 eller 31 § gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter. Vad i nämnda lag sägs om beskattningsmyndighet gäller jordbruksnämnden, om skattskyldig den som är skyldig att använda råvara och om skattepliktig vara sådan vara som enligt 28, 29 eller 31 § denna lag avses med tillverkningen eller försäljningen.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

34 a §

Den som till ledning vid fastställande av avgift uppsåtligen eller av grov oaktsamhet avger handling med oriktig uppgift och därigenom föranleder fara för att avgift undandras döms till böter eller fängelse i högst två år, om inte gärningen är belagd med straff i lagen (1960: 418) om straff för varusmuggling.

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåter att avge deklaration eller annan därmed jämförlig handling till ledning vid fastställande av avgift eller, såvitt gäller avgift enligt 7–10 §§ eller enligt 21 a § första stycket för varor som tillverkas inom landet, bryter mot 4 § lagen (1959: 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning döms till böter.

I ringa fall döms inte till ansvar enligt första eller andra stycket.

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåter att avge deklaration eller annan därmed jämförlig handling till ledning vid fastställande av avgift döms till böter.

Detsamma gäller om en avgiftsskyldig som skall betala avgift till jordbruksnämnden eller riksskatteverket eller om en tillverkare som är skyldig att använda en viss råvara uppsåtligen eller av grov oaktsamhet åsidosätter bokföringsskyldighet eller föreskriven skyldighet att föra och bevara räkenskaper och därigenom allvarligt försvårar jordbruksnämndens kontrollverksamhet.

I ringa fall döms inte till ansvar enligt första – tredje styckena.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

10 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam¹

dels att 2, 8, 15, 17, 20 och 29 §§ skall upphöra att gälla,

dels att 11, 16, 19, 21, 22, 24, 26, 30 och 32 §§ samt anvisningarna till 13 § skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 33 §, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

Skattskyldighet inträder, när vederlag inflyter kontant eller på annat sätt kommer den skattskyldige till godo. Utgår ej vederlag, inträder skattskyldigheten vid offentliggörandet eller, i fråga om reklamtrycksak, vid trycksakens färdigställande.

Riksskatteverket kan efter ansökan besluta, att skattskyldighet skall inträda redan när fordran uppkommer.

Skattskyldigheten inträder när

1. skattepliktig annons offentliggörs,

2. skattepliktig reklamtrycksak levereras till köpare eller annars tas ut från rörelsen,

3. skattepliktig reklam i annan form än annons återges.

Erhåller den skattskyldige betalning i förskott inträder dock skattskyldighet när betalning sker.

16 §²

I fråga om periodisk publikation, för vilken utgivaren äger rätt till återbetalning av skatt enligt 24 §, föreligger redovisningsskyldighet endast om det sammanlagda beskattningsvärdet av publikationens annonser för helt kalenderår överstiger 60 000 kronor. I annat fall föreligger redovisningsskyldighet om sammanlagda beskattningsvärdet för helt kalenderår överstiger 20 000 kronor.

(Se vidare anvisningarna.)

I fråga om periodisk publikation, för vilken utgivaren äger rätt till återbetalning av skatt enligt 24 §, föreligger redovisningsskyldighet endast om det sammanlagda beskattningsvärdet av publikationens annonser för beskattningsår överstiger 60 000 kronor. I annat fall föreligger redovisningsskyldighet om sammanlagda beskattningsvärdet för beskattningsåret överstiger 20 000 kronor.

(Se vidare anvisningarna.)

¹ Senast lydelse av lagens rubrik 1975: 117

Senaste lydelse av

2 § 1973: 992

8 § 1975: 117

29 § 1975: 117.

² Senaste lydelse 1974: 416.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

19 §

Skattskyldig, som ej är undantagen från redovisningsskyldighet, skall anmäla sig för registrering hos riksskatteverket senast två veckor innan verksamhet som medför skattskyldighet börjar eller övertages. Anmälan göres på blankett enligt fastställt formulär. Ändras förhållande som uppgivits i anmälningshandling skall riksskatteverket underrättas inom två veckor efter ändringen.

Om verkställd registrering utfärdar riksskatteverket särskilt bevis som sändes till den skattskyldige.

För att avgöra om skattskyldighet föreligger kan riksskatteverket infordra uppgift från näringsidkare som ej anmält sig för registrering.

Skattskyldiga, som är redovisningsskyldiga, skall vara registrerade hos riksskatteverket.

21 §

Skattskyldig, som ej är undantagen från redovisningsskyldighet, skall utan anmaning lämna deklARATION rörande det sammanlagda beskattningsvärdet för vilket skatt skall redovisas (den skattepliktiga omsättningen) för varje redovisningsperiod. Redovisningsperioden omfattar två månader. Redovisningsperioderna är januari och februari, mars och april, maj och juni, juli och augusti, september och oktober samt november och december.

När särskilda skäl föreligger, kan riksskatteverket besluta att redovisningsperiod tills vidare skall vara halvt eller helt kalenderår.

Skattskyldiga, som är redovisningsskyldiga, skall lämna deklARATION rörande det sammanlagda beskattningsvärdet för vilket skatt skall redovisas (den skattepliktiga omsättningen) för varje redovisningsperiod. Redovisningsperioden omfattar två månader. Redovisningsperioderna är januari och februari, mars och april, maj och juni, juli och augusti, september och oktober samt november och december.

22 §

Deklaration enligt 21 § skall lämnas till riksskatteverket senast den 5 i andra månaden efter utgången av den redovisningsperiod som deklARATIONEN avser. Om synnerliga skäl föreligger, kan riksskatteverket medge att skattskyldig får lämna deklARATIONEN senare.

Deklaration enligt 21 § skall ha kommit in till riksskatteverket senast den 5 i andra månaden efter utgången av den redovisningsperiod som deklARATIONEN avser.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*24 §³

Till skattskyldig, som redovisat reklamskatt för annonser i självständig periodisk publikation, som har karaktär av dagspress, populärpress eller fackpress, återbetalar riksskatteverket så stor del av den erlagda skatten för ett *kalenderår* som svarar mot en skattepliktig omsättning om, såvitt gäller dagspress, högst 9 miljoner kronor för helt år och, såvitt gäller annan press, högst 6 miljoner kronor för helt år. Återbetalningen sker efter utgången av varje halvt *kalenderår*. För första halvåret av ett *kalenderår* får återbetalat belopp ej överstiga skatten på en omsättning om hälften av de nämnda beloppen.

Till skattskyldig, som redovisat reklamskatt för annonser i självständig periodisk publikation, som har karaktär av dagspress, populärpress eller fackpress, återbetalar riksskatteverket så stor del av den erlagda skatten för ett *beskattningsår* som svarar mot en skattepliktig omsättning om, såvitt gäller dagspress, högst 9 miljoner kronor för helt år och, såvitt gäller annan press, högst 6 miljoner kronor för helt år. Återbetalningen sker efter utgången av varje halvt *beskattningsår*. För första halvåret av ett *beskattningsår* får återbetalat belopp ej överstiga skatten på en omsättning om hälften av de nämnda beloppen.

Föreligger rätt till återbetalning enligt första stycket får riksskatteverket, om den skattepliktiga omsättningen kan förväntas med säkerhet icke överstiga det högsta belopp för helt år som anges i första stycket, medge befrielse från skyldighet att inbetala reklamskatt.

Om synnerliga skäl föreligger, kan riksskatteverket återbetala skatt tidigare än som anges i första stycket.

(Se vidare anvisningarna.)

26 §⁴

Införes till landet reklamtrycksak som är skattepliktig enligt 5 § eller annonsblad som utgivits utomlands skall reklamskatt erläggas till *tullmyndighet*. Tullagen (1973:670) gäller i fråga om skatten. Därjämte gäller 46 § lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning.

Införs till landet reklamtrycksak som är skattepliktig enligt 5 § eller annonsblad som har utgivits utomlands skall reklamskatt erläggas till *tullmyndigheten*. Därvid gäller tullagen (1973:670) och 9 kap. 4 § lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Reklamskatt vid införsel utgår med 10 procent av beskattningsvärdet. Som beskattningsvärde anses varans värde beräknat enligt 6 § tullförordningen (1973:979). Visas att detta värde innefattar kostnad som ej ingår i beskattningsvärde enligt 13 § andra stycket, skall beskattningsvärdet reduceras i motsvarande mån. Beskattningsvärdet för annonsblad beräknas efter samma grunder som gäller för reklamtrycksak.

³ Senaste lydelse 1977: 1050.

⁴ Senaste lydelse 1974: 863.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

30 §⁵

Lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning äger tillämpning på reklamskatt, dock ej bestämmelserna i 32 och 38 §§ i vad avser förhandsbesked. Talan mot meddelat förhandsbesked får föras av den som meddelats förhandsbeskedet även om denne inte är skattskyldig. Lagens bestämmelser om kontroll hos annan än skattskyldig äger tillämpning på varje näringsidkare här i landet för vars räkning annons eller reklam i annan form än annons offentliggöres eller reklamtrycksak framställs.

Bestämmelserna i 3 kap. 3 och 4 §§ lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter skall tillämpas på varje näringsidkare här i landet för vars räkning annons eller reklam i någon annan form än annons offentliggöres eller reklamtrycksak framställs.

32 §⁶

Talan mot beslut enligt 7 §, 11 § andra stycket, 21 § andra stycket, 22 § eller 24 § andra eller tredje stycket föres hos regeringen genom besvär.

Talan mot beslut enligt 7 § eller 24 § andra eller tredje stycket förs hos regeringen genom besvär.

Talan mot beslut i fråga om utdömande av vite enligt 20 § föres hos kammarrätten genom besvär.

Mot beslut av riksskatteverket enligt 10 § första stycket, 14 eller 15 § eller mot beslut om föreläggande av vite får talan ej föras.

Beslut av riksskatteverket enligt 10 § första stycket eller 14 § får inte överklagas.

33 §

Regler för beskattningen finns i lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Anvisningar
till 13 §

Med vederlag avses, när skattskyldighet inträder enligt 11 § första stycket, den likvid som erhålles kontant eller som i annan form kommer den skattskyldige till godo och, när skattskyldighet inträder enligt 11 § andra stycket, det avtalade priset, däri inräknat avtalade

Med vederlag avses det avtalade priset, däri inräknat avtalade pristillägg enligt faktura eller annan handling.

⁵ Senaste lydelse 1974: 863.

⁶ Senaste lydelse 1975: 117.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

pristillägg enligt faktura eller annan handling.

Från vederlag får ej avräknas s. k. villkorlig rabatt som utgår vid betalning i efterhand inom viss tid. Utställs växel eller annat skuldebrev för betalningen, utgöres beskattningsvärdet av belopp enligt sådan handling med tillägg av vederlag som därutöver kommit den skattskyldige till godo. Avdrag får ej göras för diskonto vid diskontering av sådant skuldebrev.

Utgår i fråga om reklamtrycksak gemensamt vederlag för prestationer som skall inräknas i beskattningsvärdet och för andra prestationer, bestämmes beskattningsvärdet efter uppdelning av vederlaget efter skälig grund. Motsvarande gäller när gemensamt vederlag utgår för skattepliktig annons eller skattepliktig reklam och annan prestation.

Skäligt värde enligt 13 § tredje stycket bestämmes enligt ortens pris enligt samma grunder som föreskrives för saluvärde i kommunalskattelagen (1928: 370).

Beskattningsvärdet av särtryck utgöres av den faktiska kostnaden för framställning av särtrycket.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

2. De äldre bestämmelserna i 17, 21 och 22 §§ och medgivanden som lämnats med stöd av dem gäller till dess motsvarande regler om redovisning av skatt i 2 kap. lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter träder i kraft enligt övergångsbestämmelserna till den lagen.

3. De äldre bestämmelserna i 29 § om att riksskatteverket skall meddela förhandsbesked gäller för ärenden, i vilka yttrande från reklamskattnämnden har avgetts före ikraftträdandet.

11 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1972: 435) om överlastavgift

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1972: 435) om överlastavgift
dels att 9 § skall ha nedan angivna lydelse,
dels att i lagen skall införas två nya paragrafer, 10–11 §§, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Bestämmelserna i 6, 8, 30–32 och 43 §§ vägtrafikskattelagen (1973: 601) äger motsvarande tillämpning på överlastavgift.

Föreslagen lydelse

9 §¹

Bestämmelserna i 3 § *andra stycket och tredje stycket första meningen*, 6, 8, 26 a, 30–32 och 43 §§ vägtrafikskattelagen (1973: 601) äger motsvarande tillämpning på överlastavgift. *Vad där sägs om beskattningssmyndighet gäller då länsstyrelsen. Allmänt ombud för överlastavgift är den som förordnats som sådant ombud med stöd av 3 § fjärde stycket vägtrafikskattelagen.*

Denna lag gäller ej i fråga om fordon som är registrerat i militära fordonsregistret, brukas av försvarsmakten enligt skriftligt avtal med militär myndighet, är taget i anspråk med nyttjanderätt enligt allmänna förfogandelagen (1954: 279), rekvisitionslagen (1942: 583), beredskapsförfogandelagen (1942: 584) eller civilförsvarslagen (1960: 74).

10 §

Bestämmelserna i 3 kap. 7–15 §§ lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter får tillämpas även för att inhämta upplysningar till ledning för beslut om överlastavgift. Det som i nämnda bestämmelser sägs om vägtrafikskatt gäller i stället överlastavgift.

11 §

Länsstyrelsens beslut överklagas genom besvär i kammarrätten. Allmänna ombudets besvärstid räknas från beslutets dag. För bevär gäller vidare 8 kap. 4, 6, 11 och 13 §§ lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter. Vid tillämpningen av 8 kap. 6 § är motpartens besvärstid två veckor.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

¹ Senaste lydelse 1975: 1413.

13 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1973: 37) om avgift på vissa dryckesförpackningar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1973: 37) om avgift på vissa dryckesförpackningar¹

dels att 12 § skall upphöra att gälla,

dels att 2, 3, 7–9 och 13 §§ skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 14 §, av nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

2 §

Riksskatteverket är avgiftsmyndighet utom i fall där avgift skall erläggas vid förtullningen.

Införes avgiftspliktig förpackning till landet skall avgift erläggas till tullmyndighet. Tullagen (1973: 670) gäller i fråga om avgiften.

Införs avgiftspliktiga förpackningar till landet i annat fall än som avses i 4 § skall avgift betalas till tullmyndigheten. Därvid gäller tullagen (1973: 670) och 9 kap. 4 § lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

3 §

Avgiftsskyldig utom i fall som avses i 2 § andra stycket är den som

Avgiftsskyldig utom i fall som avses i 2 § är den som

1. i yrkesmässig verksamhet här i landet tillverkar avgiftspliktig förpackning,

2. i yrkesmässig verksamhet här i landet säljer eller tager i anspråk förpackning, som utan avgift förvärvats från tillverkaren eller införts till landet, när försäljningen eller ianspråktagandet avser sådan förpackning och sådant ändamål som anges i 1 §.

7 §

Avgiftsskyldig enligt 3 § skall anmäla sig för registrering hos riksskatteverket senast två veckor innan verksamhet som medför avgiftsskyldighet börjar eller övertages. Anmälan göres på blankett enligt fastställt formulär. Andras förhållande som uppgivits i anmälningshandling skall riksskatteverket underrättas inom två veckor efter ändringen.

Om verkställd registrering utfärdar riksskatteverket bevis som sändes till den avgiftsskyldige.

Den som är avgiftsskyldig enligt 3 § skall vara registrerad hos riksskatteverket.

¹ Lagen omtryckt 1975: 144.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1975: 144.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Avgiftsskyldig enligt 3 § skall utan anmaning lämna deklaration rörande verkställda leveranser och uttag av avgiftspliktiga förpackningar. Deklaration skall lämnas fortlöpande för varje redovisningsperiod under vilken verksamhet som medför avgiftsskyldighet bedrivits. Redovisningsperiod omfattar kalendermånad.

Deklaration skall lämnas till riksskatteverket senast den 5 i andra månaden efter utgången av den redovisningsperiod som deklarationen avser. Om synnerliga skäl föreligger, kan riksskatteverket medge att avgiftsskyldig får lämna deklaration senare.

Den som är avgiftsskyldig enligt 3 § skall lämna deklaration för varje redovisningsperiod. Redovisningsperioden omfattar kalendermånad.

Deklaration skall ha kommit in till riksskatteverket senast den 5 i andra månaden efter utgången av den redovisningsperiod som deklarationen avser.

9 §²

Uppkommer förlust på fordran, som avser förpackningar för vilka avgift redovisats, eller har sådana förpackningar återtagits i samband med återgång av köp, får avdrag göras för det antal förpackningar som svarar mot den avgift som belöper på den uppkomna förlusten eller de återtagna förpackningarna. Har avdrag gjorts för förlust på fordran och inflyter därefter betalning, skall redovisning åter lämnas för det antal förpackningar som svarar mot det betalda beloppet.

I deklaration får avdrag göras för avgift på förpackningar som

1. har sålts med förlust för den avgiftsskyldige, i den mån förlusten hänförs till bristande betalning från köparen,

2. återtagits i samband med återgång av köp.

Avdrag enligt första stycket 1 får göras med belopp som svarar mot så stor del av avgiften som förlusten visas utgöra av förpackningarnas försäljningspris. Har sådant avdrag gjorts och inflyter därefter betalning skall redovisning åter lämnas för avgiften på det antal förpackningar som svarar mot det betalda beloppet.

² Senaste lydelse 1978: 125.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §

Talan mot beslut enligt 8 eller
11 § förs hos regeringen genom
besvär.

Talan mot beslut enligt 11 § förs
hos regeringen genom besvär.

14 §

*För avgift enligt denna lag finns
bestämmelser även i lagen ()
om punktskatter och prisreglerings-
avgifter.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

14 Förslag till

Lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1973: 601)

Härigenom föreskrivs i fråga om vägtrafikskattelagen (1973: 601)¹

dels att 4 a § skall upphöra att gälla,

dels att 3, 24, 26–28, 30 och 31 §§ skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i lagen skall införas tre nya paragrafer, 26 a, 30 a och 30 b §§, samt närmast före 24, 26 a, 27, 28, 30 a, 30 b och 31 §§ nya rubriker av nedan angivna lydelse,

dels att rubriken närmast före 22 § skall lyda "Skattebeslut m. m." och att närmast före 29 § skall införas rubriken "Betalning".

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Beskattningsmyndighet är länsstyrelsen i det län, där fordonets ägare har sin adress enligt bilregistret eller, om fordonet ej är registrerat, i det län där fordonets ägare har sitt hemvist. Saknar ägaren hemvist inom landet, är länsstyrelsen i Stockholms län beskattningsmyndighet.

Beskattningsmyndigheten får anlita sakkunnig i enlighet med reglerna i 1 kap. 6 § lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

I varje län skall finnas allmänt ombud som för det allmännas talan i mål och ärenden enligt denna lag.

Hos beskattningsmyndigheten skall finnas allmänt ombud som för det allmännas talan i sådana mål och ärenden som myndigheten enligt denna lag har beslutat om i första instans. Ombudet skall yttra sig i mål och ärenden om förhandsbesked.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer förordnar allmänt ombud och ställföreträdare för denne.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer förordnar allmänt ombud och ersättare för denne.

Efterbeskattning

24 §

Beskattningsmyndigheten skall genom beslut om efterbeskattning fastställa tillkommande vägtrafikskatt om skatt undandragits genom att

1. fordon brukats i strid mot vad som är föreskrivet om registrering och avställning av fordon,

2. föreskriven anmälan till registreringsmyndigheten ej gjorts,

3. i anmälan eller ansökan till registreringsmyndigheten lämnats oriktig uppgift,

¹ Lagen omtryckt 1979: 280

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 869.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

4. fordonet ej undergått föreskriven registreringsbesiktning efter ändring som avses i 13 eller 19 §.

Tillkommande skatt fastställs genom beslut om efterbeskattning även när vägtrafikskatt har undandragits genom att oriktig uppgift har lämnats i mål om skatt.

Vid efterbeskattning enligt första eller andra stycket äger 23 § tredje stycket motsvarande tillämpning.

Beslut om efterbeskattning meddelas även om skatt fastställts enligt 23 § eller tid som sägs i 23 § andra stycket löpt ut *men får ej meddelas senare än fem år från utgången av det skatteår skatten avser. Om sådant beslut gäller i övrigt 21 § första stycket andra punkten samt andra och tredje styckena lagen (1959: 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning.*

Beslut om efterbeskattning meddelas även om skatt fastställts enligt 23 § eller tid som sägs i 23 § andra stycket löpt ut. *Fråga om efterbeskattning skall väckas senast sex år från utgången av det skatteår skatten avser. Efterbeskattning på grund av oriktig uppgift i mål om skatt får dock ske inom ett år efter utgången av den månad då dom eller slutligt beslut i målet har vunnit laga kraft. Vid efterbeskattning enligt denna lag gäller i övrigt 4 kap. 11 och 12 §§ lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.*

26 §

Efterbeskattning skall ej ske om det skattebelopp som tillkommer är att anse som ringa eller det med hänsyn till omständigheterna framstår som uppenbart oskäligt att efterbeskattning sker.

Efterbeskattning *få inte* ske om det skattebelopp som *efterbeskattningen avser* är att anse som ringa eller om det med hänsyn till omständigheterna framstår som uppenbart oskäligt att efterbeskattning sker. *Avser efterbeskattningen flera skatteperioder för samma skatteår får efterbeskattning dock ske om det sammanlagda beloppet att efterbeskatta för perioderna inte är att anse som ringa.*

Rättelse

26 a §

Finner beskattningsmyndigheten att ett skattebeslut eller ett beslut om efterbeskattning har blivit oriktigt på grund av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende skall myndigheten besluta om rättelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***Skattetillägg**

27 §

Vid efterbeskattning påför beskattningsmyndigheten den skattskyldige skattetillägg med tjugo procent av det skattebelopp som tillkommer.

Har skattskyldig i mål om skatt skriftligen lämnat uppgift som befinnes oriktig, påförs honom skattetillägg med tjugo procent av den skatt som ej skulle ha påförts, om den oriktiga uppgiften godtagits. Skattetillägg utgår dock ej, om uppgiften ej prövats med hänsyn till att besvären kommit in för sent.

I fråga om skattetillägg skall 37 d och 37 f §§, 37 g § andra stycket samt 37 h § lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning tillämpas. Uppgår skattetillägg eller sammanlagda beloppet av flera samtidigt till fastställelse föreliggande skattetillägg ej till 50 kronor, påförs ej tillägg.

I fråga om skattetillägg skall 7 kap. 4 §, 6 §, 7 § andra stycket och 8 § lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter tillämpas. Uppgår skattetillägg eller det sammanlagda beloppet av flera samtidigt till fastställelse föreliggande skattetillägg inte till 50 kronor, påförs inte tillägg.

Fråga om skattetillägg prövas av beskattningsmyndigheten. Fråga om skattetillägg på grund av oriktig uppgift i mål om skatt prövas dock av kammarrätten på talan av allmänt ombud. Sådan talan får föras, om den oriktiga uppgiften ej har godtagits efter prövning i sak eller ej prövats i målet, och skall väckas inom ett år från utgången av den månad då dom eller slutligt beslut i målet vunnit laga kraft.

Förseningsavgift

28 §

Har vederbörlig uppgift för skatteperiod om körsträcka för kilometer-skattepliktigt fordon inte kommit in inom föreskriven tid skall erinran om uppgiftsskyldigheten och om förseningsavgift sändas till den som ägde fordonet vid utgången av skatteperioden, om ej annat följer av andra stycket.

Har i fall som avses i första stycket ägaren underlåtit att inom föreskriven tid lämna uppgift för skatteperiod om fordonets körsträcka för minst en av de tre närmast föregående skatteperioderna påför beskattningsmyndigheten ägaren förseningsavgift. Detsamma gäller om ägaren har anmanats att lämna uppgift om körsträcka men ej efterkommit anmaningen inom tid som har föreskrivits i denna.

Förseningsavgift enligt andra stycket utgår med 100 kronor. Avgiften bestäms dock till 200 kronor om förseningsavgift har påförts för minst en av de tre närmast föregående skatteperioderna eller om förseningen avser uppgift som ägaren har anmanats att lämna.

Fråga om förseningsavgift prövas av beskattningsmyndigheten. I fråga om förseningsavgift skall 37 f § första och tredje styckena samt 37 h § lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning tillämpas. Utöver vad som fö-

Fråga om förseningsavgift prövas av beskattningsmyndigheten. I fråga om förseningsavgift skall 7 kap. 6 § första och tredje styckena samt 7 kap. 8 § lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter tillämpas. Därutöver gäller att för-

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

reskrivs i nämnda 37 f § första stycket gäller att förseningsavgifter avseende samma fordonsägare för en och samma skatteperiod får nedsättas till 500 kronor eller, i fall som avses i tredje stycket andra meningen, 1 000 kronor.

seningsavgifter avseende samma fordonsägare för en och samma skatteperiod får nedsättas till 500 kronor eller, i fall som avses i tredje stycket andra meningen, 1 000 kronor.

30 §²

I den mån ej annat följer av denna lag äger 4, 9, 12–15 och 22 §§ lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning motsvarande tillämpning i fråga om förfarandet enligt denna lag. Vad bestämmelserna innehåller om deklaration gäller i stället uppgift, som skall lämnas enligt särskilda föreskrifter och ligga till grund för påföring eller fastställelse av skatt.

Vad i uppbördslagen (1953:272) stadgas om indrivning, avkortning och avskrivning av skatt skall i tillämpliga delar gälla fordonsskatt, kilometer-skatt, skattetillägg och förseningsavgift. Vid återbetalning av skatt skall avräknas endast sådan till betalning förfallen fordonsskatt eller kilometer-skatt som ej erlagts, restavgift som belöper på sådan skatt samt sådan avgift enligt bilregisterkungörelsen (1972:599) som uppbäres i samband med uppbörd av vägtrafikskatt. I fråga om avräkning av avgifter som nu har sagts äger 23 och 31 §§ motsvarande tillämpning.

Införsel enligt 15 kap. utskönningsbalken får äga rum vid indrivning av fordonsskatt, kilometerskatt, restavgift, skattetillägg och förseningsavgift.

Skattekontroll

30 a §

Bestämmelserna i 2 kap. 11 §, 3 kap. 2–5 §§, 6 § första stycket och 7–15 §§ samt 9 kap. 2 och 3 §§ lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter gäller vid kontroll av vägtrafikskatt. Vad som sägs om deklaration gäller i stället uppgifter som skall lämnas enligt särskilda föreskrifter och ligga till grund för påföring eller fastställelse av skatt.

² Senaste lydelse 1982:994.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Förhandsbesked

30 b §

Bestämmelserna om förhandsbesked i 6 kap. lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter gäller även för vägtrafikskatt. Vad där sägs om allmänt ombud gäller då allmänt ombud enligt 3 §.

Besvär m. m.

31 §

Mot beslut som avses i 23–27 §§, 28 § andra eller tredje stycket eller 40 § eller som avser rättelse eller utdömande av vite får skattskyldig och allmänt ombud föra talan genom besvär hos kammarrätt.

Mot beslut enligt 16 § andra stycket andra meningen eller 21 § fjärde stycket tredje meningen får skattskyldig föra talan genom besvär hos regeringen.

Bestämmelserna i 40 och 45 §§ lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning gäller i tillämpliga delar besvär i fråga som avses i första stycket.

Allmänt ombud får föra talan till skattskyldigs förmån.

Bestämmelserna i 8 kap. 3, 4, 6, 11 och 13 §§ lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter gäller även för vägtrafikskatt. Vad där sägs om allmänt ombud gäller då allmänt ombud enligt 3 §. Vid tillämpningen av 8 kap. 11 § är motpartens besvärstid två veckor.

Allmänna ombudets besvärstid beräknas från beslutets dag utom vid besvär över förhandsbesked, då besvärstiden räknas från den dag då allmänna ombudet fått del av förhandsbeskedet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

18 Förslag till

Lag om ändring i bevissäkringslagen (1975:1027) för skatte- och avgiftsprocessen

Härigenom föreskrivs att 1 § bevissäkringslagen (1975:1027) för skatte- och avgiftsprocessen skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag är tillämplig vid revision eller annan granskning för fastställande av skatt, tull eller avgift enligt lagen (1908:128 s. 1) om bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, uppbördslagen (1953:272), taxeringslagen (1956:623), lagen (1958:295) om sjömansskatt, *lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning*, lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m.m., stämpelskattelagen (1964:308), *lagen (1967:340) om prisreglering på jordbrukets område*, lagen (1968:430) om mervärdeskatt, kupongskattelagen (1970:624), vägtrafikskattelagen (1973:601), förordningen (1973:602) om särskild vägtrafikskatt, tullagen (1973:670), *lagen (1974:226) om prisreglering på fiskets område*.

Denna lag är tillämplig vid revision eller annan granskning för fastställande av skatt, tull eller avgift enligt lagen (1908:128 s. 1) om bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, uppbördslagen (1953:272), taxeringslagen (1956:623), lagen (1958:295) om sjömansskatt, lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m.m., stämpelskattelagen (1964:308), lagen (1968:430) om mervärdeskatt, kupongskattelagen (1970:624), vägtrafikskattelagen (1973:601), förordningen (1973:602) om särskild vägtrafikskatt, tullagen (1973:670), *lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter*.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

De äldre bestämmelserna gäller fortfarande i fråga om revision eller annan granskning som hänför sig till tid före ikraftträdandet.

19 Förslag till

Lag om ändring i utsädeslagen (1976: 298)

Härigenom föreskrivs i fråga om utsädeslagen (1976: 298)¹

dels att 6 § skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i 7 § orden "centrala frökontrollanstalten" skall utbytas mot "utsädeskontrollen".

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §²

Om växtförädlingsavgift gäller i tillämpliga delar lagen (1959:92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning utom såvitt avser 37 a–37 j §§. Beskattningsmyndighet är statens centrala frökontrollanstalt. Annan som utför statsplombering av utsäde skall debitera och uppbära avgiften för centrala frökontrollanstaltens räkning. Vite förelägges och utdömes av lantbruksstyrelsen. Till allmänt ombud utses tjänsteman hos lantbruksstyrelsen.

Varje plomberingstillfälle utgör sådan beskattningsperiod som avses i lagen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning. Vid tillämpningen av 19 § nämnda lag har verkställd debitering samma verkan som där angivet preliminärt beslut. Avgiften skall i sådant fall erläggas inom den tid som bestäms av den som utför statsplombering.

Om växtförädlingsavgift gäller i kap. 3 kap. 7–15 §§ samt 4, 5, 8 och 9 kap. lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter. Beskattningsmyndighet är statens utsädeskontroll. Annan som utför statsplombering av utsäde skall debitera och uppbära avgiften för statens utsädeskontrolls räkning. Till allmänt ombud utses tjänsteman hos lantbruksstyrelsen.

Avgiftsskyldighet inträder vid varje plomberingstillfälle. Verkställd debitering har samma verkan som ett beslut enligt 4 kap. 3 § lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter. Avgiften skall i sådant fall betalas inom den tid som bestäms av den som utför statsplombering.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1979: 298.

² Senaste lydelse 1978: 203.

23 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1978: 880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1978: 880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Betalningssäkring får användas i fråga om fordran på

1. skatt, tull eller avgift som avses i 1 § första stycket lagen (1971: 1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.,

2. skatt enligt lagen (1941: 416) om arvsskatt och gåvoskatt,

3. skatte- eller avgiftstillägg eller föreningsavgift,

4. ränta eller avgift som utgår i samband med uppbörd eller indrivning av fordran enligt 1, 2 eller 3.

5. skattebelopp jämte restavgift eller ränta som företrädare för juridisk person är skyldig att betala enligt 77 a § uppbördslagen (1953: 272), 48 a § lagen (1968: 430) om mervärdeskatt, 27 a § lagen (1959: 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning eller 17 § 1 mom. lagen (1958: 295) om sjömansskatt.

5. skattebelopp jämte restavgift eller ränta som företrädare för juridisk person är skyldig att betala enligt 77 a § uppbördslagen (1953: 272), 48 a § lagen (1968: 430) om mervärdeskatt, 17 § 1 mom. lagen (1958: 295) om sjömansskatt eller 5 kap. 17 § lagen () om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Betalningssäkring får användas också i fråga om sådan fordran på utländsk skatt, tull eller avgift, för vilken säkerställande av betalning får ske här i riket enligt överenskommelse mellan Sverige och främmande stat.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1984.

De äldre bestämmelserna gäller fortfarande i fråga om beslut om betalningssäkring som har meddelats före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 1981: 1318.

LAGRÅDET

Utdrag
PROTOKOLL
vid sammanträde
1983-09-30

Närvarande: f. d. regeringsrådet Paulsson, regeringsrådet Delin, justitierådet Bengtsson.

Enligt protokoll vid regeringssammanträde den 21 april 1983 har regeringen på hemställan av statsrådet och chefen för finansdepartementet Feldt beslutat inhämta lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om punktskatter och prisregleringsavgifter,
2. lag om ändring i lagen (1928: 376) om särskild skatt å vissa lotterivinst-ter,
3. lag om ändring i lagen (1941: 251) om särskild varuskatt,
4. lag om ändring i lagen (1957: 262) om allmän energiskatt,
5. lag om ändring i lagen (1961: 372) om bensinskatt,
6. lag om ändring i lagen (1961: 394) om tobaksskatt,
7. lag om ändring i lagen (1967: 340) om prisreglering på jordbrukets område,
8. lag om ändring i skattebrottslagen (1971: 69),
9. lag om ändring i lagen (1971: 1072) om förmånsberättigade skatteford-ringar m. m.,
10. lag om ändring i lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam,
11. lag om ändring i lagen (1972: 435) om överlastavgift,
12. lag om ändring i lagen (1972: 820) om skatt på spel,
13. lag om ändring i lagen (1973: 37) om avgift på vissa dryckesförpack-ningar,
14. lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1973: 601),
15. lag om ändring i lagen (1973: 1216) om särskild avgift för oljeprod-ukter,
16. lag om ändring i lagen (1974: 226) om prisreglering på fiskets områ-de,
17. lag om ändring i bilskrotningslagen (1975: 343),
18. lag om ändring i bevissäkringslagen (1975: 1027) för skatte- och avgiftsprocessen,
19. lag om ändring i utsädeslagen (1976: 298),
20. lag om ändring i lagen (1977: 306) om dryckesskatt,
21. lag om ändring i lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfor-don,
22. lag om ändring i lagen (1978: 144) om skatt på vissa resor,
23. lag om ändring i lagen (1978: 880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter,

24. lag om ändring i lagen (1982: 691) om skatt på vissa kassetthand.
25. lag om ändring i lagen (1982: 1200) om skatt på videobandspelare.
26. lag om ändring i lagen (1982: 1201) om skatt på viss elektrisk kraft.

Förslagen har inför lagrådet föredragits av kammarrättsassessorn Len-nart Hamberg.

Förslagen föranleder följande yttrande av *lagrådet*:

Inledning

Den föreslagna lagstiftningen innebär formellt ett ganska vittgående ingrepp i det nuvarande regelsystemet bl. a. genom att lagtext och disposition i stor utsträckning anpassats till annan skattelagstiftning. Ändringarna i sak är emellertid inte särskilt omfattande, och de stämmer i stora delar med vad som gäller enligt uppbördslagen, taxeringslagen och mervärde-skattelagen. Den skattelagstiftning som sålunda tagits till mönster har väsentligen tillkommit vid en tid då sådan lagstiftning inte granskades av lagrådet. Med hänsyn till värdet av enhetlighet på rättsområdet har lagrådet vid granskningen av det remitterade förslaget mestadels ansett sig böra godta de sakliga och tekniska lösningar som sålunda tillkommit i överens-stämmelse med bestämmelser i andra lagar också i sådana fall där andra alternativ i och för sig framstätt som väl så lämpliga.

Lag om punktskatter och prisregleringsavgifter

Lagens rubrik

Lagen ger inte några materiella regler om punktskatter och prisregle-ringsavgifter utan reglerar enbart förfarandet vid beskattning och avgiftsut-tag. Rubriken framstår därför som mindre träffande och kan tänkas bli missledande. Lagens karaktär av förfarandelagstiftning bör lämpligen framgå av rubriken, liksom är fallet med den nu gällande lagen (1959: 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning. Också den nya lagen kan då i dagligt tal få den förkortade benämningen "förfarandelagen". Lagrådet förordar att rubriken får följande formulering: "Lag om förfarandet vid uttag av punktskatter och prisregleringsavgifter."

Lagrrådet benämner i fortsättningen lagen "LPP".

1 kap. 1 §

Den nya lagen föreslås gälla bl. a. avgifter som tas ut enligt kungörelsen (1973: 717) om uppbörd m. m. av totalisatoravgift, en författning som till-kommit utan riksdagens medverkan. Avgiften grundas på avtal mellan staten och galoppsportens organisationer, godkänt av riksdagen senast år 1976. Det kan ifrågasättas om totalisatoravgiften, vilken närmast framstår som en form av skatt på spel, är en avgift av det slag som avses i 8 kap. 9 § andra stycket regleringsformen. Över huvud taget ter det sig mindre till-

fredsställande att LPP:s regler om exempelvis tvångsmedel och särskilda avgifter skall bli tillämpliga på en pålaga av detta slag. Om reglerna om totalisatoravgift tas in i särskild lag, som träder i kraft samtidigt som LPP – något som enligt uppgift är planerat inom finansdepartementet – finner lagrådet dock ingen anledning att motsätta sig den föreslagna regleringen. I annat fall förordar lagrådet att den diskuterade bestämmelsen i avvaktan på lagstiftning utgår ur paragrafen.

1 kap. 2 §

I 1 kap. 1 § uppräknas de författningar för vilka LPP skall gälla. I 1 kap. 2 § nämns vidare, synbarligen i tydlighetens intresse, att vissa angivna lagar innehåller föreskrifter om att bestämmelser i LPP skall gälla för vägtrafikskatt, överlastavgift och växtförädlingsavgift. I 1 kap. 5 § första stycket 3 och andra stycket samt 3 kap. 7 § och 6 kap. 1 § förekommer därjämte särskilda regler för tillämpningen av samma lagar. Denna teknik framstår som något förbryllande för läsaren mot bakgrunden av innehållet i 1 kap. 1 § och leder dessutom till komplikationen att vid eventuella ändringar i dessa lagar justeringar kan behöva göras också i LPP. Det naturliga synes vara att de särskilda lagar som omtalas i 1 kap. 2 § innehåller en fullständig reglering av vilka förfarandebestämmelser som skall gälla. Önskas en erinran om att LPP kan vara tillämplig också då det gäller de nämnda lagarna, kan denna förslagsvis få följande avfattning:

”Vissa bestämmelser i denna lag gäller också för överlastavgift, vägtrafikskatt och växtförädlingsavgift enligt vad som föreskrivs i lagen (1972: 435) om överlastavgift, vägtrafikskattelagen (1973: 601) och utsädeslagen (1976: 298).”

De övriga bestämmelser i LPP som här har omtalats torde såsom överflödiga kunna utgå ur lagen.

1 kap. 3 §

De i 1 kap. 1 § angivna författningar som får aktualitet i sammanhanget hänvisar alla uttryckligen till tullagen. Någon sådan hänvisning behövs därför inte i förevarande paragraf. För att paragrafen skall samordnas med dessa författningar bör den lämpligen formuleras så: ”Lagen gäller inte för skatter och avgifter som enligt bestämmelser i de i 1 § angivna författningarna skall erläggas till tullmyndighet.” – Andra meningen i paragrafen framstår som överflödiga och kan utgå.

1 kap. 5 §

Som anförts under 1 kap. 2 § torde första stycket punkt 3 och andra stycket i förevarande paragraf böra utgå.

1 kap. 7 §

För att täcka även mål om utdömande av vite (se 9 kap. 3 §) bör lämpligen första stycket första meningen i förevarande paragraf formuleras så:

”Hos beskattningsmyndigheten ... det allmänna talan hos förvaltningsdomstol i mål och ärenden enligt denna lag.”

Det kan tilläggas att enligt 4 kap. 5 § allmänna ombudet har viss ytterligare befogenhet. Någon erinran härom torde inte behövas i förevarande paragraf.

1 kap. 8 §

Paragrafen ger definitioner av begreppen skattskyldig och skattskyldighetens inträde som enbart hänvisar till användningen av samma begrepp i andra författningar. Den klargör på detta sätt inte begreppens innebörd och framstår som överflödigt vid sidan av hänvisningen till samma författningar i 1 §. Lagrådet förordar att paragrafen utgår.

2 kap. 1 §

Paragrafens andra stycke har fått en avfattning, som antyder att även andra än de som är skattskyldiga skulle materiellt sett vara skyldiga att lämna deklaration. Detta lär inte vara avsikten med bestämmelsen. Det kan också anmärkas att denna inte ger beskattningsmyndigheten någon rätt att förena föreläggandet med vite. Bestämmelsen bör läsas i samband med 3 kap. 2 §, som handlar bl. a. om vitesföreläggande vid underlåtenhet att avlämna deklaration. Förhållandet mellan de båda reglerna framstår som oklart; i vart fall synes förelägganderegeln i 2 kap. 1 § passa bättre i 3 kap. Lagrådet ifrågasätter om inte bestämmelsen i 2 kap. 1 § andra stycket bör utgå och en gemensam regel om föreläggande ges i 3 kap. 2 §. Denna paragraf kan då förslagsvis få följande lydelse:

”Underlåter den som skäligen kan antas vara deklarationsskyldig att lämna deklaration i rätt tid eller är lämnad deklaration ofullständig, kan beskattningsmyndigheten förelägga honom att lämna deklaration eller göra erforderlig komplettering. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.”

I 2 kap. 6 § första stycket nämns ett fall av deklarationsskyldighet som inte kan anses omfattat av 2 kap. 1 §, nämligen för registrerad skattskyldig som inte har skatt att redovisa för redovisningsperioden. För att klargöra att även denna kategori faller under lagens regler för deklarationsskyldiga bör i förevarande paragraf antydast att en sådan deklarationsskyldighet förekommer. Lagrådet förordar att som ett nytt stycke i 2 kap. 1 § tilläggs:

”Om deklarationsskyldighet i visst fall för den som är registrerad som skattskyldig föreskrivs i 6 § första stycket.”

2 kap. 2 §

Om hänvisningen till kungörelsen om uppbörd m. m. av totalisatoravgift inte medtas i 1 kap. 1 §, bör orden "och totalisatoravgift" utgå ur andra stycket av förevarande paragraf. I samma stycke synes vidare bisatsen "som skall redovisas för varje skattepliktig händelse" överflödig; redovisningstiden framgår ändå av lagen (1928:376) om särskild skatt på vissa lotterivinster. Bisatsen torde utan olägenhet kunna utgå. Lagrådet förordar att paragrafens andra och tredje stycken sammanförs och får följande lydelse:

"Första stycket gäller dock inte i fråga om skatt på lotterivinster och inte heller för avgifter som tas ut enligt författningarna i 1 kap. 1 § första stycket 2 i den mån statens jordbruksnämnd meddelar avvikande bestämmelser."

2 kap. 5 §

Bestämmelserna i paragrafen blir lättare att förstå, om paragrafen inleds med den bestämmelse som nu finns i sista stycket. Lagrådet förordar att styckenas ordningsföljd ändras på detta sätt.

2 kap. 6 §

Godtas lagrådets förslag att sammanföra andra och tredje stycket i 2 kap. 2 §, bör lagtexten i första stycket av förevarande paragraf jämkas.

I andra meningen av paragrafens andra stycke anges, för det fall att deklaration får lämnas till viss ekonomisk förening, att vad som sägs om beskattningsmyndighet i föreskriften om deklarationstid i 2 kap. 8 § då skall gälla föreningen. Emellertid föreskriver sistnämnda paragraf för denna situation inte någon bestämd deklarationstid utan denna skall bestämmas av statens jordbruksnämnd. Med hänsyn härtill framstår andra meningen i andra stycket av förevarande paragraf som överflödig och bör utgå.

2 kap. 9 §

Enligt paragrafen kan anstånd med att lämna deklarationen meddelas, om den deklarationsskyldige "på grund av sjukdom eller någon omständighet som han inte kunnat råda över" är förhindrad att lämna den inom föreskriven tid. Beskrivningen av situationen anknyter närmast till den sedvanliga definitionen av laga förfall (jfr 32 kap. 8 § rättegångsbalken). Det torde stå klart att oavsett bestämmelsen påföljd för dröjsmål med deklaration inte kan inträda om laga förfall föreligger. Även om ett beslut om anstånd också då kan ha praktiskt värde för den deklarationsskyldige framstår ordalagen med hänsyn till det sagda som något missledande och synes därför mindre lämpliga än det uttryckssätt som används i den motsvarande regeln i 34 § 2 mom. första meningen taxeringslagen. Lagrådet förordar att första stycket får följande lydelse: "Visar den deklarations-

skyldige att hinder på grund av särskilda omständigheter möter att lämna deklaration inom föreskriven tid, får beskattningsmyndigheten medge honom anstånd med att lämna deklarationen."

Vad angår andra stycket torde också detta gälla endast under förutsättning att laga förfall inte förelegat. Vid laga förfall måste en försenad ansökan godtas.

3 kap. 2 §

Lagrådet hänvisar till vad som anförts under 2 kap. 1 §.

3 kap. 5 §

Uttrycket "även den som kan antas vara deklarationsskyldig" kunde, liksom motsvarande uttryck i 2 kap. 1 §, tyda på att även andra skulle avses än de som i realiteten är deklarationsskyldiga. Normalt torde 3 kap. 3 och 4 §§ avse fall där deklaration har lämnats eller åtminstone föreläggande härom getts. Även om undantagsvis så inte skulle vara fallet torde det stå klart — särskilt om lagrådets förslag till ändring i 2 kap. 1 § och 3 kap. 2 § godtas — att 3 kap. 3 och 4 §§ är tillämpliga när deklarationsskyldighet kan antas föreligga. Lagrådet förordar att orden "den som kan antas vara deklarationsskyldig liksom" utgår ur 3 kap. 5 §.

3 kap. 7 §

I enlighet med vad som anförts under 1 kap. 2 § bör första stycket andra och tredje meningarna samt andra stycket andra och tredje meningarna utgå. Även andra stycket första meningen kan utgå, om första stycket omformuleras. Lagrådet föreslår att paragrafen får följande avfattning: "Beskattningsmyndigheten får besluta om skatterevision ... om skatt. Skatterevision får ... avses i 5 §."

3 kap. 8 §

Det kan ifrågasättas om detaljregler rörande förordnande av tjänstemän hör hemma i lagen. Lagrådet förordar i vart fall att paragrafen formuleras så: "I ett beslut om skatterevision skall en eller flera tjänstemän förordnas att verkställa revisionen."

3 kap. 10 §

Formuleringen avviker såtillvida från motsvarande bestämmelse i 56 § 3 mom. taxeringslagen, att den använder uttrycket "hindrar verksamheten" i stället för "försakar hinder i verksamheten". Det föreslagna uttrycksättet kunde tyda på att förbudet främst skulle avse ett sådant sätt att utföra revisionen att verksamheten temporärt blir helt omöjlig. Meningen med bestämmelsen, liksom med taxeringslagens regel, lär emellertid vara att revisionen skall bedrivas på ett sätt som medför minsta möjliga olägenhet. Lagrådet förordar att, i närmare anslutning till taxeringslagens regel, ordet "hindrar" utbyts mot "medför hinder i".

3 kap. 11 och 12 §§

Bestämmelserna blir mer följdriktigt uppbyggda, och deras samband med 13 § framkommer bättre, om föreskriften i 11 § om den reviderandes rätt att få del av handlingar sammanförs med bestämmelserna i 12 §, som gäller den medverkan han i övrigt har rätt att fordra av den hos vilken revisionen sker. Lagrådet förordar att paragraferna får följande lydelse:

11 §

Vid skatterevision . . . får granskas. Den som verkställer revision får ta prov på varor som används, säljs eller tillhandahålls på annat sätt i verksamheten. Vidare får han granska varulager . . . och mätapparatur. Beskattningsmyndigheten får . . . vid revisionen.

12 §

Den hos vilken revision sker är skyldig att tillhandahålla de handlingar som skall granskas och lämna tillträde till . . . kunna vidtas."

3 kap. 14 §

För att handling skall kunna undantas från revisionen krävs enligt andra meningen i paragrafens första stycke att det föreligger "särskilda skäl". Detta innebär en ändrig i förhållande till LFK, som för undantagande förutsätter "synnerliga skäl". Sistnämnda uttryck används för motsvarande situation såväl i TL (56 § 4 mom.) som i bevissäkringslagen (1975: 1027) för skatte- och avgiftsprocessen (20 §). Eftersom bevissäkringslagen tillämpas bl. a på revisioner inom punktskatteområdet bör förutsättningarna för undantagande uttryckas på samma sätt i båda lagarna. Lämpligen bör därför uttrycket "synnerliga skäl" användas även i förevarande sammanhang.

Bestämmelsen i första stycket sista meningen torde, i närmare anslutning till 18 och 20 §§ bevissäkringslagen och 56 § 4 mom. taxeringslagen, böra formuleras på följande sätt: "Detsamma gäller om den, hos vilken revisionen sker, i annat fall begär att en handling skall undantas från revision med hänsyn till att dess innehåll på grund av särskilda omständigheter inte bör komma till någon annans kännedom."

I anslutning till förevarande paragraf må erinras om den i 3 kap. 3 § TF föreskrivna tystnadsplikten rörande vem som i visst fall är författare eller meddelare m. m. Undantag från tystnadsplikt gäller endast under vissa i paragrafen särskilt angivna förutsättningar. En skatterevision faller inte in under dessa förutsättningar. Om därför hos den granskade finns handlingar, som röjer vad han sålunda skall hålla hemligt enligt nämnda lagrum i TF, skall handlingen givetvis undantas från revisionen enligt bestämmelserna i förevarande paragraf.

Rubriken till 4 kap. och till 4 kap. 1–6 §§

Om lagrådets följande förslag rörande terminologin i 4 kap. 1–3 §§ godtas, bör i båda rubrikerna ordet "Skattebeslut" ändras till "Fastställande av skatt".

4 kap. 1–3 §§

I 4 kap. 1 och 2 §§ används, i motsats till i bl. a. 30 och 32 §§ mervärdeskattelagen, uttrycket "besluta" också om sådana fall där skatten *anses* fastställd i enlighet med deklarationen. Något självständigt beslut fattas inte i dessa fall. Det framstår som naturligt och lämpligt att i stället liksom i mervärdeskattelagen tala om att skatten "fastställs" eller "anses fastställd".

Vid avfattningen av 1 § bör beaktas den ovan föreslagna ändringen i 2 kap. 2 §.

Med den här föreslagna terminologin framstår 4 kap. 2 § tredje stycket som överflödigt.

Om man i enlighet med det sagda inte använder ordet "beslut" i andra fall än då något beslut uttryckligen meddelas, vinnns även fördelen att uttrycket "nytt beslut" kan undvikas som benämning på beslut enligt 3 §. Det blir då tillräckligt att bara tala om "beslut".

Vad gäller regeln i 4 kap. 3 § tredje stycket i förslaget torde inte i detta fall den skattskyldige ha intresse av något annat beslut än ett slutligt sådant. Lagrådet förordar att en begäran om beslut som kommer in senare än två månader före utgången av treårsfristen skall betraktas som en begäran om ett slutligt beslut. För att skillnaden mellan icke slutliga och slutliga beslut klarare skall framgå, synes vidare en omflyttning av bestämmelserna i 4 kap. 3 § vara motiverad.

Lagrådet förordar att paragraferna får följande lydelse:

1 §

Skatten skall fastställas för varje redovisningsperiod eller, i fall som avses i 2 kap. 2 § andra stycket, för varje skattepliktig händelse.

2 §

Har den . . . lämna deklarationen, anses skatten fastställd till det deklarerade beloppet.

Om deklarationen inte har kommit in till beskattningsmyndigheten inom den tid som anges i första stycket, anses skatten fastställd till noll kronor. Kommer deklarationen därefter in till beskattningsmyndigheten, anses skatten i stället fastställd till det deklarerade beloppet, om ett beslut inte dessförinnan har meddelats enligt 3 eller 5 §.

3 §

Beskattningsmyndigheten skall meddela beslut om fastställande av skatten, om . . . begär det.

Beslut som avses i första stycket får inte . . . till ända eller, när skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, den skattepliktiga händelsen har inträffat. Inkommer från skattskyldig begäran om sådant beslut senare än två månader före utgången av den angivna tiden, anses framställningen som en begäran om slutligt beslut enligt 5 §.

Av beslut som avses i första stycket skall framgå att den skattskyldige kan få ett slutligt beslut enligt 5 §."

Det må anmärkas att regeln i 2 § andra stycket andra meningen om verkan av en för sent inkommen deklaration givetvis inte gäller om deklarationen kommer in först efter utgången av den i 3 § angivna treårsfristen.

4 kap. 5 §

Godtas lagrådets förslag till ny lydelse av 4 kap. 3 § bör i första stycket första och sista meningarna efter orden "andra stycket" inskjutas "första meningen". – Första stycket andra meningen bör lämpligen formuleras så: "Har denna tid gått ut skall slutligt beslut ändå meddelas, om begäran härom inkommer från den skattskyldige inom två månader från den dag då han fått del av beslut enligt 3 § eller från allmänna ombudet inom två månader från den dag då sådant beslut meddelades."

Sista stycket synes böra omformuleras så att det avser även slutligt beslut angående skatt som inte redovisas för redovisningsperioder.

4 kap. 8 §

Bestämmelsen i andra meningen kan felaktigt uppfattas som ett undantag också från regeln att efterbeskattning inte får ske om detta skulle vara uppenbart oskäligt. Lagrådet förordar att meningen formuleras så: "Avser prövningen flera redovisningsperioder under samma beskattningsår skall frågan om skattebeloppet är att anse som ringa bedömas med hänsyn till det sammanlagda beloppet för perioderna."

4 kap. 10 §

Syftet med bestämmelsen i paragrafens första mening kommer bättre fram om den formuleras på sätt lagrådet föreslår i det följande.

I paragrafens andra mening ges en regel angående den sista tidpunkt då "fråga om efterbeskattning skall väckas". I tredje meningen, som föreskriver ett undantag från denna regel, talas däremot om att efterbeskattning vid viss senare tidpunkt får "ske". I 4 kap. 12 §, vilken paragraf ger bestämmelser om tid för efterbeskattning i vissa specialfall, anknyts tiderna inte heller till att frågan skall "väckas" utan till att efterbeskattning "sker" eller beslut "meddelas". För att uppnå konsekvens i terminologin synes det nödvändigt att också i 4 kap. 10 § andra meningen tala om att efterbeskattning "sker". Innebörden härav blir i så fall att beskattningsmyndigheten skall meddela beslut om efterbeskattning inom den angivna tidsfristen. I sammanhanget må framhållas att innebörden av att frågan "väcks" är oklar; någon talan om efterbeskattning förs ju inte utan beskattningsmyndigheten tar själv upp frågan.

Lagrrådet förordar att paragrafen får följande lydelse:

"Beskattningsmyndigheten får besluta om efterbeskattning sedan slutligt beslut om skatt har meddelats eller, om så inte skett, när slutligt beslut ej längre kan meddelas. Efterbeskattning får ej ske om inte beskattningsmyndigheten meddelar beslut härom senast under sjätte året efter utgång-

en av det kalenderår, under vilket beskattningsåret har gått till ända eller, när skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, den skattepliktiga händelsen har inträffat. Efterbeskattning på grund av oriktig uppgift i mål om skatt får dock ske inom ett år efter utgången av den månad då avgörande i målet vunnit laga kraft.”

4 kap. 11 §

För att markera att beslut om efterbeskattning kan meddelas av högre instans också efter utgången av den i paragrafen angivna fristen bör efter ordet ”meddelas” inskjutas ”av beskattningsmyndigheten”.

4 kap. 12 §

Under hänvisning till vad som anförts under 4 kap. 10 och 11 §§ föreslår lagrådet att i första stycket första meningen orden ”efterbeskattning ske” i förtydligande syfte utbyts mot ”beskattningsmyndigheten meddela beslut om efterbeskattning”. Motsvarande ändring synes böra göras i fjärde meningen av stycket.

4 kap. 14 §

Om ett beslut enligt 4 kap. 3 § blivit oriktigt av skäl som avses i förevarande paragraf, ter det sig naturligare att en omprövning enligt 3 § sker än att ett rättelseförfarande tillgrips. Hänvisningen till 3 § bör därför utgå. — Godtas vad lagrådet anfört under 4 kap. 1–3 §§ synes vidare orden ”sådana beslut som avses i” böra bytas ut mot ”beslut enligt”.

4 kap. 15 §

Av motsvarande skäl som anförs under 4 kap. 14 § bör lämpligen talas om ”beslut enligt” angivna paragrafer. Eftersom allmänna ombudet har intresse även av beslut som avses i 14 § bör också denna paragraf nämnas i sammanhanget.

5 kap. 1 §

Godtas vad lagrådet anfört under 4 kap. 1–3 §§ bör i tredje stycket ordet ”beslutas” utbytas mot ”fastställts”.

5 kap. 8 §

Det får förutsättas att restavgift inte utgår om laga förfall föreligger för inbetalning i rätt tid. Någon uttrycklig regel härom synes inte behövlig.

5 kap. 9 §

Bestämmelsens innebörd kommer bättre fram om den får följande lydelse:

”Har anstånd med betalning av skatten medgetts enligt ... skattebelopp som inte betalats senast vid anståndstidens utgång.”

5 kap. 14 §

Enligt första stycket skall räntan beräknas för visst kalenderår efter "den högre av de räntesatser som gäller vid beräkning av ränta för det året enligt 69 § 1 mom. andra stycket uppbördslagen". Den nämnda bestämmelsen föreskriver rörande viss ränta (ö-skatteänta) att denna utgår i en del fall för en beräknad tid av tolv månader och i andra fall för en tid av sex månader samt att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer i december året före taxeringsåret fastställer "de räntesatser" som skall gälla vid den årliga debiteringen det följande året. Rätteligen torde det dock röra sig om en och samma räntesats. Formuleringarna i förevarande paragraf framstår med hänsyn härtill som mindre tillfredsställande.

5 kap. 16 §

Med hänsyn till att uppbördslagen inte i sin helhet kan tillämpas i sammanhanget hör i andra stycket, på samma sätt som i 48 § mervärdeskattelagen, efter ordet "gäller" inskjutas "i tillämpliga delar".

5 kap. 18 §

Bestämmelsen har avfattats efter mönster av 87 § uppbördslagen. Där sägs emellertid också att regeln om verkställighet utan hinder av att beslut ej vunnit laga kraft även gäller vid verkställighet enligt utsökningsbalken. Det kan ifrågasättas, om — trots den hänvisning som i 5 kap. 16 § görs till uppbördslagen — regeln i fråga framgår av förevarande lag utan att den särskilt uttalas i lagtexten. Lagrådet förordar, att som en andra mening i andra stycket tilläggs: "Motsvarande gäller vid verkställighet enligt utsökningsbalken." Den följande meningen bör lämpligen inledas så: "Att skatten efter överklagande har fastställts till lägre belopp" etc.

6 kap. 1 §

Om vad lagrådet förordar under 1 kap. 2 § godtas, bör första stycket sista meningen utgå ur förevarande paragraf och motsvarande regel i stället införas i vägtrafikskattelagen.

6 kap. 2 §

Om den föreslagna ändringen i 6 kap. 1 § godtas bör första meningen i förevarande paragraf lyda: "Förhandsbesked skall sökas skriftligt hos beskattningsmyndigheten."

6 kap. 3 §

Enligt 33 § andra stycket LFK liksom enligt 2 § andra stycket lagen (1951: 442) om förhandsbesked i taxeringsfrågor kan förhandsbesked vägras på grund av sökandens underlåtenhet att komplettera ansökningsbalken med begärda upplysningar. En motsvarande regel saknas i förslaget till LPP; att döma av motiven är emellertid avsikten att 6 kap. 3 § första meningen skall

fylla samma funktion. För att denna avsikt skall komma till tydligare uttryck bör 6 kap. 3 § lämpligen inledas på följande sätt: "Finner beskattningsmyndigheten med hänsyn till ansökningens innehåll, utredningens beskaffenhet eller andra omständigheter att förhandsbesked inte bör meddelas ..."

7 kap. 1 §

Om lagrådets förslag till terminologi i 4 kap. 1 och 2 §§ godtas, bör i första stycket första meningen användas uttrycket "till ledning för fastställande av hans skatt".

Enligt andra meningen i paragrafens tredje stycke skall skattetillägget, när skatten beslutats genom uppskattning, vara tjugo procent av den skatt som "till följd av uppskattningen påförs den skattskyldige utöver den skatt som skulle ha påförts enligt de skriftliga uppgifter han lämnat till ledning för beskattningen". Formuleringen stämmer visserligen med nuvarande regel i 37 a § LFK, liksom med 116 c § taxeringslagen och 64 a § mervärdeskattelagen, men framstår ändå som mindre tillfredsställande med tanke på det praktiska fallet att den skattskyldige inte alls lämnat några uppgifter. Det är svårt att av den återgivna bestämmelsen utläsa vad som då skall gälla, nämligen att skattetillägget beräknas på hela den skatt som påförts genom uppskattningen. Lagrådet förordar att i varje fall den ändringen vidtas att – på sätt som skattetilläggsutredningen förordade i det betänkande som ligger till grund för den nuvarande bestämmelsen i LFK (SOU 1977:6 s. 42) – i bestämmelsen talas om skriftliga uppgifter som den skattskyldige "kan ha" lämnat. Vid en mera genomgripande omarbetning av de aktuella reglerna bör övervägas att ytterligare förtydliga dem.

7 kap. 9 §

Innebörden av andra meningen i förslaget är inte fullt klar. Syftet med bestämmelsen, såsom lagrådet uppfattat den, framgår bättre, om bestämmelsen uppdelas på två meningar och formuleras så: "Skattetillägg som inte uppgår till femtio kronor påförs ej. Avser ett beslut om skattetillägg mer än en redovisningsperiod eller händelse, skall vad nu har sagts gälla varje period eller händelse för sig."

I paragrafen torde vidare, i överensstämmelse med 116 r § taxeringslagen, i ett andra stycke tilläggas: "Särskild avgift tillfaller staten".

Rubriken före 8 kap. 1 §

Uttrycket "ordinära besvär" kan synas praktiskt men lär i övrigt inte användas i lagtext. Lämpligen bör som motsats till uttrycket "besvär i särskild ordning" begagnas "besvär i vanlig ordning".

8 kap. 1 §

Bland de beslut, som enligt förslaget skall få överklagas, nämns beslut om särskild avgift, således om skattetillägg eller förseningsavgift. Enligt 1 kap. 4 § andra stycket gäller lagens bestämmelser om skatt, med visst här ej aktuellt undantag, även för skattetillägg och förseningsavgift. Detta innebär bl. a. att särskild avgift kan påföras både genom ett sådant beslut som avses i 4 kap. 3 § och genom ett slutligt beslut enligt 4 kap. 5 §. Bestämmelserna i 4 kap. om fastställande av skatt bygger på principen, att ett beslut enligt 3 § inte får överklagas och att det av beskattningsmyndigheten kan – på begäran av den skattskyldige eller på myndighetens eget initiativ – ersättas med ett nytt beslut av samma slag inom viss i paragrafen angiven tid. Om den skattskyldige vill ha skattefrågan definitivt avgjord har han att hos beskattningsmyndigheten utverka ett slutligt beslut, vilket i sin tur kan överklagas på vanligt sätt.

Att ett beslut om särskild avgift skall kunna överklagas även om det meddelats i form av beslut enligt 4 kap. 3 § strider mot de tankegångar, på vilka paragrafen bygger. Ett beslut som kan överprövas av högre instans kan rimligen inte få omprövas av beskattningsmyndigheten på sätt som förutsätts i 4 kap. 3 §. Beträffande skattetillägg är att märka att i aktuella fall beslut härom oftast torde meddelas samtidigt med att beskattningsmyndigheten tar ställning till skattefrågan; det ter sig då olyckligt att vid ett beslut enligt 4 kap. 3 § – som torde bli den vanliga beslutsformen – frågan om skattetillägget kan överprövas av högre instans medan det för skattetillägget grundläggande beslutet om skattens storlek inte kan överklagas och dessutom kan omprövas av beskattningsmyndigheten.

Lagrådet föreslår att beslut om särskild avgift utgår ur uppräknings i förevarande paragraf av beslut som får överklagas. Detta innebär att beslut om särskild avgift blir överklagbart endast om det fattats i form av slutligt beslut. Någon olägenhet av en sådan ordning synes inte föreligga. Är den skattskyldige missnöjd med ett beslut om särskild avgift, som inte är slutligt, har han att – på samma sätt som gäller för skatt – hos beskattningsmyndigheten begära att den meddelar ett slutligt beslut i frågan. Det må tilläggas att, om den skattskyldige begär slutligt beslut endast beträffande påfört skattetillägg men inte angående den grundläggande skattefrågan, det ofta torde vara naturligt att beskattningsmyndigheten på eget initiativ meddelar slutligt beslut också i detta hänseende.

Beslut om rättelse enligt 4 kap. 14 § hör inte till de beslut, som enligt det remitterade förslaget skall få överklagas. Det synes dock rimligt att talan får föras även mot ett sådant beslut. Lagrådet föreslår att paragrafen kompletteras i enlighet härmed.

8 kap. 3 §

I förevarande paragraf föreslås att besvär över ett av beskattningsmyndigheten meddelat förhandsbesked skall anföras direkt hos regeringsrätten och således inte, som nu gäller enligt LFK, hos kammarrätten. Såvitt kan utläsas ur remissprotokollet motiveras ändringen inte av att någon olägenhet skulle vara förenad med det nuvarande systemet utan endast av att överensstämmelse därigenom nås med vad som gäller angående förhandsbesked beträffande direkt skatt och mervärdesskatt.

Förslaget kan väntas medföra en ökning av den i dag oroväckande stora tillströmningen av mål till regeringsrätten. Det är därvid att märka att – med hänsyn till att besvären inte passerar kammarrätten – reglerna om prövningstillstånd inte längre kommer att gälla för dessa mål och att besvären således i fortsättningen alltid kräver sakprövning i regeringsrätten.

I anslutning härtil vill lagrådet erinra om följande. Den år 1971 beslutade reformen på förvaltningsrättskipningens område var förestavad av tvånget att råda bot på den stora arbetsbalans som förelåg i regeringsrätten och på de därmed sammanhängande långa handläggningstiderna. Reformen gick i princip ut på att den domstolsmässiga besvärsprövningen skulle fördelas mellan regeringsrätten och kammarrätterna på det sättet att regeringsrätten främst skulle svara för prejudikatbildningen medan kammarrätterna skulle bära huvudansvaret för att materiell rättvisa skipades i enskilda fall. I mål som fullföljts från kammarrätt skulle sakprövning i regeringsrätten i allmänhet få ske endast under förutsättning att regeringsrätten meddelat prövningstillstånd. Samtidigt sköts kammarrätt in som allmän mellaninstans för ett stort antal målgrupper, som tidigare inte handlagts av kammarrätt. Vissa målgrupper lämnades dock utanför nyordningen och skulle inte heller i fortsättningen prövas av kammarrätt. Bland dessa märks främst kommunalbesvärsmålen och patentmålen. Även talan mot riksskatteverkets förhandsbesked beträffande direkt skatt och mervärdesskatt ansågs alltså höra föras direkt hos regeringsrätten. För sakprövning i dessa fall fordrades alltså inte prövningstillstånd, eftersom målen inte passerat kammarrätt.

Utvecklingen har gjort det nödvändigt att gå vidare på den inslagna reformvägen. Även kommunalbesvären har sålunda numera inlemmats i det tidigare beskrivna principiella system som genomfördes 1971: enligt lagstiftning 1980 anföras kommunalbesvär nu hos kammarrätt, och regeringsrätten sakprövar besvären från kammarrätt endast efter prövningstillstånd. Samtidigt härmed ändrades förvaltningsprocesslagen på det sättet att vissa beslut av kammarrätt, som tidigare ej fordrade prövningstillstånd för sakprövning, i fortsättningen skulle kräva sådant tillstånd. Slutligen må erinras om att omvandlingen av patent- och registreringsverkets besväravdelning till domstol – patentbesvärsrätten – öppnat möjlighet att införa krav på prövningstillstånd även för besvär över patentbesvärsrättens avgöranden. Så har också skett beträffande mål enligt 1982 års namnlag.

Det framlagda förslaget i fråga om besvärsordningen beträffande förhandsbesked står alltså i klar motsättning till de reformsträvanden rörande regeringsrättens ställning och verksamhet, som präglat lagstiftningen under det senaste decenniet. De principer som fastlagts genom förvaltningsreformen bör enligt lagrådets mening inte frångås i ny lagstiftning utan tungt vägande skäl. Sådana synes inte föreligga i det nu aktuella fallet.

Vid bedömande av verkningarna för regeringsrättens del av förslaget om ändrad instansordning beträffande förhandsbesked bör beaktas, att villkoren för att erhålla förhandsbesked enligt det remitterade förslaget är lindrigare än de som gäller förhandsbesked om direkt skatt; om besked inte är av vikt för enhetlig lagtolkning eller rättstillämpning krävs för förhandsbesked om direkt skatt att sådant besked är "av synnerlig vikt" för den enskilde, medan det enligt det remitterade förslaget räcker för att få förhandsbesked att sådant är "av vikt" för sökanden. — I anslutning härtill må vidare framhållas att den i remissen föreslagna nya rätten till besvär i särskild ordning kommer att medföra att mål angående sådana besvär i samtliga fall blir undantagna från kravet på prövningstillstånd (jfr prop. 1979/80: 105, s. 47).

Mot bakgrund av det anförda föreslår lagrådet att ordningen för besvär över förhandsbesked i den nya lagen regleras på samma sätt som nu gäller enligt LFK, dvs. att besvären handläggs av kammarrätten i första hand. Eventuella besvär över kammarrättens avgöranden kommer då alltså att fordra prövningstillstånd för sakprövning i regeringsrätten.

Anses den nuvarande ordningen för besvär över förhandsbesked enligt lagen om skatt på annonser och reklam böra kvarstå synes bestämmelser härom böra upptas i nämnda lag.

8 kap. 4 §

Bestämmelsen ger klarare än nuvarande stadgande i 9 § LFK uttryck för regeln att sådana beslut enligt 3 kap. 14 §, varigenom undantagande av handlingar vägras, inte får överklagas av den hos vilken revisionen sker. Principen stämmer med vad som gäller enligt 56 § 4 mom. taxeringslagen och lagrådet vill särskilt med hänsyn härtill inte föreslå någon annan reglering. Det bör dock framhållas, att förbudet mot överklagande inte är alldeles tillfredsställande från rättssäkerhetssynpunkt. Här kan erinras om att frågan regleras på annat sätt enligt bevissäkringslagen (18–21 §§). Vid en mera allmän översyn av de aktuella författningarna kan det finnas skäl att ta upp den berörda regeln till omprövning.

Godtas lagrådets förslag beträffande 4 kap. 2 § LPP, bör vidare hänvisningen till denna paragraf utgå ur 8 kap. 4 §.

8 kap. 5 §

Med hänsyn till att i 8 kap. 2 § andra stycket en förtydligande regel har getts om besvärstiden vid länsrättens beslut om utdömande av vite, bör för konsekvensens skull en liknande regel ges i 8 kap. 5 § om kammarrättens beslut i dessa frågor. Godtas vad lagrådet föreslagit under 8 kap. 3 § i fråga om förhandsbesked, bör vidare en bestämmelse om besvärstid vid kammarrättens beslut i sådana mål införas i 8 kap. 5 §: tiden kan förslagsvis bestämmas till en månad från det klaganden erhållit del av beslutet.

8 kap. 6 §

Reglerna om anslutningsbesvär gäller för närvarande beslut om fastställande av skatt, om efterbeskattning samt om förhandsbesked. De bör rimligen inte utvidgas till andra områden. Lagrådet ifrågasätter vidare om anslutningsbesvär fyller någon angelägen funktion i mål om förhandsbesked: sådana besvär är inte möjliga vid förhandsbesked vare sig enligt taxeringslagen eller mervärdeskattelagen, och det synes önskvärt att även den nu berörda frågan regleras på ett enhetligt sätt i de aktuella författningarna. Lagrådet förordar att i 8 kap. 6 § första stycket efter orden "ett beslut" inskjutes "om fastställande av skatt eller om efterbeskattning".

8 kap. 7 §

I fråga om förutsättningar för besvär i särskild ordning torde det vara överflödigt att särskilt ange att omprövningstiden enligt 4 kap. 3 § skall ha gått ut eller slutligt beslut skall ha meddelats enligt 4 kap. 5 §; detta torde ändå följa av systemets uppbyggnad.

Godtas vad lagrådet anfört under 4 kap. 1–3 §§, bör lämpligen i punkt 1, 3 och 4 om skatten användas uttrycket "fastställts" i stället för "beslutats".

Mot formuleringen av punkt 2 kan särskilt anmärkas, att uttrycket "uttagits" närmast tyder på att skatten skall ha erlagts, och att ordet "händelse" enligt terminologin i 4 kap. 1 § används bara för skattepliktiga förhållanden av vissa slag.

Lagrrådet förordar att paragrafen, i närmare anslutning till 55 § mervärdeskattelagen, får följande lydelse:

"Den skattskyldige får anföra besvär i särskild ordning om

1. skatten har fastställts i strid med bestämmelserna om vem som är skattskyldig eller vad som är skattepliktigt,

2. skatten har fastställts mer än en gång för samma skattepliktiga förhållande,

3. skatten har fastställts till ett belopp som väsentligt överstiger vad som rätteligen bort utgå och detta beror på att den skattskyldige underlåtit att lämna deklaration eller infordrad uppgift, eller föranletts av felaktighet ... uppgift, eller

4. skatten borde ha fastställts till ett väsentligt ... åberopar.

Besvär enligt ... när skatten fastställdes och det framstår ... rättelse."

9 kap. 3 §

I lagförslaget saknas direkt motsvarighet till regeln i 124 § tredje stycket taxeringslagen, enligt vilket vid prövning av frågor beträffande vites utdömande också fråga huruvida och med vilket belopp vitet hade bort föreläggas kan komma under bedömande. Här liksom i andra fall kan det synas önskvärt med en likformig reglering i de båda lagarna: bestämmelserna om jämkning av vitesbeloppet i 9 kap. 3 § tredje stycket har inte alldeles samma innebörd. Lagrådet förordar att bestämmelsen ersätts av en motsvarighet till taxeringslagens regel.

Övergångsbestämmelserna

Den avsedda innebörden av *punkt 2* framträder bättre om orden "som hänför sig till" utbyts mot "för vilket deklaration skulle ha lämnats".

Syftet med de skärpta reglerna om skattekontroll lär vara att de genast skall kunna användas även om de avser förhållande som hänför sig till tiden före lagens ikraftträdande. En sådan tillämpning, vilken får anses rimlig, förutsätter emellertid att undantag görs från den huvudregel som framgår av *punkt 2*. I denna *punkt* bör därför tilläggas att reglerna i 3 kap. skall tillämpas också på äldre förhållanden.

Syftet med *punkt 3* torde bättre framträda om "redovisningsskyldigheten" utbyts mot "deklarationsskyldigheten" och vidare i stället för "den nya lagen" insätts "den nya redovisningsordningen".

Vad angår *punkt 6* torde man behöva uttryckligt reglera fallen då skatten anses fastställd genom slutligt beslut enligt 19 § andra stycket LFK och när fristen för efterbeskattning gått ut enligt 24 § LFK. I dessa situationer bör av rättssäkerhetsskäl äldre regler gälla. Lagrådet förordar att punkten får följande avfattning:

"6. De övriga bestämmelserna i 4 kap. tillämpas även på äldre förhållanden. Beslut om fastställande av skatt enligt 3 eller 5 § eller om efterbeskattning får dock inte meddelas om tiden för meddelande av motsvarande beslut enligt den gamla lagen gått ut vid den nya lagens ikraftträdande."

I anslutning till *punkt 8* kan anföras följande. I fråga om restavgift och ränta innehåller de föreslagna övergångsbestämmelserna inga särskilda regler. Detta torde innebära att den gamla lagens bestämmelser skulle komma att gälla i samtliga fall, då skatten avser äldre förhållanden. Enligt lagrådets mening möter det dock inte några betänkligheter att låta den nya lagen i dessa delar få tillämpning även på äldre förhållanden under förutsättning att den tidpunkt då skatten skall erläggas — till följd av deklaration eller beskattningsmyndighetens beslut — infaller efter den nya lagens ikraftträdande. Lagrådet föreslår en sådan reglering. Vad angår ränta bör dock rimligen räntesatsen bestämmas efter vad som föreskrivs i den gamla lagen i den mån räntan belöper på tid före den nya lagens ikraftträdande.

Under hänvisning till det anförda föreslår lagrådet att punkt 8 av övergångsbestämmelserna kompletteras med förslagsvis följande: "Bestämmelserna om restavgift och ränta i den nya lagen tillämpas även på äldre förhållanden, om skyldigheten att betala skatten, till följd av deklaration eller beskattningsmyndighetens beslut, inträtt efter den nya lagens ikraftträdande; dock beräknas ränta, som avser tid före ikraftträdandet, efter de procentsatser, som anges i 27 och 29 §§ gamla lagen."

Punkt 12 i övergångsbestämmelserna framstår närmast som ett undantag från den allmänna bestämmelsen i punkt 13. Lagrådet föreslår, att *punkt 13* flyttas upp som punkt 12 och att som en andra mening i denna punkt tilläggas: "Den upphävda lagen gäller dock fortfarande (se punkt 12) tillfällig vinstskatt."

Till de sålunda angivna fall där den upphävda LFK alljämt skall gälla bör fogas sådana fall, där de nya övergångsbestämmelserna i de särskilda lagar som nämns i 1 kap. 1 § innebär att LFK alljämt skall tillämpas. Lagrådet föreslår att som en sista punkt i övergångsbestämmelserna i LPP intas följande regel: "13. I den mån lagarna under 1 kap. 1 § innehåller särskilda övergångsregler som strider mot punkterna 2—12, gäller i stället dessa regler."

Vad angår övriga lagförslag bör inledningsvis anmärkas att, om lagrådets förslag till ändrad rubrik till LPP godtas, motsvarande ändring bör göras i alla de bestämmelser som hänvisar till lagen i fråga.

Lagen om särskild skatt å vissa lotterivinster

3 §

I andra stycket sista meningen sker en hänvisning till LPP, vilken lag omtalas först i 4 §. Lämpligen bör regeln i stället uttryckas utan att LPP behöver nämnas. Lagrådet förordar att meningen i stället formuleras så: "Ränta utgår inte på återbetalat belopp."

Lagen om särskild varuskatt

6 b §

Av motiveringen till paragrafen framgår att bestämmelsen i första stycket är avsedd att utgöra en materiell regel av innebörd att, om den sammanlagda verksamheten för ett beskattningsår inte omfattar 500 kg av de berörda varorna, så skall skatt inte utgå. Om skatt har betalats under året men det senare visar sig att kvantiteten inte uppnått 500 kg skall återbetalning ske, medan i motsatt fall skatten skall betalas in. Den avsedda innebörden har inte kommit till tillfredsställande uttryck i lagtexten. Denna handlar enligt sin lydelse om befrielse från att "lämna deklaration och betala skatt". Eftersom deklaration i princip skall avlämnas för varje

löpande kalendermånad kan det inte vid deklarationstillfället med säkerhet bedömas om kvantiteten aktuella varor för hela beskattningsåret kommer att understiga eller överstiga 500 kg. Enligt lagrådets mening bör lagtexten utformas så att den innehåller en rent materiell regel om att skattskyldighet inte föreligger om den aktuella verksamheten för ett beskattningsår inte omfattar 500 kg. Av en sådan regel följer då automatiskt att erlagd skatt skall återbetalas om kvantiteten visar sig inte uppgå till det angivna gränsvärdet och att betalning skall ske om verksamheten varit större men betalning inte skett tidigare. Frågan huruvida deklaration skall avges löpande och skatt betalas i anslutning därtill får bedömas efter ett antagande om den kommande verksamhetens totala omfattning för beskattningsåret. Några särskilda bestämmelser i detta hänseende torde inte erfordras i lagen. Finner riksskatteverket att någon, som inte löpande lämnar deklaration, skäligen kan antas vara skattskyldig, kan verket förelägga honom att lämna deklaration; se 3 kap. 2 § LPP.

Lagrådet föreslår att paragrafen ges följande utformning:

”Skattskyldighet föreligger inte för sådan tillverkning av choklad- och konfektyrvaror som under ett beskattningsår tillsammans med verksamhet som avses i 5 § andra stycket omfattar högst 500 kilogram varor av detta slag.

Bestämmelsen i första stycket gäller inte om verksamheten för ett tidigare beskattningsår omfattat mer än 500 kilogram choklad- och konfektyrvaror. Riksskatteverket får dock medge att bestämmelsen tillämpas också i sådant fall under förutsättning att verksamheten kan beräknas i fortsättningen per beskattningsår omfatta högst 500 kilogram varor av detta slag.”

Lagen om prisreglering på jordbrukets område

23 §

Med hänsyn till innehållet av 1 kap. 1 § LPP bör bestämmelsen formuleras som en erinran om LPP, förslagsvis på detta sätt: ”Regler om förfarandet vid uttag av avgifter som avses i denna lag finns i lagen om . . .”

33 §

Hänvisningen till LPP i paragrafen lär avse endast LPP:s regler om skattekontroll. Lagrådet förordar att den allmänt hållna bestämmelsen i paragrafens första mening preciseras på följande sätt: ”För tillsyn av efterlevnaden av bestämmelserna i 28, 29 och 31 §§ gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs om skattekontroll” i LPP. Den följande mening- en, som i sin föreslagna lydelse är svårtillgänglig, bör lämpligen formuleras så: ”Därvid skall vad i nämnda lag sägs om beskattningsmyndighet gälla jordbruksnämnden. Vad som sägs om skattskyldig skall gälla den som är skyldig att använda råvara och vad som sägs om skattepliktig vara skall gälla sådan vara som enligt 28, 29 och 31 §§ denna lag avses med tillverkningen eller försäljningen.”

34 a §

Den straffbestämmelse som intagits i paragrafens tredje stycke har inte motiverats i remissprotokollet. Det kan anmärkas att bestämmelsen delvis motsvarar den nuvarande regeln om straff för brott mot 4 § LFK; dessutom har skett en anpassning till regeln i 10 § skattebrottslagen, som inte är tillämplig i förevarande situation. Detta innebär att en viss utvidgning sker av det straffbara området. Lagrådet har ingen erinran mot förslaget i denna del.

Lagen om skatt på annonser och reklam

16 §

Med hänsyn till att beskattningsåret enligt 1 kap. 9 § LPP inte alltid behöver vara lika långt som ett kalenderår torde reglerna om redovisnings-skyldighet i förevarande paragraf kunna leda till resultat som inte åsyftats. Ändringen synes inte böra genomföras på föreslaget sätt. Detsamma kan sägas om det därmed sammanhängande förslaget till ändring i 24 §.

24 §

Lagrådet erinrar om vad som anförts under 16 §.

29 §

Lagrådet erinrar om vad som anförts under 8 kap. 3 § LPP om förhandsbesked enligt förevarande lag.

30 §

Bestämmelsen avser vissa fall där LPP är tillämplig beträffande skatt på annonser och reklam. Den allmänna hänvisningen till LPP finns intagen i 33 §. Lämpligen bör den speciella regeln i 30 § ansluta till den generella bestämmelsen om LPP:s tillämpning såsom ett andra stycke i 33 §. Lagrådet förordar att 30 § upphävs och att – med visst förtydligande av hänvisningen till LPP:s kontrollregler – 33 § andra stycket utformas på följande sätt: "Bestämmelserna i 3 kap. 5 § nämnda lag om kontroll hos annan än skattskyldig skall tillämpas . . . reklamtrycksak framställs."

Lagen om överlastavgift

10 §

Bland de lagrum i LPP vartill första meningen i paragrafen hänvisar torde även böra nämnas 9 kap. 2 och 3 §§.

Om man godtar lagrådets ståndpunkt att bl.a. lagen om överlastavgift bör fullständigt ange vilka förfarandebestämmelser som skall gälla (se ovan vid 1 kap. 2 § LPP), bör andra meningen i förevarande paragraf ersättas av följande två meningar: "Beslut att upplysning skall inhämtas får fattas,

utom av länsstyrelsen, av riksskatteverket efter samråd med länsstyrelsen. Vad i 3 kap. 9, 11, 13 och 15 §§ nämnda lag sägs om beskattningsmyndigheten skall därvid i stället gälla riksskatteverket."

Lagen om avgift på vissa dryckesförpackningar

2 och 3 §§

Den föreslagna ändringen innebär att i 2 § endast kvarstår en regel om vart avgift skall betalas i ett specialfall, medan huvudfallet framgår av LPP. Lagens uppbyggnad blir därigenom något svårförståelig och mindre tillfredsställande från systematisk synpunkt. Lagrådet föreslår att – trots att inte heller denna lösning är helt idealisk – bestämmelsen i 14 § knytes till 2 § såsom ett första stycke i denna paragraf. – Någon ändring i 3 § behöver då inte vidtas.

Vägrafikskattelagen

Enligt vad som framhållits under 1 kap. 2 § LPP bör vägrafikskattelagen innehålla en fullständig reglering av vilka förfarandebestämmelser som skall gälla, något som inte är fallet enligt det remitterade förslaget. I enlighet härmed bör en bestämmelse motsvarande 3 kap. 7 § första stycket andra meningen och andra stycket andra meningen samt 6 kap. 1 § första stycket sista meningen i det remitterade förslaget till LPP införas i vägrafikskattelagen (se nedan under 30 a och 30 b §§). Vad som föreslagits om vägrafikskatt enligt 1 kap. 5 § andra stycket LPP framgår däremot redan av vägrafikskattelagens bestämmelser.

3 §

Formuleringen av paragrafens tredje stycke bör anpassas till vad lagrådet föreslagit under 1 kap. 7 § LPP.

24 §

Under hänvisning till vad lagrådet anför under 4 kap. 10 § LPP särskilt om användningen av uttrycket "fråga om efterbeskattning skall väckas" förordar lagrådet att avfattningen av förevarande paragraf anpassas till vad som där har föreslagits.

26 §

Lagrådet hänvisar till vad som föreslagits under 4 kap. 8 § LPP och förordar att andra meningen i förevarande paragraf ändras på motsvarande sätt.

27 §

Enligt tredje stycket andra meningen av paragrafen skall femtiokronorsgränsen avse sammanlagda beloppet av "flera samtidigt till fastställelse föreliggande skattetillägg". Bestämmelsen stämmer med vad som gäller i dag men står i motsats till motsvarande regler i 116 r § första stycket taxeringslagen och 64 i § mervärdeskattelagen liksom till vad som torde vara innebörden av den föreslagna bestämmelsen i 7 kap. 9 § LPP. Lagrådet ifrågasätter om inte en ändring av stadgandet i vägtrafikskattelagen bör övervägas.

30 a §

Såsom inledningsvis anförts under rubriken till vägtrafikskattelagen bör – om lagrådets förslag under 1 kap. 2 § LPP godtas – i förevarande paragraf tas in en motsvarighet till 3 kap. 7 § första stycket andra meningen och andra stycket andra meningen i det remitterade förslaget till LPP. Lagrådet förordar att som ett andra stycke i paragrafen tilläggs: "Skatterevision får företas, förutom av beskattningsmyndighet, av riksskatteverket. Vad i 3 kap. 9, 11, 13 och 15 §§ sägs om beskattningsmyndighet skall därvid gälla riksskatteverket. Beslut om sådan revision fattas av riksskatteverket efter samråd med beskattningsmyndigheten."

30 b §

I enlighet med vad som sagts under lagens rubrik bör i förevarande paragraf intas en motsvarighet till regeln i 6 kap. 1 § första stycket sista meningen LPP i det remitterade förslaget (jfr även 6 kap. 2 § första meningen samma förslag). Lagrådet förordar att andra meningen av 30 b § får följande lydelse: "Vad där sägs om beskattningsmyndighet gäller riksskatteverket, och vad som sägs om allmänt ombud gäller allmänt ombud enligt 3 §."

31 §

Enligt paragrafens första stycke får utom allmänt ombud enbart "skattskyldig" föra talan mot beslut angående bl. a. utdömande av vite. Enligt LPP kan emellertid vitesföreläggande riktas också mot annan än skattskyldig, något som föranlett att i 8 kap. 2 § LPP i stället talas om "den som förpliktats utge vitet". Med hänsyn härtill torde orden "eller utdömande av vite" böra utgå ur första stycket samt 8 kap. 2 § LPP nämnas i tredje stycket bland de paragrafer i LPP som skall gälla även för vägtrafikskatt. – Om lagrådets inställning till överklagande av förhandsbesked godtas (se ovan under 8 kap. 3 § LPP), bör bland lagrummen i tredje stycket upptas också den bestämmelse härom som enligt lagrådets förslag skulle tas in i 8 kap. 5 § LPP.

Regeln i fjärde stycket att besvärstid för allmänt ombud räknas från beslutets dag avser uteslutande de fall som nämns i första stycket. Såvitt

gäller besvär över förhandsbesked framgår regeln av hänvisningen till 8 kap. 3 §. Regeln bör därför lämpligen tas in i första stycket som en andra mening och kan utformas så: "Allmänt ombuds besvärstid räknas från beslutets dag." Fjärde stycket kan därvid utgå.

Bevissäkringslag för skatte- och avgiftsprocessen

Syftet med övergångsbestämmelserna torde bättre komma fram om deras andra stycke formuleras så: "Säkringsåtgärd som vidtagits med stöd av äldre bestämmelser skall efter den nya lagens ikraftträdande anses vidtagen med stöd av denna."

Utsädeslagen

6 §

Om man godtar lagrådets ståndpunkt att bl. a. utsädeslagen bör fullständigt ange vilka förfarandebestämmelser som skall gälla (se ovan vid 1 kap. 2 § LPP), bör paragrafen kompletteras. Lagrådet föreslår att efter första stycket andra meningen inskjuts följande: "Vad som sägs om beskattningsmyndighet i 3 kap. och 9 kap. 3 § nämnda lag skall dock gälla lantbruksstyrelsen." Den följande meningen kan då avfattas så: "Om annan än statens utsädeskontroll utför statsplombering av utsäde, skall denne debitera avgiften för utsädeskontrollens räkning."

Lagen om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter

Syftet med övergångsbestämmelserna torde bättre komma fram om deras andra stycke formuleras så: "Åtgärd som vidtagits med stöd av äldre bestämmelser skall efter den nya lagens ikraftträdande anses vidtagen med stöd av denna."

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

FINANSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1983-11-17

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden I. Carlsson, Lundkvist, Feldt, Gustafsson, Hjelm-Wallén, Peterson, Boström, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Wickbom

Föredragande: statsrådet Feldt

Proposition om nya förfaranderegler för punktskatter och prisregleringsavgifter

1 Anmälan av lagrådsyttrande

Föredraganden anmäler lagrådets yttrande¹ över förslag till

1. lag om punktskatter och prisregleringsavgifter
2. lag om ändring i lagen (1928: 376) om särskild skatt å vissa lotteri-vinster,
3. lag om ändring i lagen (1941: 251) om särskild varuskatt,
4. lag om ändring i lagen (1957: 262) om allmän energiskatt,
5. lag om ändring i lagen (1961: 372) om bensinskatt,
6. lag om ändring i lagen (1961: 394) om tobaksskatt,
7. lag om ändring i lagen (1967: 340) om prisreglering på jordbrukets område,
8. lag om ändring i skattebrottslagen (1971: 69),
9. lag om ändring i lagen (1971: 1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.,
10. lag om ändring i lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam,
11. lag om ändring i lagen (1972: 435) om överlastavgift,
12. lag om ändring i lagen (1972: 820) om skatt på spel,
13. lag om ändring i lagen (1973: 37) om avgift på vissa dryckesförpackningar,
14. lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1973: 601),
15. lag om ändring i lagen (1973: 1216) om särskild avgift för oljeprodukter,

¹ Beslut om lagrådsremiss fattat vid regeringssammanträde den 21 april 1983.

16. lag om ändring i lagen (1974: 226) om prisreglering på fiskets område,
 17. lag om ändring i bilskrotningslagen (1975: 343),
 18. lag om ändring i bevissäkringslagen (1975: 1027) för skatte- och avgiftsprocessen,
 19. lag om ändring i utsädeslagen (1976: 298),
 20. lag om ändring i lagen (1977: 306) om dryckesskatt,
 21. lag om ändring i lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon,
 22. lag om ändring i lagen (1978: 144) om skatt på vissa resor,
 23. lag om ändring i lagen (1978: 880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter,
 24. lag om ändring i lagen (1982: 691) om skatt på vissa kassettband,
 25. lag om ändring i lagen (1982: 1200) om skatt på videobandspelare,
 26. lag om ändring i lagen (1982: 1201) om skatt på viss elektrisk kraft.
- Föredraganden redogör för lagrådets yttrande och anför:

Lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter

Rubriken

Lagrådet har föreslagit den ändringen av lagens rubrik att däri uttryckligen anges att lagen avser förfaranderegler för punktskatterna. Enligt min mening finns emellertid inte anledning att anta att den i remissen valda lagrubriken skall ge upphov till några missuppfattningar. Det får anses vara angeläget att rubriken inte görs onödigt lång. Jag föreslår därför att lagen ges den rubrik som angavs i remissen.

1 kap.

I fråga om totalisatoravgiften avser jag att särskilt lägga fram förslag till ny lagstiftning. Därvid får övervägas i vilken utstäckning LPP:s förfaranderegler bör göras tillämpliga. Även denna nya lagstiftning avses kunna träda i kraft senast den 1 juli 1984. Som lagrådet funnit bör därför inte nu föreslås att LPP skall gälla för avgift enligt kungörelsen (1973: 717) om uppbörd m. m. av totalisatoravgift.

Jag biträder vidare lagrådets förslag att de bestämmelser som gäller vägtrafikskatt m. m. i sin helhet tas in i resp. skatteförfattning, och att i 2 § endast en allmän hänvisning till dessa författningar görs. Jag förordar vidare att de föreslagna justeringarna i 3 och 7 §§ genomförs.

Däremot bör enligt min mening i 8 § begreppen skattskyldighet och skattskyldighetens inträde anges. Begreppen skall visserligen inte närmare preciseras här, eftersom detta görs i skatteförfattningarna. För att de följande bestämmelserna i LPP skall bli förståeliga är det emellertid önskvärt att det redan i inledningen anges att de nämnda begreppen återfinns i

skatteförfattningarna. Jag förordar således att paragrafen kvarstår, men att den omformuleras så att det klart framgår att den enbart har upplysande karaktär.

2 kap.

Lagrådets förslag till utformning av 1 § och 3 kap. 2 § utgör ett förtydligande av bestämmelsernas innebörd och bör följas.

I fråga om utformningen av 9 § måste som lagrådet anmärkt laga förfall t.ex. på grund av sjukdom kunna beaktas oavsett om beslut om anstånd har medgetts eller inte. Även i en sådan situation föreligger dock behov av regler som ger utrymme för ett formellt anståndsbeslut. Det är t.ex. inte säkert att den deklarationsskyldige genast kan avge deklaration så fort det laga förfallet upphör. Den i remissen valda utformningen av 9 § överensstämmer med vad som gäller för mervärdesskatt enligt kungörelsen (1970: 150) om anstånd med att lämna deklaration för mervärdesskatt. Jag ansluter mig ändå till lagrådets bedömning att bestämmelsen i LPP bör kunna utformas utan att lagaförfalls-situationen anges. De särskilda omständigheter som skall föreligga eller ha förelegat för att anstånd skall få medges bör dock vara av den art att de i och för sig kunnat åberopas som laga förfall.

De av lagrådet i övrigt föreslagna ändringarna i detta kapitel bör genomföras.

3 kap.

De av lagrådet föreslagna ändringarna i 2 och 5 §§ innebär, liksom ändringen i 2 kap. 1 §, ett förtydligande av bestämmelsernas innebörd. Paragraferna bör ändras på föreslaget sätt. Genom ändringen i 5 § kan dock regeln i 7 § om hos vilka skatterevision får ske behöva kompletteras. Även hos den som inte styrkts vara skattskyldig men som skäligen kan antas vara detta bör revision få företas. Jag föreslår att 7 § ändras i enlighet med detta.

Särbestämmelserna om skatterevision i fråga om vägtrafikskatt och växtförädlingsavgift i 7 § kan som lagrådet föreslår utgå ur LPP. Jag föreslår att de flyttas till vägtrafikskattelagen resp. utsädeslagen.

Lagrådets övriga förslag till ändringar beträffande detta kapitel bör genomföras. Förslaget till 12 § bör dock kompletteras så att det framgår att den hos vilken revision sker är skyldig att utan dröjsmål tillhandahålla de handlingar som skall granskas.

4 kap.

Jag förordar att den av lagrådet föreslagna terminologin vad gäller rubriken och 1–3 §§ följs, eftersom detta ger en bättre överensstämmelse med mervärdeskattelagens regler. Det kan även vara till fördel att man på detta sätt inte behöver skilja på termerna "beslut" och "nytt beslut". Jag delar även lagrådets uppfattning att det är till fördel om 3 § andra stycket utformas så att slutligt beslut alltid meddelas om ansökan om beslut kommer in senare än två månader före utgången av den treåriga beslutsfristen. Därigenom behöver beskattningsmyndigheten under tvåmånadersperioden inte avgöra om ansökan avser ett "vanligt" beslut, som i så fall inte obligatoriskt behöver meddelas, eller ett slutligt beslut som måste meddelas trots den sena ansökan.

När det gäller utformningen av tidsfristen för efterbeskattning, 10 §, har i remissen valts samma metod som i ML. Bestämmelsen infördes i ML den 1 januari 1982. Det torde sakligt sett inte finnas någon anledning att ha olika regler inom ML och LPP på detta område. Emellertid kan sättas i fråga om uttrycket "fråga om efterbeskattning skall väckas" inte i vissa fall kan bli svårtolkat. Eftersom beskattningsmyndigheten själv har att ta upp frågan om efterbeskattning kan det diskuteras vad som fordras för att fråga om efterbeskattning skall anses ha väckts. Mot den bakgrunden och med hänsyn till vad lagrådet anfört om sambandet med övriga tidsgränser i kapitlet får övervägande skäl anses tala för att man behåller nuvarande princip från 21 § LFK, dvs. att beslut om efterbeskattning skall ha meddelats inom viss tidrymd. Jag är således beredd godta lagrådets förslag till utformning av 10 §.

På förslag av lagrådet bör i 8 kap. 1 § införas en rätt till besvär över beslut om rättelse. Lagrådet har anfört att beslut om fastställande av skatt enligt 3 § inte bör kunna rättas enligt 14 §, utan genom ett nytt beslut enligt 3 §. På denna punkt har jag en annan mening. Det kan tänkas att ett fel upptäcks i ett beslut enligt 3 § så sent att ett nytt beslut enligt 3 § inte får meddelas. I detta fall bör även ett beslut enligt 3 § kunna rättas.

Övriga av lagrådet föreslagna ändringar i kapitlet hänför sig i huvudsak till den ändrade terminologin i 1–3 §§ och bör genomföras.

5 kap.

I fråga om hänvisningen i 14 § i det remitterade förslaget till 69 § 1 mom. andra stycket uppbördslagen kan nämnas att i prop. 1983/84: 58 föreslagits ändrade regler på detta område. Ändringen innebär att ö-skatteräntan skall motsvara det av riksbanken fastställda diskonto som gäller vid utgången av december det föregående året. Samma räntesats skall användas med ett tillägg av tre procentenheter för respifränta, anståndsrenta och annars när betalning senareläggs.

Dessa principer bör gälla även inom punktskatteområdet. Jag föreslår således att räntesatsen i de fall den skattskyldige skall betala ränta enligt 12 § bestäms att motsvara diskontot vid utgången av december det föregående året med ett tillägg av tre procentenheter. Ränta enligt 13 § på skatt som återbetalas bör dock beräknas utan tillägget. Lagtekniskt bör 14 § utformas så att räntebestämmelserna i sin helhet anges där, utan hänvisning till motsvarande bestämmelser i uppbördslagen.

Jag vill i detta sammanhang föreslå en viss ändring av utformningen av 7 §. Enligt lagrådsremissen skall vid återbetalning av skatt en avräkning ske av sådan skatt som förfallit till betalning hos beskattningsmyndigheten. Bestämmelsen innebär att t.ex. en skatteskuld som avser andra redovisningsperioder eller andra punktskatter får avräknas före en eventuell återbetalning av skatt. Om en sådan skatteskuld avser tillkommande skatt som påförts genom beslut t.ex. enligt 4 kap. 3 § förfaller den dock inte till betalning förrän viss tid efter beskattningsmyndighetens beslut. Enligt 5 kap. 1 § tredje stycket skall nämligen beskattningsmyndigheten i detta fall bestämma när skatten skall betalas. Enligt min mening bör avräkning av en skatteskuld som uppkommit på detta sätt få avräknas vid en eventuell återbetalning av annan skatt, även om skulden inte förfallit till betalning. Jag föreslår därför att 7 § utformas så att avräkning får ske av skattebelopp för vilka den skattskyldige står i skuld hos beskattningsmyndigheten. Har anstånd, i samband med besvär över beslut om skatt, medgetts enligt 5 § bör dock avräkning inte få ske.

I fråga om den i lagrådsremissen föreslagna bestämmelsen i 11 § om befrielse från restavgift vill jag tillägga följande. Beslut om påföring av restavgift skall ske i samma former som beslut om fastställande av skatt. Detta framgår av bestämmelsen i 1 kap. 4 § andra stycket. Även när det gäller ärende om befrielse från restavgift bör samma beslutsformer användas. Jag föreslår att en uttrycklig bestämmelse om detta tas in i paragrafen, på samma sätt som skett i 47 § tredje stycket ML. Det innebär att ett beslut i ärende om befrielse från restavgift får överklagas först när ett slutligt beslut har meddelats om den sökta befrielsen. — Paragrafen bör i övrigt göras mer lättillgänglig genom att den utformas utan någon hänvisning till motsvarande bestämmelse i uppbördslagen.

Jag förordar i övrigt att lagrådets förslag till ändringar i detta kapitel genomförs.

6 kap.

De av lagrådet föreslagna ändringarna i 1 och 2 §§ bör i enlighet med mitt tidigare ställningstagande genomföras. Detta föranleder en justering i vägtrafikskattelagen.

Lagrådets förslag till komplettering av 3 § finner jag välgrundat, och paragrafen bör få den av lagrådet angivna utformningen.

7 kap.

Vid utformningen av detta kapitel i lagrådsremissen har beaktats att skattetilläggsutredningen (Fi 1976: 06) lämnat förslag till helt ny lagstiftning när det gäller sanktionsavgifterna, bl. a. på punktskattesidan. Utredningens betänkande bereds f. n. i regeringskansliet. Med hänsyn till detta finner jag det inte motiverat att nu ändra utformningen av 1 § tredje stycket eller 9 § på sätt som lagrådet föreslagit. Den i remissen valda lydelsen överensstämmer med gällande lagstiftning även inom mervärdesskatteområdet och en ändring bör inte genomföras enbart för punktskatternas del. Utformningen av bestämmelserna är enligt min mening inte heller sådan att någon tvekan behöver råda om deras innebörd.

Däremot bör de föreslagna bestämmelserna i 1 § första stycket sista meningen och 6 § tredje stycket andra meningen utgå. De erfordras inte eftersom besvär i särskild ordning skall kunna anföras enligt LPP.

8 kap.

Jag förordar att den av lagrådet föreslagna rubriceringen av 1–6 §§ genomförs.

Även i fråga om uppräkningsen i 1 § av de beslutstyper som skall kunna överklagas delar jag lagrådets uppfattning att vissa ändringar erfordras. Det torde som lagrådet anfört vara mindre lämpligt att stadga en särskild besvärsmätt i fråga om skattetillägg. Detta skulle kunna medföra en besvärsmätt vad gäller skattetillägget i ett beslut om skatt, trots att besvärsmätt inte föreligger när det gäller skatten om inte slutligt beslut om denna har meddelats enligt 4 kap. 5 §. I stället bör beslut om skattetillägg ha samma karaktär som ett beslut om fastställande av skatt enligt 3 kap. Detta framgår också av stadgandet i 1 kap. 4 § andra stycket. Ett beslut om skattetillägg skall således inte få överklagas om det inte har meddelats med stöd av 4 kap. 5 §, dvs. är slutligt. Denna besvärsmätt gäller även för mervärdesskatten.

Även när det gäller beslut om förseningsavgift är det från praktiska synpunkter mest lämpligt att besvär får anföras först när slutligt beslut har meddelats. Begärs slutligt beslut om en förseningsavgift som påförts vid en skattedebitering torde vanligen inte erfordras att slutligt beslut också meddelas om skatten eller ett eventuellt skattetillägg.

Jag förordar därför att i besvärsmättens i 8 kap. 1 § inte tas in någon särskild besvärsmätt när det gäller de särskilda avgifterna. I stället bör bestämmelsen inledas med att beskattningsmyndighetens slutliga beslut om skatt (vari enligt 1 kap. 4 § innefattas även beslut om särskild avgift) får överklagas.

Beslut om rättelse bör som lagrådet påpekat kunna överklagas. Som jag tidigare har anfört bör rättelse endast få ske av inte omprövningsbara beslut.

I fråga om 3 § och besvärssordningen i fråga om förhandsbesked vill jag framhålla följande.

Förhandsbesked inom punktskatteområdet meddelas f. n. ytterst sparsamt. Antalet besvärssärenden är därför litet. För förhandsbesked när det gäller andra skatter än reklamskatt förs besvär över riksskatteverkets beslut f. n. i kammarrätt. Antalet besvärssärenden är blott några enstaka per år. Besvär när det gäller förhandsbesked om reklamskatt förs redan nu direkt i regeringsrätten. Antalet ärenden om reklamskatt torde vara minst lika stort som i fråga om alla andra punktskatter tillsammans.

När det gäller besvärssordningen för förhandsbesked om reklamskatt, som tillkom efter beslutet om den av lagrådet nämnda reformen inom förvaltningsrättskipningen, kan nämnas att den infördes på initiativ av skatteutskottet (SkU 1972: 29). Enligt utskottet fanns starka skäl som talade för att regler tillskapades som gjorde det möjligt att snabbt få förhandsbesked om denna skatt.

Såväl när det gäller reklamskatten som övriga punktskatter är det ofta av mycket stor betydelse för de skattskyldiga att ett bindande förhandsbesked snabbt kan erhållas. Detta beror på skatternas karaktär av övervältringsskatter. Är det exempelvis fråga om en punktskatt som tas ut vid försäljning av varor kan det vara av yttersta betydelse för den skattskyldige att i förväg få besked om en viss vara är skattepliktig och hur skatten skall beräknas. Missbedömer en skattskyldig denna fråga och exempelvis tar ut för låg skatt saknar han normalt möjlighet att sedan få täckning för skatten. För att möjligheten att erhålla förhandsbesked skall ha något praktiskt värde i dessa fall är det därför ofta nödvändigt att förfarandet görs snabbt. Ett bindande förhandsbesked bör kunna erhållas med liten tidsutdräkt.

Enligt min mening bör därför den besvärssordning som gäller för förhandsbesked vad avser direkt skatt och mervärdeskatt gälla även för förhandsbesked när det gäller punktskatterna. Detta innebär visserligen att antalet ärenden i regeringsrätten ökar något. Det nuvarande antalet besvär är dock så lågt att regeringsrättens arbetssituation inte enbart på grund av dessa besvärssärenden kan påverkas nämnvärt av den ändrade besvärssordningen. Möjligheten att erhålla förhandsbesked vidgas dock enligt förslaget, och detta kan leda till en viss ökning i antalet meddelade förhandsbesked. I vart fall på lite längre sikt finns det dock inte anledning att anta att antalet besvärssärenden skulle bli särskilt stort. Mot denna bakgrund finns det enligt min mening inte skäl att nu avstå från att genomföra den av utredningen föreslagna enhetliga besvärssordningen vad gäller förhandsbesked för punktskatterna.

När det gäller anslutningsbesvär enligt 8 kap. 6 § torde sådana besvär i huvudsak ha betydelse vid överklagande av beslut om fastställande av skatt och om efterbeskattning. Något avgörande skäl mot att tillåta anslutningsbesvär även i andra fall torde inte finnas. Då behovet av regeln i andra fall torde vara mycket begränsat bör dock som lagrådet förordnat en

inskränkning kunna ske. För detta talar även att den föreslagna tiden för anslutningsbesvär skulle behöva bestämmas till annan tid än en månad i vissa fall, t.ex. när det gäller utdömande av vite. Regeln om anslutningsbesvär synes därför bli enklast att tillämpa om den utformas på det sätt som lagrådet föreslagit. Jag förordar att paragrafen får denna utformning.

Lagrådets förslag till utformning av 4, 5 och 7 §§ bör följas.

9 kap.

Innebörden av bestämmelsen i 3 § sista stycket skall givetvis vara densamma som motsvarande regel i taxeringslagen. För att detta skall vara tydligt kan det som lagrådet anmärkt vara att föredra om bestämmelsen direkt utformas efter förebild av 124 § tredje stycket TL. Jag föreslår att 3 § utformas i enlighet därmed.

Övergångsbestämmelserna

Huvudregeln i punkt 2 om tillämpningen av äldre bestämmelser bör som lagrådet anmärkt kunna förtydligas. Den gamla lagen bör generellt tillämpas i fråga om skatt för vilken deklaration skulle ha lämnats före ikraftträdandet. Jag föreslår att bestämmelsen utformas på det sättet. Denna regel får sedan modifieras i de följande punkterna. Avsikten är emellertid att kontrollreglerna i 3 kap. genomgående skall få användas efter ikraftträdandetiden även om fråga är om skatt som hänför sig till tiden dessförinnan. Denna bestämmelse måste, som lagrådet anmärkt, uttryckligen föras in i punkt 2 om den omformuleras på sätt som jag nu förordat.

Med den nu föreslagna utformningen av punkten 2 erfordras enligt min mening också ett förtydligande av hur ärenden om indrivning av skatt skall hanteras i samband med att den nya lagen träder i kraft. Ärenden som har lämnats till indrivning före ikraftträdandet bör hanteras enligt de nya bestämmelserna i 5 kap. 16 § när dessa har trätt i kraft. Detsamma bör då givetvis gälla ärenden om indrivning som överlämnas till kronofogdemyndighet efter ikraftträdandet men avser skatt som hänför sig till tid före ikraftträdandet. En bestämmelse av denna innebörd bör lämpligen tas in under punkten 8.

Jag förordar vidare att punkten 3 förtydligas på det sätt som lagrådet föreslagit.

Lagrådet har vidare föreslagit att i punkten 6 tas in ett uttryckligt undantag från tillämpningen av de nya bestämmelserna om beslut i de fall att beslutsfristen vid ikraftträdandetiden gått ut enligt äldre bestämmelser. Enligt min mening får detta anses följa redan av allmänna principer. Det kan dock vara av visst värde att en bestämmelse om detta

uttryckligen tas in här. Jag föreslår att tillägget utformas på sätt som lagrådet förordat.

Vid den nyss förordade omformuleringen av punkten 2 bör som lagrådet anger punkten 8 kompletteras så att, även om deklaration skulle ha lämnats före ikraftträdandet, de nya reglerna om restavgift och ränta kan tillämpas om skyldigheten att betala skatt har inträtt vid ikraftträdandet eller senare. Den kompletterande bestämmelsen bör lämpligen utformas på det sätt som lagrådet föreslagit.

Lagrådets förslag beträffande punkterna 12–13 bör genomföras.

Lagen om särskild skatt å vissa lotterivinster.

Lagrådets förslag till ändrad utformning av 3 § innebär en förenkling och bör genomföras.

Lagen om särskild varuskatt

Bestämmelsen i 6 a § (6 b § i lagrådsremissen) bör på sätt som skett i fråga om mervärdeskatten (6 § ML) och reklamskatten (16 § reklamskattelagen) vara konstruerad så att redovisningsskyldighet, dvs. skyldighet att deklarera och betala skatt, inte föreligger vid tillverkning under en viss gräns. Att som lagrådet föreslagit konstruera regeln som en inskränkning av skattskyldigheten skulle innebära en avvikelse från regleringen på andra områden, och dessutom medföra risk för komplikationer vid tillämpningen. Jag förordar att bestämmelsen i huvudsak anpassas till 6 § ML. I de fall en skattskyldig har verksamhet av så liten omfattning att 500-kilosregeln kan bli tillämplig torde han normalt redovisa skatt för helårsperioder. I så fall uppkommer, när det efter beskattningsårets utgång är dags att avgöra om skatteredovisning skall ske, inte någon tvekan om redovisningsskyldigheten. Jag föreslår dock att en regel motsvarande 25 § reklamskattelagen införs även i lagen om särskild varuskatt. Således skall uttryckligen anges att återbetalning av skatt skall ske om skattskyldig inbetalt varuskatt trots att verksamheten omfattat högst 500 kilogram ett visst beskattningsår.

I lagrådsremissen föreslogs att de nya bestämmelserna i 6 § (6 a § i lagrådsremissen) skulle träda i kraft redan den 1 januari 1984. Avsikten därmed var att ge riksskatteverket möjlighet att förbereda hanteringen av de nya förfarandereglerna och ett nytt datasystem. Detta förberedelsearbete har nu emellertid lagts upp på annat sätt än vad som varit avsett, och även den nämnda bestämmelsen bör därför träda i kraft först den 1 juli 1984.

Lagen om prisreglering på jordbrukets område

Lagrådets förslag beträffande 23 och 33 §§ innebär förtydliganden av paragrafernas innebörd och bör följas.

När det gäller den i 34 a § föreslagna straffbestämmelsen kan först nämnas att skattebrottslagen (1971:69) inte är tillämplig på prisregleringsavgifterna. Bestämmelsen i 10 § skattebrottslagen om försvårande av skattekontroll kan således inte tillämpas om bokföringsskyldighet eller föreskriven skyldighet att föra och bevara räkenskaper åsidosätts och därigenom JN:s kontrollverksamhet försvåras. Det i 34 a § föreslagna tredje stycket har utformats efter 10 § skattebrottslagen. Det ersätter den straffbestämmelse som nu finns intagen i andra stycket av paragrafen, vari stadgas bötesstraff för den som bryter mot bestämmelserna i 4 § LFK om bokföringsplikt m. m. Enligt 21 b § kan även riksskatteverket i vissa fall vara beskattningsmyndighet och mottagare av avgifter. Straffbestämmelsen i 34 a § tredje stycket har jämkats i enlighet härmed.

Lagen om skatt på annonser och reklam

16 och 24 §§ måste som lagrådet anförde kompletteras med en regel om hur i paragraferna angivna redovisningsgränser skall beräknas när beskattningsår inte motsvarar tolv månader. Detta kan inträffa vid omläggning av räkenskapsår. Jag föreslår att en proportioneringsregel införs, så att om ett beskattningsår är längre eller kortare än tolv månader skall de i paragraferna angivna gränserna räknas upp eller ned i motsvarande mån.

Jag delar lagrådets uppfattning att de i 30 och 33 §§ föreslagna bestämmelserna kan sammanföras i en paragraf. 30 § skall således utgå och 33 § utformas på sätt som lagrådet föreslagit.

Lagen om överlastavgift

Lagrådets förslag beträffande utformningen av 10 § bör godtas.

Lagen om avgift på vissa dryckesförpackningar

Jag delar lagrådets uppfattning att det skulle underlätta förståelsen av lagen om redan i 2 § togs in en hänvisning till LPP. En sådan ordning skulle visserligen avvika från den föreslagna uppbyggnaden av de övriga punktskattelagarna, men bör ändå kunna godtas. Jag föreslår således att 14 § i det remitterade förslaget utgår och att motsvarande stadgande förs in i 2 §.

Vägförskattelagen

Vad gäller lagrådets förslag till ändrad utformning av 3, 24, 26, 30a och 30b §§ har jag tidigare föreslagit motsvarande justeringar i LPP. Även lagrådets förslag beträffande vägförskattelagen bör i dessa delar följas.

I 27 § tredje stycket andra meningen finns f. n. en särskilt för denna skatt utformad regel om minsta skattetillägg som skall påföras. Regeln, som i lagrådsremissen föreslås oförändrad, innebär att det sammanlagda beloppet av skattetillägg som samtidigt fastställs skall uppgå till 50 kronor om påföring skall ske. Att regeln är utformad på detta sätt när det gäller vägförskatt beror på att, i samband med efterbeskattning, beslut om skattetillägg ofta fattas för flera fordon tillhörande samma ägare. Skattetilläggen kan då avse ett stort antal skatteperioder, som dessutom varierar för fordonen. På grund av att skattebeloppen för ett fordon och en skatteperiod ofta är relativt små är det inte rimligt att 50-kronorsgränsen för påföring av skattetillägg skall tillämpas för varje fordon eller skatteperiod för sig. Den enda praktiskt lämpliga gränsdragningen i fråga om skattetillägg i beslut om vägförskatt är därför enligt min mening att 50-kronorsgränsen får avse varje debiteringstillfälle. Jag föreslår således att den nuvarande ordningen på detta område behålls.

Lagrådets förslag till komplettering av besvärshandläggningarna i 31 § bör genomföras.

Bevisföringslagen för skatte- och avgiftsprocessen samt lagen om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter

Jag föreslår att övergångsbestämmelserna till lagarna jämkas i enlighet med vad lagrådet förordat.

Utsädeslagen

I enlighet med mitt tidigare ställningstagande till lagrådets förslag om upphyggnaden av LPP bör 6 § utsädeslagen kompletteras på det sätt lagrådet föreslår.

Lagen om dryckesskatt

Av skäl som jag tidigare anfört när det gäller övergångsbestämmelserna till lagen om särskild varuskatt saknas numera skäl att genomföra ändringen i 13 § lagen om dryckesskatt redan från den 1 januari 1984. Jag föreslår därför att den nya lydelsen av lagen i sin helhet skall träda i kraft först den 1 juli 1984.

2 Kredittider för punktskatterna

På förslag av skattekreditutredningen föreslog regeringen i propositionen 1982/83: 150 att skattekredittiden för skatt på sprit och vin samt malt- och läskedrycker skulle minskas från 80 resp. 50 dagar till 40 dagar och för tobak från 45 till 40 dagar fr. o. m. den 1 januari 1984. Förslaget godtogs av skatteutskottet och riksdagen. I propositionen framhöll jag att en redovisningstid på en månad och en betalningstid om 25 dagar var en rimlig tid. Den generella inriktningen för skattekreditutredningens fortsatta arbete då det gällde övriga punktskatter borde, enligt vad jag framhöll, vara att angivna tider också skall gälla dem, såvida det inte finns särskilda skäl som motiverade avsteg från dessa principer. Inga invändningar riktades mot detta uttalande under riksdagsbehandlingen.

Skattekreditutredningen¹ har utifrån denna rekommendation, i betänkandet Kortare kredittid för skatter på energi m. m., Ds Fi 1983: 23, föreslagit ändrade redovisnings- och betalningstider för särskild varuskatt, dryckesförpackningsavgift, kassettskatt, videorskatt, reseskatt, reklamskatt, spelskatt, lotterivinstskatt, bensinskatt, energiskatt och särskild avgift på oljeprodukter. Utredningens sammanfattning av betänkandet bör fogas som *bilaga 1* till protokollet i detta ärende.

För de skatter som i dag redovisas i efterskott har utredningen inte funnit några särskilda skäl som motiverar annan redovisningsperiod än en månad och en betalningsfrist på 25 dagar. Skattekredittiden föreslås således bli 40 dagar för samtliga nämnda skatter och avgifter. För oljeprodukter föreslås, för att mildra övergången, att kredittiden förkortas etappvis, dels den 1 juli 1984 till 50 dagar, dels den 1 juli 1985 till 40 dagar. Övriga ändringar föreslås träda i kraft den 1 juli 1984.

Utredningens samlade förslag framgår av tabellen nedan.

¹ Särskild utredare rationaliseringschefen Åke Hjalmarsson.

Skatt, avgift	Skattekredit- tid, dagar		Likvidi- tets-ef- fekt, milj.kr.	Ränte- effekt, milj. kr.		Engångs- effekt för staten, milj. kr.
	Nu- van- dan- de	Enligt förslag		13 %	15 %	
Särskild varuskatt	60	40	33	4,3	5,0	50
Dryckesförpacknings- avgift	50	40	2	0,2	0,2	5
Försäljningsskatt på motorfordon	45	40	8	1,0	1,2	25
Skrotningsavgift	45	40	1	0,1	0,1	—
Kassettskatt	65	40	5	0,6	0,7	6
Videoskatt	65	40	6	0,8	0,9	7
Reseskatt	45	40	2	0,3	0,3	15
Reklamskatt	65 65 ¹ 125 ¹ 215 ⁴	40 ¹ 55 ² 115 205	20	2,6	3,0	21
Spelskatt ⁵	60	55				
Lotterivinstskatt	30	25				
Bensinskatt	80	40				
Energiskatt på bensin	80	40	176	23	27	130
Energiskatt på andra bränslen	65	40	300	39	45	300
Särskild avgift för oljeprodukter	65	40	94	12	15	5
Energiskatt på elkraft ⁶	ca 100	40	550	70	80	250
Summa			1 924	248	286,5	1 349

Anm. Angivna finansiella effekter är här avrundade.

¹ Avser nuvarande tvåmånadersredovisande som årligen betalar in netto 300 000 kr. eller mer i reklamskatt.

² Avser övriga nuvarande tvåmånadersredovisande.

³ Avser sexmånadersredovisande.

⁴ Avser tolvmånadersredovisande.

⁵ Avser spelskatt på bingo spel. Spelskatt på roulette inbetalas i förskott för tremånadersperioder. Utredningen har inte föreslagit någon ändring för denna del av skatten.

⁶ Betydande osäkerhet vidlåder beräkningen av de finansiella effekterna.

Utredningens förslag har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna och en sammanfattning av remissyttrandena bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 2*.

Den kritik som riktats mot förslagen vid remissbehandlingen har i huvudsak kommit från organisationer och representanter för de skattskyldiga och gällt den för de skattskyldiga negativa effekten på likviditeten. I viss utsträckning har också kritik riktats mot att den förkortade deklarations-tiden kan innebära att felaktigheterna i deklarationerna ökar. Kritik har också riktats mot utredningens påstående att medverkan i skatteuppbörden närmast skall ses som en skyldighet för näringsidkare m. fl. och att någon ersättning i princip inte skall utgå för detta arbete. Några remissinstanser anser det inte möjligt att ta ut kompensation för de ökade kostnaderna och de minskade räntetäkterna. Företrädare för oljeföretagen har framhållit att den mycket kraftiga nedskärningen av deras skattekredittid

mycket allvarligt kommer att påverka företagen. Detta gäller speciellt som branschens försäljningsvolymerna samtidigt kraftigt minskar.

Å andra sidan har myndigheter och andra som inte direkt företräder enskilda skattskyldiga tillstyrkt utredningens hela förslag på de av utredningen anförda skälen. Några har också framhållit det utomordentligt angelägna i att statens likviditet stärks. Härutöver har också vissa skattskyldiga tillstyrkt förslagen.

För egen del anser jag i likhet med vad jag framhöll i kompletteringspropositionen att den genomsnittliga skatte kredittiden för indirekta skatter bör vara 40 dagar uppdelat på en redovisningsperiod om en månad och en betalningstid på 25 dagar. Utredningen har som framgått följt denna rekommendation och inte funnit anledning till någon annan särbehandling än att det ifråga om reklamskatten fortfarande skall finnas möjlighet kvar för de skattskyldiga som redovisar mindre skattebelopp att ha längre redovisningstid än en månad. Det har inte heller vid remissbehandlingen framkommit så allvarliga invändningar mot utredningens förslag att det inte bör genomföras. Det bör i detta sammanhang framhållas att det även när förslaget genomförts finns en för de skattskyldiga positiv skatte kredittid om 40 dagar. Detta innebär att alla de företag som säljer kontant eller lämnar kortare genomsnittlig kredit än 40 dagar även fortsättningsvis har ett positivt räntenetto och en viss kompensation för arbetet med skatteuppbörden. Utredningens förslag till en etappvis nedtrappning av oljeföretagens kredittider är välavvägt och bör därför genomföras. I enlighet med vad riksskatteverket föreslagit bör skatten på roulettspel ändras så att uppbörden sker på samma sätt som för övriga punktskatter, dvs. i efterhand. Härigenom blir uppbördsförändret m. m. enhetligt vilket bör underlätta administrationen. Därtill bör redovisningen av skatt på kassettband även i fortsättningen få göras för tvåmånadersperioder så att en samordning kan ske med betalningen av avgifter till Svenska Filminstitutet. Skatte kreditutredningens förslag bör därför med de nu förordade undantagen genomföras. Utredningen har beräknat att den samlade effekten när ändringarna är helt genomförda innebär en likviditetseffekt på ca 1,9 miljarder kronor. Ränteeffekten härav beräknas till ca 250 milj. kr. Jag har inga invändningar mot utredningens beräkningar i annan mån än att jag konstaterar att dessa bygger på de skattesatser och volymer som gällde då förslaget utformades. Självfallet kommer ändringarna att påverka de skattskyldiga. Det som emellertid är ogörligt att förutse är i vilken omfattning den ekonomiska effekten av förändringen kan övervältras på konsumenterna och vilken effekt en övervältring får på efterfrågan.

Samordningen av redovisningsperioder och betalningstider innebär att en rad bestämmelser i punktskatteförfattningarna kan ersättas av gemensamma regler i LPP. När det gäller skatten på roulettspel kan vidare de särbestämmelser som föränletts av förskotts betalningarna tas bort.

Ändringarna bör såsom utredningen föreslagit i huvudsak träda i kraft

den 1 juli 1984. Härigenom får berörda skattskyldiga möjlighet att anpassa sig och sina rutiner till de nya bestämmelserna. Den sista delen av förslaget för bensin och olja bör också såsom föreslagits träda i kraft först den 1 juli 1985.

3 Övriga frågor

3.1 Ändringar i lagen (1983: 000) om skatt på omsättning av vissa värdepapper och i lagen (1983: 000) om särskild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk.

I prop. 1983/84: 48 om ändring i beskattningen av realisationsvinster på börsaktier, m. m. har föreslagits att en skatt fr. o. m. den 1 januari 1984 införs på omsättning av vissa värdepapper. Enligt förslaget skall LFK tillämpas på skatten. När LPP träder i kraft bör den tillämpas även på denna nya punktskatt. Jag föreslår därför att lagen om skatt på omsättning av vissa värdepapper tas med i uppräknningen i 1 kap. 1 § första stycket 1 LPP. Vidare får justeringar göras i 2 kap. 3 § första stycket LPP samt i den nämnda punktskatteförfattningen.

I prop. 1983/84: 62 har vidare föreslagits att en särskild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk införs från den 1 januari 1984. Enligt förslaget skall riksskatteverket vara beskattningsmyndighet och LFK tillämpas på förfarandet. När LPP träder i kraft bör den tillämpas även på förfarandet vid uttag av denna skatt, vilket kräver ändringar av samma slag som jag här föreslagit i fråga om skatten på omsättning av vissa värdepapper.

3.2 Ändringar i lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam

Enligt 14 § reklamskattelagen får reklamskatt som utgår på postorderföretagens kataloger sättas ned med 70 %. En förutsättning härför är att företagets försäljning av sådana varor som presenteras i katalogen normalt till mer än hälften sker i form av postorderförsäljning. Sker en mindre andel av försäljningen per postorder minskas nedsättningen.

Beslut om nedsättning fattas av riksskatteverket efter ansökan av postorderföretaget. Riksskatteverket kan också med stöd av nedsättningsregeln återbetala reklamskatt, om skatt erlagts till tullmyndighet vid import av postorderkataloger.

Svenska Postorderföreningen har hos regeringen hemställt att nedsättningsprocenten höjs från 70 till 83. Föreningen har därvid åberopat att den nuvarande nedsättningen inte är tillräcklig och att reklamskatten därför innebär en diskriminering av postorderhandeln. Vidare har föreningen anfört att i de fall postorderkataloger importeras till landet det borde finnas möjlighet att ta hänsyn till skattenedsättningen redan vid importtillfället.

För egen del finner jag att en viss justering av nedsättningsprocenten nu

lämpligen bör ske. Jag föreslår därför att nedsättning bör kunna medges med 80 % av reklamskatten på postorderkataloger. Svenska Postorderföreningens förslag till ändrade regler om skattenedsättningen vid import har efter remiss tillstyrkts av riksskatteverket och generaltullstyrelsen. Även jag finner förslaget välgrundat och jag föreslår att det genomförs.

Ändringarna, som avser 14 och 26 §§ reklamskattelagen, bör träda i kraft den 1 juli 1984.

3.3 Ändringar i lagen (1978: 144) om skatt på vissa resor

Enligt lagen om skatt på vissa resor utgår skatt för utrikes charterresor med flyg.

I en särskild skrivelse till regeringen har riksskatteverket hemställt om vissa ändringar i lagen enligt följande. I 3 § föreslås definitionen på charterflyg bli ändrad i överensstämmelse med luftfartsverkets bestämmelser för civil luftfart. Vidare bör 9 § få en något ändrad lydelse så att charterflygningar av färdledare, guider och flygplansbesättningar undantas från skatteplikt, även om det är andra flygbolag än det egna som arrangerar resan.

Jag föreslår att lagen om skatt på vissa resor ändras i enlighet med riksskatteverkets förslag. Ändringarna bör träda i kraft den 1 juli 1984.

Riksskatteverket har vidare föreslagit att lagen kompletteras så att bestämmelserna om skattekontroll hos annan än skattskyldig skall kunna tillämpas även på den som förmedlar resa i vilken charterflygning ingår. Detta följer emellertid redan av de i 3 kap. 5 § LPP föreslagna bestämmelserna om kontroll hos annan än den deklarationsskyldige. Någon särbestämmelse i lagen erfordras därför enligt min mening inte.

4 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att antaga dels de av lagrådet granskade förslagen med de ändringar som angetts under 1 och 2,

dels förslaget till ändringar i lagen (1983: 000) om skatt på omsättning av vissa värdepapper, lagen (1983: 000) om särskild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk, lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam och lagen (1978: 144) om skatt på vissa resor.

Med hänsyn till den enkla beskaffenheten av de lagstiftningsåtgärder som föreslås under 2 och 3.1–3.3 anser jag att något yttrande från lagrådet inte behöver inhämtas över dem.

5 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden har lagt fram.

Skattekreditutredningens sammanfattning av (Ds Fi 1983: 23) Kortare kredittid för skatter på energi m. m.

Räntorna på den statliga upplåningen har blivit en allt tyngre post i statsbudgeten och har bidragit till ett stort underskott. Mot denna bakgrund har regeringen uppdragit åt skattekreditutredningen (Dir 1982: 33) att se över den kredit som statsverket ger de skattskyldiga vid skatteuppbörd. I detta betänkande behandlar utredningen kredittiden vid uppbörd av tre skatter på energi samt ytterligare tio andra punktskatter. Förslag lämnas om förkortade skattekredittider. I ett tidigare betänkande (Ds B 1982: 12) lämnade utredningen förslag om förkortad kredittid vid uppbörd av mervärdeskatt, tobaksskatt och dryckesskatt.

Bakgrund

Indirekta skatter redovisas i regel för tidsperioder omfattande en eller två månader. En sådan tidsperiod kallas redovisningsperiod. Efter redovisningsperioden har den skattskyldige viss tid på sig innan deklaration skall lämnas och inbetalning av skatten skall ske. En sådan tidsperiod, som ofta är omkring en månad, kallas betalningsperiod.

I och med att tid löper från det att en skattepliktig transaktion görs till dess skatten betalas in kan man säga att statsverket beviljar de skattskyldiga kredit med betalning av skatten. Kredittiden brukar anges till halva redovisningsperioden plus hela betalningsperioden. Under skattekredittiden får den skattskyldige en förbättrad likviditet och kan tillgodogöra sig ränta härpå.

Tidigare ansågs det ofta att det var skäligt att skattekredittiden för olika punktskatter anpassades till betalningsvillkoren i de olika branscherna. Syftet härmed var att den skattskyldige inte skulle behöva erlägga skatt innan betalning från kunden erhållits. Enligt skattekreditutredningen är det emellertid naturligt att se inbetalningen av skatten och betalningen från kunden som två skilda finansiella transaktioner. Betalningsvillkoren kan nämligen betraktas som konkurrensmedel eller betingade av sedvana i branschen. Det avgörande är att ett företags skattskyldighet i regel inträder vid leverans av en vara. Den tid som löper till dess skatten faktiskt betalas motsvarar principiellt en kredittid.

Ett annat motiv som återopats för skattekredittider av viss längd har varit att den skattskyldige genom ränta på skattekrediten borde få viss ersättning för det administrativa bestyret som redovisning m. m. av skatten medför. Under senare år har emellertid skattesatserna för punktskattebelagda varor och tjänster höjts kraftigt. Samtidigt har räntenivån stigit väsentligt. Båda dessa omständigheter har ökat värdet av den förmån skattekrediten utgör. Om man därför ser skattekrediten som en ersättning

för medverkan i skatteadministrationen torde denna, enligt utredningens uppfattning, i verkligheten ha ökat väsentligt mer än de skattskyldigas kostnader för arbetet med skatterna.

Enligt skattekreditutredningens mening bör emellertid medverkan i skatteuppbörden närmast ses som en skyldighet för näringsidkare m. fl. Någon ersättning bör i princip inte utgå. När man prövar möjligheten att förkorta skattekredittiderna bör i första hand vad som är praktiskt möjligt få vara vägledande.

I sammanhanget bör nämnas att i prop. 1982/83: 150 bilaga 1, där regeringen bl. a. tog ställning till skattekreditutredningens tidigare förslag, föredraganden uttalade att den generella inriktningen för indirekta skatter bör vara att redovisningsperioden uppgår till en månad och att det finns en betalningsfrist om 25 dagar, vilket innebär en genomsnittlig skattekredittid om 40 dagar. Denna princip bör, enligt föredraganden, också vara vägledande för skattekreditutredningens fortsatta arbete då det gäller övriga punktskatter, såvida det inte finns särskilda skäl som motiverar andra perioder.

Förkortade skattekredittider ger upphov till finansiella effekter. Om redovisnings- eller betalningsperioden förkortas, minskar den tid som löper från det att en skattepliktig affärshändelse genomförs till det att skatten betalas in till staten. Företaget kommer därmed att under kortare tid förfoga över skattemedlen – likviditeten försvagas. Beroende på företagets finansiella situation går det därmed miste om en ränteintäkt eller får en ökad ränteutgift. Staten gör en motsvarande likviditets- och räntevinst. Om staten och företagen använder samma räntesats är statens vinst lika stor som företagets förlust. Dessa ränte- och likviditetsförskjutningar är reella och bestående.

I samband med en förkortning av redovisnings- och betalningsperioden kan också en viss finansiell engångseffekt uppträda i det kassamässigt redovisade budgetutfallet. Denna effekt är av redovisningsteknisk natur och ger inte någon ytterligare likviditets- eller ränteeffekt utöver vad som angetts i det föregående.

Förkortade kredittider för indirekta skatter medför minskade räntevinster och i viss mån förhöjda administrationskostnader för de skattskyldiga. Kostnaderna för snabbare uppbörd verkar begränsande på ersättningen till produktionsfaktorerna arbete och kapital men kan övervältras på konsumenterna genom högre priser. De närmare effekterna för de olika punktskatterna beror på kostnadsbilden och konkurrenssituationen på resp. område.

Den ökade räntebelastningen på företagen av utredningens förslag uppgår till 250 à 300 milj. kr. Vid full övervältring på priserna i den inhemska konsumtionen kan man överslagsvis uppskatta den maximala effekten på konsumentprisindex till något mindre än 0.1 procentenhet.

Skattekreditutredningen anser att syftet med förkortade skattekredit-

tider *inte* är att försvaga de skattskyldigas lönsamhet. Utredningen anser därför att det är rimligt att de skattskyldiga så långt möjligt söker kompensera ett försämrat räntenetto med ett ökat rörelseresultat för att på så sätt hålla lönsamheten uppe. Det betyder också att det inte finns anledning att räkna med minskade inkomster för staten från inkomstskatt från de punktskattskyldiga företagen.

Kreditmarknaden kan i nuvarande finansiella situation antas påverkas gynnsamt av den likviditetsindragning från företagen som förkortade skattekredittdider ger upphov till.

I det följande presenteras helt kortfattat utredningens förslag beträffande skattekredittdider för särskild varuskatt (inkl. prisutjämning), dryckesförpackningsavgift, försäljningsskatt på motorfordon jämte skrotningsavgift, kassettskatt, videorskatt, reseskatt, reklamskatt, spelskatt, lotterivinstskatt, bensinskatt, energiskatt och särskild avgift för oljeprodukter.

Diverse punktskatter

Särskild varuskatt utgår på choklad- och konfektyrvaror samt vissa biscuits och wafers samt på parfym och andra tekniska preparat för personligt bruk. Redovisningsperioden är f. n. en månad och betalningsperioden är 45 dagar. Skattekredittdiden är således 60 dagar. Utredningen anser att en redovisningsperiod på en månad bör behållas. Däremot bör betalningsperioden förkortas. Utredningen anser att en förkortning med 20 dagar till 25 dagar är administrativt möjlig och bör vidtas. Förkortningen av skattekredittdiden innebär en bestående likviditetsförbättring för staten på ca 33 milj. kr. och en lika stor bestående likviditetsförsämring för de skattskyldiga. Vid en räntesats av 13 resp. 15% uppgår ränteeffekten till 4,3 resp. 5 milj. kr. årligen. Det budgetår en förkortning av skattekredittdiden genomförs uppkommer på statsbudgeten en positiv s. k. engångseffekt på ca 50 milj. kr.

I sammanhanget kan nämnas att regeringen i en lagrådsremiss nyligen föreslagit att skattskyldiga med liten tillverkning av choklad och konfektyrer skall undantas från beskattning.

Tillverkare och importörer av choklad- och konfektyrvaror som är registrerade som skattskyldiga för särskild varuskatt deklarerar samtidigt *prisutjämningsavgifter* och söker *utjämningsbidrag* hos riksskatteverket. Utredningen anser att denna tidsmässiga samordning t. v. bör behållas.

Avgift på vissa dryckesförpackningar utgår f. n. Redovisningsperioden för avgiften är en månad och betalningsperioden är 35 dagar. Skattekredittdiden är således 50 dagar. Utredningen anser att en redovisningsperiod på en månad bör behållas. Däremot bör betalningsperioden förkortas. Huvuddelen av avgifterna betalas av ett företag. Utredningen anser att en förkortning med 10 dagar till 25 dagar är administrativt möjlig och bör vidtas. Förkortningen av kredittdiden ger upphov till en bestående likviditetsförbättring för staten på ca 1,7 milj. kr. och en lika stor likviditetsförsämring

för de skattskyldiga. Vid en räntesats av 13 resp. 15% uppgår ränteeffekten till drygt 0,2 milj. kr. årligen. Det budgetår en förkortning av kredittiden genomförs uppkommer på statsbudgeten en positiv s. k. engångseffekt på ca 5 milj. kr.

En utredning har nyligen föreslagit att den nuvarande enhetliga förpackningsavgiften skall ersättas med en differentierad avgift på dryckesförpackningar. Förslaget remissbehandlas f. n.

Försäljningsskatt på motorfordon utgår för personbilar, motorcyklar samt vissa bussar och lastbilar. Redovisningsperioden är en månad och betalningsperioden är 30 dagar. Skattekredittiden är således 45 dagar. Utredningen anser att en redovisningsperiod på en månad bör behållas. Däremot bör betalningsperioden förkortas. Även om ett fåtal skattskyldiga idag har svårt att i deklarationen inom fastställd tid få med vissa avdrag anser utredningen att en förkortning med 5 dagar till 25 dagar är administrativt möjlig och bör vidtas. Denna förkortning av skattekredittiden ger upphov till en likviditetsförbättring för staten på ca 8 milj. kr. och en lika stor likviditetsförsämring för de skattskyldiga. Vid en räntesats av 13 resp. 15% uppgår ränteeffekten till ca 1,0 resp. 1,2 milj. kr. årligen. Trots att betalningsperioden nu är 30 dagar uppkommer under omlägningsåret en positiv s. k. engångseffekt på statsbudgeten uppgående till ca 25 milj. kr. Skälet härtill är att ungefär hälften av betalningarna f. n. bokförs först under de första dagarna i månaden efter betalningsperiodens utgång.

Om försäljningsskatt på motorfordon betalas skall också *skrotningsavgift* erläggas. Uppbörden av skrotningsavgift är helt samordnad med försäljningsskatten. Utredningen föreslår att samordningen skall behållas. Betalningsperioden för skrotningsavgiften bör därför förkortas med 5 dagar till 25 dagar. Skrotningsavgiften tillförs bilskrotningsfonden som redovisas utanför statsbudgeten. I och med att medlen är placerade på statsverkets checkräkning uppkommer dock vissa statsfinansiellt positiva effekter. Likviditetsförbättringen för staten uppgår till ca 0,7 milj. kr. och likviditetsförsämringen för de skattskyldiga till lika mycket. Ränteeffekten uppgår vid en räntesats av 13 resp. 15% ränta till ca 0,1 milj. kr. årligen.

Kassettskatt utgår vid försäljning eller uthyrning av inspelade och oinspelade videokassetband och oinspelade ljudkassetband. Redovisningsperioden är två månader och betalningsperioden är 35 dagar. Skattekredittiden är således 65 dagar. Utredningen anser att både redovisningsperioden och betalningsperioden bör förkortas. I sina överväganden har utredningen särskilt prövat om en förkortad redovisningsperiod för videoband försvåras av 1982 års film- och videoavtal. Utredningen finner att så inte är fallet och föreslår därför att redovisningsperioden förkortas från två månader till en månad. Utredningen anser även att det är administrativt möjligt att förkorta betalningsperioden med 10 dagar till 25 dagar. Denna förkortning av skattekredittiden medför en likviditetsförbättring för staten med ca 5 milj. kr. och en lika stor likviditetsförsämring för de skattskyldiga.

Ränteeffekten uppgår vid en räntesats av 13 resp. 15% till 0,6 resp. 0,7 milj. kr. årligen. Under omlägningsåret uppkommer på statsbudgeten en positiv s. k. engångseffekt på ca 6 milj. kr.

Videoskatt utgår vid försäljning eller uthyrning av videobandspelare. Redovisningsperioden är två månader och betalningsperioden är 35 dagar. Skattekedittiden är således 65 dagar. Utredningen anser att både redovisningsperioden och betalningsperioden bör förkortas. Några administrativa hinder att tillämpa en redovisningsperiod av en månads längd i stället för två föreligger inte. Utredningen anser också att det är administrativt möjligt att förkorta betalningsperioden med 10 dagar, till 25 dagar. Denna förkortning av kredittiden ger upphov till en likviditetsförbättring för staten på ca 6 milj. kr. och en lika stor likviditetsförsämring för de skattskyldiga. Vid en räntesats av 13 resp. 15% ränta uppgår ränteeffekten till 0,8 resp. 0,9 milj. kr. årligen. Under omlägningsåret uppkommer på statens budget en positiv s. k. engångseffekt på ca 7 milj. kr.

Reseskatt utgår för charterflygning till utlandet. Redovisningsperioden är en månad och betalningsperioden är 30 dagar. Skattekedittiden är således 45 dagar. Utredningen anser att redovisningsperioden på en månad bör behållas. Däremot bör betalningsperioden förkortas. Utredningen anser att en förkortning av betalningsperioden med 5 dagar till 25 dagar är administrativt möjlig och bör vidtas. En sådan förkortning av skattekedittiden innebär för staten en likviditetsförbättring med ca 2 milj. kr. och en lika stor likviditetsförsämring för de skattskyldiga. Ränteeffekten uppgår vid en räntesats av 13 resp. 15% till ca 0,3 milj. kr. årligen. Trots att betalningsperioden nu är 30 dagar uppkommer under omlägningsåret en positiv s. k. engångseffekt på statsbudgeten uppgående till ca 15 milj. kr. Skälet härtill är att huvuddelen av betalningarna f. n. bokförs först under de första dagarna i månaden efter betalningsperiodens utgång.

Reklamskatt utgår på annonser och på reklam som sprids i annan form än annonser. Redovisningsperioden omfattar enligt huvudprincipen två månader. Skattskyldiga med låg skattepliktig omsättning får dock tillämpa en period på ett halvt eller ett helt kalenderår. Betalningsperioden är i samtliga fall 35 dagar. Skattekedittiden är således 65 dagar utom för skattskyldiga med låg omsättning.

Om redovisningsperioden förkortas från två månader till en månad medför det att antalet deklarationer ökar med 8 000, eller med ca 80%. För att undvika en så kraftig ökning av antalet deklarationer har utredningen funnit det nödvändigt att överväga möjligheterna att ytterligare differentiera redovisningsperiodens längd. Ett mindre antal skattskyldiga svarar för en relativt sett stor andel av den årligen inbetalda reklamskatten. Ungefär 150 st., eller ca 5% av de skattskyldiga, svarar för drygt 70% av den inbetalda skatten. Utredningen har därför funnit det lämpligt att föreslå att en förkortning av redovisningsperioden från två månader till en månad får avse de skattskyldiga som under föregående beskattningsår betalat in netto

300 000 kr. eller mer i reklamskatt. Utredningen föreslår inte någon förändring av de redovisningsperioder som idag är sex resp. tolv månader.

Enligt utredningens beräkningar påverkar de finansiella effekterna av en ytterligare differentiering av redovisningsperiodens längd inte märkbart konkurrensförhållandena inom aktuella branscher. Utredningen anser vidare att det är administrativt möjligt att förkorta betalningsperioden för samtliga skattskyldiga med 10 dagar till 25 dagar.

Dessa förkortningar av skattecredittiden ger upphov till en likviditetsförbättring för staten på ca 20 milj. kr. och en lika stor likviditetsförsämring för de skattskyldiga. Vid en räntesats av 13 resp. 15 % uppgår ränteeffekten till ca 2,6 resp. 3,0 milj. kr. årligen. Under omlägningsåret uppkommer på statsbudgeten en positiv s. k. engångseffekt på ca 21 milj. kr.

Spelskatt utgår på roulett- och bingospel. Redovisningsperioden för skatt på roulettspel är tre månader och skatten skall betalas in senast 15 dagar före varje redovisningsperiods början. Någon skattecredittid finns således inte. Utredningen har därför inte haft skäl att överväga någon ändring av gällande regler.

För bingospel gäller att redovisningsperioden är tre månader och betalningsperioden är 15 dagar. Skattecredittiden är således 60 dagar. Ett stort antal skattskyldiga betalar mycket små belopp. En väsentlig förkortning av redovisningsperioden medför en flerdubbling av antalet deklarationer. Denna ökning av antalet deklarationer motiveras knappast av de blygsamma finansiella vinsterna för staten. Utredningen har därför stannat för att föreslå att redovisningsperioden förkortas med en månad till två månader, samtidigt som betalningsperioden förlängs med 10 dagar till 25 dagar. Enhetlighet med betalningsperioden för flertalet punktskatter nås härmed. Skattecredittiden förkortas med dessa åtgärder från 60 till 55 dagar. Denna förkortning innebär en likviditetsförbättring för staten på ca 1 milj. kr. och en lika stor likviditetsförsämring för de skattskyldiga. Ränteeffekten uppgår vid en räntesats av 13 resp. 15 % till ca 0,1 milj. kr. årligen. Det budgetår en omläggning genomförs uppkommer på statsbudgeten en positiv s. k. engångseffekt på ca 5 milj. kr.

Lotterivinstskatt utgår på vinster i lotteri och premieobligationsdragningar. Skatten erläggs senast en månad efter vinstdragningen. Någon redovisningsperiod finns således inte. Skattecredittiden utgörs därför enbart av den 30 dagar långa betalningsperioden. Tre skattskyldiga, nämligen riksgäldskontoret, AB Tipstjänst och Svenska Penninglotteriet AB, erlägger tillsammans 99 % av det årliga skattebeloppet. Resten betalas av ett fåtal riksomfattande lotterier och ett stort antal lokala smålotterier. De tre stora skattskyldiga står i speciella finansiella förhållanden till staten. Även om betydande förkortning av betalningsperioden i och för sig är möjlig ger detta knappast upphov till någon positiv ränteeffekt på statens budget. Utredningen har därför stannat för att föreslå att betalningsperioden förkortas med 5 dagar till 25 dagar. Detta ger upphov till en likviditetsförbätt-

ring för staten på ca 6 milj. kr. Under omlägningsåret uppkommer på statsbudgeten en positiv s. k. engångseffekt på ca 10 milj. kr.

Även om betalningsperioden för lotterivinstskatten förkortas på föreslaget sätt kommer Tipstjänst att även fortsättningsvis redovisa ett betydande räntenetto. Enligt utredningens mening finns det skäl att överväga periodiciteten för inleverans av *Tipstjänsts vinstmedel*. Inleverans månadsvis skulle ge staten en likviditetsförstärkning med ca 170 milj. kr. Någon räntevinst för staten skulle dock knappast uppkomma. Utredningen anser dock att det är av intresse att snabbare dra in och binda likviditet, även om en sådan åtgärd inte skulle vara förenad med räntevinster för staten.

I det föregående har sammanfattats utredningens förslag till ändringar av kredittiden för tio punktskatter som inte berör energiområdet. Den samlade innebörden av föreslagna förändringar framgår av tabell 1 i det följande. I samtliga fall föreslår utredningen att förändringarna av skattekredittiderna skall träda i kraft den 1 juli 1984. De skattskyldiga ges därmed skälig tid för erforderliga administrativa förändringar och finansiella åtgärder. Även riksskatteverket hinner vidta nödvändig administrativ anpassning.

I det följande presenterar utredningen förslag avseende tre punktskatter på energiområdet.

Skatter på energi

Energi i olika former är belagd med skatter och avgifter. De mest betydande är bensinskatt, energiskatt och särskild avgift för oljeprodukter. Det är skattekredittiderna för dessa som utredningen behandlar.

Bensinskatt utgår på bensin, motoralkoholer och gasol. Redovisningsperioden är normalt två månader och betalningsperioden är 50 dagar. Skattekredittiden är således 80 dagar.

Energiskatt skall erläggas för bensin och gasol, för motorbrännolja, eldningsolja och bunkerolja, för kol och koks samt för elkraft. Skattekredittiderna varierar. För energiskatt på bensin gäller samma regler som i fråga om bensinskatt. För energiskatt på andra bränslen är redovisningsperioden två månader och betalningsperioden är 35 dagar. Skattekredittiden är således för dessa bränslen 65 dagar. För energiskatt på elkraft har redovisningsperiodens längd varit anpassad till förekommande debiteringsperioder. Detta har medfört att det nu förekommer redovisningsperioder med mellan två och tolv månaders längd, vanligast förekommande är tre- och fyramånadersperioder. Även betalningsperiodens längd varierar starkt mellan de redovisningsskyldiga. Betalningsperioder mellan en och fyra månader förekommer, vanligast är betalningsperioder mellan 30 och 60 dagar. Skattekrediterna kan därmed variera kraftigt mellan olika redovisningsskyldiga, men utredningen bedömer att skattekredittiden för energiskatt på elkraft i genomsnitt uppgår till ca 100 dagar.

Särskild avgift för oljeprodukter utgår på motorbrännolja, eldningsolja och bunkerolja utöver energiskatt på samma produkter. För den särskilda avgiften gäller samma redovisnings- och betalningsperioder som för energiskatt på motsvarande oljeprodukter. Skattekedittiden är således 65 dagar.

Utredningen konstaterar att kredittiderna för de olika skatterna på energi är förhållandevis långa. Väsentliga förkortningar bör därför kunna aktualiseras.

Beträffande bensinskatt, energiskatt på bensin och andra bränslen samt särskild avgift för oljeprodukter har utredningen gjort följande bedömning.

Det möter enligt utredningens mening inte några administrativa svårigheter att tillämpa en redovisningsperiod omfattande en månad i stället för två månader. Före år 1983 var redovisningsperioden för bensinskatt f. ö. en månad.

Möjligheterna att förkorta betalningsperioden påverkas bl. a. av skatte-reglerna och de skatteadministrativa systemens utformning. Enligt utredningens mening bör det med nu gällande bestämmelser vara möjligt för de skattskyldiga att snabbare färdigställa deklarationen. Detta gäller särskilt bensinskatten där betalningsperioden nu är 50 dagar. Den tid som nu används för skatteadministration i företagen har självfallet anpassats till den tid som enligt bestämmelserna f. n. står till förfogande. Med tillämpning av faktureringsmetoden – såsom nyligen föreslagits i en lagrådsremiss – finns möjligheter att väsentligt förkorta den tid som behövs för att färdigställa deklarationen. Enligt utredningens mening finns därmed inga praktiska hinder för att på detta område tillämpa en betalningsperiod på 25 dagar.

De långa skattekedittiderna och de stora skattebelopp det här är frågan om gör att bensin- och oljehandelsföretagen f. n. har en likviditetsfördel som kan beräknas uppgå till mer än 2 miljarder kr. Ränteförmånen härav utgör drygt 300 milj. kr. per år. Om redovisningsperioden förkortas från två till en månad och betalningsperioden förkortas från 50 resp. 35 dagar till 25 dagar, dvs. att en skattekedittid om 40 dagar tillämpas, innebär detta i stora drag en halvering av företagens likviditets- och ränteförmåner.

Enligt utredningens mening finns inte särskilda skäl att för aktuella skatter avvika från den generella inriktningen att skattekedittiden för punktskatter bör vara 40 dagar. Detta innebär att redovisningsperioden bör förkortas från två månader till en månad och att betalningsperioden bör förkortas från 50 resp. 35 dagar till 25 dagar. Med hänsyn till de betydande finansiella konsekvenserna för de skattskyldiga bör dock en sådan förkortning inte genomföras i ett steg. Tillräcklig övergångstid synes böra lämnas.

Mot denna bakgrund föreslår utredningen i fråga om *bensinskatt, energiskatt på bensin och andra bränslen samt särskild avgift för oljeprodukter* att dels redovisningsperioden förkortas från två månader till en månad, dels betalningsperioden för bensinskatt och energiskatt på bensin förkortas

med 15 dagar från 50 till 35 dagar. Dessa åtgärder bör genomföras den 1 juli 1984. En ytterligare förkortning av betalningsperioden för bensinskatt, energiskatt på bensin och andra bränslen samt särskild avgift för oljeprodukter med 10 dagar till 25 dagar bör genomföras den 1 juli 1985.

Dessa förkortningar av skattekedittiderna innebär en likviditetsförbättring för staten på ca 1 290 milj. kr. och en lika stor likviditetsförsämrning för de skattskyldiga. Ränteeffekten uppgår vid en räntesats av 13 resp. 15% till ca 168 resp. 195 milj. kr. årligen. En för staten positiv s.k. engångseffekt på ca 950 milj. kr. kan beräknas uppkomma.

Beträffande energiskatt på elkraft har utredningen gjort följande bedömning. Redovisningsperioder av starkt varierande längd förekommer. Dessa är anpassade efter de debiteringsperioder som den redovisningsskyldige tillämpar gentemot sina kunder. Tidigare baserades debiteringarna på avläsningar av kundernas förbrukning. Idag debiteras kunderna preliminärt för beräknad förbrukning och avläsning sker vanligen en gång om året. Debitering sker ofta löpande under året. Utredningen finner inte att det idag existerar något tvingande, praktiskt skäl till dessa varierande redovisningsperioder. Utredningen har bedömt att en övergång till en månads redovisningsperiod är administrativt möjlig för de redovisningsskyldiga. En sådan åtgärd ökar betydligt antalet deklarationer som behöver hanteras av riksskatteverket. Viss resursförstärkning kan behövas.

Starkt varierande och långa betalningsperioder förekommer också. De redovisningsskyldiga har ansett sig behöva dessa tidsfrister för att hinna färdigställa debiteringsunderlag, sända ut fakturor och erhålla betalning inklusive skattebelopp från sina kunder. Utredningen konstaterar att avläsning av förbrukning numera vanligen görs endast en gång per år, övriga debiteringar är preliminära. Löpande debitering är vanligt. Debitering och fakturering kan ske såväl under pågående redovisningsperiod som i efterskott. Debiteringsunderlag och fakturor framställs med datorstöd. Den administrativa hanteringen hos de redovisningsskyldiga har därmed förbättrats sedan gällande betalningsperioder medgavs. I sammanhanget kan nämnas att regeringen nyligen i en lagrådsremiss föreslagit att faktureringsmetoden skall tillämpas. Detta bör i viss mån förenkla administrationen. Utredningen ser heller inget skäl att sträcka ut betalningsperioden för att de redovisningsskyldiga alltid skall ha erhållit betalning från kunderna innan skatten betalas.

Utredningen anser att redovisnings- resp. betalningsperioderna för *energiskatt på elkraft* bör göras enhetliga och starkt förkortas. Redovisningsperioden bör vara en månad och betalningsperioden bör vara 25 dagar. Skattekedittiden blir därmed 40 dagar.

På grund av den stora variationen i nu gällande skattekedittider är de finansiella effekterna av föreslagen förkortning svåra att beräkna. En grov uppskattning visar emellertid att förändringen ger upphov till en likviditetsförbättring för staten med mellan 450 milj. kr. och 650 milj. kr. och en

lika stor likviditetsförsämring för de redovisningsskyldiga. Ränteeffekten torde vid en räntesats av 13 % uppgå till 60 à 85 milj. kr. årligen. Vid en räntesats av 15 % uppgår ränteeffekten till 70 à 95 milj. kr. årligen.

Det budgetår en omläggning genomförs uppkommer på statsbudgeten en positiv s. k. engångseffekt. Denna uppkommer genom att de redovisningsskyldiga under slutet av budgetåret kommer att redovisa skatt som vid nu gällande ordning skulle ha redovisats först under nästkommande budgetår. Med hänsyn till förekommande variationer i skattekredittidernas längd är det svårt att närmare beräkna storleken på engångseffekten. Överslagsmässigt kan emellertid engångseffekten antas uppgå till minst 250 milj. kr.

Förändringen av redovisnings- och betalningsperioderna för energiskatt på elkraft bör träda i kraft den 1 juli 1984.

Finansiella effekter

De samlade finansiella effekterna av förkortade kredittider vid uppbörd av de punktskatter som utredningen nu har behandlat summeras i tabell 1 där även nuvarande och av utredningen föreslagna skattekredittider redovisas.

Det bör påpekas att beräkningarna grundar sig på de inkomster från olika punktskatter som ingår i den för budgetåret 1983/84 fastställda statsbudgeten. Eventuella framtida förändringar av skattesatser, priser och volymer påverkar därmed storleken av de finansiella effekterna.

Med den genomgång av ungefär ett dussin indirekta skatter som redovisas i detta betänkande samt med beaktande av de skatter utredningen tidigare behandlat och arbete som utförts av andra utredningar har möjligheterna att förkorta skattekredittiderna för samtliga indirekta skatter prövats. Utredningens arbete är därför avslutat.

Tabell 1 Finansiella effekter av förkortad kredittid

Skatt, avgift	Skattekredit- tid, dagar		Likvidi- tetsef- fekt, milj. kr.	Ränte- effekt, .		Engångs- effekt för staten, milj. kr
	Nuva- rande	Enligt förslag		milj. kr, 13 %	15 %	
Särskild varuskatt	60	40	33	4.3	5.0	50
Dryckesförpackningsavgift	50	40	2	0.2	0.2	5
Försäljningsskatt på motorfordon	45	40	8	1.0	1.2	25
Skrotningsavgift	45	40	1	0.1	0.1	—
Kassettskatt	65	40	5	0.6	0.7	6
Videoskatt	65	40	6	0.8	0.9	7
Reseskatt	45	40	2	0.3	0.3	15
Reklamskatt	65	40 ¹	20	2.6	3.0	21
	65	55 ²				
	125 ³	115				
	215 ⁴	205				
Spelskatt ⁵	60	55	1	0.1	0.1	5
Lotterivinstskatt	30	25	6	—	—	10
Bensinskatt	80	40	720	94	108	520
Energiskatt på bensin	80	40	176	23	27	130
Energiskatt på andra bränslen	65	40	300	39	45	300
Särskild avgift för oljeprodukter	65	40	94	12	15	5
Energiskatt på elkraft ⁶	ca 100	40	550	70	80	250
Summa			1 924	248	286.5	1 349

Anm: Angivna finansiella effekter är här avrundade.

¹ Avser nuvarande tvåmånadersredovisande som årligen betalar in netto 300 000 kr. eller mer i reklamskatt.

² Avser övriga nuvarande tvåmånadersredovisande.

³ Avser sexmånadersredovisande.

⁴ Avser tolvmånadersredovisande.

⁵ Avser spelskatt på bingospel. Spelskatt på roulette inbetalas i förskott för tremånadsperioder. Ingen ändring föreslås för denna del av skatten.

⁶ Betydande osäkerhet vidlåder beräkningen av de finansiella effekterna.

Sammanställning av remissyttrandena över skattekreditutredningens betänkande (Ds Fi 1983: 23) Kortare kredittid för skatter på energi m. m.

Remissinstanser

Remissyttrandena har inkommit från *bokföringsnämnden, riksrevisionsverket (RRV), riksskatteverket (RSV), kommerskollegium, lotterinämnden, fullmäktige i riksgäldskontoret, statens vattenfallsverk, statskontoret, fullmäktige i Sveriges riksbank, Annonserföreningen, Bilindustriföreningen, Dagligvaruleverantörers förbund, Föreningen auktoriserade revisorer FAR, Kooperativa förbundet (KF), Landsorganisationen i Sverige (LO), Landstingsförbundet, Lantbrukarnas riksförbund (LRF), Researangörsföreningen i Sverige, Riksförbundet eldistributörerna, SHIO-Familjeföretagen, Svensk industriförening, Svenska bankföreningen, Svenska elverksföreningen, Svenska kommunförbundet, Svenska magnetbandinstitutet, Svenska petroleum institutet, Svenska penninglotteriet AB, Svenska resebranschens förening, Svenska tidningsutgivareföreningen, Sveriges ackordscentral, Sveriges bokförings- och revisionsbyråers förbund SBRF, Sveriges grossistförbund, Sveriges industriförbund, Sveriges köpmannaförbund, Sveriges livsmedelsindustriförbund, Sveriges radio- och hemelektronikleverantörer, AB Tipstjänst och Tjänstemännens centralorganisation (TCO). LRF har som eget yttrande åberopat ett utlåtande av Lantbrukarnas skattedelegation. Kommerskollegium har överlämnat yttranden avgivna av Stockholms och Skånes handelskammare.*

Remissyttrandena

Skattekreditutredningen har föreslagit ändrade redovisnings- och betalningstider för särskild varuskatt, dryckesförpackningsavgift, försäljningsskatt på motorfordon, skrotningsavgift, kassettskatt, videorskatt, rese-skatt, reklamskatt, spel-skatt, lotterivinstskatt, bensinskatt, energiskatt och särskild avgift på oljeprodukter.

Utredningens samtliga förslag till ändringar har tillstyrkts eller lämnats utan erinran av *RSV, RRV, bokföringsnämnden, kommerskollegium, fullmäktige i riksgäldskontoret, statskontoret, fullmäktige i Sveriges riksbank, KF, LO, Landstingsförbundet, Svenska bankföreningen, Svenska kommunförbundet, Sveriges ackordscentral och TCO.*

Kommerskollegium och Svenska kommunförbundet har dock ifrågasatt en längre övergångstid resp. ytterligare överväganden om ikraftträdandet.

Förslaget i sin helhet avstyrks av *FAR* eftersom utredningen, enligt *FAR*, synes ha underskattat de negativa konsekvenserna för de skattskyl-

diga. Även *SHIO-Familjeföretagen* avstyrker förslagen. Organisationen anser att förslagen ger samma effekter som en långsiktig ökning av skatterna och att ett genomförande av förslagen skulle leda till betydande merarbete hos berörda företag och myndigheter med ökade kostnader som följd. Små företag befaras inte kunna kompensera sig för likviditetsförändringen. Även *Sveriges bokförings- och revisionsbyråers förbund SBRF* har under återopande av liknande skäl avstyrkt förslagen. *LRF* anser att man vid beräkningen av den verkliga räntevinsten för staten måste beakta det skatte- och avgiftsbortfall som följer av att företagens räntesituation ändras. Vidare framhålls det orimliga i påståendet att ersättning inte skall utgå till näringsidkare för merarbetet vid uppbörd av punktskatter. *Sveriges grossistförbund* och *Sveriges industriförbund* har framfört liknande synpunkter och dessutom framhållit det rimliga i att den skattskyldige inte tvingas förskottera medel för att betala skatten. Grossistförbundet och industriförbundet avstyrker till alla delar utredningens förslag. *Sveriges köpmannaförbund* har avstyrkt förslagen under hänvisning till att den ringa finansiella effekten för staten inte står i rimlig proportion till den ökade arbetsbelastning och byråkrati som förslaget medför.

Vissa remissinstanser har enbart behandlat vissa delar av förslagen. Sålunda har förslaget om förkortad redovisningstid för lotterivinstskatt tillstyrkts av *Svenska penninglotteriet AB* och *AB Tipstjänst*.

I fråga om de särskilda skatterna har remissinstanserna framfört bl. a. följande synpunkter.

Särskild varuskatt. Förslaget avstyrks av *Dagligvaruleverantörers förbund*. Förbundet anför att de skattskyldiga som drabbas är små företag med relativt liten omsättning. Även deras kunder är småföretag med outvecklad administration. En förkortning av skattekredittiden medför ekonomiska påfrestningar och ökar antalet fel. Förbundet ifrågasätter också det riktiga i att skattskyldigheten inträder vid leveransen. Betalningen från parfymier och frisörer sker huvudsakligen i genomsnitt 35 dagar efter leveransen. Förbundet anför slutligen att övergångstiden i det fall att förslaget ändå genomförs är oacceptabelt kort. *Svensk industriförening* återopar också riskerna för fel om redovisningstiden förkortas och riskerna för att små företag inte klarar finansieringen eftersom dessa inte kan kompensera sitt försämrade räntenetto och höjda administrationskostnader. Föreningen avstyrker förslaget. Även *Sveriges livsmedelsindustriförbund* har under hänvisning till liknande skäl avstyrkt förslaget.

Försäljningsskatt på motorfordon och skrotningsavgift. *Bilindustriföreningen* avstyrker förslaget under återopande av att möjligheterna till kompensation är begränsade och till de administrativa svårigheterna. Om förslaget ändå genomförs bör anstånd medges under en övergångstid.

Kassett- och videorskatt. *Svenska magnetbandinstitutet* och *Sveriges radio- och hemelektronikleverantörer* har avvisat förslaget med hänvisning till de stora administrativa besvären och till att betalningsvillkoren inom

branschen är 60 dagar. RSV har framhållit att förslaget om en redovisningsperiod om en månad innebär att vissa skattskyldiga som också redovisar avgift till Svenska filminstitutet inte kommer att kunna utnyttja sin rätt till avdrag för avgifter förrän i påföljande redovisningsperiod. Detta förhållande fanns även förut men ändrades den 1 maj 1983 genom lagstiftning. Nu aktuellt förslag innebär en återgång till gamla förhållanden.

Reseskatt. *Researrangörsföreningen i Sverige* och *Svenska resebranschens förening* anser att tiden för redovisningen redan är alltför knapp eftersom många tidskrävande moment föregår en deklaration. Förslaget avstyrks.

Reklamskatt. Om förslaget genomförs leder detta, enligt *Annonserföreningen*, till inte obetydliga kostnader för de redovisningsskyldiga. Möjligheten att ändra gällande betalningsprinciper för kunderna bedöms av föreningen vara utomordentligt begränsade och dessutom kunna leda till oönskade strukturförändringar i betalningskedjan. Vidare framhålls det principiellt betänkliga i att skattskyldiga behandlas olika på grundval av storlek. Liknande synpunkter har framförts av *Svenska tidningsutgivareföreningen* som också avstyrkt förslaget.

Lotterivinstskatt. För att minska merarbetet för de skattskyldiga och beskattningsmyndigheten har *lotterinämnden* föreslagit att lotterivinstskatten skall fastställas och redovisas först 25 dagar efter sista vinstutlämningsdag.

Spelskatt. RSV har föreslagit att också skatten på roulettspel skall redovisas i efterskott på samma sätt som övriga punktskatter. En sådan ändring ligger i linje med RSV:s strävan att åstadkomma en rationell och effektiv skatteadministration. Förslaget påverkar positivt de skattskyldigas likviditet. Räntebortfallet för staten uppskattas till ca 400 000 kr. per år. *Lotterinämnden* anser att förkortningen för bingospel kan medföra att vinsten av spelet nedgår i sådan omfattning att förutsättningen för tillstånd bortfaller.

Skatt på elkraft. *Vattenfall* anser att de föreslagna ändringarna kräver delvis nya rutiner och att de därmed vållar administrativa och kostsamma olägenheter. En ändring kan kräva lång tid och det synes vara nödvändigt att dispens från övergång per den 1 juli 1984 kan medges. De ökade kostnaderna medför en höjd tariffnivå. *Riksförbundet eldistributörerna* har också framhållit att förslaget leder till merarbete med ökade kostnader som följd. Ränteeffekterna är enligt förbundet av sådan storlek att taxorna påverkas. I vissa fall påverkas också företagets likviditet allvarligt. Förbundet föreslår att redovisningsskyldighet skall inträda först när betalning erhållits. Även *Svenska elverksföreningen* har framhållit att förslaget leder till avsevärda likviditets- och ränteeffekter. Skatten måste i vissa fall inlevereras innan betalning erhållits. Den föreslagna åtgärden leder vidare till merarbete. Ytterligare överväganden om ikraftträdandet bör därför ske.

Skatten på bensin och olja. De förkortade kredittiderna kan, enligt *bilindustriföreningen*, jämföras med ökade pålagor som i slutänden drabbar bilägarna. Föreningen avstyrker därför förslaget. *Stockholms handelskammare* anser att konsekvenserna av utredningens förslag skulle bli så betydande att förslaget inte kan accepteras. *Svenska petroleum institutet* har framhållit att synnerligen starka skäl talar för att nuvarande skatte-kredittider på 80 dagar (bensin) resp. 65 dagar (andra bränslen) bibehållas. Enligt remissyttrandet har Svenska petroleum AB en i vissa stycken avvikande uppfattning. Institutet har som skäl för sitt ställningstagande åberopat den kraftiga nedgången i försäljningsvolymen och en ändrad produkt-sammansättning vilket nödvändiggör en omstrukturering av industrin med behov av nyinvesteringar. Den finansiella styrkan bör, också med hänsyn till raffinaderiernas nyckelställning, under de närmaste åren bevaras ogravverad. För oljehandeln gäller enligt institutet också två särskilda förhållanden nämligen att skattskyldigheten inträder ca 10 dagar tidigare än för andra varor än bensin och olja och att oljeföretagen har att bära en tvångslagring som andra branscher inte behöver. Vidare åberopas administrativa problem som innebär att deklarationstiden bör sättas till minst 45 dagar och som omöjliggör en kortare deklarationstid än den nuvarande. Institutet uppger också att kredittiden till kunder i genomsnitt är 60 dagar. Slutligen anförs att vissa företag kan få svårt att få tillgång till erforderligt kapital.

Innehåll

Propositionen	1
Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Propositionens lagförslag	
1. lag om punktskatter och prisregleringsavgifter	2
2. lag om ändring i lagen (1928: 376) om särskild skatt å vissa lotteri- vinster	20
3. lag om ändring i lagen (1941: 251) om särskild varuskatt	22
4. lag om ändring i lagen (1957: 262) om allmän energiskatt	26
5. lag om ändring i lagen (1961: 372) om bensinskatt	31
6. lag om ändring i lagen (1961: 394) om tobaksskatt	34
7. lag om ändring i lagen (1967: 340) om prisreglering på jordbrukets område	36
8. lag om ändring i skattebrottslagen (1971: 69)	40
9. lag om ändring i lagen (1971: 1072) om förmånsberättigade skatte- fordringar m. m.	42
10. lag om ändring i lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam	44
11. lag om ändring i lagen (1972: 435) om överlastavgift	50
12. lag om ändring i lagen (1972: 820) om skatt på spel	52
13. lag om ändring i lagen (1973: 37) om avgift på vissa dryckesför- packningar	54
14. lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1973: 601)	56
15. lag om ändring i lagen (1974: 226) om prisreglering på fiskets område	61
16. lag om ändring i bilskrotningslagen (1975: 343)	64
17. lag om ändring i bevissäkringslagen (1975: 1027) för skatte- och avgiftsprocessen	65
18. lag om ändring i utsädeslagen (1976: 298)	66
19. lag om ändring i lagen (1977: 306) om dryckesskatt	67
20. lag om ändring i lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfor- don	69
21. lag om ändring i lagen (1978: 144) om skatt på vissa resor	71
22. lag om ändring i lagen (1978: 880) om betalningssäkring för skat- ter, tullar och avgifter	73
23. lag om ändring i lagen (1982: 691) om skatt på vissa kassetthand	74
24. lag om ändring i lagen (1982: 1200) om skatt på videobandspelare	76
25. lag om ändring i lagen (1982: 1201) om skatt på viss elektrisk kraft	78
26. lag om ändring i lagen (1983: 000) om skatt på omsättning av vissa värdepapper	79
27. lag om ändring i lagen (1983: 000) om särskild avgift för elektrisk kraft från kärnkraftverk	80
Utdrag av protokoll vid regeringssammanträde 1983-04-21	81
1 Inledning	81
2 Föredragandens överväganden	82
2.1 Allmänna synpunkter	82
2.1.1 En ny förfarandelag för punktskatter och prisreglerings- avgifter	82
2.1.2 Tillämpningsområde	84
2.2 Redovisning av skatt	85
2.2.1 Skattskyldighetens inträde	85
2.2.2 Redovisningsskyldighetens inträde	88

2.2.3 Redovisningsperiodens längd	91
2.2.4 Deklaration	92
2.3 Skattens bestämmande	94
2.3.1 Skattebeslut	94
2.3.2 Efterbeskattning	97
2.3.3 Besvär i särskild ordning	98
2.4 Betalning av skatt, m. m.	100
2.4.1 Betalning	100
2.4.2 Anstånd	101
2.4.3 Ränta och restavgift	102
2.4.4 Indrivning	104
2.5 Skattekontroll	107
2.6 Förhandsbesked	109
2.6.1 Tillämpningsområdet	110
2.6.2 Förhandsbeskedens giltighet	112
2.6.3 Beslutande instans, m. m.	112
2.7 Övriga frågor	113
2.7.1 Besvär	113
2.7.2 Beslutsregistrering	114
2.7.3 Särskilda avgifter	115
2.7.4 Punktskatteförfattningarna	116
2.7.5 Ikraftträdande	116
3 Upprättade lagförslag	117
4 Specialmotivering	118
4.1 lag om punktskatter och prisregleringsavgifter	118
4.2 lagen (1928: 376) om särskild skatt å vissa lotterivinster	136
4.3 lagen (1941: 251) om särskild varuskatt	137
4.4 lagen (1957: 262) om allmän energiskatt	140
4.5 lagen (1961: 372) om bensinskatt	142
4.6 lagen (1961: 394) om tobaksskatt	144
4.7 lagen (1967: 340) om prisreglering på jordbrukets område	144
4.8 skattebrottslagen (1971: 69)	146
4.9 lagen (1971: 1072) om förmånsberättigade skattefordringar m. m.	146
4.10 lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam	146
4.11 lagen (1972: 435) om överlastavgift	149
4.12 lagen (1972: 820) om skatt på spel	150
4.13 lagen (1973: 37) om avgift på vissa dryckesförpackningar	150
4.14 vägtrafikskattelagen (1973: 601)	151
4.15 lagen (1973: 1216) om särskild avgift för oljeprodukter	153
4.16 lagen (1974: 226) om prisreglering på fiskets område	153
4.17 bilskrotningslagen (1975: 343)	155
4.18 bevissäkringslagen (1975: 1027) för skatte- och avgiftsprocessen	155
4.19 utsädeslagen (1976: 298)	155
4.20 lagen (1977: 306) om dryckesskatt	155
4.21 lagen (1978: 69) om försäljningsskatt på motorfordon	156
4.22 lagen (1978: 144) om skatt på vissa resor	157
4.23 lagen (1978: 880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter	157
4.24 lagen (1982: 691) om skatt på vissa kassettband	157
4.25 lagen (1982: 1200) om skatt på videobandspelare	158
4.26 lagen (1982: 1201) om skatt på viss elektrisk kraft	158

5 Hemställan	158
6 Beslut	159
<i>Bilaga 1</i> Sammanfattning av punktskatteutredningens förslag	160
<i>Bilaga 2</i> Sammanställning av remissyttrandena	168
<i>Bilaga 3</i> De remitterade lagförslagen	189
Utdrag av lagrådets protokoll 1983-09-30	233
Utdrag av protokoll vid regeringssammanträde 1983-11-17	256
1 Anmälan av lagrådsyttrande	256
2 Kredittider för punktskatterna	267
3 Övriga frågor	270
3.1 Ändringar i lagen (1983:000) om skatt på omsättning av vissa värdepapper och i lagen (1983:000) om särskild avgift för elek- trisk ström från kärnkraftverk	270
3.2 Ändringar i lagen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam .	270
3.3 Ändringar i lagen (1978: 144) om skatt på vissa resor	271
4 Hemställan	271
5 Beslut	271
<i>Bilaga 1</i> Sammanfattning av skattekreditutredningens förslag	272
<i>Bilaga 2</i> Sammanställning av remissyttrandena	283

